

**T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANA BİLİM DALI**

**DÜNDEN BUGÜNE TÜRKİYE'DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI
ÇALIŞMALARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Rıdvan OK**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir ATAR**

Karabük

MART/2018

T.C
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANA BİLİM DALI

DÜNDEN BUGÜNE TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE
FİNANSI ÇALIŞMALARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Rıdvan OK

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir ATAR

Karabük
MART/2018

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
TEZ ONAY SAYFASI	6
DOĞRULUK BEYANI	7
ÖNSÖZ	8
ÖZ	9
ABSTRACT	10
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ	11
ARCHIVE RECORD INFORMATION	12
KISALTMALAR	13
ARAŞTIRMANIN KONUSU	16
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	16
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	16
1. İSLAM EKONOMİSİNİN ORTAYA ÇIKIŞI	17
1.1. Modern Bir Disiplin Olarak İktisadın Ortaya Çıkışı	17
1.1.1. Modern İktisadi Düşünceye Tepkiler	18
1.2. Dünyada İslam Ekonomisinin Ortaya Çıkışı ve İlk Çalışmalar	23
1.3. Türkiye’de İslam Ekonomisinin Ortaya Çıkışı ve İlk Çalışmalar	27
1.4. İslam Ekonomisinin Ortaya Çıkış Sebepleri	29
1.5. İslam Ekonomisi Meselesine Yaklaşım Tarzları ve İslam Ekonomisi Tartışmaları	33
1.5.1. İslam Ekonomisinin “Fıkhî, Tarihi ve Kapitalist Sistem” Açılarından Ele Alınışı	33

1.5.2.	İslam Ekonomisinin Bir Bilim Olarak Ele Alınması Sorunsalı	36
1.5.3.	İslam Ekonomisi Kavramının Kullanımı Uygun Olup Olmadığı Sorunsalı	39
1.5.4.	İslam Medeniyetinin Kapsayıcılığı (Umumiliği) Sürecinde İslam Ekonomisi.....	43
1.5.5.	İktisadi Dönemlere İlişkin Çeşitli Yaklaşımlar	44
2.	TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR	49
2.1.	Türkiye’de İslam ekonomisi ve Finansı Alanında Çalışma Yapan Başlıca Kişiler	49
2.2.	Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Çalışmalar Yapan Bazı Kurum ve Kuruluşlar (Vakıflar – Dernekler –Merkezler)	51
2.2.1.	İslami İlimler Araştırma Vakfı (İSAV).....	51
2.2.2.	İlmi Etüdler Derneği (İLEM).....	52
2.2.3.	İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD).....	53
2.2.4.	İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği.....	54
2.2.5.	İslam İktisadi Araştırma Merkezi (İKAM)	55
2.2.6.	Maruf Vakfı	55
2.2.7.	Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB)	57
2.2.8.	Borsa İstanbul.....	58
2.2.9.	Sabahattin Zaim Araştırma Merkezi (SEZAM)	60
2.2.10.	Üniversite Bünyelerinde Kurulan İslam Ekonomisi Merkezleri ..	61
2.2.11.	Diğer Bazı Merkezler ve Dernekler	62
2.2.11.1.	Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM).....	62
2.2.11.2.	Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (PESA).....	62
2.2.11.3.	Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmaları Derneği (FESA)	63
2.3.	Türkiye’de Ekonomisi İktisadi ve Finansı Alanında Çalışmalar Yapan Üniversiteler	63
2.3.1.	Marmara Üniversitesi.....	63
2.3.2.	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.....	64
2.3.3.	Sakarya Üniversitesi	67
2.3.4.	İstanbul Üniversitesi	69
2.3.5.	Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi.....	70

2.3.6.	Diğer Üniversiteler	70
2.4.	Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Eserler	72
2.4.1.	İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Kitaplar	72
2.4.1.1.	Telif Edilen Kitaplar	73
a.	İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü - Sezai Karakoç	73
b.	İslam Ekonomisinin Temelleri – Sabahattin Zaim	75
c.	İslam İktisadına Giriş - Ahmet Tabakoğlu.....	76
d.	İktisat Tarihi (Toplu Makaleler I) - Ahmet Tabakoğlu	78
e.	İslam Ekonomisi – Servet Armağan.....	79
f.	İslam ve Ekonomi - Osman Eskicioğlu	82
a.	İslam Ekonomisi Teori ve Pratik - Muhammad Abdul Mannan	83
b.	İslam Ekonomi Sistemi 2 - Muhammed Bakır Es Sadr	84
c.	İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri - Ebu’l Ala Mevdudi.....	85
d.	İslam İktisadı (Mukayeseli Bir Tedkik) - Mahmud Ahmed	87
e.	İslami İktisadın Esasları - Mahmut Ebussuud.....	88
f.	İslam Ekonomisi - Ali Şeriati.....	89
g.	İslam İktisat Tarihine Giriş - Abdullaziz Duri	90
h.	İslam Düşüncesinde Ekonomi, Banka ve Sigorta - Ahmed Muhammed Abdulaziz En-Neccar, Ahmet Ez-Zerka	90
2.4.1.3.	Bildiri Kitapları ve Derleme Kitaplar	91
2.4.2.	İslam İktisadı ve Finansı Alanında Yazılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri	93
2.4.3.	İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Makaleler	93
2.4.4.	İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Bildiriler	94
2.4.5.	İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Raporlar	94
2.4.5.1.	TSPAKB Araştırma.....	94
2.4.5.2.	SERPAM Araştırma Notları.....	94
2.4.5.3.	SAÜ İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayları 2	95
2.4.5.4.	Katılım Bankacılığı ve Faizsiz Finans Çalıştay Raporu.....	95
2.4.5.5.	PESA Makale	95
2.4.5.6.	PESA Rapor	96
2.4.5.7.	SAÜ İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayları 3	96
2.4.5.8.	TKBB Katılım Bankaları Sektör Raporları.....	96
2.4.5.9.	İKAM Raporları	96

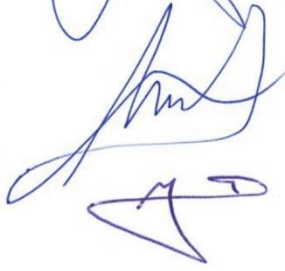

2.4.6.	İslam İktisadı ve Finansı Alanında Yazılan Dergiler.....	97
2.4.6.1.	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi.....	98
2.4.6.2.	Türkiye İslam İktisadı Dergisi.....	100
2.4.6.3.	Diğer Dergiler.....	102
a.	İslami Araştırmalar Dergisi – “İslam ve İktisat” Özel Sayıları	102
b.	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi - İslam İktisadı Özel Sayısı.	105
c.	Birlik Vakfı Ekonomi ve Finans Günlüğü.....	107
d.	Katre Dergisi	108
e.	Din ve Hayat Dergisi.....	109
f.	İslamcı Dergiler Projesi.....	110
2.5.	Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında	
	Yapılan Kongreler, Bildiriler.....	116
2.5.1.	İSAV Toplantıları.....	117
2.5.2.	İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu	118
2.5.3.	Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumları	119
2.5.4.	Uluslararası İş Ahlakı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Sempozyumu: İdealler ve Gerçekler	119
2.5.5.	İslam İktisadı Atölyeleri	120
2.5.6.	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IIEFC	122
2.5.7.	Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı - IIFEC.....	123
2.5.8.	İslami Ekonomi ve Finans 2015 Sempozyumu	125
2.5.9.	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi - ICISEF 2015	126
2.5.10.	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IJCIEF 2016	129
2.5.11.	Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi – ISEFE 2017	132
2.5.12.	Türkiye’de Faizsiz Finans Sektörü İçin Yasal Çerçeve Sempozyumu	136
2.5.13.	GPAS İstanbul (Küresel Katılım Finans Zirvesi)	136
2.5.14.	Uluslararası İslam ve Ekonomi Sempozyumu.....	137
	SONUÇ	140
	KAYNAKÇA.....	142
	TABLolar LİSTESİ	148

EK 1 - TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI ALANINDA ÇALIŞMA YAPAN BAŞLICA KİŞİLERİN AKADEMİK ÖZGEÇMİŞİ	149
EK 2 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSIYLA İLGİLİ TELİF EDİLEN BAZI KİTAPLAR	169
EK 3 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSIYLA İLGİLİ BAZI TÜRKÇE ÇEVİRİ KİTAPLAR	181
EK 4 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSIYLA İLGİLİ BAZI BİLDİRİ KİTAPLARI, DERLEME KİTAPLAR	187
EK 5 - TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI ALANINDA YAZILAN BAZI TEZLER.....	191
EK 6 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI ALANINDA YAZILAN BAZI MAKALELER.....	221
ÖZGEÇMİŞ	260

TEZ ONAY SAYFASI

Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Rıdvan Ok'a ait "Dünden Bugüne Türkiye'de İslam Ekonomisi ve Finansı Çalışmaları" adlı bu tez çalışması Tez Kurulumuz tarafından İktisat Yüksek Lisans / Doktora programı tezi olarak oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

	Akademik Unvanı, Adı ve Soyadı	İmzası
Tez Kurulu Başkanı	: Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir Atar	
Danışman Üye	: Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir Atar	
Üye	: Doç. Dr. Ferudun Kaya	
Üye	: Doç. Dr. Hüseyin Karamelikli	
Üye	:	

Tez Sınavı Tarihi: 23.03.2018

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntıların intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Rıdvan Ok

İmza

ÖNSÖZ

İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili böyle bir çalışmaya beni sevk eden sebeplerden birisi, İslamiyet'in getirmiş olduğu kaidelerin hayatın her alanına ve her yönüne bakıyor olduğu yönündeki inancımdır. Diğer tüm ilim dallarında olduğu gibi iktisat dalında da İslam'ın o alana yönelik ortaya koyduğu kuralların varlığına olan itikadımdır. Diğer bir ifadeyle zaman itibariyle de ilmin ve fennin hâkim olduğu bir çağdayız. Dolayısıyla İslamiyet'in hakikatine ulaşılan yolu, iktisadın penceresinden ve iktisat ilminin kuralları ölçüsüyle kısmen de olsa görebilmek adına böyle bir çalışma yapmaya niyet ettim.

İslam ekonomisi ile alakalı bu çalışmada beni gayrete getiren diğer bir sebep ise, bu alanda yapılan çalışmalara, içinde bulunduğumuz çağ itibariyle hem Türkiye'de hem dünyada oldukça önem verildiğini fark etmem olmuştur.

Bu çalışma, İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan çalışmaların tespiti üzerine olmuştur. Çalışmada İslam ekonomisi ve finansı konusunun ele alınışı metodolojik açıdan incelenmiştir. Bu çalışma ile Türkiye'de İslam ekonomisi ve finansı çalışmaları tarihi perspektif açısından gözlemlenmiştir.

Tez çalışma sürecinde katkı ve yardımlarından, tavsiye ve yönlendirmelerinden dolayı değerli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir Atar'a ve kıymetli fikirlerini esirgemeyen Doç. Dr. Hüseyin Karamelikli, Doç. Dr. Ferudun Kaya ve Prof. Dr. Levent Aytemiz'e teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca yardımlarından dolayı burada ismini yazamadığım arkadaşlarıma, maddi manevi desteklerini esirgemeyen aileme teşekkür ederim.

ÖZ

Türkiye’de İslam ekonomisi ve finansına yönelik çalışmaların, yirminci yüzyılın ortalarından günümüze kadar geçen süreçte önemi artmıştır. Bu araştırma ile İslam ekonomisi ve finansı çalışmalarının Türkiye’de izlediği sürecin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Araştırmanın birinci bölümünde İslam ekonomisi ve finansı alanında ilk çalışmaların nerede ve nasıl ortaya çıktığı ile Türkiye’de bu konuda yapılan çalışmaların ne zaman ve nasıl başladığı incelenmiştir. Ayrıca İslam ekonomisi konusunun hangi açılardan ele alındığından ve İslam ekonomisinin metodolojisinden, iktisat teorisinin gelişme merhaleleri açısından ele alınmasından ve ileri süreçte yeni iktisadi yaklaşımlara ilişkin bir takım düşünceler tarafından ileri sürülen öngörülerden bahsedilmiştir.

İkinci bölümde İslam ekonomisi ve finansı ile ilgili çalışma yapan kişiler, vakıf ve dernekler, üniversiteler, bu alanda yazılan eserler ve düzenlenen kongreler ile seminerler ayrı başlıklar altında detaylandırılarak anlatılmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde literatürde yer alan çalışmalar incelenmiş, kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır.

Yapılan bu çalışmada, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili yapılan çalışmaların, akademik açıdan giderek artan bir seyir izlediği gözlemlenmiştir. İktisadi kurum ve kuruluşların da bu alana yönelik ilgi ve çalışmaları artmakta ve sadece İslam ekonomisi ve finansı çalışmalarına münhasır kurum ve merkezler kurulmakta olduğu tespit edilmiştir. Gerek akademik çevreler, gerekse özel kurum ve kuruluşlar arasında iş birlikleri oluşturulmakta, ortak organizasyonlar düzenlenmekte olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslam iktisadı; İslam ekonomisi; İslami finans; özel finans kuruluşları; katılım bankaları.

ABSTRACT

In this thesis study, the emergence of Islamic economics and finance studies and studies conducted from 1950 until the present day in this area have been examined in Turkey.

The thesis consists of two parts. In the first part, where and how the first studies on Islamic economics and finance emerged and what the studies on this subject in Turkey when and how it started are disclosed. In addition, focused on the from what aspects of Islamic economics are discussed and methodology of the subject. Finally, have been mentioned the developmental stages of the economic theory and preview of a team of thinkers of the new economic approaches on the horizon.

In the second part of the thesis, the studies on Islamic economics and finance in Turkey are separated into classes from various angles. People, foundations and associations, universities, written works on this subject, organized congresses and seminars who are working on Islamic economics and finance are explained in detail under separate headings.

In this research, studies on Islamic economics and finance are observed to be increasingly academically proceeding. Economic institutions and organizations are also increasing their interest and work in this field. Exclusive institutions and centers are established for Islamic economics and finance studies, are organized the joint organizations.

Keywords: Islamic economics; Islamic economy; Islamic finance; private financial institutions; participation banks.

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Dünden Bugüne Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Çalışmaları
Tezin Yazarı	Rıdvan Ok
Tezin Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir Atar
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	23.03.2010
Tezin Alanı	İktisat
Tezin Yeri	Karabük Üniversitesi
Tezin Sayfa Sayısı	260
Anahtar Kelimeler	İslam iktisadı; İslam ekonomisi; İslami finans; özel finans kurumları; katılım bankaları

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Islamic Economics and Finance Studies from Past to the Present in Turkey
Author of the Thesis	Rıdvan Ok
Advisor of the Thesis	Asst. Prof. Abdulkadir Atar
Status of the Thesis	Graduate
Date of the Thesis	23.03.2018
Field of the Thesis	Economy
Place of the Thesis	Karabük University
Total Page Number	260
Keywords	Islamic economics; Islamic economy; Islamic finance; special finance houses; participation banking

KISALTMALAR

ASDER:	Adaleti Savunanlar Derneği
ASKON:	Anadolu Aslanları İşadamları Derneği
ASSAM:	Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği
BAE:	Birleşik Arap Emirlikleri
BDDK:	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
FESA:	Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmaları Derneği
GIFF:	Global Islamic Finance Forum
GIFDC:	Global Islamic Finance Development Center
GIPAS:	Global Participation Finance Summit
IBD:	Islamic Development Bank
IBRD:	International Bank for Reconstruction and Development
ICIFE:	International Council of Islamic Finance Educators
ICISEF:	International Congress on Islamic Economics and Finance
ICRIE:	International Center of Research in Islamic Economics
IEW:	Islamic Economics Workshop
IFFS:	International Forum on Financial Systems
IFN:	Islamic Finance New
IIEFC:	International Islamic Economics and Finance Conference
IJCIEF:	International Joint Conference on Islamic Economics and Finance
IRTI:	Islamic Research and Training Institute
ISEFE:	International Congress of Islamic Economy Finance and Ethics
IUMS:	International Union Of Muslim Scholars

İDSB:	İslâm Ülkeleri STK Birliği
İGİAD:	İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği
İİT:	İslam İşbirliği Teşkilatı
İKAM:	İslam İktisadı Araştırma Merkezi
İLEM:	İlmi Etüdüler Merkezi
İLKDER:	İstanbul İktisatçılar Derneği
İSAV:	İslami İlimler Araştırma Vakfı
İSEDAK:	İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi
İSEFAM:	İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi
İÜ:	İstanbul Üniversitesi
İZÜ:	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
İZÜSEM:	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi
JIEF:	Journal of İslamic Economics and Finance
KİK:	Körfez İşbirliği Konseyi
KTO:	Konya Ticaret Odası
MÜSİAD:	Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği
PESA:	Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma Merkezi
SAMA:	Saudi Arabian Monetary Authority
SAÜ:	Sakarya Üniversitesi
SERPAM:	Sermaye Piyasaları Araştırma ve Uygulama Merkezi
SESRIC:	Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries
SETA:	Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı
SEZAM:	Sabahattin Zaim Araştırma Merkezi
SİEFÇ:	Sakarya İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştay
TASAM:	Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi

TDV:	Türkiye Diyanet Vakfı
TEK-DAV:	Türkiye Ekonomik ve Kültürel Dayanışma Vakfı
TKBB :	Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TOBB:	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TSPAKB:	Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
TUJISE:	Turkish Journal of Islamic Economics
TYB:	Türkiye Yazarlar Birliği
UMAD:	Uluslararası Müslüman Âlimler Derneği
WIF:	World Islamic Forum
YÖK:	Yüksek Öğretim Kurumu

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Bu alıŐmada, Türkiye’de İŐlam ekonomisi ve finansı alanında yapılan çalışmalar incelenmiştir. Bu bağlamda ekonomisinde nc kişiler ve faaliyetler üzerine literatür taraması yapılmıştır. İŐlam ekonomisinin ortaya çıkışına ve modern iktisat karşısındaki durumuna değinilmiş, İŐlam ekonomisine yaklaşım tarzları irdelenmiŐtir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu alıŐmayla, Türkiye’de İŐlam ekonomisi ve finansıyla ilgili çalışmaların başladığı 20. yüzyılın ortalarından günümüze kadar yapılan çalışmalar sınıflandırılarak İŐlam ekonomisi konusunda Türkiye’deki bir boŐluėu doldurmak amaçlanmıştır. Bu alıŐma daha çok tasnif amaçlıdır ve literatür taraması ağırlıklıdır. İŐlam ekonomisinin Türkiye’de izlediği seyir ortaya konmak istenmiştir. Böylece, bu konuyla ilgili ortaya konulmuş eserler, konuyla ilgilenen kişiler ve kurumlar, konu üzerine yapılan organizasyonlar bu çalışmada birleŐtirilmiŐtir. Bu alıŐma ile gelinen nokta hakkında genel bir değerlendirme yapabilmek kolaylaŐacaktır. Ayrıca İŐlam ekonomisinin hangi konuları üzerinde ne kadar durulduğunun ve meselelerin hangi açılardan ortaya konmaya çalıŐıldıėının tespiti yapılmaya çalışılmıştır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Türkiye’de İŐlam ekonomisi ve finansıyla ilgili tarihi perspektif açısından yapılan çalışmalarının ele alındığı bu araştırma daha çok literatür taraması ağırlıklıdır. İŐlam ekonomisi ve finansı alanında yazılan başlıca eserler listelenmiŐ, bir kısmı ayrıca incelenmiştir. Bu konu üzerine çalışma yapan başlıca kiŐilere yer verilmiştir. Konuyla ilgili nc bazı kurum ve kuruluşlar hakkında bilgiler verilmiş, yapılan organizasyonlardan bahsedilmiştir.

1. İSLAM EKONOMİSİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

1.1. Modern Bir Disiplin Olarak İktisadın Ortaya Çıkışı

İslam iktisadının ortaya çıkışı ele alınmadan önce, modern iktisat biliminin ne olduğuna, nasıl ortaya çıktığına ve günümüzde nasıl bir şekil aldığına değinilmesi gerekmektedir. 1900'lü yıllarda moderniteden etkilenen iktisat bilimi modern iktisat bilimini ortaya çıkarmıştır. Modern iktisat kavramı İslam ekonomisine de kaynak teşkil etmiştir. Üstelik İslam ekonomisi, modern iktisat bilimine tepki olarak şekillenmiştir. Modern iktisada tepkisel yaklaşan sadece İslam iktisadı değildir. Dolayısıyla modern iktisada tepki olarak ortaya çıkan disiplinler ve ideolojiler ayrıca ele alınmalıdır.

İktisadın modern bir disiplin olarak ele alınmaya başlaması, 18. yüzyılın sonlarında denk gelmektedir. Bu oluşum sanayi devrimi döneminde ve batıda ortaya çıkmıştır. Adam Smith'in 1776 yılında yazmış olduğu "Milletlerin Zenginliği" adlı kitabı, bu yeni bilim dalının ilk büyük eseri olarak kabul edilmektedir (Tabakoğlu, 2010, s. 14).

Sanayi kapitalizminin Batı Avrupa'da yerleşmesi ve yayılmasıyla birlikte iktisat teorisinin temelleri atılmaya başlamıştır. Fیزیokratlar, Klasik Okul, Neo-klasik Okul olmak üzere üç iktisat okulu etrafında toplanan "liberal iktisadi öğretisi" ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu bağlamda "piyasa ekonomisi" ve "kapitalist- girişimci sınıf" doğmuştur (Kazgan, 2014, s. 43-54).

Kapitalist iktisat teorisi, batıda yüzyıllardır süregelen gelişmelerin bir sonucudur. Merkantilist ve Fیزیokratik düşünceler çerçevesinde kapitalist iktisat teorisine bir hazırlık dönemi yaşanmıştır (Tabakoğlu, 2010, s. 14). Kapitalizm, on altıncı yüzyıldan bu yana Batı Avrupa'da yaşanan iktisadi ve siyasi gelişmelerin etkisiyle günümüzdeki şeklini almıştır. Dolayısıyla ticari kapitalizm (Merkantilizm) kapitalist sistemin ilk aşamasıdır (Ersoy, 2008, s. 147). Fیزیokratik iktisadi düşünce ise 18. yüzyılın ikinci yarısında, yirmi yıl gibi kısa bir süre içerisinde etkili olsa da liberal kapitalizmin gelişmesine zemin oluşturmuştur (Ersoy, 2008, s. 142).

Merkantilizm, 1500 ile 1800 yılları arasında Batı Avrupa'da etkili olan bir iktisadi sistemdir. Bu dönemde feodalizmin etkisini kaybetmiş, güçlü merkezi devletler

kurulmuştur. Merkantilizm, ticari kapitalizmin iktisadi düşüncesini yansıtan bir sistem olmuştur (Kazgan, 2014, s. 43-48).

18. yüzyılın sonlarına doğru Merkantilizm etkisini kaybetmeye ve liberalizm hâkim olmaya başlamıştır. On yedinci yüzyılda ticari kapitalizm ile sanayi kapitalizmi arasında çatışmalar yaşanmış ve giderek ticari kapitalizmin yerini sanayi kapitalizmi almaya başlamıştır. Liberal iktisadi öğretisi, Merkantilizme tepki olarak ve ticari kapitalizm içinde gelişen sanayi kapitalizminin savunuculuğunu yaparak ortaya çıkmıştır (Kazgan, 2014, s. 47-51).

18. ve 19. yüzyılda liberalizmin teorik çerçevesini klasik iktisadi düşünce oluşturmuştur. Adam Smith'in "Ulusların Zenginliği" kitabının yayınlandığı 1776 tarihinden, John Start Mill'in "Siyasal İktisadi İlkeleri" kitabının yayınlandığı 1843 tarihine kadarki dönemde Batı Avrupa'da etkili olan düşünceye "Klasik İktisadi Düşünce" denir (Ersoy, 2008, s. 269). Neo-klasik iktisat ise klasik iktisadın görüşlerini ve liberal ideolojiyi devam ettirmekle birlikte, bazı teori ve ilkelerde önemli değişiklikler ortaya koymuştur. Neo-klasik iktisat, 1870-1920 yılları arasında etkili olmuş, 1929 buhranından sonraki süreçte yerini Keynes teorilerine bıraksa da, 1980'den sonra Arz Yanlı teoriyle tekrar etkili olmuştur (Kazgan, 2014, s. 114).

1.1.1. Modern İktisadi Düşünceye Tepkiler

Modern bir disiplin olarak iktisat, Batı Avrupa'da ortaya çıkmış ve günümüze kadar etkisini devam ettirmekle beraber birçok açıdan eleştirilere ve tepkilere de maruz kalmıştır.

Modern iktisadi düşünceye karşı gösterilen kapitalist paradigmadaki bazı tepkiler şunlardır:

Ekonomik meselelere mili ekonomi noktasından yaklaşan, korumacı politikaların uygulanmasını savunan "Milli Ekonomi" akımı, klasik iktisadın milli sınırları ve değerleri ihmal ettiklerini ifade etmişlerdir (Ersoy, 2008, s. 389). Kimi ülkeler ve iktisatçılar klasik, serbest dış ticaret teorisini reddetmişler, milliyetçi korumacı politikalarını savunmuşlardır (Kazgan, 2014, s. 179).

Liberal iktisadi öğretilerde savunulan tümdengelim, soyutlama ve akılcılık yöntemlerine özellikle Alman Tarih i Okulu ve ABD’de Kurumcular tarafından eleştiriler getirilmiştir (Kazgan, 2014, s. 179).

Klasik iktisat ekolüne bir tepki olarak ortaya çıkan tarih i ekolün, klasik ekole yapmış olduğu eleştiriler iktisat tarihinin doğuşu açısından oldukça önemli sonuçlar ortaya çıkarılmıştır. İktisat tarihi, 1840’lı yıllarda tarih i ekolün de katkılarıyla ilerleme kat ettiği, 19. yüzyılın sonlarında bir bilim dalı olarak ele alınmaya başlandığı söylenebilir (Güran, 1995, s. 1-2).

İktisat tarihi, klasik iktisadın yöntem ve sonuçlarını eleştirmekle ortaya çıkan bir tarih i başkaldırı olarak ifade edilebilir. 1830 ile 1870 yılları arasını kapsayan zaman dilimi, iktisat tarihinin ortaya çıkış dönemi olarak kabul edilmektedir. İngiliz Tarih i Okulu’nun klasik iktisada geliştirmiş olduğu tepkiler, 1970’lerde klasik iktisadın içinde bulunduğu bunalımla birlikte artış göstermiştir. Bu dönem tarih i ekolün etkili olduğu dönem olmuştur. Daha sonraları ise iktisat tarihi, iktisattan ve tarihten bağımsız bir bilim olarak ele alınmaya başlanmıştır. Orhan Kurmuş, iki bilimden de bağımsız bir iktisat tarihinin mümkün olacağı görüşünü  ne sürenleri “iktisat tarihçisi” olarak nitelendirmiştir. Kurmuş, günümüz iktisat tarihinin kökenin oluşturan bu tarz düşünce biçiminin  nc  isimleri olarak J. E. T. Rogers ve W. J. Ashley olduğunu belirtmiştir (Kurmuş, 2009, s. 49-59).

Robert W. Fogel ve Douglass C. North, 1993 yılında ekonomi tarihi konusundaki araştırmaları yenilediklerinden dolayı Nobel Ekonomi  d l n  almışlardır. Fogel ve North, çalışmalarında iktisat tarihi araştırmalarına dayanarak, ekonomik ve kurumsal değişmeleri açıklamışlardır (Url 1).

Douglass C. North “Kurumlar, Kurumsal Değişim ve Ekonomik Performans” adlı kitabında ise kurumların ve kurumsal değişim kuramını ele almış, ekonomik durgunluğa ve  ok şe yol açan kurumsal etkenleri analitik çerçevede incelemiştir. Ayrıca North, günümüzün ve istikbalin toplumsal kurumlarının sürekliliğinin, geçmiş ile bir bağı olduğundan tarihin önemine vurgu yapmıştır (North, 2010, s. 3-4).

North eserinde, iktisat tarihçileri tarafından Neoklasik teorisinin tarihe uygulanmasıyla güzel neticelerin ortaya çıktığını belirtmiş; ekonomi teorileri ve iktisat tarihi açılarından ortaya konan kurumsal analizinin, Neoklasik Teoriye nasıl dâhil edilmesi gerektiğini izah etmiştir (North, 2010, s. 170-171).

Liberal iktisatta kabul edilen tam rekabet modeline, Neo-klasik okul ve bazı iktisatçılar tarafından tepkiler ileri sürülmüştür. Liberal öğretilerde ekonominin kendiliğinden tam istihdam dengesine gelmesi üzerine kurulu teorilere J. M. Keynes öncülüğünde birçok eleştiriler getirilmiştir. Liberal öğretilerde piyasa güçlerinin kendiliğinden işleyişi neticesinde tam istihdamı sağlayacak yatırım hacminin daima gerçekleşeceği yönündeki teorilere (kendiliğinden iktisadi büyüme teorileri) J. M. Keynes ve Tam İstihdam Okulu tarafından ağır eleştiriler getirilmiştir. Ayrıca günümüzde var olan az gelişmiş ülkeler düşünüldüğünde, az gelişmiş ülkeler ile ilgilenen iktisatçılar tarafından da bu teorilere tepkisel yaklaşılmakta, iktisadi planlamanın gerekliliği ileri sürülmektedir (Kazgan, 2014, s. 196-263).

Modern iktisadi disipline karşı tepkisel yaklaşan bir başka görüş ise psikolojik insan faktörüne vurgu yapan davranışsal iktisattır. Davranışsal iktisat savunucuları, insanın ekonomik davranışlarının, psikolojik unsurlarla incelenmesi gerektiği üzerinde durmuşlardır. Rasyonel insan varsayımını eleştirmişlerdir. Başta Neo-klasik iktisat olmak üzere, iktisatta matematiği etkin bir şekilde kullanmasıyla birlikte insanın ruhi yapısına yeterince önem verilmediğini ileri sürmüşlerdir (Can, 2012, s. 91-97).

Amerikalı iktisatçı Richard H. Thaler, davranışsal iktisadın önde gelen savunucularındandır. Thaler'in öne sürdüğü, psikolojik faktörlerin bireylerin ekonomik kararlar alınmasında etkili olduğunu görüşü, modern iktisadın temel varsayımlarından olan, Homo Economicus olarak ifade edilen rasyonel davranan birey anlayışıyla uyumsuzdur. Thaler'e davranışsal iktisada yaptığı katkılarından dolayı, 2017 Nobel Ekonomi Ödülü verilmesiyle, bu akıma olan ilgi daha da artmıştır.

Ödülü veren Nobel Akademisi; Thaler'in, bireylerin aldıkları ekonomik kararlarda ve piyasa sonuçlarında, psikolojik faktörlerin etkisi üzerine çalışmalar yaptığını belirtilmiştir. Bu bağlamda Thaler'in "sınırlı rasyonellik", "sosyal tercihler" ve "kendini kontrol yetersizliği (irade yetersizliği)" gibi psikolojik faktörlerin ekonomik kararlardaki etkisini analiz ettiğini ifade etmiştir. Akademi, ortaya konan bu deneysel bulguların ve teorik kavramların neticesinde, "davranışsal ekonomi teorisi" olarak ifade edilen, günümüz ekonomi politikalarını ve araştırmalarını etkileyen yeni bir çalışma alanının ortaya çıkıp yayıldığını söylemiştir (Url 2).

Fransız ekonomist Thomas Piketty ise, kapitalist sistemin oluşturduğu eşitsizliği ortaya koyan bir çalışmaya imza atmıştır. On beş yıllık bir araştırmanın ürünü olan

“Yirmi Birinci Yüzyılda Kapital” adlı eserinde, gelir ve sermaye dağılımın geçirdiği evreleri incelemiş, neticede özel mülkiyete dayanan piyasa ekonomisindeki temel çelişkiyi ortaya koymuştur. Piketty, kapitalizmin içinde barındırdığı bu çelişkiyi, sermayenin getiri oranının üretim ve gelirin büyüme oranını aşması olarak ifade etmiş, bu durumun eşitlik ve adalet değerlerini tehdit ettiğini belirtmiştir (Piketty, 2015, s. 625).

Gelirin ve servetin tarihsel değişimindeki ya da zenginliğin paylaşımındaki mevcut durumun ortaya konulduğu Piketty’nin çalışmasında, 18. yüzyıldan bugüne gelinceye kadar ki süreç ele alınmıştır. Sanayi Devrimi ve Fransız İhtilali ile başlayan süreçte, başta İngiltere ve Fransa olmak üzere yirmi ülkenin durumu analiz edilmiştir (Piketty, 2015, s. 1-5). Sermayedeki getirinin üretimdeki artıştan fazla olmasının; girişimci açısından rantiyeye dönüşeceğini, yani sermayenin ürettiği yıllık gelirlerle yaşayan bireyler oluşacağını ifade etmiştir. Ayrıca bu durumun girişimciyi, yalnız emeğiyle üretime katılanlar üzerinde hâkimiyetini arttırma eğilimine sevk edeceğini de belirtmiştir. Piketty, zenginliğin bölüşümünde korkunç olarak ifade edilebilecek sonuçlar doğurabilecek bu durum karşısında, sermaye üzerinden alınacak artan oranlı vergi uygulamasını ideal bir çözüm olarak geliştirmiştir (Piketty, 2015, s. 626-627).

Daron Acemoğlu ve James A. Robinson tarafından kaleme alınan “Ulusların Düşüşü” kitabı da günümüz dünyasında yaşanan eşitsizliği dile getirmektedir. Eserde zengin ve yoksul ülkeler arasında gelir ve yaşam standartlarındaki farklılıklar ve nedenleri ortaya konmaya çalışılmış; ülkeler arasındaki ekonomik farklılıktan hareketle eşitsiz bir dünyada yaşandığını kanısı ifade edilmiştir. Günümüz dünyasında yaşanan eşitsizliğin daha çok 18. yüzyılda meydana gelen Sanayi Devrimi sonrasında meydana geldiği belirtilmiştir. Kitapta, sanayileşmenin İngiltere’de başlayıp Batı Avrupa’da, Amerika’da yayıldığı, Afrika ülkelerinin çoğunun ise gelir düzeylerini oldukça düşük olduğu vurgulanmıştır. Dünyanın en zengin otuz ülkesini ve en yoksul otuz ülkesini gösteren bir tablo oluşturulduğunda aradaki keskin farkın gözükeceği, ayrıca yüz, yüz elli yıl geriye gidilse dahi bu ülke grupların pek değişmemiş olduğunun gözlenebileceği ifade edilmiştir (Acemoğlu & Robinson, 2015, s. 44-50).

Kitapta, eşitsizliğe çözüm olarak öne sürülen kuram, “sömürücü ekonomik ve siyasal kurumlar” ve “kapsayıcı ekonomik ve siyasal kurumlar” ifadeleri üzerinden izah edilmiştir. Kapsayıcı kurumların, ekonomik büyüme ve müreffeh bir durum için bir daha elverişli olacağı; sömürücü kurumların kontrolünün ele geçirilmesi yerine daha

kapsayıcı kurumlara dönüştürülmesinin daha anlamlı olacağı vurgulanmıştır (Acemoğlu & Robinson, 2015, s. 406-438).

Kâr paylaşımı üzerine analizler yapan Martin L. Weitzman, gerek ücret sistemleri açısından ve gerekse paylaşım sistemleri açısından çeşitli sonuçlara ulaşmıştır. Weitzman, kâr paylaşım ekonomisinin, stagflasyon sorununa kalıcı bir çözüm sunduğuna yönelik, bazı doğal eğilimleri olduğu sonucuna varmıştır. Buna karşılık, (makroekonomik sonuçlarını eleştirmeden inceledikten sonra kabul edilmiş bir sistem olan) ücret ekonomisinin ise işsizlik ve enflasyona maruz kalma eğiliminde olduğunu ifade etmiş ve nedenlerini araştırmıştır (Weitzman, 1985, s. 935).

Weitzman, kar paylaşımı ekonomisinde, ücret ekonomisine göre işsizliğin düşük olma olasılığının daha fazla olacağı sonucuna varmanın zor olmadığını ifade etmiştir. Yani bir iş kaybedilse veya bir işçi transfer edilmek istense bile, başka bir işin bulunması bir paylaşım ekonomisinde nispeten daha kolay olduğunu söylemiştir (Weitzman, 1988, s. 219). Weitzman, öncelikle hem ücret hem de kâr paylaşım sistemlerinin, nispi taleplerdeki değişime tepki vermek adına nihai olarak işçileri kaybeden bir firma ya da sektörden, kazanan bir firma ya da sektöre aktarılmasına yönelik bir sinyal göndereceklerini belirtmiştir. Bu bağlamda ücretli bir sistemde, firmanın kapitalizm ruleti oyununda kaybeden konumunda olduğunda işçilerine, kazanan başka bir firmada yeni bir iş aramasına yönelik sinyal göndereceğini, dolayısıyla işçinin tasfiye edileceğini ve yeni iş ararken ki geçen süreçte işsizliğin büyüyeceğini ifade etmiştir. Kar paylaşım sistemi altında ise, firmanın düşük talepten dolayı gönüllü olarak bir işçiyi bırakmayacağını, bunun yerine işçinin, daha başarılı başka firmalara kıyasla ücreti çok düşük olduğundan kendisinin ayrılmayı seçeceğini söylemiştir (Weitzman, 1988, s. 222).

Modern iktisadi disipline karşı tepkisel yaklaşımlar yukarıda belirtildiği gibi sistemin bir kısmına yönelik veya eksik ve aksayan yönlerini düzenlemeye yönelik olagelmıştır. Sosyalist iktisadi düşünce ise sistemin kendisine yönelik reddedici bir yaklaşım sergilemiş, kapitalizmin ve liberalizmin ideolojilerini kabul etmemiştir.

Sosyalizm, üretim araçlarında özel mülkiyet yerine kamu mülkiyetinin olması gerektiğini savunan, toplumun ihtiyaçlarının karşılanmasını öne çıkaran bir akımdır. 19. yüzyılda Avrupa’da gündeme gelen Sosyalizm öncelikli olarak kapitalist sanayinin meydana getirdiği olumsuzluklara karşı çıkmıştır (Kazgan, 2014, s. 287-288). 1910’lu

yıllarda Sosyalizm bazı ülkeler tarafından sistem olarak uygulanmaya başlamış, 1990'lı yıllara gelindiğinde ise etkisini kaybetmeye başlamıştır (Ersoy, 2008, s. 408).

Sosyalist düşünceler, farklı dönemlerde farklı ülkelerde, farklı meselelere ağırlık vererek gelişme gösterdiği için tek bir Sosyalist akımdan bahsedememekteyiz. Örneğin Marksizm ya da Marksist düşünce farklı çözüm önerileri sunan bir düşünce olarak 19. yüzyılda ortaya çıkmıştır (Ersoy, 2008, s. 409-433).

1.2. Dünyada İslam Ekonomisinin Ortaya Çıkışı ve İlk Çalışmalar

İslam ekonomisi çalışmaları 20. yüzyılın başlarından itibaren görülmeye başlanmıştır. Başlangıçta bu ilk çalışmalar daha çok kapitalist iktisadın verileri ve uygulamaları içinde ele alınmıştır. İslam iktisadı ifadesinin yaygınlaşması ve yerleşmesi ise İkinci Dünya Savaşı sonralarında, Hintli Müslümanların çalışmalarıyla olmuştur (Tabakoğlu, 2004, s. 1147).

İslam kültürüyle yetişen, Arapça ve Farsça'ya hâkim olan Hintli Müslüman âlimler, aynı zamanda batı kültürüne ve İngilizce'ye de vakıf oldukları için, Müslüman toplumların karşılaştığı sosyo-ekonomik meseleler karşısında, İslam'ın iktisadi görüşlerini klasik fıkıh kitapları dışına çıkararak, modern iktisadi kavram ve kurumlar açısından açıklamaya çalışmışlardır (Eskicioğlu, 1999, s. 9).

1960'larda modern bir kavram olarak ortaya atılan İslam iktisadı tabiri ilk kez Seyyid Ebu'l A'lâ el- Mevdudi tarafından gündeme getirilmiştir (Atar, 2017a, s. 1030). Hindu-Pakistan kaynaklı olan İslam İktisadı ifadesi daha sonra Arapça'ya ve Arap literatürüne intikal etmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 9). İslam ülkelerinde İslam ekonomisi ile ilgili yapılan yayınlara baktığımızda, eserlerin ağırlıklı olarak Hint yarımadası ve Ortadoğu Arap ülkelerinde neşredilmeye başlanmış olduğunu görmekteyiz (Zaim, 1975, s. 7).

İslam iktisadı tabiri Arap ülkelerinde 1960'lı yıllarda sosyal adalet fikrinin gelişmesiyle yaygın bir şekilde kullanılmaya başlamıştır (Tabakoğlu, 1996, s. 5). Bu çalışmalar Mısır'ın öncülüğünde ve Müslüman Kardeşler Teşkilatı tarafından İslam Sosyalizm'i ve İslam'da sosyal adalet konuları altında olmuştur (Tabakoğlu, 2004, s. 1147).

1979 yılında İran İslam Devrimi gerçekleşmesiyle, İslam ekonomisinin önemli amaçlarından biri olan faizsiz bankacılık sistemini alanında yeni yol ve yöntemler geliştirilmiştir. İran'da bankacılık işkolunun tamamı İslami finans kurallarına göre yapılandırılmıştır (Karamelikli & Alizadeh, 2017, s. 37-56).

Türkiye'ye ise İslam İktisadı kavramı Hindistanlı âlim Muhammed Hamidullah tarafından getirilip takdim edilmiştir. Türkiye'ye gelerek İslam iktisadıyla alakalı dersler veren Muhammed Hamidullah , “İslam İktisadı” adıyla bir de Türkçe kitapçık neşretmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 9).

1970'lerde Libya'da düzenlenen İslam Gençlik Kongresi'nde ilim insanları tarafından İslam iktisadına dair konular görüşülmüştür. 1976 yılında “İslam İktisadı Birinci Dünya Kongresi” düzenlenmiştir. Kral Faysal'ın öncülüğünü yaptığı bu ilk İslam kongresi Mekke-i Mükerreme'de tertip edilmiştir. Ayrıca aynı yıl içinde ilim ve teknoloji konulu, 1977'de ise eğitim alanında ilk İslam kongreleri yapılmıştır. Kral Faysalın planladığı fakat vefatından sonra gerçekleşen bu üç kongrede amaç İslam'ın düsturlarının toplum hayatında nasıl uygulanacağını tespit etmek ve bunun teorik tahlillerini incelemek ve İslam ülkeleri arasında fikri kaynaşmayı sağlamaktır (Zaim, 2014, s. 17).

Birinci Dünya İslam İktisadı Kongresi, Fıkıh ve İktisat âlimlerini bir araya getirmesi noktasından oldukça önemlidir (Zaim, 2004, s. 1175). İslam iktisadıyla alakalı meselelerin görüşülmesi amacıyla gerçekleştirilen bu ilk Uluslararası İslam İktisadı Konferansı bir dönüm noktasıdır. Farklı İslam ülkelerinden iki yüzden fazla ilim insanının katılımıyla gerçekleşen kongrede, ilk defa İslam iktisadını alakadar edecek konular böylesine geniş çapta ele alınmıştır. Birinci kongrede alınan kararla 1977 yılında Cidde'de üniversite bünyesinde “İslam İktisadını Araştırma Dünya Merkezi” kurulmuştur. Pakistan'da 1984 yılında Uluslararası İslam Üniversitesi bünyesinde “İslam İktisadı Araştırma Merkezi” ve “Uluslararası İslam Ekonomisi Enstitüsü” kurulmuştur (Tabakoğlu, 2004, s. 1148).

1976'da ilki düzenlenen, iki yüz iktisatçı ve fıkıh âlimlerinin katıldığı Dünya İslam Kongresinde İslam İktisadıyla alakalı bildirimler yapılmıştır. Yapılan bildirimlerde ele alınan konular şu şekilde özetlenebilir:

1. İslam İktisadı Mefhumu ve Metodolojisi
2. İslam İktisat Modelinde Tüketim ve Üretim
3. İslam İktisat Modelinde Devletin Rolü
4. İslam İktisat Modelinde Sigorta
5. İslam İktisat Modelinde Faizsiz Bankacılık
6. İslam İktisat Modelinde Zekât Uygulaması ve Mali Siyaset
7. İslam İktisat Modelinde İktisadi Gelişme
8. İslam Ülkeleri Arasında İktisadi İşbirliği
9. İslam İktisadı Sahasındaki Yayınların Tetkik ve Tahlili “ (Zaim, 2014, s. 159).

Bu konular çerçevesinde genel bir tavsiye metni hazırlanmış ve bu metinde belirtildiği üzere “Milletlerarası İslam İktisadi Araştırma Enstitüsü” (International Center of Research in Islamic Economics-ICRIE) kurulmuştur. ICRIE, İslam İktisadıyla alakalı birçok konferans ve seminer düzenlemiştir (Zaim, 2014, s. 159).

1975 yılında Cidde’de İslami kaidelere göre faizsiz çalışmayı hedef edinen “İslam Kalkınma Bankası (Islamic Development Bank-IBD)” kurulmuştur. Bu bankaya bağlı “İslami Araştırma ve Eğitim Enstitüsü” (Islamic Research and Training Institute-IRTI) oluşturulmuştur. IRTI araştırmalar yaparak, eğitim faaliyetlerinde bulunarak, seminerler düzenleyerek, finansman sağlayarak İslam ekonomisi, İslam bankacılığı çalışmalarına büyük katkı sağlamaktadır (Zaim, 2014, s. 163).

1983 yılında Pakistan, İslamabad’da gerçekleştirilen İkinci Milletlerarası İslam İktisadi Konferansında “İslam’da Gelir Dağılımı ve Adalet” konusu üzerinde durulmuştur. 1992 yılında Malezya’da Üçüncü Milletlerarası İslam Konferansı organize edilmiştir. Dördüncü Dünya İslam İktisadi Kongresi İngiltere’de yapılmıştır. Beşinci Dünya İslam İktisadi Kongresi 2003 yılında Bahreyn’de “Sürdürülebilir Bir İktisadi Gelişme ve İslam Ülkelerinde Finans Hareketleri” başlığı altında gerçekleşmiştir.

Muhammed Bakır El-Sadr ve Ebu'l A'lâ El-Mevdudi İslam iktisadının modern zamandaki ilk yazarları olarak kabul edilmektedir (Zaman & Asutay, 2016, s. 181). İslam iktisadıyla alakalı evrensel olabilecek çalışmalar yapanların ve İslam'ın iktisadi birikimlerini bizlere sunanların başında M. Necatullah Sıddıki, Sabahaddin Zaim, Tarukullah Khan, Muhammad Akram Khan gibi isimler gelmektedir (Tabakoğlu, 2004, s. 1146).

M. Necatullah Sıddıki, İslam iktisadıyla alakalı yapmış olduğu araştırmada 1925-1975 yılları arasındaki 50 yıllık süre içinde Arapça, İngilizce ve Urduca dillerinde yapılan İslam iktisadi çalışmalarını incelemiştir. Çalışmasında 1976'da yapılan İslam İktisadi Birinci Dünya Kongresi bildirilerine de yer vermiştir (aktaran Tabakoğlu, 2004a, s. 1147).

Tarukullah Khan'ın İslam ekonomisi araştırmasında, 1955-1984 yılları arasında geçen yaklaşık 30 yıllık zaman diliminde giderek artan bir seyir halinde toplam 532 İngilizce yayın yapıldığını belirtmiştir. Bu yayınların ağırlıklı kısmını İslam bankacılığı konusu teşkil ettiğini gözlemlemiştir. Khan'ın araştırmasında yapılan İngilizce yayınların yıllara göre dağılımı şu şekildedir:

- 1955-1960 yılları arasında 10 İngilizce yayın
- 1960-1965 yılları arasında 19 İngilizce yayın
- 1965-1970 yılları arasında 58 İngilizce yayın
- 1970-1975 yılları arasında 49 İngilizce yayın
- 1975-1980 yılları arasında 140 İngilizce yayın
- 1980-1984 yılları arasında 256 İngilizce yayın (Tabakoğlu, 2004, s. 1147).

1.3. Türkiye’de İslam Ekonomisinin Ortaya Çıkışı ve İlk Çalışmalar

Türkiye’de İslam ekonomisi çalışmaları Osmanlı Devleti’nin son dönemlerine, Cumhuriyetin kuruluşu zamanlarına tekabül etmektedir. Ahmed Nazmi’nin 1924 yılında yazdığı “Nazar-ı İslam’da Zenginliğin Mevkii” kitabı; yine aynı yıl M. Cemal’in kaleme aldığı “İslam İktisat İçtimaiyatı Sosyalizmi ve Kapitalizmi Hüsn-i Telif Edebilir” başlıklı eseri; Ahmed Hamdi Akseki’nin 1932 yılında neşrettiği “Müslümanlıkta İktisadın Ehemmiyeti” adlı kitabı Cumhuriyet devrinde İslam İktisadına dair yazılan başlıca eserler arasında sayılabilir (Tabakoğlu, 2004, s. 1148). Daha sonraki dönemlerde ise Sabri F. Ülgener, Sabahattin Zaim, Ahmet Tabakoğlu gibi isimler İslam ekonomisi alanında önemli çalışmalar yapmıştır (Büyüker, 2010).

İslamiyet’in iktisadi alanda bir sistemi bulunduğuna dair, iktisat profesörlerinden olan Namık Zeki Aral’ın (1888-1972) önemli çalışmaları bulunmaktadır. Aral, Kur’an-ı Kerim’in üretim, tüketim, mübadele, tedavül konuları hakkındaki beyanlarını incelemiş; emek, sermaye, para, faiz ve kredi gibi meselelerle ilgili emir, nehiy ve tavsiyelerinin tespiti üzerine çalışmalar yapmıştır (Eskicioğlu, 2010a, s. 17).

İslâm ekonomisi konularını Türkiye’ye taşıyan ilk isimler arasında yer alan bir başka isim de Sabahattin Zaim’dir. Türk iktisat tarihçisi olan Coşkun Çakır, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisinde Zaim’in İslam ekonomisi çalışmalarına katkısını şu şekilde ifade etmektedir: Zaim, Amerika Birleşik Devletleri’nde bulunduğu yıllarda İslâm ekonomisi alanındaki literatürü ve dünyadaki gelişmeleri inceleme imkânı bulmuş ve giderek bu alanda yoğunlaşmış, 1976’da Mekke’de toplanan I. Dünya İslâm İktisadı Kongresi’nde başkan vekili sıfatıyla yer almış, daha sonraki yıllarda gerek telif gerekse tercüme olarak İslâm ve ekonomi ilişkisini anlatan çalışmalar yapmış, ardından popüler hale gelen bu alanın ilk örneklerini ortaya koymuştur. Akademik faaliyetleri yanında bazı devlet görevleri üstlenmesi (Türkiye Millî Birlik Komitesi Sosyal İşler Sivil Komitesi Başkanlığı, 1960-1961; Millî Prodüktivite Merkezi Yönetim Kurulu üyeliği, 1975-1977), iş dünyası ile yakın temas içinde olması, bazı finans ve sanayi kuruluşlarının faaliyetlerine katkıda bulunması, sonuçta Sabahattin Zaim’in teorik çalışmalarının ötesinde pratiğe yönelik tecrübe birikimine sahip olmasını sağlamıştır. (Çakır, 2013, s. 105).

“İslam İktisadı” kavramının kullanılmaya başlanmasında özellikle Hindistanlı âlimlerin çalışmaları etkili olmuştur. İktisat ilminin, politikalarının, müesseselerinin

İslami prensipler çerçevesinde nasıl değerlendirileceği yönündeki çalışmalar neticesinde İslam İktisadı kavramı önem kazanmıştır. Türkiye’de ise İslam İktisadı kavramının önem kazanmasında Hindistanlı âlim Muhammed Hamidullah’ın İstanbul Üniversitesi İslami Araştırmalar Enstitüsü’nde verdiği dersler ve aynı konu üzerine Sabahaddin Zaim’in çalışmaları devam ettirmesi etkili olmuştur. Verilen bu dersler ve çalışmalar “Modern İktisat ve İslam” adıyla basılmıştır. Zaim 1967’de İslam İktisadı üzerine bir konferans vermiş ve bu konferans “Modern İktisat ve İslam” adıyla basılmıştır (Zaim, 2014, s. 156). Gerçekleştirilen bu konferans İhsan Babalı tarafından çıkartılmakta olan İslam Düşüncesi Mecmuasının 1968 yılı Nisan sayısında yayınlanmıştır. Bu tarihlerden sonra İslam Ekonomisi alanında büyük gelişmeler yaşanmış ve 1976 İslam İktisadı Dünya Kongresi’nden sonra çalışmalar büyük bir hızla devam etmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 9). Celal Yeniçeri, Türkiye’de kapitalizm, liberalizm, Sosyalizm, Komünizm arasında düzen tartışmalarının gündemde olduğu bir dönemde İslam iktisat düzenine dair ilk söylemlerin Sabahattin Zaim tarafından dile getirildiğini, Nevzat Yalçıntaş’ın da aynı mesele üzerine görüşler öne sürdüğünü belirtmiştir. Yeniçeri, daha sonra İslam iktisadıyla ilgili Zaim’in bir konuşmasının etkisiyle ve Arapça’ya vakıf olmasının da sevgiyle kendisinde İslam iktisat düzeninin kurulabileceği kanaatinin oluştuğunu belirtmiştir. Bu sevk ile on yıllık çalışmasının ürünü olan “İslam İktisadının Esasları” adlı eserini 1980 yılında neşretmiş, 1983 yılında da “İslâm Devlet Bütçesi Hukuku” konusu üzerine doktora çalışması yapmıştır (Yeniçeri, 2012)

İslam İktisadının ilerlemesi açısından bir dönüm noktası sayılabilecek, uluslararası düzeyde gerçekleştirilen Birinci Dünya İslam Kongresinde (1976) bildirilerde bulunmak üzere Türkiye’den de beş üye katılmıştır. Bu üyeler; Sabahaddin Zaim, Salih Tuğ, Nevzat Yalçıntaş, Yusuf Ziya Kavakçı, Mustafa Bilgi’dir (Zaim, 2014, s. 159).

1975 yılında Cidde’de İslam Kalkınma Bankası’na bağlı “İslami Araştırma ve Eğitim Enstitüsü (IRTI)” oluşturulmuştur. İslam iktisadı, İslam bankacılığı çalışmalarına büyük katkı sağlayan IRTI’ya ülkemizden de üyeler katılmaktadır. Sabahattin Zaim, Korkut Özal, Abdullah Gül, Haşmet Başar, Emin Çarıkçı, Servet Armağan, Suat Öksüz, Kadir Şatıroğlu, Selim Cafer Karataş gibi isimler IRTI’ya Türkiye’den katılan kişiler arasındadır (Zaim, 2014, s. 163).

Türkiye’de İslam iktisadıyla ilgili çalışmalar artarak devam etmektedir. Üniversitelerde, özellikle İktisadi İdari Bilimler Fakülteleri’nde ve İlahiyat Fakülteleri’nde İslam ekonomisi konularıyla ilgilenen akademisyenlerin sayısı giderek artmaktadır. Üniversite bünyesinde lisans, yüksek lisans, doktora bölümleri açılmaya başlamış, İslam ekonomisi ve finansı üzerine uygulama ve araştırma merkezleri kurulmuştur. İslami İlimler Araştırma Vakfı, İlmi Etüdler Derneği, Maruf Vakfı gibi vakıflar İslam ekonomisi alanında çalışmalara, kongrelere öncülük etmektedirler. Dolayısıyla İslam ekonomisi ve finansı alanında yazılan eserlerde de giderek artış gözlenmektedir. Kitap, dergi, makale, tez, bildiri çalışmaları yapılmakta; ulusal ve uluslararası organizasyonlar düzenlenmektedir. Bu alanda, alanında çalışmalar yapan akademisyenler ve öğrenciler ile bu alanda faaliyet gösteren sektör temsilcileri arasında işbirliğini artıracak çalışmalar yürütülmektedir.

1.4. İslam Ekonomisinin Ortaya Çıkış Sebepleri

İslam ekonomisi üzerine çalışmalara neden ihtiyaç duyulduğu ve İslam iktisadı kavramını ortaya çıkaran sebeplerin neler olduğu hakkında çeşitli görüşler ortaya atılmıştır.

Yirminci yüzyılda, 1970’lere kadar Kapitalist, Sosyalist ya da karma sistem olmak üzere, İslam ülkelerinde üç ayrı görüşün etkisi altında bir iktisadi yapının olduğunu belirten Sabahattin Zaim, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra İslam devletlerinde siyasi bağımsızlıkların elde edilmeye başlamasıyla iktisadi açıdan da bağımsızlık kazanmak arzusu oluştuğunu ifade etmiştir. Zaim, Kapitalist veya Sosyalist sistemi ya da karma ekonomik sistemi tatbik ederek kalkınmanın gerçekleştirilememesi ile birlikte, İslam ülkelerinin İslami hükümler çerçevesi içinde iktisat bilimini ele alma arayışına gittiğini belirtmiştir. İslam dünyasının kendilerine ait bir sistem arayışı neticesinde, İslam ekonomisi kavramının “Islamic economics” olarak Hindistan’da kullanılmaya başlandığını belirten Zaim, Birinci Milletlerarası İslam İktisadı Konferansı’nda da tebliğlerin tamamına yakınının İngilizce yapılması Islamic economics kavramına revaç verdiğini söylemiştir (Zaim, 2004, s. 1176-1177). Umar Chapra ve Tevhit Ayengin, İkinci Dünya Savaşından sonra İslam ülkelerinin bağımsızlıklarını elde etmeye başlamalarıyla birlikte, İslami vizyonu ve gelecekle ilgi arzuları gerçekleştirmek için

ekonomilerini geliştirme ihtiyacını hissetmeleri, İslam iktisat biliminin ortaya çıkmasını hızlandırdığını ifade etmişlerdir (Chapra & Ayengin, 2003, s. 185).

Sabri Orman, İslam iktisadının ortaya çıkışının bir noktaya kadar Batı'nın iktisadi sistemine bir tepki olarak ve batı medeniyetinin etkisinde oluştuğunu söylemiştir. (Orman, 2004, s. 1201). Ali Rıza Gül ise, mevcut iktisat sisteminin, iktisadi faaliyetlerde insani ve ahlaki değerleri yok sayması, iktisat biliminin yeniden tanımlanmasını ve esaslarının yeniden tespitini zaruri duruma getirdiğini; bir açıdan İslam iktisadı ifadesini gündeme gelmesi böyle bir ihtiyaçtan kaynaklandığını belirtmiştir (Gül, 2010, s. 33).

Zaim, 1960'lı yıllardan sonra aydınların, İslami toplumlarda uygulanan iktisadi sistemlerin İslamiyet'le alakasını sorgulamaya başladığını ve İslamiyet'in düsturlarına uygun bir iktisadi sistem arayışına girdiklerini belirtmiştir. Sosyalizm'in, kapitalist sistemin gerek tüketimde gerekse bölüşümde dengesizliğe yol açması, tekelleşmelere sebep olarak rekabette adaletsizliğe sebep olması gibi neticelerine karşı bir reaksiyon olarak ortaya çıksa da kapitalizme galebe edemediğini belirten Zaim, yaşanan doğu ve batı ayrımının ardından tekrar bir birleşme yaşandığını ifade etmiştir. Kapitalizmin geçirdiği bu sarsıntıdan sonra, adil bir ekonomik sistem arayışı olarak "sosyal piyasa ekonomisi" kavramının gündeme geldiğini belirten Zaim, İslam ekonomisinin ise serbest piyasa ekonomisinin ahlak ile düzenlenmiş şekli olarak ve kapitalizme alternatif olabilecek bir sistem olarak ele alınmaya başladığını ifade etmiştir. Günümüzde İslam iktisadıyla alakalı hükümlerin tam olarak uygulandığı bir devlet veya toplumun mevcut olmadığı da vurgulanmıştır (Zaim, 2014, s. 15-18).

Abdulkadir Atar, günümüz İslam ekonomisi çalışmalarına olan ilginin artmasının sebebi olarak finans noktasına dikkati çekmiştir. Atar, artan ilgiye entelektüel merakın yanında, Müslüman halkın iktisadi sahada finansman ve bankacılık işlemlerine olan ihtiyaçlarının artmasını ve İslam ülkelerinin doğal kaynaklar açısından zengin olmasına bağlı olarak oluşan fon fazlalıklarını sebep göstermektedir (Atar, 2017b, s. 191).

İslam ekonomisinin ortaya çıkışının, batı ekonomisine bir tepki olması ve batı ekonomisi etkisi altında olması yönleri ifade edilmekle birlikte; İslam ekonomisinin kendine has hususiyetlerine, İslam âlemini ve hatta tüm insanlığı kapsayıcılığına da vurgu yapılmıştır.

Ahmet Tabakoğlu, İslam iktisadı kavramını bugün ortaya çıkaran bir sebebin Batı iktisadına olan tepki olduğunu dile getirmiş; bu görüşünü İktisadın Avrupa'da oldukça revaçta olmasına ve Avrupa'nın terakki ve hâkimiyetinde teknolojik gelişmelerle birlikte ekonominin önemli bir yeri olmasına bağlamıştır. Bunla birlikte bu tepkisel yaklaşım ifadesinin, İslam'ın iktisadi yaklaşımını çok dar çerçevede ortaya koyduğu anlamını vermediğini; İslam dininin iktisadi hayata dair düsturlara sahip olduğunu, bu düsturların yorumlanması ve tatbikiyle sistemler ortaya konabileceğini ifade etmiştir. İslam iktisadının özgün ve kendine has bir sistem olduğunu belirtmiştir (Tabakoğlu, 1996, s. 5).

Kur'an-ı Kerim nazil olduğunda Arap yarımadasında şiir ve edebiyat nasıl revaçta ise, asrımızda da iktisadi konuların her alanda hâkimiyeti söz konusu olduğunu dile getiren Osman Eskicioğlu, İktisadın 17. yüzyılda batıda ortaya çıktığından bu yana hala önemini korumakta olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla toplumun sorunlarına çözüm bulmak arayışında olanların, ekonomik meselelere yönelmek durumunda kaldıklarını ifade etmiştir. Artık günümüzde iktisadi açıdan doğru ilkelerin bulunup uygulamaya konulmasının zaruri bir ihtiyaç haline geldiğini vurgulamıştır (Eskicioğlu, 1999, s. 1). Eskicioğlu, Kur'an-ı Kerim, geldiği zaman o zamanın modası olan şiir ve edebiyat alanında insanları hayrette bırakacak şekilde mucize örneği verdiği gibi; 20. yüzyılda da insanlık âleminde önemli bir yer işgal eden ekonomi hakkında öyle bir mucizevî bir model ortaya koyabileceği tespitinde bulunmuştur. Eskicioğlu, bütün İslam âleminin ve hatta tüm insanlığın kendisine sarılacağı, yeni bir ekonomik modelin ortaya konmasını beklediğini; bu hususta teorik olarak İslam'ın ekonomik modelini Kur'an ve Sünnet'e dayanarak ortaya koymanın yeterli olacağını ileri sürmüştür (Eskicioğlu, 1999, s. 4).

Maruf Vakfı bünyesinde kurulmuş olan İslam Ekonomisi Enstitüsü'nün İslam ekonomisinin ortaya çıkışı hakkındaki ifadeleri şu şekildedir: Tarihsel devirleri noktasından artık İslam medeniyetinin devri gelmekte; İslam toplumları bu kendine geliş sürecini hazırlama çabasındadır. Hayatı, insani değerler çerçevesinde özgürce yaşamak; üzerlerinde oluşmuş olan baskılardan kurtulmak gayretindedir. İnsanlığın hakikat arayışları ve bu hakkaniyet talebine karşı mevcut ekonomik sistemlerin cevap veremeyeceği görülmüştür. İslam'ın ise tüm insanlığa umut olacak, insanların sadece insan oldukları için sahip oldukları hakkı temin edecek, bölüşümü hakkaniyet ölçüsüyle sağlayacak düsturları mevcuttur (Url 3).

“Ekonomi biliminde yeni bir disipline ihtiyaç var mı?” sorusuna Umar Chapra, içinde bulunduğumuz zaman dilimi açısından İslam ekonomisinin ortaya çıkışını ve geleneksel ekonomideki son zamanlardaki değişimi değerlendirerek cevap vermiş ve aralarındaki yakınlaşmaya vurgu yapmıştır (Chapra, 2017).

Öncelikle geleneksel ekonomiyi değerlendiren Chapra'nın görüşleri şöyle özetlenebilir: Halkın refahı ve iyiliği için her toplum, sahip olduğu kaynakları en etkin şekilde kullanmak adına belli bir yol takip etmek durumundadır. İzleyeceği o yolu, o toplumda hâkim olan dünya görüşü etkilemektedir. Genel olarak dünya görüşlerini de “maddeci” ve “dini” dünya görüşleri olarak ayırabiliriz. Avrupa'ya hâkim olan geleneksel ekonomi, 17. ve 18. yüzyıllarda dini hayat anlayışına göre (Hristiyanlık ve Yahudilik olarak) biçimlenmektedir. Aydınlanma hareketiyle birlikte seküler, maddeci dünya görüşü geleneksel ekonomi üzerinde belirleyici rol almıştır, bir asırdan fazladır gelişim göstermiştir. Fakat bir yandan da dini dünya görüşlerini tamamen terkedilmemiştir. Gelenekselci ekonomistler değer yargılarının, inançlarının etkisinden bağımsız hareket etmemişlerdir. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde ise geleneksel ekonomi aydınlanma öncesi köklerine geri dönüş hareketi içindedir. Ahlaki değerler, iyi yönetim gibi meseleler ekonomik refahı sağlamak noktasında önem kazanmaya başlamıştır (Chapra, 2017, s. 97-131).

Chapra'nın İslam ekonomisi hakkındaki tespitlerinin özeti ise şu şekildedir: İslam dinini dünya görüşü açısından İslam ekonomisi ise materyalist, maddeci dünya görüşünü hiçbir zaman kabul etmemiştir ve birçok noktadan geleneksel ekonomiden ayrılmıştır (Bütün insanların refahı, kardeşlik, sosyo-ekonomik adalet gibi konular yönünden). İslam ekonomisinin gelişimine baktığımızda, İslam ekonomisinin katkıları, Müslüman düşünürlerin ekonomi teorisine kazandırdıkları inkâr edilemez açıklıktadır. Özellikle İbni Haldun zamanına kadar İslam ekonomisi açısından oldukça faydalı teoriler geliştirilmiştir. 8. yüzyıldan 12. yüzyıl ortalarına kadar İslam âleminde bilim gelişmiş, daha sonraları azalarak gerilemiştir. Rönesans ve aydınlanma hareketi ile beraber bilim Batı tarafından devralınarak geliştirilmiştir. Günümüzde ise İslam âlemi yabancı etkisinden kurtulmaya başlamasıyla beraber, İslam ekonomisinde tekrardan bir hareketlilik gözlenmektedir (Chapra, 2017, s. 97-131).

Chapra, netice olarak gerek İslam ekonomisine gerekse geleneksel ekonomiye son zamanlardaki gelişmeler ışığında bakıldığında, her iki ekonomik disiplinin

birbirine yakınlaşmakta olduğu gözlenmekte ve bir birleşmenin (küreselleşme olarak da ifade edilebilir) zemini hazırlanmakta olduğunu ortaya koymuştur. Bu birleşmenin adalet ve karşılıklı anlayışla desteklenmesi ile tüm insanlığın huzur ve refahının temini sağlanabileceğini belirtmiştir (Chapra, 2017, s. 97-131).

1.5. İslam Ekonomisi Meselesine Yaklaşım Tarzları ve İslam Ekonomisi Tartışmaları

İslam iktisadının hangi bağlamda ele alındığı, İslam iktisadına hangi açılardan yaklaşıldığı, İslam iktisadının bir bilim olarak ele alınıp alınmayacağı, “İslam iktisadı” kavramının kullanımı uygun olup olmayacağı gibi konular bu bölüm başlığı altında ele alınmıştır. Ayrıca İslam ekonomisi tüm insanlığı kapsayıcılığı ve yeni bir ekonomik döneme geçişin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği ve İslam ekonomisinin bunun neresinde kalacağı konularına da bu bölümde değinilmiştir.

1.5.1. İslam Ekonomisinin “Fıkîhî, Tarihi ve Kapitalist Sistem” Açıklarından Ele Alınışı

Kimi akademisyen ve düşünürler, İslam iktisadına yaklaşımı fıkîh bağlamında, tarihsel açıdan veya kapitalist sistem içerisinde yaklaşmışlardır. Kimi akademisyenlerce de İslam iktisadına yaklaşım bu başlıklar altında sınıflandırmıştır.

Ahmet Tabakoğlu, İslam iktisadına, kapitalist sistemin penceresinden, kapitalist iktisat modellerini kullanan bir anlayış tarzıyla yaklaşımın “İslamic economics” başlığı altında ele alınabileceğini belirtmiştir. İslam iktisadı için “Faizsiz ve zekâtlı kapitalizm”, “İslam kapitalizmi” gibi tabirlerin kullanımı da bu yaklaşım içinde değerlendirilebileceğini ifade etmiştir (Tabakoğlu, 2010, s. 13). Tabakoğlu, Türkiye’yi hatta dünyayı kurtarma gayesinin de etkisiyle “İslam İktisadı” kavramının 1970-1980 arasında oldukça revaçta olduğunu; daha sonraki dönemlerde ise cazibesinin azaldığını ve kapitalist iktisat etkisi altında İslam iktisadı çalışmalarının daha çoğunlukta olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda İslam bankacılığı fikriyle kurulan kurumlar daha çok faizsiz ve zekâtlı kapitalizmin kurumları gibi durmakta olduğunu dile getirmiştir (Tabakoğlu, 2008, s. 5).

İslam ekonomisi ifadesinin gündeme gelmesiyle birlikte İslami bankacılık ve finans kurumlarının kurulmaya başlamasından günümüze hayli zaman geçtiğini ve hala gündemde ve önemi giderek artmakta olduğunu belirten Sercan Karadoğan, bu kurumlar yine de beklenen seviyede bir performans sergileyemediğini ifade etmiştir. Karadoğan, İslami bankacılığın alternatif bir uygulama olarak ortaya çıkmasına rağmen, diğer bankalar içinden farklı bir seçenek olarak algılandığını, İslam ülkelerinde birincil öneme sahip bir konuma gelemediği tespitinde bulunmuştur. Bunun sebebi olarak ta, İslam ülkelerinde fazla sekülerleşme, batı ekonomik sisteminin ve kurumlarının şiddetli baskısı olduğunu ileri sürmüştür. Bu durumun da İslami kurumları, kuruluş ideallerinden uzaklaşmaya, müşteri ve fon ihtiyacını karşılayabilmek adına mevcut hâkim sistemin düsturlarına göre hareket etmeye sevk ettiğini belirtmiştir (Url 4).

Beşir Gözübenli, İslam ve iktisat ilişkisini izah eden bir kısım çalışmaların, kapitalist ve Sosyalist iktisat sistemleri temelinde ele alınmasıyla İslam'ın iktisadi yaşama ilişkin hükümleri tam olarak ortaya konmadığını ifade etmiştir (Gözübenli, 2004, s. 1182). Tabakoğlu, İslam'ın kültürel ve tarihi temellerine dayanmayan, İslam iktisadi çalışmaları daha çok kapitalist iktisat sisteminin faydasına olduğunu belirtmiştir (Tabakoğlu, 2008, s. 468)

Mevcut modern ekonominin etkisinden çıkmanın gerekliliğinin belirten görüşlerle birlikte, hâkim batı ekonomisinin faydalı çalışmalarının ve araçlarının kullanılmasının gerekliliği yönüne dikkat çeken görüşler de bulunmaktadır.

İslam ülkelerinin, İkinci Dünya Savaşından sonra bağımsızlıklarını elde etmesi ile birlikte ekonomilerini geliştirme ihtiyacını hissetmeye başlamış olduklarına dikkat çeken Chapra ve Ayengin, bu ihtiyaç hiç kimseyi hâkim batı ekonomi biliminin iyi ve değerli çalışmalarından, geliştirdiği analiz araçlarından yararlanmayı reddetme noktasında bir zorlamaya itmemiş olduğuna dikkat çekmiştir (Chapra & Ayengin, 2003, s. 185)

Sıtkı Abdullahoğlu, İslam ilkeleri çerçevesinde iktisadi konulara yaklaşırken; öncelikle mevzunun en baştan ele alınması gerektiğine; yani Kur'an-ı Kerim'e müracaat etmek, sünnetteki yerine bakmak, tarihsel seyri incelemek gerektiğine dikkati çekmiştir. Diğer taraftan da üç yüz senelik kapitalist sistemi güzelce değerlendirmek gerektiğini ve Komünist ve Sosyalist sistemin kapitalist sisteme tepki gösterdikleri noktaları, öne sürdükleri çözüm önerilerini iyi analiz etmek gerektiğini belirtmiştir (Url 5).

İslam iktisadına, İslam fıkıhı merkezli ele alan bir başka yaklaşım tarzı olarak “fıkhu’l iktisad” tabirini kullanan Tabakoğlu, daha çok fıkıh kökenli ilim insanlarının İslam iktisadı yaklaşımının bu tarz olduğunu ifade etmiştir (Tabakoğlu, 2004, s. 1144).

Chapra, İslam ekonomisinin günümüze gelinceye kadar, İslam’ın sosyal ve ahlak felsefesi içinde ele alınmış, ayrı bir entelektüel disiplin olarak gelişme gösterememiş olduğunu ifade etmiştir (Chapra, 2017, s. 124). Eskicioğlu ise İslam’ın ekonomik modeli teorik olarak ortaya konması için, Kuran-ı Kerim’in, Hadis kitaplarının ve tefsirlerin iktisadi noktadan incelenmesinin yanında fıkıh kitaplarında yer alan iktisatla ilgili meselelerin de araştırılması gerektiğini belirtmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 10).

Üçüncü bir yaklaşım ise Tabakoğlu’na göre, İslam iktisadını, İslam iktisat tarihi açısından ele alan yaklaşımdır ve toprak, ticaret, fiyat siyaseti gibi meseleleri içine alan İslam iktisadi düşünce tarihi yaklaşımdır (Tabakoğlu, 2010, s. 13)

İslam iktisadı çerçevesinde, İslam tarihindeki iktisadi ve mali kurumlar incelenirken günümüzün şartlarına uyarlanması gerektiği üzerinde duran görüşler de bulunmaktadır.

Gözübenli, Türkiye’de İslam ile iktisat arasındaki ilişkiyi anlatan araştırmalara baktığımızda yapılan yayınların bir kısmı, İslam dünyasında iktisadi ve mali yönden tarihi birikimlerin derlenmesi şeklinde olduğuna belirtmiştir. İktisadın bir bilim olarak ortaya çıkışından önceki zamanları kapsayan, İslam tarihinde iktisadi ve mali kurumların tatbikatlarının incelenmesi şeklindeki bu araştırmaların, içinde bulunduğumuz zamanın şartlarına uyarlanıp tatbikinde zorluklar yaşandığına dikkat çekmiştir. (Gözübenli, 2004, s. 1181).

İslam’ın iktisat tarihi üzerine, İslam ilkelerine dayanan çalışmalar oldukça az olduğunu ifade eden Tabakoğlu, (Tabakoğlu, 2008, s. 5), son zamanlarda fıkıh ve tarihe hâkim iktisatçıların arttığını da belirtmiştir. İslam iktisadıyla ilgili bu iki alandaki çalışmaların hem ilk kaynaklara ulaşma imkânı sunmakta olduğunu hem de İslam iktisadının asli mahiyetini ortaya çıkaracağını öne sürmüştür (Tabakoğlu, 2010, s. 13).

1.5.2. İslam Ekonomisinin Bir Bilim Olarak Ele Alınması Sorunsalı

İslam iktisadıyla ilgili olarak, İslam iktisadının bir bilim olarak ele alınıp alınmayacağı meselesine dair farklı görüşler bulunmaktadır.

Ahmet Tabakoğlu bu farkı şöyle ifade etmiştir: İslam iktisadının bir bilim dalı olamayacağı fikrinde olanlar, İslami ilkelere göre (faizsiz, zekâta riayet edilen, haramlarla sınırlandırılan) tatbik edilen ekonominin evrensel olan kapitalizmin dâhilinde bir mesele olduğunu ileri sürmektedirler. İslam kapitalizmi olarak ifade edileceği görüşündedirler. Diğer bir görüş ise İslam iktisadını bir bilim olarak ele almaktadırlar. İslam'ın ekonomik düsturları kapitalizmin prensipleriyle uyumlayacağından, kapitalizmden ayrı olarak ele alınması gerektiğini söylemektedirler (Tabakoğlu, 2004, s. 114)

Celal Yeniçeri, fıkıh usulü aynı zamanda İslam iktisadı usulünü de içine alacağından, İslam iktisadının kendisine ait ayrı bir usulünden bahsedilemeyeceği meselesine dikkat çekmiştir. İktisadi, ticari hayata dair fıkhi usuller, hükümler, ilkeler iktisat içinde geçerli olduğunu ifade etmiştir (Yeniçeri, İslam Ekonomisi Metodolojisi Müzakereleri, 2004, s. 1220).

Bu görüşler, hâkim iktisadi sistem ile mukayese edilmesi ile ortaya konulduğu gibi; İslam hukuku noktasından, fıkıh usulü içinden de değerlendirmesi ile de ifade edilmiştir.

Sabahattin Zaim, İslam iktisadıyla alakalı yaklaşımları şu sorularla özetlemektedir:

1. İslam iktisadı ayrı bir bilim midir? Fıkıh ilmi içinden iktisadi ve hukuki konuların izah edilince İslam iktisadı ve İslam hukukuna ihtiyaç var mıdır?
2. İdeolojik açıdan Kapitalizm, Sosyalizm, Marksizm iktisadi doktrindir. Bazı müelliflerce bunlara karşı İslam ekonomisi ileri sürülmüştür. İslam ekonomisini doktriner boyutla mı ele alınmalıdır?
3. İktisat teorisinin evrensel kanunları var (arz-talep gibi). Her doktrin ve ideolojik yaklaşımlar kullanabildiği gibi İslam ekonomisi de kullanabilir. Önemli olan metodoloji, tespit edilen hedefe varabilmektir. Öyleyse ayrı bir İslam iktisat teorisine gerek var mıdır? (Zaim, 2004, s. 1173).

İslam iktisadının başlıca dört sorununa değindiği makalesinde Mustafa Acar, aynı zamanda İslam iktisadının bir bilim olarak ortaya çıkmasının önündeki engellerden de bahsetmiş olmaktadır:

1. İslam ekonomisinin pratiğinin yokluğu: Tamamen İslami kaidelere bağlı bir sosyo-ekonomik bir düzenin uygulandığı bir ülke hali hazırda yoktur. İslam'ın ekonomik pratiği pek olmadığından dolayı, İslam iktisat teorisinden veya İslami iktisat biliminden bahsetmek zor olacaktır.
2. İslam'da faiz ve sermayenin fiyatı meselesindeki ihtilaflar: İslam dinince yasaklanmış olan faizin kapsamı, üretim faktörleri arasında kabul edilen sermayenin getirisinin ne olacağı, faizsiz bankaların klasik bankaların kullandığı araçlardan hangilerini kullanıp kullanmayacağı gibi meselelerin tam olarak çözümlenebilmiş değildir.
3. Entelektüel alt yapı sorunu: Günümüze kadar İslam iktisadı İslam hukukunun bir alt dalı olarak incelenmiş, iktisadi meselelere fıkıh ve ilmihal kitapları içinde çözüm aranmıştır. Fakat İslam hukuku ve fıkıh alanında konulara vâkif olan İslam âlimlerinin iktisat ilmini iyi bilememeleri, iktisat bilenlerin de fikhi açıdan meselelere hâkim olamamaları durumu söz konusuydu.
4. Tercih Çarpıtması sorunu: Toplumsal ve siyasal baskıların ve özgürlük ortamının sağlanamadığı toplumlarda kişilerin gerçek tercihlerini gizlemesi durumu söz konusudur. Timur Kuran'ın literatüre kazandırdığı bu kavramı İslam iktisadı açısından ele alacak olursak: İslam toplumlarında da seküler iktisadın hâkim olması ve desteklenmesi sebebiyle İslam ekonomisi alanında yapılan çalışmalara ehemmiyetle bakılmaması, dolayısıyla yapılan çalışmaların azlığı durumu söz konusudur. Özel finans kurumlarının ve klasik bankaların ödünç verme koşulları ve kar payı uygulamaları, alışverişteki vade farkı gibi meselelerin bütüncül şekilde reddedicilikle tercihlerin çarpıtılması durumu söz konusu olabilmektedir (Acar, 2003, s. 540-546).

Tabakoğlu'nun ifadesiyle İslam iktisadının bir bilim olarak ele almakta uzak durulmasında;

1. Devlet çapında bir tatbiki olmadığından teorisinin de olmayacağı iddiası,

2. Fıkıh ve iktisat bilimini birleştirip ele alanların azlığı,
3. Fikhi konular ile iktisadi konular arasındaki çelişki (faiz gibi),
4. Psikolojik engeller ile tercih çarpıtılması (şeriatçılık-laiklik tartışmaları gibi) gibi etkenler ileri sürülmektedir (Tabakoğlu, 2004, s. 1143).

İslam iktisadının bir bilim olarak kabul görmesi mümkün olduğu görüşü farklı açılardan dile getirilmiştir. Mantıki izahatlar yapılmıştır.

Günümüzde “İslam İktisadı” diye bir bilimin varlığı tartışma konusu olduğunu söyleyen Tabakoğlu, İslami ilimlerin sınıflandırılmasında “İslam İktisadı” adı altında bir ilim mevcut olmadığından, sonradan dâhil olmuş ilimler sınıfına girebileceğini öne sürmüştür (Tabakoğlu, 2008, s. 21- 23). Tabakoğlu, iktisadın uzun bir süreç sonrasında bir bilim olarak kabul edildiği noktasından bakıldığında ve İslam iktisadının batı temelli iktisat ilmine birçok yönden tepkisel olduğu düşünüldüğünde yeni bir bilim olarak ortaya çıkmasının mümkün olacağını ifade etmiştir (Tabakoğlu, 2004, s. 1144).

İslam iktisadı veya İslam ekonomisi ifadesinin asrımızda, yeni ortaya çıkmış, ilim olmaya aday yeni bir alanın adı olduğunu belirten Eskicioğlu, bu zamana kadar bu alanda çeşitli fikirler ileri sürüldüğünü, çalışmalar yapıldığını fakat İslam ekonomisinin teorisinin tam olarak ortaya konmadığını ifade etmiştir. Eskicioğlu, İslam ekonomisinin ayrı bir ilim dalı haline gelebilmesi için Kuran-ı Kerim başta olmak üzere, Hadis kitaplarının ve şerhlerinin, tefsirlerin iktisadi bakışla incelenmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. O’na göre, İslam’ın ekonomi ile ilgili hükümleri fikhın da yardımıyla, ayet ve hadislerden çıkarılıp ortaya konulduğu zaman İslam’ın ekonomik modeli teorik olarak ortaya çıkmış olacaktır (Eskicioğlu, 1999, s. 8-9).

Tabakoğlu, sosyal bir ilim olan iktisat ilminin inanç, kültür, felsefe, fikir ve ideoloji gibi hallerden etkilendiğini; iktisadi mevzuların toplumlara göre farklılık arz edebildiğini belirtmiştir. Toplumun ihtiyaçlarını karşılama adına uzun yıllar süren uygulamalı ve fikri gelişmeler neticesinde kapitalist ve sosyalist iktisat teorilerinin oluştuğunu ve batılı manada iktisat bilimi bilim olarak kabul görüşünün uzun bir zaman sonucunda olduğunu ifade etmiştir. Buradan hareketle Tabakoğlu, İslam iktisadının da İslam inancının, fikhının, tarihinin ölçüleriyle İslam toplumunun ihtiyaçlarına uygun yeni bir bilim olarak ortaya çıkmasının mümkün olduğunu savunmuştur. İktisat ilmi, her kültüre has özellikler barındırabilmekte, izafi gerçekler dayanmakta olduğundan, İslam

dünyasının kendine özgü iktisadi sistemler geliştirmesinin gerekliliğine dikkat çekmiştir (Tabakoğlu, 2008, s. 21-23).

Eskicioğlu, İktisadın, felsefeden ayrılıp bir ilim olarak ortaya çıkışından bu yana ürettiği kelime ve terimlerin birçoğu lafız ve mana olarak ayetlerde geçmekte olduğunu belirtmiştir. Ekonominin temel esaslarını içeren “emek, sermaye, mal, paranın kullanımı ve toplumda dolaşımı, ücret (İcare), alış-veriş (bey’), zekât, faiz (Ribâ), karz (kredi), ihtiyaç, kâr, fayda, zarar” gibi birçok meselelere ilişkin hükümler hakkında İslam’da esaslar getirildiğini ifade etmiştir. Dolayısıyla İslam ekonomik bir sistem getirdiğini, bu sistemin genel prensiplerinin ve iskeletinin Kuran-ı Kerimde tespit edildiğini belirtmiştir (Eskicioğlu, 2010b, s. 41-42).

“İslam ekonomisi” tabirinin aynı “İslam hukuku” tabiri gibi bir isim olduğunu söyleyen Eskicioğlu, İslam’ın nasıl bir hukuk yönü varsa ve İslam nasıl bir İslam hukuku ortaya konmuşsa aynı şekilde İslam’ın bir iktisat yönünün de olduğunu ve olması gerektiğini vurgulamıştır. Eskicioğlu, İslam Ekonomisini İslam’ın ekonomiye bakan tarafı; yani ekonomi ile ifade edilen bütün konular hakkında ortaya koyduğu emir, yasak ve tavsiyelerin tümüne birden verilen isim olarak tanımlamıştır (Eskicioğlu, 1999, s. 8).

1.5.3. İslam Ekonomisi Kavramının Kullanımı Uygun Olup Olmadığı Sorunsalı

İslam ekonomisi alanında çalışmaların başlayıp yaygınlaştığı asrımızda meselenin kavramsal açıdan en iyi şekilde ifade edilmesi yönünde düşünürlerce çeşitli görüşler ortaya konmaktadır. Bu bağlamda İslam iktisadi kavramının ne ifade ettiği; “İslami iktisat”, “İslam iktisatları” “İktisadi meselelere İslami bir bakış”, “Geçiş dönemi İslam iktisadı” ve “İdeal İslam iktisadı” gibi kavramların kullanımının uygunluğu tartışılmaktadır.

- *“İslam iktisatları” kavramının kullanılmasının uygunluğunu izah eden görüşler:*

İslam iktisadı kavramının kullanımının uygunluğu üzerinde tartışmalar olduğunu belirten Sabri Orman, “İslam iktisatları” kavramının kullanımının daha uygun olacağını dile getirmiştir. Ona göre, öncelikle İslam iktisadı ifadesiyle ne kast edildiğine bakmak gerekir. İslam iktisadı tam olarak budur diyebileceğimiz sade ve yekpare bir durum söz

konusu değildir, İslam iktisatları vardır. Nasıl ki iktisatta Klasikler, Neoklasikler, Keynesyenler, Sosyalistler, Marksistler gibi ekoller vardır. Bu ekoller iktisadi meselelere farklı noktalardan yaklaşmışlar. Birbirlerine karşı fikirler ortaya atmışlardır. Benzer şekilde İslam iktisadı dendiği zaman da bütün insanlar için aynı şeyleri ifade eden bir durumdan çok, zamana ve ülkelere göre farklı metotlar izlenebilecek bir durumu ifade etmektedir (Orman, 2004, s. 1197-1199).

- *“İslami iktisat” kavramını kullanmanın daha uygun olacağını ifade eden görüşler:*

İslam’ın iktisatla ilişkilerini anlatan çalışmaların “İslam iktisadı” ifadesi ile yerleşmiş olsa da, bunun yerine “İslami iktisat” tabiri ile beyan edilmesi daha uygun düşeceği görüşünü Beşir Gözübenli ifade etmiştir. Ona göre İslam iktisadı çalışmaları, iktisadi faaliyetlerin İslami ölçüler açısından ele alınarak, iktisat biliminin ortaya koyduğu teori ve kuralların İslami hükümlere uyarlanarak İslami bir iktisat biliminin ortaya konulmasıdır (Gözübenli, 2004, s. 1183).

- *“İktisadi meselelere İslami bir bakış” kavramını kullanmanın daha uygun olacağını ifade eden görüşler:*

Evrensel ilmi mevzuların, hayatla alakalı temel meselelerin başına İslam kelimesinin eklenmesinin gereği olmadığına dikkat çeken Yunus Vehbi Yavuz, dolayısıyla İslam iktisadı kavramının kullanılması çok uygun düşmeyeceğini ileri sürmüştür. Yavuz, Batı medeniyetinin etkisinden çıkma gayreti olarak ve batı sistemine tepki amaçlı, yapılan çalışmaların başına İslam teriminin getirilmesi son dönemlerde oldukça yaygın olduğunu, İslam iktisadı kavramı da İkinci Dünya Savaşı sonrasında Pakistan’da kullanılmaya başlanmış ve giderek yayıldığını belirtmiştir. Eski âlimlerin eserlerinde böyle kullanımlara pek ihtiyaç duyulmadığını da belirten Yavuz, İslam iktisadı ifadesi yerine ‘İktisadi meselelere İslami bir bakış’ gibi tabirlerin daha uygun düşeceğini öne sürmüştür (Yavuz, 2004, s. 1216).

- *“İslam iktisadı” benzeri kavramların kullanılmasının gereği olmadığını ifade eden görüşler:*

Bir şeyin fitrata uygun olmasının, o şeyin İslami olması için yeterli olacağını ifade eden Ömer Karaoğlu, dolayısıyla insanı ve kâinatı doğru tanımlayan bir iktisadın zaten İslami olacağını ifade etmiştir. Karaoğlu, seküler dünya merkezli bir bilim olarak

ortaya konan Batı iktisadı, teori ve felsefe temelleriyle insanı doğru tanımlamadığını, dolayısıyla ortaya konanın yanlış iktisat olduğunu dile getirmektedir. Karaoğlu dolayısıyla, yapılan bir çalışmanın başına İslami sıfatını koymakla güzel olmayacağını “İslami olan şey bizatihi güzel olandır” sözleriyle ifade etmiştir (Karaoğlu, 2017)

- *“Geçiş dönemi İslam iktisadı” ve “İdeal İslam iktisadı” kavramını kullanmanın uygun olacağını ifade eden görüşler:*

Tabakoğlu'na göre, bin beş yüz yıllık bir İslam tarihinin, coğrafyasının ve kültürünün izlerini taşıyan, iktisadi fikirlerin, olayların ve kurumların İslam iktisadı başlığı altında ifade edilmesi makuldür. Bu noktadan İslam iktisadı tabiri bir tepki ve özentiden çok bir birikimin tezahürüdür (Tabakoğlu, 2010, s. 11).

Tabakoğlu, İslam iktisadını iki aşamada ele alınabileceğini ifade etmiştir: İlk safha “geçiş dönemi İslam iktisadı” ikinci aşama “ideal İslam iktisadı”dır. Günümüzdeki tatbik şekilleri esasına dayalı yaklaşımlar geçiş dönem İslam iktisadı, fıkhi ve tasavvufi yaklaşımlar ise ideal İslam iktisadı olarak ifade edilebilir (Tabakoğlu, 2008, s. 21-23). Bir başka deyişle batıda kullanılan pek çok iktisadi kavramlar ve uygulamalar İslam ülkelerinde de etkili olduğundan, günümüzün tatbikat şekli esas alınarak yapılan iktisadi yaklaşımlar daha çok geçiş dönemi İslam iktisadı anlayışı içinde değerlendirilebilir. İktisada fıkıh yönünden ve ya tasavvuf penceresinden getirilen izahlar daha çok ideal İslam iktisadı başlığı içinde değerlendirilebilir (Tabakoğlu, 2004, s. 1149).

Tabakoğlu, geçiş dönemi ve ideal İslam iktisadı arasındaki farkı şu şekilde ortaya koymuştur: Geçiş dönemi İslam iktisadı çağdaş hayatı bir veri olarak ele alıp, İslam ilkelerini nasıl uygulanabileceğinin yollarını arar. İdeal İslam iktisadı İslam'ın tüm kurumlarıyla, insanı ve toplumuyla gerçekleştirildiğinin varsayıldığı bir sistemdir. Bu sistem bile batılı birçok unsurdan etkilenmiş olduğundan tartışmaya açık olacaktır. Yine de bize yol gösterecek olan ideal İslam iktisadı modelidir. İnsan içinde yaşadığı zamanın ve toplumun etkisi altında İslami çözümler ararken ara çözümler ile nihai çözümler birbirine karıştırılmamalıdır. Örneğin İşçi işveren çelişkisi kapitalist sistemin bir ürünüdür. Dolayısıyla geçiş dönemi İslam iktisadının konusudur, ideal İslam iktisadının işçi işveren diye bir sınıflandırma olmamalıdır (Tabakoğlu, 2006, s. 127).

Tabakoğlu'na göre, İslam iktisadı genel olarak ele alınırken, herhangi bir sistem adına İslam'dan yararlanmak yani herhangi bir sistemin aksaklıklarına İslam'dan

çözümler aramak amacı pek uygun değildir. Ona göre, İslam'ın Kur'an ve Sünnet tarafından belirlenen genel ilkelerini ve kendi mantık çerçevesini ortaya koymak amacı taşınmalıdır. İnsan-toplum-devlet bütünlüğünün sağlandığı ideal sistemin özelliklerini ortaya koymak ve içinde bulunulan sistemden ideal sisteme geçişin teorik çalışmalarını yapmak gaye olmalıdır (Tabakoğlu, 2006, s. 135).

Ayrıca belirtmekte fayda var ki, İslam iktisadı meselesinin kavramsal açıdan en iyi şekilde nasıl ifade edileceği ve hangi kavramlarla ifade edileceği yönünde çeşitli görüşler olduğu gibi; bu kavramın alt unsurları hakkında da farklı perspektiften yaklaşımlar bulunmaktadır. Zekât, faiz (riba), mudaraba, sukuk, tekafül gibi İslam ekonomisi ilgilendiren kavramlar hakkında günümüze gelinceye kadar farklı görüşler ortaya çıkmış olmakla beraber, günümüzün değişen şartlarına uygun tanımlar da getirilmektedir.

Örneğin, riba kavramı hakkında ve nasıl yorumlanacağı hususunda İslam âlimlerince farklı görüşler ortaya konmuştur. Konuyla ilgili olarak Sabri Ülgener, günümüz iktisadi şartlarının geçmiştekiyle aynı olmadığını ifade ederek, Kur'an-ı Kerim'de geçen riba yasağına dair hükümlerin dönemin tarihi şartları içinde ele alınması gerektiğini ifade etmiştir (Atar, 2017b, s. 199)

İslam tarihinde faize ilişkin yaklaşımları Abdulkadir Atar, genel itibariyle üç grupta toplamıştır: Birinci görüşe göre, Kur'an-ı Kerim'de geçen riba ile faiz aynı şey olmadığı belirtilerek, dolayısıyla bankalarda tatbik edilen faizin haram olmayacağı öne sürülür. İkinci görüşe göre, riba ile faizin aynı olduğu ifade edilerek, geçmişte ve günümüzde yapılan işlemlerden alınan her türlü fazlalığın haram olacağı belirtilir. En çok itibar edilen üçüncü görüşe göre ise, konvansiyonel bankaların yaptığı faizli işlemlerin haram olacağı, muamele-i şer'iyye (Şer'i hükümlere uygun olarak yapılan ticaret) usulü ile yapılan işlemlerin caiz olacağı ifade edilir (Atar, 2017b, s. 198-199).

1.5.4. İslam Medeniyetinin Kapsayıcılığı (Umumiliği) Sürecinde İslam Ekonomisi

Sabahattin Zaim, “Eğer biz İslam ekonomisini öğrenecek, bilecek ve dünyaya anlatabilecek bunun sadece kendimize değil, bütün dünyaya yardımı olur. Esasen İslam bütün insanlık için gelmiştir, biz onu sadece kendimize hasredemeyiz.” (Zaim, 2014, s. 18), sözüyle modern ekonomiye alternatif olabilecek bir sistem olarak gündeme gelen İslam ekonomisinin ortaya koyduğu çözümlerin, tüm insanlık için faydalı olacağı noktasına vurgu yapmıştır.

Sezai Karakoç’un ifadesiyle; insanlık baştan beri vahye istinat eden medeniyet ile seküler medeniyetin mücadelesini vermektedir. Tek bir medeniyet olduğunu, bunu hakikat medeniyeti, İslam medeniyeti olarak söyler (aktaran Gürdoğan, 2004, s. 1248-1249).

“Bir şeyin fitrata uygun olması o şeyin İslami olması için yeterlidir” ve “İslami olan şey bizatihi güzel olandır” sözleriyle Ömer Karaoğlu, İslam’ı ve insanı doğru tanımlayan bir iktisadın özünde, İslam iktisadını ifade ettiğini belirtmektedir (Karaoğlu, 2017)

Kur’an’ın ve imanın prensiplerine göre, İslam’ı asrımızın insanına tebliğ etmeye yönelik çalışmaların bir barış dünyasının müjdecisi olacağını belirten Tabakoğlu, bu gaye doğrultusunda İslam ekonomisi çalışmalarının önemini ifade etmiştir (Tabakoğlu, 1979, s. 7-15).

İslam ekonomisinin, bütün insanların refahı, kardeşlik, sosyo-ekonomik adalet gibi konular yönünden sağladığı katkıların insanlığın faydasına olduğunu belirten Umar Chapra, Avrupa’ya hâkim olan geleneksel ekonominin de materyalist, maddeci dünya görüşünün etkisinden kurtularak aydınlanma öncesi köklerine geri dönüş hareketi içinde olduğunu ifade etmiştir. Chapra’ya göre, gerek İslam ekonomisine gerekse geleneksel ekonomiye son zamanlardaki gelişmeler ışığında bakıldığında her iki ekonomik disiplinin birbirine yakınlaşmakta olduğu gözlenmekte, bir birleşmenin (küreselleşme olarak ta ifade edilebilir) zemini hazırlanmaktadır. Chapra, bu birleşmenin adalet ve karşılıklı anlayışla desteklenmesi ile tüm insanlığın huzur ve refahının temini sağlanabileceğini belirtmiştir (Chapra, 2017, s. 97-131).

1.5.5. İktisadi Dönemlere İlişkin Çeşitli Yaklaşımlar

İktisat teorisinin gelişme merhaleleri açısından ele alınmasına yönelik yaklaşımlara değinilmesi amaçlanan bu bölümde, ufukta beliren yeni iktisadi yaklaşımlara ilişkin bir takım düşünürler tarafından ileri sürülen öngörülerden bahsedilmiştir.

Karl Marx, insanlığın yaşam biçimlerini ilkel komünal, köleci, feodal, kapitalist ve sosyalist olarak beş evrede ele almıştır.

Marx, ilkel komünal olarak belirtilen evreyi, aileler ve kabilelerden teşkil olmuş komünal insan topluluğu olarak ifade etmektedir. Toprak mülkiyetinin ilk biçimi olan bu doğal toplulukta, çobanlığın ve göçebeliliğin olduğunu belirtmektedir (Marx & Engels, 2009, s. 68).

Marx'a göre, mülkiyetin bu en eski biçimi aşiret mülkiyeti olarak da ifade edilebilir. Bu dönemde geçimin avcılık, balıkçılık, hayvancılık ve daha da ilerisi tarım üzerine olduğunu; köleliğin, nüfus ve ihtiyacın artmasına, dış ilişkilerin, savaşların ve trampanın genişlemesine bağlı olarak yavaş yavaş geliştiğini söyler (Marx & Engels, 2009, s. 124).

Mülkiyetin ikinci biçimi olarak ifade edilen kölelik evresinde ise Marx, kentlerin oluştuğu, üretimin temelinde köleliğin olduğu, komünal mülkiyetle birlikte devlet mülkiyetinin de olduğu bir durumdan söz etmektedir (Marx & Engels, 2009, s. 124-126).

Marx feodal dönemin, önceki dönemlerin aksine kentlerden ve küçük toprak alanlarından değil, nüfusun az ve geniş alana yayılmasına bağlı olarak kırlardan ortaya çıktığını belirtmiştir. Bu yapıda toprak mülkiyetine sahip silahlı güçlerin, soylular ve serfler üstünde üstün bir konumda olduğunu ifade etmiştir. Bu üçüncü mülkiyet biçiminde, önceki dönemlerdeki gibi mülkiyetin ortaklığa dayanmış olduğunu söyleyen Marx, farklı olarak üreticiler sınıfının, köleler yerine serfleştirilmiş küçük köylülerden oluştuğunu belirtmiştir. Ayrıca Marx, feodal yapıda oluşan ortaklığın farklı biçimde olsa da, komünal yapıda olduğu gibi üretici sınıfa karşı bir ortaklık olduğunu ifade etmiştir (Marx & Engels, 2009, s. 126-127).

Marx, dördüncü evre olarak ifade ettiği kapitalist yapıda sistemin ücretli işçiler sınıfının varlığına dayandığını ve ücret sisteminin hâkim olduğunu ve paranın ve sermayenin etkin rol oynadığını ifade etmektedir. Kapitalist üretimin, ilk olarak ortaya

çıkışında asıl gayenin ürünlerin satışı olduğunu, üretim biçiminde bir değişiklik yapmadığını belirtmektedir. Fakat giderek her yere yayılıp, kapitalist meta üretimine dönüştüğünü ifade etmektedir. Marx önceki üretim biçimlerinin, daha çok üreticilerin ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla oluştuğunu, ancak ürün fazlasının metaya dönüştüğünü; fakat kapitalist üretim bu durumu ortadan kaldırarak, önce meta üretimini genelleştirmiş daha sonra da meta üretiminin tamamını kapitalist meta üretimine çevirmiştir (Marx & Engels, 2009, s. 201). Marx ve Engels, bu dönemde oluşan, burjuva sınıfının varlığının ve egemenliğinin kaynağını, servetin özel kişilerin ellerinde birikmesine, sermayenin ücretli emek sayesinde oluşup artmasına bağlamışlardır. Burjuvazinin var oluşuyla birlikte proletaryanın mücadelesinin başladığını belirten Marx ve Engels, Burjuvazi devriminin kendi sonlarını hazırlayacakları üretmekte olduğunu, onun yıkılışının ve proletaryanın zaferinin kaçınılmaz olduğunu öne sürmüşlerdir (Marx & Engels, 2012, s. 55).

Marx bu durumu şu sözleriyle ifade etmiştir: “Demek ki modern sanayinin gelişmesi, burjuvazinin ürünlerini ürettiği ve ürünleri mülk olarak edindiği temeli, burjuvazinin ayaklarının altından çeker alır. Burjuvazi her şeyden önce kendi mezar kazıcılarını üretiyor. Onun yıkılması da proletaryanın zaferi de aynı ölçüde kaçınılmazdır.” (Marx & Engels, 2012, s. 55)

Marx ve Engels, geçmişten bugüne gelinceye kadar, toplumlara tarih noktasından bakıldığında sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu ifade etmektedirler. Eski Roma’da partiyen ile şövalyeler, plebler ile köleler ortaçağda feodal ile vasaller, serfler arasındaki mücadeleleri buna örnek göstermektedirler. Feodal dönemin çöküşünden sonra oluşan burjuva döneminde sınıf karşıtlığının ortadan kaldırılamadığını, yeni sınıfların, yeni mücadele biçimlerinin geldiğini belirtmişlerdir. Marx ve Engels bu dönemin temel farkını ise, sınıf karşıtlıklarının basitleşmiş olması yani birbiriyle karşı karşıya gelen iki büyük sınıfın oluşmuş olması: burjuvazi ile proletarya şeklinde ifade etmişlerdir (Marx & Engels, 2012, s. 43). Engels, 1948 Paris ayaklanmasının burjuvazi ile proletarya arasında meydana gelen ilk büyük mücadele olduğunu belirtmiştir (Marx & Engels, 2012, s. 27).

Kapitalizmin ve onun çöküşünün bilimsel analizlerini ortaya koyacak çalışmalar yapmıştır (Piketty, 2015, s. 10). Karl Marx, kapitalizmin çöküşünden sonra gelecek olan yeni devri Sosyalistlik olarak ifade etmiştir.

Piketty, Marx'ın sanayi devrimi ile birlikte kapitalist sistemde ortaya çıkan eşitsizliği ortaya koyan analizini “sonsuz sermaye birikimi prensibi” olarak isimlendirmiştir. Yani Marx'ın, sermaye hiçbir doğal sınır tanımadan birikmesi ve belli bir azınlığın elinde yoğunlaşması eğiliminde olduğu sonucuna varmış olduğunu söyler. Piketty, bu durumda Marx'ın tespiti doğrultusunda ortaya çıkabilecek sonuçları şöyle açıklamaktadır: “Sermayenin getirisi ya azalma eğilimine girecek böylece sermaye sahipleri arasında şiddetli bir çatışma ortaya çıkacak; ya da sermayenin getirisi artış gösterecek ve bunun neticesinde işçiler birleşerek eninde sonunda ayaklanacaklardır.” (Piketty, 2015, s. 8-11)

Thomas Piketty, Marksist analizin öngörülerinin tutmadığını fakat bugüne ilham olacak yerinde tespitlerinin olduğunu şöyle ifade etmiştir: “21. yüzyılın başında bir bakıma biz de 19. yüzyıldaki gözlemcilerin durumundayız: Çarpıcı dönüşümlere tanık oluyoruz ve bunun ne zamana kadar böyle süreceğini bilmek kadar, gelecek yıllarda zenginliğin küresel paylaşımının hem tek tek ülkelerin içinde hem de farklı ülkeler arasında neye benzeyeceğini söylemek te çok zor. 19. yüzyılın ekonomistleri takdiri şu sebeple fazlasıyla hak ediyorlar. Onlar, paylaşım sorununu ekonomik analizin merkezine yerleştirmiş ve uzun vadedeki analizleri incelemeye çalışmışlardı. Yanıtları her zaman tatmin edici değildi, ama en azından doğru soruları soruyorlardı.” (Piketty, 2015, s. 17).

Piketty, yapmış olduğu analizler neticesinde kapitalist sistemin günümüze gelinceye kadar, gelir ve sermaye dağılımında eşitsizliklere yol açtığını oraya koymuştur. Sosyal politikanın ve vergi politikasının modernize edilmesi ile içinde bulunduğumuz 21. yüzyılda servete dayalı küresel kapitalizmin etkin bir biçimde düzenlenebileceğini öne sürmüştür. Sermaye üzerinden alınacak artan oranlı vergi uygulamasını ideal bir çözüm olarak geliştirmiştir. Fakat bir yandan da eğer çözüm sağlanamazsa zenginliğin paylaşımının korkunç neticeleri olabileceğini ifade etmiştir (Piketty, 2015, s. 626-628).

Piketty, özel mülkiyete dayanan piyasa ekonomisinde, sermayenin getirisinin gelirden fazla oluşunun kapitalist sistemin çelişkisini gösterdiği sonucuna varmıştır. Tarihsel analiz neticesinde, bugünden geçmişe baktığında, 20. yüzyılda meydana gelen ekonomik ve politik sarsıntı zamanlarında özel sermayenin düşük bir seyir izlediğini gözlemlemiştir. Birinci Dünya Savaşı, Bolşevik Devrimi (1917), 1929 Krizi, İkinci

Dünya Savaşı gibi şokların sanayi devriminden bu yana eşitsizlikleri azaltan tek güç olduğu sonucuna varmıştır (Piketty, 2015, s. 9-44)

Marksist teorinin öngörüsüne göre kapitalizme atfedilen sonsuz sermaye birikimi meyli kapitalist sistemin çökmesine zemin hazırlayacaktır. Fakat Piketty, bu durumun üretim araçlarının mülkiyetinin kolektif hale gelmesi arzusuyla, Sovyetler Birliğindeki şekliyle toplumun kolektif arzusuna dönüşmüş olduğunu belirtmiştir. Böyle bir durumda ise planlamadan sorumlu otoritelerin durması gereken noktanın belirsizliğine dikkati çekmiştir (Piketty, 2015, s. 618). Marx'ın özel mülkiyetin hiç olmayacağı bir toplumun politik ve ekonomik yapısını üzerine pek bir çalışma yapmadığını ifade etmiştir (Piketty, 2015, s. 11).

Marx ve Engels'in Sosyalist Toplumunu ile Komünist Toplumunu, Komünist Manifesto isimli eserde birbirinden ayırdığını belirten Zeki Kartal, fakat Marx'ın bu ayrımı ileriye götürerek, açarak tamamlamadığını belirtmiştir. Kartal, Sosyalist Toplum biçiminde herkesin kendi verimliliğine göre toplumsal üretimden pay alması gerektiğinin öngörüldüğünü; toplumsal formasyonun daha sonraki yorumu olan Komünist yapıda ise herkesin kendi ihtiyacına göre toplumsal üretimden pay alması gerektiğinin söylendiğini belirtmiştir (Kartal, 2015, s. 236).

Kapitalist sisteme karşı kapitalist paradigma içinde bazı tepkiler, Sosyalist iktisat, özellikle Marksist iktisat tarafından yapılan kuvvetli eleştiriler, hatta sistemin çöküşüne dair öngörüler azımsanmayacak seviyededir. Eğer öngörüler ışığında yeni bir ekonomik sistem oluşacak olursa, yeni bir iktisadi sistemin yapısının, özelliklerinin nasıl olacağına dair ne gibi çalışmalar yapıldığı ayrıca analiz konusudur. Bu bağlamda Marx'ın Sosyalizm dediği şeyin iç yüzünün nasıl olduğu, nasıl bir yol alacağı veya meseleye yönelik hangi öngörülerin olduğu ayrıca incelenmelidir. İslam Ekonomisi'nin bu bağlamda nasıl bir perspektif ortaya koyacağı da meselenin bir başka yönüdür.

İslam Ekonomisi'yle ilgili olarak ortaya konan çeşitli yaklaşımları, ufukta beliren yeni iktisadi yaklaşımlara ilişkin ileri sürülen öngörülerden içinde ele alabiliriz.

Örneğin, Türkiye'de "Ortaklık Ekonomisi" ile ilgili ilk çalışmalar Arif Ersoy (1986) tarafından yapılmış ve iktisat literatürüne kazandırılmıştır (Kılıçaslan, 2016, s. 448). Ersoy'a göre ortaklık iktisadı, tarafların özgür iradeleriyle ve rızalarıyla yaptıkları anlaşmalara dayanan (Silm, Barış Ekonomisi), ve üretim faktörlerine sahip olan taraflar arasında nimet ve külfet paylaşımında adaleti öne çıkartan fitri ve beşeri bir iktisattır.

Ersoy, söz konusu iktisat ilminin, sermayeyi veya devleti merkeze alınarak geliştirilen teorilere değil, doğal iktisat ilkelerine dayanmakta olduğunu söylemektedir. Bu iktisadın, insanı merkez alan ve her çeşit tekelleşmeden arındırılmış “Beşeri İktisat” (Human Economics) olarak ta ifade edilebileceğini belirtmektedir (Ersoy, 2015, s. 62).

Martin L. Weitzman, kapitalist ekonomilerin çoğunun stagflasyon konusunda açıkça zorlandığından hareketle, sorunun ücret sisteminden kaynaklandığını ifade etmiş ve paylaşım ekonomisini çözüm olarak öne sürmüştür. Weitzman, kapitalizmin paylaşım üzerine kurulu bir modelin, bir ücret modelinden oldukça üstün olduğunu er ya da geç fark edeceğini ve bu konuda bir şeyler yapılacağını öngörmektedir (Weitzman, 1984, s. 40)

Bu bağlamda, firmaların çalışanlara sabit bir ücret ödemek yerine gelirlerinin bir kısmını ödemek zorunda olduğunu belirten Weitzman, bu şekilde paylaşım ekonomisi sisteminin, firmanın başarısına ödeme yapmak, enflasyona direnç göstermek ve işsizliğin azaltılması demek olduğunu belirtmiştir (Weitzman, 1984, s. 34).

Kapitalist sistemin bazı performans yöntemleri açısından aksaklıkları netice verdiğini belirten Weitzman, işçilerin yabancılaşması, emek üzerine sermayenin gücü ve işsizlerden oluşan rezerv ordu gibi durumların ücret yapısının somut sonuçları olduğunu belirtmiştir. Ekonomide ve diğer disiplinlerdeki statüko zulmünün insanları müthiş bir tembelliğe sevk ettiğini ifade etmiştir. Modern sanayi kapitalizminin, büyük ölçekli işletmeleriyle ve ekonomik büyümeye olan muazzam potansiyeli ile geçmiş zamanlara nispeten yeni bir dönem olduğunu belirten Weitzman, şimdilik çok aşırı bir değişim ve adaptasyon sürecinde olduğunu ifade etmiştir. Çünkü sistemin, ekonominin gözle görünür şekilde bozulması durumunda, makul bir değişime karşı sonsuza kadar dayanamayacağını belirtmiştir (Weitzman, 1984, s. 40).

2. TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Türkiye’de İslam ekonomisi ve Finansı Alanında Çalışma Yapan Başlıca Kişiler

Türkiye’de İslam ekonomisi ve finansı alanında çalışmalar yapan çok sayıda ilim insanı, akademisyen bulunmaktadır. Konuya ilgi duyanların sayısı giderek artmaktadır.

Türkiye’de İslam ekonomisiyle ilgili çalışmalar yapan ilk isimlerden olan Sabahattin Zaim, Amerika’da bulunduğu 1955-1957 yıllarında İslam ekonomisi konusuna yoğunlaşmış ve bu alanda dünyadaki gelişmeleri inceleme imkânı elde etmiştir. 1976’da Mekke’de düzenlenen Birinci Uluslararası İslam İktisadi Konferansı’na katılmış, Türkiye’de ilk örnekleri oluşturacak olan İslam ve iktisat ilişkisini anlatan gerek tercüme gerek telif eserler vermiştir (Çakır, 2013, s. 105). Sabahattin Zaim, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili yayınlamış olduğu makaleleri “İslam Ekonomisinin Temelleri ve Faizsiz Finans Sistemindeki Yeni Gelişmeler” başlığı altında toplamıştır. Bu makaleler vefatından sonra “İslam Ekonomisinin Temelleri” adı altında kitap olarak basılmıştır.

İslam ekonomisi ve finansı alanında önde gelen akademisyenlerden olan Ahmet Tabakoğlu (Debbaoğlu), İslam ekonomisiyle ilgili, Osmanlı ve Türkiye iktisat tarihiyle ilgili çok sayıda eserler neşretmiştir. Tabakoğlu, Nurettin Topçu’nun çıkardığı Hareket Dergisi’nde 1972 yılında İslam ekonomisiyle ilgili yazılar yazmaya başlamıştır. “İslam İktisadına Giriş” ve “İslam ve Ekonomik Hayat” kitapları; “Bir İlim Olarak İslam İktisadi” makalesi bu alanda yaptığı çalışmalardan bazılarıdır.

İktisadi teoriler ve düşünceler tarihiyle ilgili eserler neşreden Arif Ersoy, İslam iktisadıyla ilgili birçok çalışmaya imza atmıştır. “Silm Sosyal Yapılanma Modeli”, İslam İktisadi ve İktisadi Yapısı: İnsan Merkezli Fıtri İktisat ve İktisadi Yapısı” çalışmalarından birkaçıdır.

Akademik hayatında ağırlıklı olarak, İslam ülkelerinde anayasa hareketleri konusu üzerinde çalışmalar yapan Salih Tuğ, kaleme aldığı birçok eserlerle İslam ekonomisi çalışmalarına katkı sağlamıştır. Salih Tuğ, İslam ekonomisi çalışmalarının

Türkiye’de ortaya çıkışında önemli isimlerden olan Muhammed Hamidullah’tan dersler almış ve Hamidullah’ın birçok eserini Türkçe’ye tercüme etmiştir.

Osman Eskicioğlu, “İslam ve Ekonomi”, "İslam Ekonomisinde Gelir Dağılımı", “Kuran'a Göre İslam Düzeni ve Ekonomik Esaslar”, “Kur’an’ın İktisadi (Ekonomik) Tefsiri”, “İslam Açısından Enflasyon ve Çözüm Yolları”, “İslam Hukuku Açısından Serbest Piyasa Ekonomisi” gibi çalışmalarıyla İslam ekonomisi alanında eserler ortaya koymuştur.

Türk düşünce dünyasının önemli isimlerinden olan Sabri Fehmi Ülgener, Osmanlı’dan bugüne Türkiye’nin karşılaştığı sosyo-ekonomik sorunları çözmek adına, Max Weber ve Werner Sombart gibi düşünürlerin modellerinden de yararlanarak özgün analiz yöntemi geliştirmiştir. Ülgener, Osmanlı’dan günümüze Türk iktisadî modernleşmesini incelemiş, Batı karşısında niçin geri kaldığına ve Osmanlı’da kapitalist üretim yapısına niçin geçilemediğine dair meseleler hakkında tespitlerde bulunmuştur (Özgiraz, 2017).

Celal Yeniçeri, İslam iktisadını alakadar eden çalışmaları bulunmuştur. “İslâm İktisadının Esasları”, “İslam’da Devlet Bütçesi”, “İslâm Devlet Bütçesi Hukuku ve İlgili Müesseseler”, “İslâm Açısından Tüketim, Tüketicinin Korunması ve Ev İdaresi”, “İslâm’ın Dayanışma-Paylaşma Medeniyeti, İlgili Tüm Kurumları ve Günümüze Taşınması”, “Yoksulluğu Yok Etmede Zekâtın Yeri” çalışmalarının bazılarıdır.

İslam hukuku açısından ticaret konusuyla ilgili çalışmalar yapan Hamdi Döndüren, para, kredi, faiz, enflasyon, işçi ve işveren ilişkileri gibi meseleler üzerine de eserler yazmıştır. Ayrıca faizsiz bankacılık ve İslami finans kaynakları üzerine de araştırmaları bulunmaktadır.

Bir Osmanlı iktisat tarihçisi olan Murat Çizakça, İslam ekonomisi ve Osmanlı vakıf sistemi üzerine makaleler ve kitaplar yazmıştır. Çizakça, 1982 yılında tanıştığı Mısırlı araştırmacı Ahmet En-Neccar’ın tavsiyesiyle Kıbrıs’ta kurulan İslam Bankacılık ve Ekonomi Enstitüsü’nde İslam bankacılığı dersleri vermiştir. İslam bankacılığının tarihi üzerine araştırmalar yapmış, çalışmasını “İslam Dünyasında ve Batı’da İş Ortaklıkları Tarihi” adıyla kitap olarak neşretmiştir.

İslam iktisadi düşünce tarihi üzerine çalışmalar yapan Sabri Orman, İslam iktisadi çalışmalarına düşünce tarihinin de dâhil edilmesi üzerinde durmuştur.

Cengiz Kallek, İslam iktisadiyla alakalı birçok eser yayınlamış, İslamiyet'te devlet ve piyasa ilişkisi üzerine araştırmalar yapmıştır.

Servet Armağan, İslam hukuku açısından para ve sermaye piyasası işlemleri, vadeli işlem sözleşmeleri, İslami finans ve faizsiz bankacılık gibi konular üzerinde araştırmalar yapmış, eserler ortaya koymuştur.

2.2. Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Çalışmalar Yapan Bazı Kurum ve Kuruluşlar (Vakıflar – Dernekler – Merkezler)

Türkiye’de İslam ekonomisi finansıyla ilgili çalışmalar yapan İslami İlimler Araştırma Vakfı, Maruf Vakfı, İlmi Etüdler Derneği, İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği, İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Borsa İstanbul gibi kurum ve kuruluşlar bulunmaktadır. Ayrıca doğrudan İslam ekonomisi çalışmalarına yönelik olarak kurulmuş olan İslam İktisadi Araştırma Merkezi, Sabahattin Zaim Araştırma Merkezi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyelerinde oluşturulan İslam ekonomi ve finans merkezleri bulunmaktadır.

2.2.1. İslami İlimler Araştırma Vakfı (İSAV)

İslami İlimler Araştırma Vakfı, 1970 yılında kurulmuş, ülkemizin ve bütün Müslüman toplumların karşılaştığı sorunlara çözümler sunabilmek düşüncesiyle, özellikle İslami açıdan ilmi çalışmalar yapmayı ve bu çalışmalarını halka sunmayı gaye edinmiştir (Url 6). Vakıf, hem ulusal düzeyde hem de uluslararası alanda çok sayıda tartışmalı ilmi toplantılar yapılmasına öncülük etmiştir ve bu müzakereler kitap halinde yayınlanmıştır. Her yıl muhtelif zamanlarda milletlerarası tartışmalı ilmi toplantılar, tartışmalı ilmi toplantılar, tartışmalı ilmi İhtisas toplantıları gerçekleştirilmektedir. Vakıf, Türkiye’de İslam ekonomisi çalışmalarının öncü kuruluşlarından.

İSAV tarafından 1984-85 yıllarında “İktisadi Kalkınmanın Sosyal Meseleleri ve İslami Çözüm Yolları”, “İktisadi Kalkınmanın İslami Prensipleri” temalı seminerler

düzenlenmiştir. 1987 yılında bu seminer tebliğleri ve tartışmaları “ İktisadi Kalkınma ve İslam” adıyla kitap olarak basılmıştır.

İSAV tarafından düzenlenen “İslami İlimlerde Metodoloji (Usul) Meseleleri” konulu tartışmalı ilmi ihtisas toplantıları 2004 yılında gerçekleştirilmiş ve 2005 yılında kitap halinde basılmıştır. Seri toplantılar şeklinde düzenlenen toplantılarda mayıs ayında ele alınan konu “İslam İktisadında Usul Mes’elesesi” olmuştur. Bu şekilde yapılan tartışmalı ilmi toplantılar kitap halinde basılmıştır.

İSAV öncülüğünde İslam iktisadıyla alakalı gerçekleştirilen tüm toplantılar, İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan kongreler ve bildirimler konusu altında tablo halinde verilmiştir.

2.2.2. İلمي Etüdler Derneği (İLEM)

İلمي Etüdler Derneği, hem kendi ilmi geleneğimize bağlı, İslam’ın fikir ve medeniyet birikimlerini temel alan hem de içinde bulunduğumuz zamanın ruhunu yansıtan ilim insanı yetiştirilmesini ve ilmi araştırmalar yapılmasını gaye edinmiş bir kuruluştur. İnsanlığın sorunlarına çözümler sunacak sahih ve özlđün ilmi yaklaşımlarla müspet bir yol açma adına 2002 yılında kurulan dernek, ulusal ve uluslararası düzeyde birçok araştırmalara, akademik çalışmalara, organizasyonlara, yayınlara öncülük etmiştir (Url 7).

İLEM bünyesinde seminerler, atölye dersleri ve temel donanım eğitimlerinden oluşan, lisans öğrencilerine yönelik üç kademeli eğitim programları yapılmaktadır.

Lisansüstü eğitim görmekte olan farklı disiplinlerdeki katılımcılara yönelik ihtisas programları yapılmaktadır. 2011 yılında başlayan program kapsamında iktisat, siyaset, tarih, toplum, felsefe, dil ve edebiyat çalışma grupları oluşturulmuş ve oluşturulan çalışma gruplarının nezaretinde her dönem dersler, okuma grupları ve atölyeler düzenlenmektedir.

İLEM ihtisas programı dâhilinde bazı dönemlerde İslam ekonomisi dersleri verilmektedir. Oluşturulan iktisat çalışma grubunun odaklandığı alanlardan bir tanesini de İslam iktisadı başlığı oluşturmaktadır. 2014 güz döneminde temel kavramlar ve ticari sözleşmelerdeki fıkhi hükümler açısından İslam iktisadına giriş dersi verilmiştir. 2016 güz döneminde dönem boyunca İslam iktisadi okumaları, İslami politik ekonomi

okumaları gerçekleştirilmiştir. 2017 bahar döneminde bu okumaların ikincileri yapılmıştır. 2017 yılının güz döneminde ise iktisat alanında yapılan ihtisas programında “İslam iktisadı: Fıkıh, tarih ve dönüşümler” konusu çerçevesinde dersler verilmektedir. Bu okuma programları, dersler İLKE Derneği ve İslam İktisadı Araştırma Merkezi (İKAM) işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

İLEM ihtisas programı kapsamında “İslamcı Dergiler Projesi” gibi araştırma projelerinin gerçekleşmesine olanak sağlamıştır. Osmanlının son döneminden günümüze kadar neşredilen İslamcı dergileri dijitalleştirme, kataloglama ve inceleme çalışmalarını kapsayan proje sayesinde; İslamcılarının ekonomik, sosyal, siyasi, kültürel birikimleri ortaya çıkmış olacaktır (Url 8). İslamcı Dergiler Projesi sayesinde söz konusu muhtelif İslamcı dergilerde yazılan, İslam iktisadını alakadar eden konulara kolayca ulaşım olanağı elde edilmiş olacaktır.

İslam iktisadı alanında çalışmalar yapmış akademisyenlerin katılımıyla gerçekleşen, İslami düsturlar çerçevesinde alternatif bir iktisadi sistemin hatlarını çizme bağlamında birincisi 2013 yılında düzenlenen, daha sonra her yıl muhtelif konular çerçevesinde düzenlenen İslam İktisadı Atölyelerine organizatörlük ve öncülük eden kuruluşlardan birisi de İLEM’dir.

2.2.3. İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD)

İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği, ahlak ve hak merkezli bir iş yapısının inşası, bu gayede hareket eden girişimcileri desteklemek ve girişimcilik ruhunu canlı tutmak amacıyla 2003 yılında kurulmuş bir dernektir (Url 9).

İktisadi alanda birçok eğitim programları düzenleyen, yayınlar yapan kuruluş, doğrudan İslam İktisadı üzerine veya İslam iktisadına konu olan birçok mesele üzerine çalışmalarda bulunmaktadır.

Örneğin Ocak 2016’da gerçekleştirilen bir İş Ahlakı Müzakere Toplantısına Prof. Dr. Ahmet Tabakoğlu da katılmış, yapılan bildiriye iş ahlakının iktisat ve İslam iktisadındaki yerinden bahsedilmiştir. İGIAD tarafından muhtelif zamanlarda “Türkiye İş Ahlakı Zirvesi” düzenlenmektedir. Birincisi Ekim 2016’da, ikincisi ise Kasım 2017’de gerçekleştirilmiştir.

İGİAD ve Durham Üniversitesi İslami Ekonomi ve Finans Merkezi tarafından ortaklaşa “Uluslararası İş Ahlakı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Sempozyumu: İdealler ve Gerçekler” adlı sempozyum Nisan 2012’de yapılmış; İslami finans, İslami bankacılık konularıyla alakalı bildirilere de ağırlık verilmiştir.

Bir İslam diyarında iktisadi hayatın nasıl olması gerektiği, ana akım iktisadi kuramla uyuşmayan yönlerini ifade etmek maksadıyla Şubat 2012’de İGİAD ve İLEM ortaklaşa düzenlediği İslam iktisadi seminerlerinde mülkiyet, emek ve sermaye konuları ele alınmıştır.

İGİAD, İLEM VE İLKE Derneği bir araya gelerek İslam iktisadının temel meselelerini ele alan bir atölye başlatmışlardır. İlk İslam İktisadi Atölyesi “Temel Kavramlar ve Fikirler” konusunda Mart 2013’ te olmuştur. İkincisi “İslam İktisadi ve Piyasa” konusuyla Nisan 2014’te gerçekleştirilmiştir. Üçüncüsü Nisan 2015’te “İslam İktisadi ve Emek” başlığıyla gerçekleştirildi. Üçüncü atölyenin gerçekleşmesinde İstanbul Ticaret Üniversite’sinin de katkıları olmuştur. Nisan 2016 yılında da dördüncüsü düzenlenen atölyede “İslam İktisadi Perspektifinden Sosyal Adalet” konusu ele alınmış, İstanbul Üniversitesi İslam İktisadi Anabilim dalı ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. “İslam İktisadi Perspektifinden Faiz” temasıyla beşincisi düzenlenen organizasyon 2017’nin Nisanında Sakarya Üniversitesi’nin de iş birliğiyle İslam İktisadi Araştırma Merkezi (İKAM) tarafından gerçekleştirilmiştir.

İGİAD ve İLEM kuruluşlarının desteğiyle, bir çatı kuruluşu olan İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği tarafından 2016 yılında İslam İktisadi Araştırma Merkezi kurulmuştur.

2.2.4. İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği

İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği, 2010 yılında kurulmuş çatı bir kuruluştur. İGİAD, İLEM gibi kurumların çatısı altında toplandığı dernek, bu kurumları temsil eden merkezi bir fonksiyona sahiptir. İLKE temsil ettiği kurumlarla birlikte, akademik çalışmalarla iş yaşamı arasındaki bağı kurmak ve kapitalist sistemin hâkim olduğu modern iktisadın İslami değerler noktasından incelenmesini gaye edinmiş bir kuruluştur (Url 10).

2.2.5. İslam İktisadı Araştırma Merkezi (İKAM)

İGİAD ve İLEM kuruluşlarının desteğiyle, bir çatı kuruluşu olan İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği tarafından 2016 yılında İslam İktisadı Araştırma Merkezi kurulmuştur. Böylece İslam iktisadıyla alakalı olarak teorik ve uygulama noktalarından katkı sağlayacak faaliyetlere imza atan İslam İktisadı Atölyesi'ni daha sağlam bir zemine oturtulmuş ve geçmiş birikimlerin de yönlendirmesiyle, pratiğe dökülebilen yeni fikirlerin oluşması hedeflenmiştir (Url 11).

2.2.6. Maruf Vakfı

Maruf vakfı, Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) tarafından 2016 yılının Ekim ayında kurulmuştur.

Ekonomik araştırmalar yapmak, İslam ekonomisine olan ihtiyacı akademik araştırmalarla göz önüne sermek amacıyla olan vakıf, ancak bu şekilde insanlar arasında ekonomik hakkaniyetin tesis edilebileceği görüşündedir (Url 3).

Maruf Vakfının bünyesinde bir sivil kurum olan İslam Ekonomisi Enstitüsü oluşturulmuştur. Sıtkı Abdullahoğlu bu enstitünün başkanıdır.

Maruf vakfı yaptığı araştırma yazıları, röportajlar ve literatür değerlendirmesi şeklindeki akademik çalışmalarla; Kur'an-ı Kerim, ekonomi, ahlak gibi çeşitli alanlarda verdiği derslerle; İslam ekonomisinin meseleleriyle alakalı yaptığı yayınlarla ile İslam ekonomisi araştırmalarına katkı sağlamaktadır.

Araştırma Yazıları

“İslam Ekonomisi Çalışmalarının Türkiye'deki Seyri ve Muhtemel Meydan Okumalar” başlıklı araştırma yazısında Türkiye'de İslam ekonomisi alanındaki temel sorunlar ve birtakım çözüm önerilerine değinilerek genel değerlendirme yapılmıştır.

“İslami Finans ve Bankacılığın Dünü, Bugünü, Yarını” başlıklı Sercan Karadoğan'ın yazısında İslami bankacılık ve finans kurumlarına olan ilginin yeterli düzeyde olmadığı fakat giderek öneminin arttığından bahsetmektedir.

“İslam Ekonomistlerinin Dört Jenerasyonu” konulu Sercan Karadoğan'ın yazısında, 1900'lü yıllardan günümüze İslam ekonomisi düşünürlerinin görüşlerine ve eserlerinin mahiyetine bakarak İslam ekonomisini çeşitli sınıflara ayırmıştır.

Literatür Değerlendirmesi

“Naqvi- Ekonomi ve Ahlak” başlıklı literatür değerlendirmesi şeklindeki akademik çalışmada Serca Karadoğan, Pakistanlı Haydar Nakvi'nin 1985 yılında kaleme aldığı “Ekonomi ve Ahlak” kitabına değinmiştir. İslam ekonomisinin önde gelen isimlerinden olan Nakvi'nin, İslam ekonomi sisteminin tartışıldığı ve finans konusuna ağırlık verildiği bir zamanda hem ekonomi ilmine hem çağdaş İslam düşüncesine hâkim bir şekilde, meseleleri mantık çerçevesinde kapsamlı bir şekilde alarak eserini kaleme aldığı belirtilmiştir.

Röportajlar

Röportajlar bölümünde, Mustafa Özel'in Bilim ve Sanat Vakfı'nda 2016 yılının Mayıs ayında yaptığı “Kapitalist Çağda İktisadi Adaletin Kurumsal Çerçevesi” konulu sunumu ele almıştır. Özel'e göre iktisadi adaletin sağlanmasının doğru bir fiyat- değer çerçevesinde olabileceğini, bu zamana gelinceye kadar emek teorisi ve fayda teorisi şeklinde iki değer teorisinin ortaya konduğunu, üçüncü değer teorisinin ise yeni oluşmamakta olduğunu ve güce dayalı değer teorisi olduğunu vurgulamıştır. İslam ekonomisinin kapitalizmden faizin çıkartılıp ve zekâtın eklenmesi şeklindeki tanımının doğru olmadığını dile getirmiştir.

Dersler ve Seminerler

Vakıf bünyesinde İslam İktisadıyla alakalı dersler ve seminerler yapılmaktadır.

Kur'an-ı Kerim, ekonomi, ahlak ilişkisi çerçevesinde farklı mevzularda dersler yapılmaktadır. Haftalık düzenlenen bu derslerde ayetler ekonomik açıdan incelenmektedir. Yüksek lisans ve üstü öğrenciler için İslam İktisat Felsefesi, İslam İktisat Tarihi gibi haftalık dersler yapılmakta ve muhtelif konularda akademisyen ve araştırmacılar sunum vermektedir. İslam ekonomisiyle alakalı genç araştırmacılara yönelik teknik katkı sağlamak adına Uygulamalı İktisat dersleri verilmektedir.

Lisans öğrencilerine yönelik “İslam Ekonomisi Düşünce Okulu” adıyla her ay seminerler vermektedir. Yine muhtelif vakitlerde çeşitli konularda seminerler düzenlenmektedir.

Yayınlar

Vakıf İslam ekonomisiyle alakalı kitap çalışmaları yapmaktadır. İslam iktisadının Önde gelen akademisyenlerinin de makaleleri bu kitaplar içinde yer almaktadır.

“İslam Ekonomisi Tanım ve Metodoloji Üzerine (2014)”, “İslam İktisat Düşüncesi Birikim Yönelim (2017)” kitapları Sercan Karadoğan editörlüğünde yayınlanan kitaplardandır.

2.2.7. Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB)

2001 yılında faaliyete geçen Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarının çatı kuruluşudur. TKBB, katılım bankalarının bankacılık sektörü içindeki payını arttırmayı ve dünya standartlarında finansal ürün ve hizmet sunmayı hedef edinmiştir.

TKBB, İslam ekonomisi ve özellikle İslami finans alanında raporlar oluşturmakta, kitap yayınları yapmakta, Katılım Finans Dergisi çıkarmakta ve birçok etkinliklerin organize edilmesine de öncülük etmektedir.

Türkiye Katılım Bankaları Birliği, İslami finans ve İslam ekonomisiyle alakalı olarak, çeşitli kuruluşlarla da iş birliği içerisinde gerçekleştirmiş olduğu etkinliklerden bir kısmı şunlardır:

- Katılım Bankacılığının Finans Sektörüne Getirdiği Yenilik ve Açılımlar konulu Sabahattin Zaim anısına katılım bankacılığı bilimsel araştırma proje yarışması, Mayıs 2009

- Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu – Faizsiz Bankacılık ve Günümüz Uygulamaları, Aralık 2011

- Katılım Bankacılığı ve Faizsiz Finans Çalıştayı, Aralık 2013

- Uluslararası Finansal Sistemler Formu (International Forum on Financial Systems-IFFS), Eylül 2013

- Global İslami Finans Formu (Global Islamic Finance Forum-GIFF), Temmuz 2014

- I. İslam Ekonomisi ve Finansı Konferansı - İZÜ, Haziran 2014

- İslami Bankalarda Yenilikçi Ürün Geliştirme Çalıştayı, Mart 2016
- İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) Mali İşbirliği Çalışma Grubu Toplantısı (COMCEC Finansal İşbirliği Çalışma Grubu Toplantısı), Ekim 2016

2.2.8. Borsa İstanbul

30 Aralık 2012 yılında kurulan Borsa İstanbul, Türkiye’de sermaye piyasalarında faaliyet gösteren borsaların çatı kuruluşudur.

Borsa İstanbul, İslami finans ve İslam ekonomisiyle ilgili olarak birçok faaliyetlere öncülük etmiş, bu amaçla çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birliği oluşturmuştur. Gerçekleştirilen faaliyetlerden bir kısmı şunlardır:

- Borsa İstanbul’un da aralarında bulunduğu çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa “Uluslararası Finansal Sistemler Forumu” düzenlenmiştir. 2013 yılının Eylül ayında yapılan forumda “Sürdürülebilir Kalkınma için Sürdürülebilir Finans” konusu ele alınmıştır. Alternatif finansal sistemler, faizsiz finansman gibi konular üzerinde durulmuştur.

- Borsa İstanbul’un ev sahipliğinde, 2014 yılının Mart ayında çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa “İslami Finans Konferansı Serisi” düzenlenmiştir. Konferansta “Katılım Modelinin Finansa Etkileri” teması işlenmiştir.

- Borsa İstanbul tarafından, Ernst & Young Türkiye ile ortaklaşa 2014 yılının Nisan ayında “Türkiye’de Tüm Yönleriyle Sukuk” zirvesi düzenlenmiştir.

- Borsa İstanbul, 2014 yılının Eylül ayında altıncısı düzenlenen “Uluslararası İslami Bankacılık ve Finans Konferansı”nın gerçekleşmesine katkı sağlayan kuruluşlar arasındadır. Konferansta “Risk Yönetimi, Regülasyon ve Denetim” teması işlenmiştir.

- Borsa İstanbul, Dünya Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu ve Borsa İstanbul ortaklaşa 2014 yılının Kasım ayında "Uzun Vadeli Yatırımların Finansmanında İslami Sermayenin Kullanılması" konferansı düzenlemişlerdir.

- Borsa İstanbul’un da katkılarıyla “İslami Ekonomi ve Finans Sempozyumu 2015” Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi, İslam Kalkınma Bankası, İslami Araştırma ve Eğitim Merkezi ve Guidance Financial Group iş birliği ile

gerçekleştirilmiştir. “İslami Finans Refahın Paylaşımında İtici Bir Güç mü?” konusu üzerinde durulmuştur.

- Borsa İstanbul, Marmara Üniversitesi ile ortaklaşa 2014 ve 2015 yıllarında Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı (IIFEC) düzenlemiştir. İlki “Tarihi, Teorisi ve Pratiğiyle İslam İktisadı ve Finansı: Türkiye Örneği” başlığıyla, ikincisi “İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı” başlığıyla gerçekleştirilmiştir.

- İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üye Ülke Borsaları Forum Toplantıları: Borsa İstanbul tarafından organize edilen, İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi olan ülkelerin menkul kıymet borsaları arasında iş birliğini artırmaya yönelik 2005 yılından itibaren her yıl toplantılar düzenlenmektedir. İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) gündemi dâhilinde gerçekleştirilen toplantılar ile üye ülkelerin borsa ve merkezi takas, saklama ve kayıt kuruluşlarını bir araya getirmiş olmaktadır.

- Islamic Finance News Roadshow (IFN Roadshow): Singapur, Avustralya, Pakistan ve Sri Lanka gibi ülkelerde düzenlenen toplantılar Türkiye’de 2009 yılından itibaren her yıl düzenlenmektedir. Düzenlenen konferanslar ve ele alınan konular şunlardır:

IFN Turkey Roadshow (2013): Türkiye’de ilk olarak 2009 yılında gerçekleştirilen konferansın beşincisi Merkez Bankası ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği desteğiyle, 2013 yılında, Borsa İstanbul’un ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, faizsiz bankacılık ve faizsiz finansman konuları üzerinde durulmuştur.

IFN Turkey Roadshow (2014): Türkiye’de gerçekleştirilen konferansın altıncısı 2014 yılında Borsa İstanbul ve Boğaziçi Üniversitesi Finans Uygulama ve Araştırma Merkezi (CARF) iş birliğiyle İstanbul’da yapılmıştır. İslami bankacılık ve finansman konuları ele alınmıştır.

IFN Turkey Roadshow (2015): Düzenlenen konferansın yedincisi 2015 yılında, Türkiye Finans’ın desteğiyle, Borsa İstanbul işbirliğiyle gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen IFN Türkiye Forumunda, Türkiye’deki katılım bankalarının gelişimi, kira sertifikaları, katılım varlık ve fon yönetimi gibi başlıklar üzerinde durulmuştur.

IFN Turkey Roadshow (2016): Konferansın sekizincisi, 2016 yılında Borsa İstanbul, Türkiye Finans, Bizim Menkul Değerler A.Ş., Al Baraka, HSBC, King &

Spalding, Multilateral Strategic Partner gibi kuruluşların sponsorluğunda gerçekleştirilmiştir. Düzenlenen Forum kapsamında Türkiye'nin 2023 kalkınma hedeflerine ulaşabilmesi için katılım bankalarına düşen görevler görüşülmüştür.

IFN Turkey Roadshow (2017): IFN Türkiye Forumu, Borsa İstanbul işbirliğiyle 2017 yılının Eylül ayında gerçekleştirilmiştir. Konferansta, Türkiye'de İslami finans bankacılığını genel durumu, geliştirilmesi, İslam hukukuna uyumlu yatırım seçenekleri ve finansal faaliyetler ve Türkiye'de Sukuk ihracına gibi konular üzerinde durulmuştur.

2.2.9. Sabahattin Zaim Araştırma Merkezi (SEZAM)

İstanbul İktisatçılar Derneği (İKDER) bünyesinde, Sabahattin Zaim Araştırma Merkezi kurulmuştur. Merkez, özellikle İslam ekonomisi olmak üzere iktisat alanında çalışmalar yapan Sabahattin Zaim anısına, onun iktisadi fikirler ve çalışmaları doğrultusunda çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. Merkez tarafından bu amaçla kurslar ve dersler verilmesi, konferans ve toplantılar düzenlenmesi gibi çalışmalar organize edilmektedir. Ayrıca Sabahattin Zaim'in bütün çalışmalarının ve alternatif bir iktisat modeli çalışmalarıyla alakalı eserlerin yer aldığı bir kütüphane kurulması amaçlanmaktadır.

Merkez tarafından “Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu” düzenlenmektedir. Sempozyum 2008 yılından bu yana her yıl gerçekleştirilmekte ve İslam ekonomisiyle alakalı muhtelif konular ele alınmaktadır. Düzenlenen sempozyumlarda “Prof. Dr. Sabahattin Zaim'i Anma ve Anlama”, “İnsan; İslam, Ekonomi ve Yönetim”, “Faizsiz Bankacılık ve Günümüz Uygulamaları”, “Şehir ve Ekonomi”, “İktisadi Ahlak”, “İslam'da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma”, “Göç ve Ekonomi”, “21. Yüzyılda İslam Ekonomisini Yeniden Düşünmek” konuları işlenmiştir.

Ayrıca İstanbul İktisatçılar Derneği tarafından 2009 yılından itibaren her yıl çeşitli iktisadi ve sosyal konularda “Uluslararası İstanbul İktisatçılar Zirvesi” düzenlenmektedir. İstanbul Üniversitesiyle ortaklaşa gerçekleştirilen zirvede akademisyenler ve sektör temsilcileri tarafından konuşmalar yapılmakta ve tebliğler sunulmaktadır. İslam iktisadıyla ilgili meseleler de müzakere edilmektedir.

2.2.10. Üniversite Bünyelerinde Kurulan İslam Ekonomisi Merkezleri

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyelerinde oluşturulan İslam ekonomi ve finans merkezleri bulunmaktadır.

- İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi (İZÜ) bünyesinde 2012 yılında Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmuştur. İslam ekonomisi ve finansı alanında üniversite düzeyinde kurulmuş ilk merkezdir.

Bu merkez, çeşitli kuruluşlarla işbirliği içerisinde, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili kongreler düzenlemektedir. Bu bağlamda 2014 yılından beri her yıl gerçekleştirilen Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongrelerine öncülük etmiştir. İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi yayınlanmakta, yaz okulu programları düzenlemektedir.

- Sakarya Üniversitesi (SAÜ) bünyesinde, 21 Temmuz 2014 tarihinde İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmuş olup, İslam Ekonomisi ve Finansı ile alakalı eğitimler vermek; teorik ve uygulamaya yönelik araştırmalar yapmak; ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde ortak çalışmalar yapmak; seminer, kongre, sempozyumlar düzenlemek gibi faaliyetlerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Bu merkezin faaliyetleri ile İktisat bilimine ve ekonomik işleyişe İslam hukuku ve ahlakı çerçevesinden bakabilen, İslam ekonomisi ve finansı alanında teori geliştirme ve uygulama seviyesinde katkı sağlayacak araştırmacılar ve uzmanlar yetiştirmek amaçlanmaktadır. Böylece İslam kaideleri ışığında, özgün bir ekonomik ve finansal sistemin inşasına katkı sağlanmış olacağı öngörülmektedir (Url 12).

- İstanbul Üniversitesi (İÜ) İslam İktisadı ve Finansı Araştırma ve Uygulama Merkezi, üniversitede görev yapan, konuyla alakalı olan iktisat, işletme ve ilahiyat bölümü hocalarının katkılarıyla kurulmuştur. İslam'ın ekonomiye getirdiği perspektifin bir bütünlük içinde anlaşılması ve tatbik edilmesi amaçlanmaktadır. Merkez tarafından İslam ekonomisi ve finansıyla alakalı birçok kongre ve sempozyumlar, çalıştaylar, paneller, talks konferansları düzenlenmektedir.

- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından "100/2000 Doktora Bursu" programı kapsamında, Türkiye'deki devlet üniversitelerinde 100 tematik alanda, 2000 doktora öğrencisine burs verilmektedir. Belirlenen öncelikli alanlarında doktora programlarında

öğrenim gören öğrencileri desteklemek için düzenlenen program kapsamında 2017 yılında “Katılım Bankacılığı” doktora programı başlamıştır.

2.2.11. Diğer Bazı Merkezler ve Dernekler

2.2.11.1. Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM)

Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM), dış politikanın birçok farklı alanlarında faaliyet göstermekte, Türkiye'nin uluslararası ilişkilerine yönelik çalışmalar yapmaktadır. Bu bağlamda birçok konferans, kongre, çalıştay ve forum düzenlemekte; dergi, kitap, sonuç bildirisi, stratejik rapor yayınlamaktadır. Ayrıca, TASAM “Uluslararası Ahilik ve Ahi Evran Projesi” kapsamında muhtelif vakitlerde çalıştaylar, kongreler, toplantılar düzenlemektedir. Çeşitli kuruluşlarla birlikte, çeşitli zaman dilimlerinde “Dünya İslam Forumu” (World Islamic Forum-WIF) yapılmaktadır. Merkez yürüttüğü tüm bu çalışmalar dâhilinde İslam ekonomisi ve finansı konularına da yer vermektedir.

2.2.11.2. Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (PESA)

Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (PESA), 2012 yılında kurulmuş olup; akademik kitap, dergi, rapor ve analiz çalışmalarını kapsayan bilimsel yayınlar çıkarmakta; ulusal ve uluslararası seviyede kongreler, konferanslar, çalıştaylar ve toplantıları kapsayan etkinlikler düzenlemektedir. Bu bağlamda merkez tarafından belli zaman dilimlerinde, “Uluslararası Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Kongresi” düzenlenmekte, “PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi” yayınlanmaktadır. Merkez yapmış olduğu faaliyetlerde, İslam ekonomisi ve finansı konularına da yer vermektedir. Örneğin, “Dindar/Muhafazakâr İşadamları Perspektifinden İslam Ekonomisi ve Katılım Bankaları Raporu (2013)”, “Alternatif Bir Ekonomik Sistem Olarak İslam Ekonomisi Konferansı (2014)”, “Eğitimin Ekonomi Politikası Konferansı (2015)” yapılan çalışmalardan bazılarıdır.

2.2.11.3. Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmaları Derneği (FESA)

Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmaları Derneği (FESA) tarafından, finansal sektörun gelişmesine katkı sağlamak ve finansal kurumların ekonomiye sağladıkları katkıyı arttırmak amacıyla ekonomi, finans, bankacılık, maliye, uluslararası ilişkiler ve dış politika gibi birçok alanda araştırma koordinatörlükleri oluşturmuştur. Ayrıca dernek tarafından, sosyal bilimler alanında yapılan makale çalışmalarının yer aldığı, “Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmaları Dergisi” yayınlanmaktadır. Bununla birlikte ekonomi ve finans alanında yapılan araştırma ve bildirimlerin yer aldığı “Uluslararası Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmaları Kongresi” düzenlenmesi de derneğin amaçları arasındadır. FESA, İslam ekonomisi ve finansı konularında da çalışmalar yapmaktadır. Bu bağlamda, katılım bankacılığı alanında koordinatörlük hizmeti sunmakta ve katılım bankalarının finans sektörü içindeki yerine dair makale çalışmalarına yer vermektedir.

2.3. Türkiye’de Ekonomisi İktisadı ve Finansı Alanında Çalışmalar Yapan Üniversiteler

Türkiye’de İslam ekonomisi ve finansı alanında eğitim veren çeşitli üniversiteler bulunmaktadır.

2.3.1. Marmara Üniversitesi

Marmara Üniversitesi, İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan çeşitli organizasyonlara öncülük etmektedir ve bu gayeyle zaman zaman çeşitli kuruluşlarla işbirliği içinde bulunmaktadır. Ayrıca Üniversite bünyesinde İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili eğitim programları yürütmektedir.

Marmara Üniversitesi Bünyesinde, 1992 yılında Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü açılmıştır. Enstitünün faaliyetleri, doğrudan İslam ekonomisi ve finansına yönelik olmasa da, Ortadoğu İslam ülkeleri arasında ekonomik yönden işbirliği ve bütünleşmenin sağlanması noktasından önemlidir. Ayrıca Enstitünün kurucu isimlerinden olan Ahmet Tabakoğlu, İslam iktisadı araştırmalarının öncü isimlerindedir. Marmara Üniversitesi’nde 2017 yılında ise İslami finans alanında lisansüstü programı açılmıştır. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü altında Bankacılık Anabilim Dalına bağlı olarak “İslami Bankacılık ve Finans” yüksek lisans programı

olarak sunulmaktadır. 1987 yılında açılan ve alanında ilk olan Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü bünyesinde İslami Bankacılık ve Finans sistemin de açılmasıyla, İslami bankacılık sisteminin akademik açıdan gelişmesine, finansal sektör içindeki payının artmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Marmara Üniversitesi'nin konuyla alakalı düzenlemiş olduğu bazı organizasyonlar şunlardır:

- Marmara Üniversitesi, İslam Kalkınma Bankası işbirliğiyle 1994 yılında "İslam İktisadında Yönelişler" başlığı altında uluslararası bir sempozyum gerçekleştirilmesine öncülük etmiştir. Sunulan tebliğ ve müzakereler "İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu" olarak kitap halinde yayınlanmıştır.

- Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İslam iktisadı ve finansıyla alakalı çeşitli organizasyonlara öncülük etmiştir. Borsa İstanbul işbirliğiyle 2014 yılında "Tarihi, Teorisi ve Pratiğiyle İslam İktisadı ve Finansı: Türkiye Örneği" başlıklı konferans düzenlenmiştir. 2015 yılında da ikincisinin düzenlendiği "Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı" gerçekleştirilmiştir.

- Marmara Üniversitesi Düşünce ve Hikmet Kulübüncü, 2016 yılının Mayıs ayında "Katılım Ekonomisi Perspektifinden Katılım Bankacılığı" başlığı altında program düzenlemiştir. Sabri Orman, Temel Hazıroğlu, Servet Bayındır, Mehmet Saraç, Hasan Hacak'ın katıldığı programda Katılım ekonomisini ilkelerine, finans ürünlerine değinilmiş, katılım ekonomisinde sermaye piyasaları ve Genel Akit Teorisi anlatılmıştır.

2.3.2. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi bünyesinde İslam ekonomisi alanında lisans, yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. İslam ekonomisi ve finansı üzerine kurslar, yaz ve kış okulları düzenlenmektedir. İslam ekonomisi ve finansı alanında dergi yayınlanmaktadır. Üniversite bünyesinde Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSEFAM) mevcuttur. 2012 yılında kurulan bu merkez, İslam ekonomisi alanında üniversite düzeyinde kurulmuş ilk merkezdir. Bu merkez, çeşitli kuruluşlarla iş birliği içerisinde, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili kongreler düzenlemektedir.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesince İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili yapılan faaliyetlerin bir kısmı şunlardır:

İslam İktisadı alanında lisans ve lisansüstü dersler vermek

İZÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde açılan “İslam Ekonomisi ve Uluslararası Finans” bölümünde yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Ayrıca İZÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, “İslam İktisadı ve Hukuku” bölümünde yüksek lisans ve doktora dersleri verilmektedir. Bununla birlikte lisans alanında İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi’ne bağlı “İslam Ekonomisi ve Finans” bölümü vardır.

Uluslararası İslam ekonomisi ve finansı alanında konferanslar organize etmek (Çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa)

İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSEFAM) tarafından çeşitli kuruluşlarla iş birliği içerisinde, İslam ekonomisi ve finansıyla alakalı kongreler düzenlenmektedir. Bu bağlamda Merkez, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında gerçekleştirilen Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongrelerinin düzenlenmesinde aktif rol almıştır.

2017 yılının Ekim ayında “Uluslararası İslam Dünyası Sempozyumu” gerçekleştirilmiş ve İSEFAM bu sempozyuma ev sahipliği yapmıştır. Sempozyum dâhilinde yapılan oturumlarda “İslam Ümmeti” manasına vurgu yapılmış, Müslüman dünyanın siyasi, küresel meseleleri dile getirilmiştir. Bununla birlikte “Müslüman Dünyanın Sosyoekonomik Problemleri” temalı oturum da gerçekleştirilmiştir. Sosyal adalet, yoksulluk, üretkenlik, küreselleşme ve ekonomik kalkınma gibi kavramlar üzerinde durulmuştur.

İslam ekonomisi ve finansı alanında kurslar düzenlemek

Lisans seviyesinde öğrencilere yönelik olan, İslam ekonomisi alanıyla ilgili farklı üniversitelerden öğrencilerin bir araya gelmesine imkân sağlayan “İslam Ekonomisi ve Finansı Kursları ve Kış Okulları” İSEFAM tarafından çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa tertip edilmektedir.

2014 yılından buyana düzenlenmekte olup, İslam Ekonomisi ve Finansı kış okulu 2015 yılının Ocak ayında İstanbul Medeniyet Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi ile ortaklaşa gerçekleştirilmiştir. 3. İslam Ekonomisi ve Finansı kış okulu Ocak 2016’da, 4. İslam Ekonomisi ve Finansı kursu Ocak 2017’de düzenlenmiştir. 5. İslam Ekonomisi

ve Finansı kursu ise Ekim 2017’de İslami Araştırma ve Eğitim Enstitüsü (IRTI) ve İslam Kalkınma Bankası tarafından ISEFAM ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

İslam ekonomisi ve finansı alanında yaz okulları düzenlemek (Çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa)

2014 yılından buyana her yıl düzenlenmekte olan İslam ekonomisi ve finansı yaz okullarında, lisans öğrencilerine yönelik dersler verilmektedir.

Birinci İslam ekonomisi ve finansı Yaz Okulu 2014 yılının Haziran ayında gerçekleştirilmiş; İSEFAM, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Borsa İstanbul ve Durham İslam Ekonomisi Finansı Merkezi’nin katılımıyla gerçekleşmiştir. İkincisi 2015 yılının Eylül ayında, üçüncüsü ise 2016 yılının Ağustos ayında yapılmıştır. 3. Uluslararası İslam ekonomisi ve finansı yaz okulu İslam İşbirliği Teşkilatı İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries- SESRIC) ile ortaklaşa gerçekleştirilmiştir. Temmuz 2017’de gerçekleştirilen 4. Uluslararası İslam ekonomisi ve finansı yaz okulu (ücretli); SESRIC, İslami İlimler Akademisi, Malezya’da bulunan Malaya Üniversitesi iş birliği ile İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (İZÜSEM) ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

İslam ekonomisi ve finansı kapsamında çalıştaylar düzenlemek

İslam ekonomisi ve finansı alanında çalışmalar yapan akademisyenler ve lisansüstü öğrencileri ile bu alanda faaliyet gösteren sektör temsilcileri arasında iş birliğini artırmak amacıyla “İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayı” düzenlenmiştir. Üniversite ve sektör iş birliği temalı çalıştay 2016 yılında, Mayıs ayında yapılmıştır. İZÜ ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği’nce düzenlenen çalıştayda faizsiz bankacılık ile sektörün kârını arttırmak hedefi dile getirilmiştir.

İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi yayını yapmak

Sabahattin Zaim Üniversitesi bünyesinde 2015 yılından itibaren İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi, bahar ve güz dönemi olmak üzere yılda iki defa yayınlanmaktadır. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin katkılarıyla çıkartılan dergide, İslam ekonomisi ve finansıyla alakalı yazılara yer verilmektedir.

2.3.3. Sakarya Üniversitesi

İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan çalışmalara önemli katkıları bulunan Sakarya Üniversitesi'nin bünyesinde İslam ekonomisi alanında yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Üniversitede, İslam ekonomisi ve finansı üzerine haftalık seminerler, İslam ekonomisi okumaları düzenlenmektedir. Üniversite bünyesinde Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSEFAM) bulunmaktadır. 21 Temmuz 2014 tarihinde kurulan bu merkez, çeşitli kuruluşlarla işbirliği içerisinde, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili kongreler, seminerler düzenlemektedir.

Sakarya Üniversitesi tarafından İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili yapılan faaliyetlerin bir kısmı şunlardır:

İslam İktisadı alanında lisansüstü dersler vermek

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Ekonomisi ve Finansı Anabilim Dalında yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Üniversitede İslam İktisadı alanında lisansüstü programı 2013 yılında başlamıştır.

Uluslararası İslam ekonomisi ve finansı alanında konferanslar organize etmek (Çeşitli kuruluşlarla ortaklaşa)

2015'in Ekim ayında ve 2016 yılının Eylül ayında Sakarya'da Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongreleri düzenlenmiştir.

Sakarya Üniversitesi (SAÜ), İngiltere'de bulunan Durham Üniversitesi ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği katkılarıyla gerçekleşen Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi'ne ekonomi ve finans alanında, ülke içinden ve ülke dışından birçok akademisyen, ekonomist ve bankacılar katılmıştır. İslam ekonomisi, İslami sermaye piyasaları, faizsiz finans gibi mevzularla ilgili bildiriler sunulmuştur.

Sakarya Üniversitesi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi birlikte 2016 yılında Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi düzenlenmiş, kongreye 200'den fazla akademisyen ve çok sayıda sektör temsilcileri katılmıştır.

İSEFAM'ın ev sahipliğinde 5. İslam İktisadı Atölyesi "İslam İktisadı Perspektifinden Faiz" konusu altında 2017'nin Nisan ayında Sakarya'da

gerçekleştirilmiştir. Farklı ülkelerden 20’den fazla akademisyen atölyede sunumlar yapmıştır

İslam ekonomisi okumaları düzenlemek

Üniversite bünyesinde bulunan İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSEFAM) tarafından haftalık “İslam Ekonomisi ve Finansı Seminerleri” düzenlenerek İslam ekonomisi okumaları yapılmaktadır.

İslam ekonomisi ve finansı kapsamında çalıştaylar düzenlemek

Sakarya Üniversitesi İslam Ekonomisi Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Ekonomisi ve Finansı Anabilim Dalı tarafından “Sakarya İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayı (SİEFÇ)” farklı üniversiteden üyeler ve çeşitli sektörlerin temsilcilerinin de katılımıyla, tespit edilen özel mevzular üzerine muhtelif vakitlerde yapılmaktadır. İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştaylarında, üzerinde durulan bazı konular şunlardır:

1. Tarımsal Üretime Yönelik Faizsiz Bir Finansman Yöntemi - Selem ve Türkiye’de Uygulanabilirliği: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi’nden, İstanbul Üniversitesi’nden, Marmara Üniversitesi’nden, Şeyh Edebali Üniversitesi’nden, Sakarya Üniversitesi’nden akademisyenlerin ve Merkez Bakası üyesinin katılımlarıyla gerçekleşmiştir.
2. Fıkhi Değerlendirmeler Işığında Katılım Fonları ve Birim Değer Çalıştayı: İSEFAM ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) birlikte düzenlemiştir.
3. Tasarrufa Dayalı Faizsiz Finansman Çalıştayı: İSEFAM ve BDDK birlikte gerçekleştirmiştir.
4. Tekafül (İslami Sigorta) Çalıştayı: Fıkhi, iktisadi, siyasi ve uygulama boyutları ele alınmıştır.
5. İslami Finansta Ürün Geliştirme ve Fetva Süreçleri Çalıştayı: Sakarya Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Şeyh Edebali Üniversitesi akademisyenleri ve muhtelif banka üye ve temsilcilerini katılımıyla gerçekleşmiştir.
6. Kamu Katılım Bankacılığı Çalıştayı
7. Türkiye’de Tekafül (Katılım Sigortacılığı) Uygulamaları

2.3.4. İstanbul Üniversitesi

İstanbul Üniversitesi bünyesinde 2014 yılının güz döneminde açılmış olan, Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı “İslam İktisadı ve Finansı Anabilim Dalı” bulunmaktadır. Enstitüde yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır. Ayrıca Üniversitesi bünyesinde İslam İktisadı ve Finansı Araştırma ve Uygulama Merkezi (İSEFAM) kurulmuştur. İstanbul Üniversitesi, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili birçok kongre ve sempozyum gibi akademik toplantılara da öncülük etmektedir. İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili çalıştaylar, paneller yapmaktadır. Çeşitli konuşmacıların davet edildiği, yurt içinden ve yurt dışından çeşitli sektör temsilcileri ve akademisyenlerin katılımıyla İstanbul Talks konferansları düzenlemektedir.

İstanbul Üniversitesi tarafından İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili, muhtelif kuruluşlarla ortaklaşa düzenlenen faaliyetlerin bir kısmı şunlardır:

- Sırasıyla “Şehir ve Ekonomi”, “İktisadi Ahlak”, “İslam’da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma”, “Göç ve Ekonomi”, “21. Yüzyılda İslam Ekonomisini Yeniden Düşünmek” konularında 2012-2016 yılları arasında gerçekleşen Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumlarına ev sahipliği yapmıştır.

- “İslam İktisadı Perspektifinden Faiz” temalı dördüncü İslam İktisadı Atölyesine ev sahipliği yapmıştır. Atölye, 2016 yılında gerçekleştirilmiştir.

- “Türkiye’de Faizsiz Finans Sektörü İçin Yasal Çerçeve” başlıklı sempozyum, 2017 yılının Eylül ayında düzenlenmiştir. Sempozyum, İstanbul Üniversitesi İSEFAM ve BDDK, Dünya Bankası Türkiye ofisi tarafından gerçekleştirilmiştir.

- “İslami Finans ve Gayrimenkul Sektörü ve Yatırımcı Perspektifinden Gayrimenkul Sertifikaları Çalıştayı” Borsa İstanbul’un da katkılarıyla, İstanbul Üniversitesi İSEFAM tarafından düzenlenmiştir.

- 2017 yılında “Katılım finansı ve Paylaşım Ekonomisi Açısından Sermaye Piyasalarının Önemi ve Potansiyeli” paneli gerçekleştirilmiştir.

- 2017 yılında “İslami Finans Zirvesi” İstanbul Talks Konferansları çerçevesinde düzenlenmiştir.

2.3.5. Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi

Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi, Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından bir vakıf üniversitesidir. 2010 yılında eğitim vermeye başlayan üniversite, 2016 yılında İslam ekonomisi ve finansı üzerine lisans düzeyinde eğitim vermeye başlamıştır. Üniversite bünyesinde, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi'ne bağlı olarak açılan "İslam Ekonomisi ve Finans Bölümü", bu alanda Türkiye'de lisans düzeyinde açılan ilk bölümdür.

KTO Karatay Üniversitesi, "İslam Ekonomisi ve Finans" bölümünü multidisipliner bir bölüm olarak ifade etmekte; ekonomi, finans, yönetim bilimleri ile İslami bilimlerin birlikte okutulmasını gaye etmektedir (Url 13).

2.3.6. Diğer Üniversiteler

Yukarıda adı geçen üniversitelerden başka Türkiye'de eğitim veren bazı üniversiteler İslam ekonomisi ve finansı ile ilgili eğitim programları ve organizasyonlar düzenlemişler ve düzenlemektedirler:

-1993-1994 öğretim yılı güz döneminde İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bünyesinde "Din ve İktisat" adı altında seçmeli bir ders açılmıştır. Bu dersin okutulması görevi de Osman Eskicioğlu'na verilmiştir. Eskicioğlu'na göre, din ve iktisat denildiği zaman ise ilk akla gelen İslam ve ekonomi veya sadece İslam ekonomisi olur. Çünkü diğer dinlerin ekonomik görüşü olduğuna dair söylemler veya iddiaları bulunmaktadır. Zaten Batıda "Din ve İktisat" ya da "Dini İktisat" adı altında bir ders okutulmamaktadır (Eskicioğlu, 1999:4)

- Yıldız Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nce "Türkiye Finans Piyasasının Derinleşmesinde Faizsiz Finansman ve Yatırım Araçlarının Önemi" konulu panel 2011 yılının Aralık ayında gerçekleştirilmiştir. Üniversite ayrıca 2012 yılının Aralık ayında gerçekleştirilen "5. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu"na da ev sahipliği yapmıştır.

- Boğaziçi Üniversitesi Finans Uygulama ve Araştırma Merkezi 2014 yılının Eylül ayında altıncısı düzenlenen "Uluslararası İslami Bankacılık ve Finans Konferansı"na ev sahipliği yapmıştır. Borsa İstanbul, İslami Araştırma ve Eğitim Enstitüsü ve İslam Kalkınma Bankası iş birliği ile gerçekleşen konferansta "Risk

Yönetimi, Regülasyon ve Denetim” konusu üzerinde durulmuştur. Yine Boğaziçi Üniversitesi 2015 yılında, Borsa İstanbul, Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi, İslam Kalkınma Bankası, İslami Araştırma ve Eğitim Merkezi ve Guidance Financial Group iş birliği ile gerçekleştirilen “İslami Ekonomi ve Finans Sempozyumu”na ev sahipliği yapmıştır. Düzenlenen konferansta “Risk Yönetimi, Regülasyon ve Denetim” teması ele alınmıştır.

- İstanbul Ticaret Üniversitesi, “İslam İktisadı ve Emek” konusu çerçevesinde, 2015 yılında gerçekleştirilen İslam İktisadı Atölyesine ev sahipliği yapmıştır.

- Bingöl Üniversitesi’nde Sosyal Bilimler Enstitüsü’ne bağlı “İslam İktisadı ve Hukuku” bölümünde 2016 yılının güz döneminden itibaren yüksek lisans dersleri verilmektedir.

- Bandırma 17 Eylül Üniversitesi, 2017 yılının Nisan ayında gerçekleştirilen, “Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi”nin organizasyonunda yer almıştır.

- Üsküdar Üniversitesi’nin de organizatörler arasında bulunduğu ikinci uluslararası İslam birliği kongresi 2018 yılının Kasım ayında “İslam Ekonomisi ve Ortak Ekonomik Sistemler” başlığı altında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. ASSAM (Adaleti Savunanlar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği) tarafından gerçekleştirilecek olan kongre, Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER), İslâm Ülkeleri STK Birliği (İDSB), Uluslararası Müslüman Âlimler Derneği (UMAD) ve Uluslararası Müslüman Âlimler Birliği (International Union Of Muslim Scholars-IUMS)’nin de destekleriyle gerçekleştirilmesi düşünülmektedir. Düzenlenecek kongre ile İslam Birliğini sağlamak adına, İslam ülkeleri arasında ekonomik işbirliğine yönelik meselelerin tespiti ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda İslam Ekonomisi ve finansı, İslam ülkeleri arasında ticari ilişkiler gibi konuların incelenmesi düşünülmektedir (Url 19).

Türkiye’de İslam ekonomisi ve finansı alanında eğitim veren Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Karatay Üniversitesi ve Malezya İslam Üniversitesi’nden akademisyenler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İstanbul şubesinde bir araya gelmişlerdir. Üniversiteler, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili yaptıkları çalışmaları ve önerilerini paylaşmışlardır. Çalıştay organize edilmesi

kararlaştırılmış ve 2017 yılının Temmuz ayında ‘‘Türkiye ve Malezya’da İşlam İktisadı ve Finansı Eğitim alıştayı’’ gerçekleştirilmiştir. İLKE İlim ve Kùltür Derneđinde gerçekleştirilen alıştaya İKAM ve Uluslararası İşlami Finans Eđitimcileri Konseyi (International Council of Islamic Finance Educators-ICIFE) organizatùrlük etmiştir. Çalıştaya İstanbul Şehir Üniversitesi, Bingöl Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Medipol Üniversitesi akademisyenlerinden de katılanlar olmuştur. Türkiye’de Malezya’da İşlam ekonomisi ve finansı bölümleri hakkında bilgiler verilmiş; lisans, yüksek lisans, doktora programlarının durumu müzakere edilmiş, raporlar sunulmuştur.

2.4. Türkiye’de İşlam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Eserler

Türkiye’de son elli yılı aşkın bir süredir İşlam ekonomisi ve finansına dair çok sayıda kitaplar yazılmış, tercüme eserler telif edilmiştir. Özellikle son zamanlarda bilimsel yayınlar, yazılan makaleler giderek artmaktadır. İşlam ekonomisi ve finansı konusunda tamamlanmış yüksek lisans ve doktora tezleri bulunmaktadır. Konuyla alakalı araştırma yazıları, raporlar yayınlanmaktadır.

Bu bölümde İşlam ekonomisine dair yazılan eserler ‘‘kitaplar, tezler, makaleler, bildiriler, raporlar, dergiler’’ konu başlıkları altında incelenmiştir.

2.4.1. İşlam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Kitaplar

1950 yılından itibaren gerek yeni eserler telif edilerek, gerek eviri yoluyla İşlam iktisadıyla alakalı araştırmalar Türkiye’de yeni yeni başlamış, 1975 yılına gelindiğinde telif ve tercüme olarak yayınlanan eser sayısı yüz elliyi geçmiştir (Zaim, 1975, s. 7). 1965 yılından sonraları İşlam iktisadıyla ilgili yapılan çalışmalara verilen önem artmıştır. Özellikle yabancı kaynaklardan yapılan eviri eserlerde oldukça artış yaşanmıştır. Günümüz itibariyle İşlam iktisadıyla alakalı olarak yaklaşık 200 civarında Türkçe’ye kazandırılan kitap bulunmaktadır (Tabakoğlu, 2004, s. 1148).

2.4.1.1. Telif Edilen Kitaplar

İslam iktisadıyla ilgili yazılan bazı kitaplar şunlardır:

a. *İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü - Sezai Karakoç*

Sezai Karakoç'un 1966 ve 1967 yılları arasında Diriliş Dergisi'nde yayınladığı, yedi kısımdan oluşan yazılar, 1967 yılında "İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü" adıyla kitap olarak basılmıştır.

Karakoç, aylık olarak kaleme aldığı bu yazılarında, İslam'ın temel prensipleri ve iktisat görüşü, İslam toplumlarının iktisat yapısını ana hatlarıyla anlatmaya çalıştığını ve İslam'ın ekonomiye bakışı, hayatın her alanına bakan kaidelerle birlikte insanın mutluluğunu sağlayan bir sistem olduğunu belirtmiştir (Karakoç, 2013, s. 15).

İslam ekonomisi ve düşünceyle alakalı böyle bir eserin yazılış amacı kitabın telif zamanına muhtevasına bakıldığı zaman anlaşılabilir. "İslam Sosyalizmi" gibi kavramların revaçta olduğu bir zamanda Sezai Karakoç, İslam ekonomisi kavramına vurgu yaparak, İslam'ın ekonomi görüşünün hem kapitalizmden hem Sosyalizm'den farklılığını ortaya koymuştur. Bu eser bu alanda Türkiye'de yapılan ilk çalışmalardandır (Url 14).

İlk kısımda yazar, İslam ekonomisinin harici sistemlerden farklı olduğunu; İslam'ın iktisat görüşü, ibadet, ahlak, hukuk, sosyal hayat, genel dünya görüşü gibi diğer açılarla bir bütün olarak ele alınacağı; İslam dünyasında mevcut durum ve sistemlere bakıp İslam'ın iktisat sisteminin ortaya konulamayacağı gibi İslam'ın iktisat anlayışında temel prensiplere değinmiştir (Karakoç, 2013, s. 7-15).

Karakoç bir sonraki yazısında, İslam her dönemde, her türlü hadiselerden sonra da tatbik edilebilecek düsturlar, doktrin, sistem ve yapı getirdiği ifade edilerek, bu açıdan diğer iktisadi sistemlerle kıyaslanamayacağını izah etmiştir. Ebed için yaratılan insan için ekonominin yerine değinilerek, İslam'ın sadece bir ekonomik doktrin olarak ifade edilemeyeceğinden bahsedilmiştir (Karakoç, 2013, s. 16-21).

Üçüncü Kısım da ise, İslam'ın ise üretim ile tüketim arasındaki sağladığı dengeden bahsedilmiştir. Kapitalizmin amacının insana yönelik olmaktan çok üretime, ekonomik gelişmeye yönelik olduğu, tarihe bakıldığında ise uygulamada üretim artışının

karşısına, tüketimin hacminde artışın çıktığı anlatılmıştır. Komünizmde ise bölüşüm probleminden kaynaklı üretim yetersizliği üzerine tepki olarak ortaya çıktığı, dolayısıyla her iki akımında üretim-tüketim dengesini sağlayamadığı izah edilmiştir (Karakoç, 2013, s. 22-28).

Kitapta yer alan bir başka yazısında yazar, İslam'ın insana tanıdığı mülkiyet hakkı ve koyduğu sınırlar izah etmiştir. Yazar bu bölümde, kapitalizmin tek kişiye ait mülkiyet anlayışıyla başkasını reddedişi, kişinin modern görünüşün altındaki vahşiliği ortaya koymakta olduğunu; Komünizmin mülkiyeti reddeden anlayışının ise kişiyi eşya karşısında ne kadar ehemmiyetsiz duruma düşürdüğünü izah etmektedir (Karakoç, 2013, s. 29-36).

Beşinci bölümde, İslam'da insanın mülkiyet ve miras haklarından, kâinatın halifesi olması noktasından, kapitalizmin sunduğu haklarla mukayese içinde, anlatılmıştır. Karakoç mülkiyet hakkını şöyle ifade etmektedir: “Müslüman bu hakka sahip olmakla elinin altında bulunan mülkü, herkesten daha çok Allah'ın buyruğu yönünde idare etmek ve kullanmak, manevi faydasını maddi faydasından üstün tutmak, her tasarrufunda Allah korkusunu taşımak şartları içinde kendisini bilir. O mülkü kendisi için değil Allah için elinde tutar. O, mülkü Allah yolunda ne kadar iyi kullanabilir ve yönetirse, Yaraticının o kadar çok memnun olacağını bildiği için o mülke sahip olmak ister.” (Karakoç, 2013, s. 38).

Yazarın kaleme aldığı diğer bir yazıda ise, devletin ekonomiye müdahalesi, emek, sermaye, faiz, zekât, arz, talep ve üretim gibi iktisadi konular İslam noktasından ele alınmıştır. Yazar, kişi ile devlet arasındaki İslam'ı gerçekleştirmek gibi ortak gayeden dolayı var olan uyumdan, emeğe dayalı kazançtan, sermayenin emek ile olan bağlılığından, faizin yasak oluşu ve zekâtın gerekliliğinden, dinin ve ahlakın ekonomik düzene hâkim olduğu serbest oluşan bir piyasadan bahsetmiştir (Karakoç, 2013, s. 43-53)

Son olarak yazar, İslam'ın ilk dönemine ve günümüze kadar gelen dönemlere ekonomi noktasına ana hatlarıyla bakılırsa, İslam ekonomisinin parlak yüzünün daha iyi görüleceğini ifade etmektedir. Bu sebepten İslam dünyasına tarihi perspektiften bakmanın öneminden bahseder. Günümüzde ekonomik noktadan yaşanan olumsuzlukların kaynaklarının gözle görülür seviyeye gelmesiyle de birlikte, İslam şuurunu tam hissetmiş yeni neslin, İslam toplumunun ekonomisini zararlı kurumların

etkisinden kurtararak, yeni baştan ortaya koyacağını ifade etmektedir (Karakoç, 2013, s. 54-60).

b. İslam Ekonomisinin Temelleri – Sabahattin Zaim

“İslam Ekonomisinin Temelleri” kitabında Sabahattin Zaim’in İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili 1960 yılından 2006 yılına kadar yayınlanan makaleleri yer almaktadır. Kendisi bu çalışmalarını 2006 yılının Nisan ayında “İslam Ekonomisinin Temelleri ve Faizsiz Finans Sistemindeki Yeni Gelişmeler” başlığı altında yayınlanacak şekilde bir araya getirmiştir. 2007 yılında ise vefat etmiştir. Adem Esen, Turan Koç, Mustafa Yavuz Çakır tarafından aynı tertip üzere 2014 yılında yayımlanmıştır (Esen, 2014, s. 8). Kitapta yazarın 13 adet makalesi bulunmaktadır.

Makalelerin muhteviyatına değinecek olursak; Zaim, 1991 yılında bir konuşmasının yer aldığı ilk kısımda, günümüz dünyasında mevcut batı modelli iktisat (seküler iktisat) ile İslam iktisadı arasında mukayeseyi 21 adet fark ile başlıklar halinde ifade etmiştir (Zaim, 2014, s. 15-44).

Kitapta yer alan bir başka yazısında, Bediüzzaman Said Nursi’nin telif ettiği “İktisat Risalesi”ni şerh etmiştir. İktisat risalesinin, İslam’da tüketici davranışları modeli meselesini ele aldığını, tüketici davranışını Kur’an ve Sünnete dayalı kaidelerle düzenlemeye çalışan bir Müslüman insan modeli geliştirilmesinin yolunun çizildiğini ifade etmiştir. Eserde, İslam dinine göre, insanın iktisadi hayattaki davranışlarını belirleyen normatif kaideler izah edilmektedir. Üretim, tüketim, bölüşüm gibi ekonomik ve sosyal faaliyetlerde bulunan insanın nasıl bir yol izleyeceği anlatılmaktadır (Zaim, 2014, s. 61-85). Zaim, Said Nursi ve eseri hakkında, “Bediüzzaman bütün izahatını Kur’an ve Sünnete, iktisadi mevzuları da aynı kaynaklara istinad ederek incelemiş ve fikirlerini bu esaslara dayandırmıştır. İktisadi mevzuların Kur’an ve Sünnete dayalı olarak izah, tahlil ve ifade edilmesi günümüzde İslam İktisadı adı altında yapılmaktadır. Şu halde Bediüzzaman Hz. nin iktisadi mevzularda beyan ettiği fikirler, İslam iktisadının tetkik ve tahlili çerçevesi içinde bulunmaktadır.” ifadelerini kullanmıştır (Zaim, 2014, s. 45).

Zekâtın iktisadi açıdan önemi, iktisadi ve finansal yönden yeni yorumları; İslam’ın endüstriyel ilişkiler sisteminin ekonomik ve sosyal yönden incelenmesi ve

İslam’da işgücü ve ücret kavramları makalelerde değinilen bir başka mevzulardır (Zaim, 2014, s. 87-153).

“İslam Ekonomisiyle ve İslam Ülkeleri Arasında İşbirliğiyle Alakalı Son Elli Yılda Yaşanan Gelişmeler”, “Ortadoğu Ülkeleri Arasında İktisadi Açından İşbirliği İmkânları”, “İslam Ülkelerinde Sanayileşme Çabaları”, “Türkiye İşçi Meseleleri Noktasından İzlenen Sosyal ve İktisadi Siyaset”, “İslami Bankacılık Sistemi ve Ekonomik Gelişme Üzerindeki Etkisi” konuları da yazarın kitapta yer verdiği çalışmalarındandır (Zaim, 2014, s. 155-259).

c. İslam İktisadına Giriş - Ahmet Tabakoğlu

Ahmet Tabakoğlu (Debbaoğlu) tarafından 1979 yılında “İslam İktisadına Giriş” kitabı yayınlanmış, 2008 yılında ikinci baskısı yapılmıştır.

Kitabın girişinde, çağdaş İslam toplumlarının kapitalist ve Marksist ideolojilerin etkisinden sıyrılarak iktisadi yönden de bağımsızlıklarını sağlamaları gerektiğini söyleyen Tabakoğlu, çağın şartlarından tam olarak kurtulamasak ta, İslam ekonomisi meselelerine dair bazı ipuçları yakalayabilmek maksadıyla bu eserin ele alınmaya çalışıldığını ifade etmiştir (Tabakoğlu, 1979, s. 7-15).

İslam İktisadına Giriş kitabının içeriğine bakacak olursak: “Usul Hakkında” giriş başlığı altında, İnanç ve bilgi kavramları ele alınmış ve İslamiyet’in aklın ve kalbin imtizacına verdiği öneme dikkat çekilmiştir. İslam iktisadının dayandığı kaynaklardan ve fıkım özellikleriyle ortak olan İslam iktisadının özelliklerinden bahsedilmiştir (Tabakoğlu, 1979).

İkinci bölümde “Meselenin Dünü” konusu altında, Yunan ve Roma medeniyetlerinden ve Hristiyanlık dinin etkisi altında gelişen Batı medeniyetinin iktisadi temellerinden başlayarak; Ortaçağ Avrupa’sında hâkim olan Feodal sisteme değinilmiştir. Burjuva sınıfı ile birlikte kapitalist sistemin ortaya çıkışı, gelişmesi ve ticari kapitalizmden sonra kapitalizmin sanayideki hâkimiyetinden bahsedilmiştir. Bölümün sonlarına doğru Sosyalizm meselesine de kısaca değinilmiştir. Bir taraftan da İslam iktisat tarihine giriş mahiyetinde İslamiyet’in doğuşu ile birlikte Hz. Peygamberimiz (A.S.M) zamanında tatbik edilen bazı iktisadi ilkelerden bahsedilmiştir. Halifeler döneminde, Emeviler, Abbasiler, Selçuklular ve Osmanlı zamanlarındaki

iktisadi yapıya değinilmiş; Feodalizmin, Kapitalizmin hâkim olduğu devirlerde Osmanlıda uygulanan üretim tarzları üzerinde durulmuştur (Tabakoğlu, 1979).

“İktisadımızın Konumu” bölüm başlığı altında İslam dinin insana yüklediği değer ve İslami esaslara göre insanın kâinata, maddeye, içtimai hayata bakışı noktasından iktisadi sistemin temellerinin nasıl belirlendiğinden bahsedilmiştir. İktisatta önemli bir yer teşkil eden mülkiyet meselesine ve mülkü işletip hayatımızı sürdürürken içinde bulunduğumuz ihtiyaç, üretim, tüketim, tasarruf, harcama gibi faaliyetlere İslami bir çerçeve ile bakış ifade edilmiştir (Tabakoğlu, 1979).

Kitapta, İnsanın madde ile ilişkisini açıklanırken, kâinata her şeyin değiştiğinden ve her an yeniden yaratılan maddenin geçici olmasından hareketle, maddenin (malın, mülkün, servetin...) asıl olamayacağından bahsedilmektedir. İslam inancına göre insanın kâinata bakışının iktisadi yansımasının nasıl belirlendiğinden söz edilmektedir. İnsanın cemiyet içinde ve devlet ile münasebetini açıklanırken, içtimai hayatta iktisadi yönden eşitliğin, dayanışmanın, siyasi yönden devlet müessesesinin İslamiyet’e göre ne mana ifade ettiğine kısaca değinilmektedir. İnsanın mülkü elde etmesi ve işletmesi açıklanırken, mülkiyetin kapsamına, özel mülkiyete, emeğin mülkiyetteki yerine İslam’ın bakışı izah edilmektedir. İnsanın hayatını devam ettiren ve mülkü işletirken karşılaşılan ihtiyaç, üretim, tüketim, harcama, tasarruf kavramlarına İslami açıdan değinilmektedir (Tabakoğlu, 1979).

“İktisadi Hayatın Unsurları veya Üretim Amilleri” bölümünde modern iktisatta emek, sermaye, teşebbüs ve toprak olarak ifade edilen üretim faktörleri, İslam fıkına göre emek ve mal olarak iki başlıkta ele alınmıştır. Kitapta, İslam fıkıhçılarının üretim teşkilatının çerçevesini ifade edilirken umumiyetle kullandıkları müdarabe, müzaraa, ortaklık usullerinden bahsedilmektedir. Emeğin ve emeğe atfedilen değer, iççi- ücret meselelerinin İslamiyet’teki yeri mukayeseli olarak ifade edilmiştir: İslam’da mal kavramının bir parçasını ifade eden sermaye, emekle birlikte iktisadi faaliyette katılıp kâr elde etmeyi sağlayan bir faktördür. Kapitalist sistemde emek ile bağı kopmuş ve tahakküme vasıta olan sermayenin İslam’ın kurallarına göre kullanımı aradaki bağı ve birlikteliği temin etmektedir. Emeğin sermayeleştiği günümüzde sermayenin de temelinde emek olduğunu, emeğin hakkını gasp edecek riba gibi kazançlara İslam’ın yasak koyuşundaki hikmetleri düşünmek gerekir (Tabakoğlu, 1979).

“Kamu Maliyesi” konusu içinde İslam’a göre gelirler ve harcamalar, vergileme ilke ve esasları üzerinde durulmuş ve zekât meselesine de bu açıdan değinilmiştir (Tabakoğlu, 2010).

“Çağdaş İktisadi Meseleler Karşısında İslam” kitabın son bölümünü teşkil etmektedir. Kapitalizmin insan ve çevre üzerinde sebep olduğu olumsuzluklar ve İslami çözüm önerilerinden bahsedilmekte ve para, fiyat, tarım ve sanayi politikalarına İslam devletinin iktisadi siyaseti temasıyla değinilmektedir (Tabakoğlu, 1979).

Yayınlanan ikinci baskıda iktisat siyasetleri ve İslam ülkelerinin ekonomik güçleri gibi konular da eklenmiştir. İslam iktisat tarihi konusuna ayrıca önem verilmiş, İslam iktisat teorilerinin öncelikli kaynakları arasında olmasının gerekliliğine değinilmiştir. İslam’ın iktisadi ilkeleri genel bir bakış açısıyla ele alınmış, ideal İslam iktisadi noktasından bir deneme çalışması olmuştur (Tabakoğlu, 2008, s. 23).

d. İktisat Tarihi (Toplu Makaleler I) - Ahmet Tabakoğlu

2005 yılında “Toplu Makaleler I İktisat Tarihi ”adı altında kitap haline getirilerek basılan, Ahmet Tabakoğlu’nun daha önceki yıllarda yazmış olduğu makalelerinin ve sunduğu tebliğlerinin yer aldığı çalışmada, Osmanlı’nın iktisadi temel meseleleri anlatılmıştır. Kitapta, yazarın 1979 ile 2004 yılları arasında 35 adet çeşitli dergi ve kitaplarda yayımlanan yazıları ve çeşitli seminer, sempozyum ve kongre tebliğleri yer almaktadır.

Ahmet Tabakoğlu, kitabında İslam coğrafyasında hususan Osmanlı Devleti’nde para, kredi, bankacılık, altın para, narh sistemi, enflasyon meselesi, fiyat politikası, emek ve ücret meseleleri, mali yapı, bütçe, kalkınma kavramı, ticaret tarihi, sosyal güvenlik sistemi, vakıf sistemi, fütüvvet ve ahilik, iktisadi ve kültürel açılardan aile, modern zamanlar tarihi gibi konulardan bahsetmiştir. Bununla birlikte İslam tarihi içinde Osmanlı Devleti’nin yeri ve ekonomisinin temellerini izah etmiştir (Tabakoğlu, 2005, s. 1-482).

Tabakoğlu’na göre, İslam ilke ve uygulamaları Osmanlı sistemini oluşturan ana kaynaklardan birisi olmuştur. Dolayısıyla Osmanlı iktisadi sistemine baktığımızda İslam ekonomisi ve İslam devletlerinin rolü oldukça fazladır. Türklerin İslamiyet’i kabulünden bu yana İslami çerçevedeki ilkeler Osmanlı düşünce yapısını ve zihniyetini etkilemiş ve

hayat tarzı haline gelerek Osmanlı sistemini besleyen temel kaynaklardan olmuştur. Osmanlı bu noktadan geçmiş İslam devletlerinin mirasçısıdır (Tabakoğlu, 2005, s. 1-20).

Tabakoğlu, Osmanlı iktisadi sistemini, klasik dönem ve yenileşme dönemi olarak tasnif etmiştir. Ona göre, klasik dönem oluşma, olgunlaşma ve esnekliğini kaybetme dönemleri şeklindedir. Olgunlaşma dönemi 15. yüzyılın ortalarından sonraki kısmı kapsar ve bu dönem kapitalizmin dünyaya hâkim olduğu dönemdir, kapitalizmle mücadele devridir. 19. ve 20. yüzyıllar ise Osmanlı Devleti'nin yenileşme, batılılaşma dönemidir ve sanayi kapitalizminin başlaması ve Osmanlı'nın kapitalizmin karşısında enerjisini yitirip, tamamen etki alanına girdiği dönemdir. Başka bir ifadeyle Osmanlı sistemi 18. yüzyıl sonlarından itibaren esnekliğini ve hâkim bir dünya sistemi olma özelliğini kaybetmeye başlayarak kapitalizmin edilgen bir unsuru olmuştur (Tabakoğlu, 2005, s. 1-51).

e. İslam Ekonomisi – Servet Armağan

İslam ekonomisi üzerine konuların tanımları yapılarak, konunun esaslarından herkesin anlayacağı seviyede bahsedildiği bir çalışma olan Servet Armağanın “İslam Ekonomisi” kitabı 1991 yılında yayınlanmıştır. Daha çok makroekonomi noktasından meselelere yaklaşmış ve İslam ekonomisinin hukuki (fıkhi) yönüne ağırlıklı olarak değinmiştir.

Armağan, kaleme almış olduğu eseri hakkında “İslam ekonomisinin çeşitli mevzularını ihtiva eden bu yazılarımda, hemen her zaman istifade ettiğim ilmi kaynakları gösterdim. Nadiren de kendi kanaatlerimi arz etmeye çalıştım. Bu konudaki yazılarım ve arz ettiğim kanaatlerim, mütevazı birer denemeden ibarettir ve hiçbir büyük iddiası yoktur. Bu yazılar ne kadar hüsnü kabule mazhar oluyor bilemem ama benim vazifem, Cenab-ı Hakk'ın bana ihsan buyurduğu ilmi, Müslümanların istifadesine arz etmektir.” ifadelerini kullanmıştır (Armağan, 2005, s. 132).

Kitapta yer alan konular şu şekildedir:

Genel olarak İslam Ekonomisi: İslam ekonomisinin tanımı, meşguliyet sahası ve İslam'ın ekonomik müesseselerinin temeli olabilecek bazı hususları bahsedilerek, İslam

ekonomisi sahasında yapılan bazı yayınlar, ilmi araştırmalar ve sempozyumlardan kısaca bahsedilmiştir (Armağan, 2005, s. 14-33).

İslam Bankacılığı: Günümüzde İslam ekonomisi alanında, üzerine en çok durulan konulardan olan İslam bankacılığı düşüncesinin ana hatları verilmeye çalışılmış, İslam bankacılığının üç mefhumu olan mudarabe, müşareke, murabaha üzerinde durulmuş, İslam Kalkınma Bankası'nın çalışmalarına yer verilmiştir (Armağan, 2005, s. 34-49).

İslam Hukukunda İşçi-İşveren Münasebetleri: İşçi ve işveren arasındaki hukuki münasebetlere İslam hukukunun bakışı ve değer hükümleri izah edilmiştir. Sendikalar ve işsizlik mevzularına da değinilmiştir (Armağan, 2005, s. 50-67).

İslam Ekonomisinde şirketler: İslam ekonomisinde şirketlerin genel manzarası tarif edilerek, manen kardeş olan Müslümanların maddeten de kardeşliğinin göstergesi olarak ortaklıkların öneminden bahsedilmiştir (Armağan, 2005, s. 68-84).

Hisbe: İslam hukuku kitaplarında çok yer verilmemesine rağmen İslam ekonomisi açasından çok önemli olduğu ve doğruyu emretmek, kötülükten sakındırmak gayesiyle hareket ettiği ifade edilen hisbe müessesesinin yetkileri ve manasının yaşatılması üzerinde durulmuştur (Armağan, 2005, s. 85-92).

İslam Ortak Pazarı: Müslüman dünyasının devletlerini ve insanlarını siyasi ve iktisadi planlarla bir araya getirme çalışmaları olan İslam Ortak Pazarı'nın getireceği faydalar ve bu noktada yapılan çalışmalara değinilmiştir (Armağan, 2005, s. 93-105).

İslam Ekonomisinde - Hukukunda Emanet Satışları: İslam bankacılığının gelişmesi ile birlikte önemi artan emanet satışlar, murabaha üzerinde durulmuştur (Armağan, 2005, s. 106-113).

Dış Borçlar: Hususan Müslüman ülkelerini yakından ilgilendiren dış borçlar meselesi ilgili bazı düşünelere yer verilmiştir (Armağan, 2005, s. 114-120).

Az Gelişmişlik: Az gelişmişlik mefhumunun hangi ölçülerle belirlendiği, Müslüman devletlerle ilişkilendirilmesi ve bu konumdaki Müslüman devletlerin kalkınma çabaları, bir tedbir unsuru olarak zaman ve eldeki imkânları israf etmemek konuları üzerinde durulmuştur (Armağan, 2005, s. 121-131).

İsraf: İsraf konusu çok yönlü olarak ele alınmış, gerek maddi sahada gerek manevi sahada ve zamanı değerlendirme noktalarından israfın modern iktisadın ve bütün

insanlığın bir meselesi olduğu ifade edilerek, İslam ekonomisinde iktisat ve israf üzerine değerlendirmelere yer verilmiştir (Armağan, 2005, s. 122-174).

Vakıflar: Müslüman toplumlarda vakıfların yeri ve iktisadi açıdan ehemmiyeti üzerinde durulmuştur (Armağan, 2005, s. 175-183).

Faiz: Özellikle faiz üzerine bina edilmiş günümüz kapitalist toplumda olmak üzere, tarihin her devrinde üstünde durulmuş olan faizin İslam dinince yasak oluşunun hikmetlerinin asrımızda çok daha iyi anlaşılmağa olduğu ifade edilmektedir. Diğer semavi kitaplarda da yasak olan ve Müslüman olmayan ekonomistlerce yasaklanması dile getirilen faizin ana esasları ve zararlarından bahsedilmektedir. İslam alimleri tarafından her iki tarafında menfaatine olacak karz- ı hasen, mudaraba, muharaba, müşareke, faizsiz bankacılık işlemleri gibi mevzular üzerinde durmaktadır. Buhran gibi dünyayı saran enflasyonun zararlarına da değinilmektedir (Armağan, 2005, s. 184-244).

Para: Paranın çeşitleri, fonksiyonları, arzı; İslam tarihinde ve hukukunda paranın yeri ve konuyla ilgili karşımıza çıkabilecek kavramlar üzerinde durulmuştur (Armağan, 2005, s. 245-283).

Birbirine yakın manalara gelen “Kıymet”, “Maliyet”, “Fiat”, “Semen”, “Ücret-Maaş” kavramları iktisat ve hukuk ilmi açısından değerlendirilmiştir (Armağan, 2005, s. 284-290).

Fiyat ve ücretlerin dondurulması manasına gelen “Narh” mevzusunun iktisadi hayatta uygulanma biçimleri ve İslam dinine göre uygunluğu üzerinde durulmuştur (Armağan, 2005, s. 291-308).

“Devletin İktisadi Hayata Müdahalesi” sebepleriyle beraber ele alınmış ve İslami açıdan değerlendirilmiştir (Armağan, 2005, s. 309-325).

“Mal, Menfaat; Mülk, Mülkiyet” kavramlarına İslam hukukçularının bakışı incelenmiştir (Armağan, 2005, s. 326-349).

“İslam Devleti’nin Gelirleri” nelerdir, hükümleri nasıldır ve günümüzdeki tatbiki nasıl olmalıdır anlaşılır sadelikte izah edilmiştir (Armağan, 2005, s. 350-371).

“1990 Körfez Krizi” başlığıyla krizin iktisadi sebepleri, sosyo-kültürel neticeleri ve Arap ülkelerine etkisine değinilmiştir. Harp ekonomisini kurmak ve geliştirmek isteyenlerin insanlığa verdiği zarardan bahsedilmiştir. Son bölümde ise Ramazan ve

Kurban bayramlarının İslam ekonomisi ile ilişkisi incelenmiştir (Armağan, 2005, s. 372-391).

f. İslam ve Ekonomi - Osman Eskicioğlu

Osman Eskicioğlu, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapmakta iken üniversite bünyesinde 1993 yılında Din ve İktisat adıyla seçmeli bir ders açılmıştır. Bu derslere giren Eskicioğlu İslam'ın ekonomi ile alakalı meselelerini ders vermiştir. 1999 yılında ise "İslam ve Ekonomi" adıyla bir kitap neşretmiştir.

Dört bölümden oluşan kitapta, birinci bölümde üretim, ikinci bölümde tüketim, üçüncü bölümde mübadele, dördüncü bölümde ise tedavül meselleri İslam ekonomisinin esaslarının tespiti noktasından değerlendirilmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 89).

Giriş kısmında din ve iktisat tanımları ayrı ayrı yapılmıştır. Eskicioğlu, Diğer dinlerin ekonomik görüşü olduğuna dair bir iddiaları olmadığını öne sürerek, dolayısıyla Din ve iktisat denildiği zaman söz konusu meselenin sadece İslam ve ekonomi olacağından bahsetmiştir. İslam'ın ekonomik modelinin teorik olarak ortaya konulabileceğine değinmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 3-30).

Üretim başlıklı birinci bölümde üretimin tanımı yapılmış, üretim faktörlerine değinilmiş ve üretim- mülkiyet ilişkisi incelenmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 31-45). İkinci bölümde tüketimin tarifi yapılarak tüketim ilkelerinden bahsedilmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 46-49). Üçüncü bölümde ise mübadelenin manası, önemi, metodu ve esasları üzerinde durulmuştur. Ticarete kar haddi, faiz, karaborsacılık ve para politikası meselelerine yer verilmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 51-71). Dördüncü bölümde tedavül tanımlandıktan sonra, İslam'da bankacılık ve faizsiz bankacılık meseleleri anlatılmıştır. Karz-ı hasen ve krediyle ilgili meselelerden bahsedilmiştir (Eskicioğlu, 1999, s. 72-87).

2.4.1.2. Çeviri Kitaplar

a. *İslam Ekonomisi Teori ve Pratik - Muhammad Abdul Mannan*

Profesör M. A. Mannan tarafından “İslam Ekonomisi Teori ve Pratik” kitabı 1973 yılında basılmıştır. Bu araştırma kitap halinde basılmadan önce okuyucuların da görüşleri alınmak amacıyla bir bölümü çeşitli dergilerde makaleler halinde yayınlanmıştır. Eserin Türkçe’ye kazandıran ise 1976 yılında Tefvik Ömeroğlu ve Bahri Zengin olmuştur.

“Üretim ve Tüketim”, “Üretim Faktörleri”, “Gelir ve Servet Dağılımı”, “Ticaret ve Ticari İlişkiler”, “Fiatlar”, “Bankacılık”, “Kamu Maliyesi”, “Maliye Politikası ve Bütçe”, “Planlama ve Kalkınma”, “Sigorta”, Toplumsal Düzen ve Refah Devleti” gibi ele alınan bölüm başlıklarına baktığımızda temel ekonomik konular esas alınarak bu konuların İslam’daki yerlerine değinilmiştir. Diğer bir ifadeyle kitabın genelinde günümüz ekonomik düşüncesi ile birlikte, İslam’ın ekonomik değerleri anlatılmak istenmiştir. Bu konular haricinde, ilk bölümde İslam ekonomisinin tanımı yapılmıştır. İkinci bölümde İslami yasalar ve ekonomik kanunlar ele alınmış, İslami kanunların kaynaklarına değinilmiştir. Üçüncü bölümde ise İslam’ın diğer ekonomik sistemlerle mukayesesi yapılmıştır. Bir başka bölümde Müslüman dünyasının bazı ekonomik kaynaklarına değinilmiş (Mannan, 1976, s. 15-526).

Bir ekonomist olan Mannan, İslam’ın ekonomik hayata bakan ilkelerinin tüm İslam ülkelerini, hatta bütün dünyayı karanlıktan ışığa çıkaracağına olan inancından dolayı, kişisel çalışmalarının bir neticesi olarak bu eseri yazdığını dile getirmiştir (Mannan, 1976, s. 9).

İslam’ın ekonomik ve sosyal yapı için ortaya koyduğu kaideler bir kez daha ele alınmıştır. Bu gibi teorik analizlerin yanında, İslam ilkelerini esas kabul edecek tatbikata dair tekliflere de yer verilmiştir.

Bu tekliflerden bazıları şunlardır:

1. IBRD (International Bank for Reconstruction and Development) benzeri bir İslam Dünya Bankası’nın kurulması: Böylece Müslüman dünyasının kaynakları bir araya getirilmiş olacaktır.

2. İslam ülkelerinde bir tüketim kooperatifi ağının kurulması (Tüketim kredileri ve fiyatlardaki artış sorunlarını çözmek için)
3. Bir zekât sandığı kurulması
4. Cami toplulukları ve örnek çiftlik merkezleri kurulması: Aydınları, insanları kalkınma çabasının içine cezbedebilmek için bir yöntemdir ve işbirliği ve ortak çalışmayı teşvik edecektir. Ulemalar tarımsal gelişmeye katılarak bu merkezlerde eğitim verebilirler, ticaret ve sanayi odaları şeklinde çiftlik odaları kurulmasına öncülük edebilirler (Mannan, 1976, s. 9).

b. İslam Ekonomi Sistemi 2 - Muhammed Bakır Es Sadr

“İslam Ekonomi Sistemi 2” adlı eser 1960 yılında Iraklı âlim Muhammed Bakır Es Sadr tarafından kaleme alınmıştır. 1993 yılında Doç. Dr. Mustafa Aykaç’ın tetkik ve kontrolü altında Mehmet Keskin ve Sadettin Ergün tarafından Türkçe’ye tercüme edilerek basılmıştır.

İkinci İslam ekonomisi kitabının birinci bölümünde İslam’ın ekonomik doktrinin ortaya koyma çabasından bahsedilerek; ekonomik doktrinin ekonomi ilmi ve kanun kavramlarından farkına değinilmiştir (Sadr, 1993, s. 15).

İslam ekonomisi kitabının ikinci ve üçüncü bölümlerinde üretim öncesi dağıtım konusuna, dördüncü bölümde ise üretim sonrası dağıtım konusuna yer verilmiştir. Servetin dağıtımını iki aşamalı olmaktadır: Üretilen servetin bölüşümü (üretim sonrası), üretimi gerçekleştirebilmek için lazım olan kaynakların bölüşümü (üretim sonrası). İkinci bölümde üretim öncesi dağıtıma konu olan günümüz iktisadında emek, girişim; sermaye; toprak (tabiat) üretim faktörlerinin dağıtımını iken; bu başlıkta sadece üretimin tabi kaynaklarının (arazi, hammaddeler, tabi sular, diğer tabi servetler) dağıtımını ele alınmıştır. Üretimin yapılabilmesi için gerekli olan bu maddi kaynakların İslam hukukundaki yeri, dağıtımındaki İslami hükümler bir bütünlük içinde incelenmiştir. Üçüncü bölümde üretim öncesi dağıtımda İslami teoriler üzerinde durulmuş; bu tabi kaynaklar özel hak ve mülkiyet elde etmek ve emeğin yeri mevzuları işlenmiştir. Üretim sonrası dağıtımın işlendiği dördüncü bölümde kapitalist sistemde üretime katılmanın karşılığı alınan faiz, ücret, rant, kâra mukabil İslami teoride tabi kaynaklardan elde edilen ürünlerin sadece üreticiye ait olması, üretime yardımcı olan maddi araçların ise

(arazi, sermaye, alet) payı sahiplerine ait olması meselelerine değinilmiştir. Faiz, ortaklık, mudarebe konuları da izah edilmiştir (Sadr, 1993, s. 12-267).

Üretim teorisi konulu beşinci bölümde üretimin geliştirilmesi için başvurulacak İslami araçlara, niçin ve kim için üretim işleminin gerçekleştirildiği sorularına değinilmiştir. Üretime katkı sağlayan üretimin objektif yönünün ekonomi biliminin ilgi alanına girip, ekonomik doktrinin üretimin sübjektif yönden katkı sağlayabileceğinden bahsedilmektedir. Altıncı bölümde de İslam ekonomisinde devletin sorumluluğundan bahsedilmektedir. Kişilerin geçimini sağlamada sosyal garanti meselesi ve devletin ekonomik hayata müdahalesi gibi mevzulardan bahsedilmiştir (Sadr, 1993, s. 271-396).

Bakır'a göre, İslam ekonomisinin var olduğuna dair, ekonomik ilim değil de ekonomik doktrin noktasından bakıldığında itiraz edilecek bir durum olmayacaktır. Bakır, İslamiyet'te ekonominin ilmi ile ekonomi doktrini arasındaki farka dikkat çekerek İslam ekonomi doktrinini incelemiş, İslam ekonomisini ortaya koyma çabası içinde olmuştur (Sadr, 1993, s. 18).

c. İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri - Ebu'l Ala Mevdudi

Ebu'l Ala Mevdudi (1903-1979) profesyonel manada bir ekonomist olmasa da Hurşit Ahmet'in ifadesiyle, ekonomik meseleler üzerine yazmış olduğu yazılar günümüz ekonomistlerini etkilemiş ve günümüzde bir sistem olarak oluşturulmaya çalışılan İslam ekonomisine katkı sağlamıştır (Ahmet, 2011, s. 31). Mevdudi günümüzde İslami ekonominin akademik bir disiplin olarak görülmesi yönündeki çalışmalara zemin hazırlayan Pakistanlı İslami düşünürlerdendir.

Mevdudi faiz, İslam modern ekonomi ideolojisi, mülk sahipliği ideolojisi gibi İslam ekonomisini alakadar eden konular üzerine kitaplar yazmakla birlikte, birçok akademik tezlerde, makalelerde, konuşmalarında ekonomik meselelere değinmiştir. Ekonomi alanında bir akademisyen ve ilim insanı olan Pakistanlı Hurşit Ahmet tarafından, Mevdudi'nin İslam ekonomisi üzerine yazdığı yazılar seçilip derlenmiş ve 1969 yılında "Maaşiyet-i İslam" ismiyle basılmıştır. "İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri" olarak 2014 yılında Türkçe'ye çevrilip yayınlanmıştır (Ahmet, 2011, s. 40).

İki bölümden oluşan “İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri” kitabın birinci bölümde daha çok İslam ekonomisinin felsefesi, ikinci bölümde ise tatbikatları üzerinde durulmuştur.

İslam’ın ekonomik refah anlayışından bahsedildiği birinci bölümde ilk olarak insanın karşılaştığı temel ekonomik sorunların doğru teşhisi ve bir takım İslami çözüm önerileri sunulmuştur. Kur’an-ı Kerim’de geçen, ekonomik hayatımızda karşılaştığımız meselelerle alakalı ayetlere yer verilmiştir. Birçok noktadan İslam ile kapitalizm arasındaki farklara değinilmiş; İslam ekonomisi felsefesine ayrı bir başlıkta yer verilmiş, prensiplerinden bahsedilmiştir. İslam ekonomi sisteminin ilke ve hedeflerinden ve ekonomik hayatın birtakım temel ilkelerinden söz edilmiştir (Mevdudi, 2014, s. 61-209).

İslam’ın ekonomik sisteminin bazı temel özelliklerine değinildiği ikinci bölümde zekât, faiz, toprak mülkiyeti, sosyal adalet, işçi-sigorta-fiyat kontrolü meseleleri ve İslami ekonomi kanunlarının yeniden düzenlenmesi konularına değinilmiştir.

İkinci bölümde; özel mülkiyeti savunan kapitalistler ve karşı fikirde olan, devlet mülkiyetini savunan Komünistlerin varlığı karşısında iki tarafa da bağlı olmadan, meseleler İslami açıdan, sadece İslam’ın sosyal adalet ve ekonomik düzeni kapsamında ele alınmıştır. Faiz sorunu ve zararlarından bahsedilerek faizsiz bir sistemde borç alma yöntemleri ve faizsiz bankacılığa değinilmiş; zekâtın temel kuralları ve sosyal hayattaki yeri teorik ve pratik açıdan ele alınmıştır. Kapitalist ve Komünist sistemin aşırılıklarından uzak; sosyal adaleti, refahı vadeden İslam kurallarının uygulanmaya konmasının tüm insanlığa mutluluk getireceğinden bahsedilmiştir. İşçilikle ilgili endüstriyel, tarımsal problemlerimizin temelinde ekonomik sistemimizin ve onun da içinde sosyal düzenizin bozuk olması olduğundan çözüm olarak ta mevcut sistem yerine sosyal adaleti temin edecek, maneviyat üzerine bina edilen yepyeni bir sistemin inşasının gerekliliği üzerinde durulmuştur. İslam’ın ekonomik kanunlarının zamanımızda değişen şartlarına uygun olarak modernize edilebilmesi için dikkat edilmesi gereken önkoşullara da değinilmiştir (Mevdudi, 2014, s. 61-209).

Hurşit Ahmed, Mevdudi’nin ekonomi ile alakalı yazıları incelendiğinde dikkat çekilecek beş temel noktaya işaret etmiştir:

1. Tüm insanlığın ihtiyaçlarını ve refahını karşılayabilecek, verimli, adil bir ekonomik vizyon
2. Ekonominin bireyin farklı alanlarına hitap eden yönünü ve diğer disiplinlerle ilişkisini soyutlamadan aradaki tüm bağların kurulması
3. Ekonomide verimlilikten ziyade adaletin asıl gaye olması
4. İslami bazı kavram ve fikirleri, günümüz ekonomisinin çağdaş meseleleriyle ilişkilendirmesi
5. Ekonomide paranın birincil rol oynamasından ziyade nihai hedef olarak görülmesi (Ahmet, 2011, s. 32-35).

d. İslam İktisadı (Mukayeseli Bir Tedkik) - Mahmud Ahmed

Pakistanlı Muhmud Ahmed tarafından İslam ekonomisiyle alakalı olarak 1946 yılında kaleme alınan “Economics of Islam” adlı kitap neşredilmiştir. Bu eser, 1971’de Doç. Dr. Yusuf Ziya Kavakçı tarafından “İslam İktisadı (Mukayeseli Bir Tedkik)” ismiyle Türkçe’ye tercüme edilmiştir.

Kitapta, İslam ekonomisi ekonomik sistemlerle mukayese edilerek ele alınmıştır. Kapitalizm ve Sosyalizm’in tanımlarına, ortaya çıkışlarına ve fikri alt yapılarına değinilmiş; İslam ekonomisinin muhtevasını teşkil edecek faiz, zekât, miras hukuku ve bankacılık gibi iktisadi konuları İslami açıdan ele alınmıştır (Ahmed, 1975, s. 15-63).

Eserde, Faiz ile alakalı Kur’an-ı Kerim’in emirleri ışığında, faizin tanımı yapılmış ve çerçevesi çizilmiş, bütün ekonomik sistemler için faizin bir zehir olduğu belirtilmiş, faizin ekonomik buhranlarla bağı gösterilmiştir. Zekâtın önemi ve gayesi ve faydaları işlenmiş, zekâtın günümüz şartlarında tatbiki izah edilmiştir. İslam miras hukukunun iktisadi neticelerine; emek, üretim, ücret gibi ekonomik sahadaki meşgalelerin düsturları olacak ayet ve hadislere yer verilmiştir. Modern bir cemiyetinin muhtelif ihtiyaçlarını karşılayacak kredilerin temini hususunda, İslami ekonomik prensipler çerçevesinde ne gibi yollara başvurulabileceği, sanayi, ticaret, ziraat yatırım ve finansmanlarının nasıl sağlanacağı meselelerine de İslami bankacılık başlığı altında değinilmiştir (Ahmed, 1975, s. 33-185).

e. *İslami İktisadın Esasları - Mahmut Ebussuud*

“İslami İktisadın Esasları” adıyla Türkçe’ye çevrilen, Prof. Mahmut Ebussuud tarafından kaleme alınan eser, İslam ekonomisi çalışmalarına temel teşkil edecek eserlerdendir. 1965 yılında yazılmış, 1979 yılında da Türkçe’ye kazandırılmıştır.

Yazar, kendisini böyle bir eser yazmaya iten saik olarak; uçsuz bucaksız ilim ve fikir sahasında birbiriyle çelişen ve boğuşan iktisadi düşünce ve fikir akımları içinde İslam’ın iktisat nizamını, iktisat ilminin mana ve delillendirmesini ifade etmenin gerekliliği olarak ifade etmektedir (Ebussuud, 1969).

Yazarın kendi ifadesiyle bu kitaptaki fikirler, daha önce kimsenin ifade etmediği fikirlerdir. Dolayısıyla bu eserin iktisat mevzusuna İslami yaklaşımda, o zamana kadarki çalışmalar içinde kendine has bir usulü vardır. Sabahattin Zaim’in ifadesiyle de İslam ekonomisi alanında ki çalışmaların henüz deneme ve başlangıç aşamasında olduğu zaman dilimi içinde ihatalı çalışmalara öncülük edebilecek bu eserde, iktisat ilmindeki mevzular esas alınıp, her meselede İslami düsturlar nazara verilmesi yönünden kendinden önceki yapılan çalışmalardan farklılık arz etmektedir. Zaim, eserde meselelere ilmi açıdan yaklaşıldığını, konuyla alakalı İslam dininin görüşlerinin dile getirildiğini kitabın önsözünde belirtmiştir (Zaim, 1969, s. 6-9).

Birinci bölümde, öncelikle batı dünyasının iktisat ilmine yaklaşımı ele alınarak çağımızın iktisat anlayışına değinilmiştir. Yazar bu durumu özetle şöyle ifade etmektedir: Çağımızı etkisi altına alan batı menşeli iktisat ilminin ana hedefinde maddi refaha ve zenginliğe ulaşma vardır. İslam dininin hayatın bütün safhalarına bakan kendine has prensipleri vardır ve en yüksek gayesi ise tevhitir. İslam’ın esasları dairesinde hareket eden bir insanın iktisadi hayatında üç esas vardır: Cisim ve ruh olmak üzere iki unsurdan meydana geldiğimizden her ikisinin de tatmin edilmesi, tevhit inancı gereği maddenin asli gaye olmayacağı ve takdis edilemeyeceği, İslam nizamı hayatın bütününe ve her cüzüne tatbik edileceğinden iktisadi yönünün sadece maddi arzularının tatmini ile sınırlandırılmayacağıdır. Bir mukayese yapacak olursak; diğer iktisadi doktrinleri İslami nizamdan ayıran fark genel ifadeyle materyalist nazardır (Ebussuud, 1969).

İkinci fasılda ise; İslam’ın iktisat nizamı olarak zekâtta bahis açılmıştır. İktisadi hayattaki ehemmiyetine binaen para (nukud) meselesine geniş yer vermiştir. Paranın faiz ile münasebeti anlaşılır mantıki bir yaklaşımla meselenin özü olduğu şöyle ifade

edilmiştir: Bir malın para ile mübadelesi satış tanımını tamamen ifade etmez, çünkü o parayla satış yapanın başka mallar almasını da içine almaktadır. Satış tamamlanır alış tamamlanmazsa mübadele yarım olur, bu da büyük zararlara yol açar. Para kıymetin mahzeni olmadığından elde depo etmek manasızdır. Mal, mülk edinmek ile mal biriktirip stok yapmak farklı şeylerdir. Paraya yüklenen vehmi değerle, paranın malikinin tahakkümüne sebep olmuştur. İktisadi buhranların temelinde paranın stok yapılması yatmaktadır. İslami bir toplumda öyle bir mübadele sistemi olmalı ki; paraların istiflenmesini, malların stoklanmasını önlesin, insanları faiz tehlikesinden uzak tutsun, iyiye yönlendirilmiş, tezkiye edilmiş bir para nizamı ile sürekli artan üretim gerçekleşsin (Ebussuud, 1969).

Üçüncü bölüm, İslam toplumunda üretim faktörleri (istihsal unsurları) ve mülkiyet konularına ayrılmış; gelir dağılımı, devletin konumu ve müdahalesi meselelerine yer verilmiştir. Son fasılda ise, toprak meselesi, toprak ve sermaye mülkiyeti meseleleri anlatılmıştır (Ebussuud, 1969).

f. İslam Ekonomisi - Ali Şeriati

Dinler tarihi ve uzmanı olan, din sosyolojisi üzerine çalışmalar yapan Dr. Ali Şeriati (1933-1977), iktisadi meselelere bir sosyolog gözüyle bakmış İranlı mütefekkirlerdendir. İslami iktisadın konusu olan meseleleri fihhi açıdan ziyade ideolojik yönden, inançla ilgili algı bağlamında değerlendirmektedir.

Ali Şeriati'nin tüm ekonomik görüşleri derlenerek, Türkçe'ye çevrilmiş, 2004 yılında "İslam Ekonomisi" ismi ile yayınlanmıştır. Eserde şu konulara değinilmiştir:

-İslami ekonominin çok boyutlu ve bir bütün olarak ele alınmasından;

-İslam'ın ekonomik sisteminin kapitalist alt yapı üzerine değil üretim ve ekonomi temeline oturtulup, dünyadan yüz çevirmek ile dünya malına bağlanmak arasındaki dengeyi kurmadan;

-Tarih boyunca süregelen hak ile batıl arasındaki mücadeleden, ekonomik güç ve özel mülkiyet meselelerinin bu mücadeledeki ehemmiyetinden;

-Tarih boyunca devredilerek devam edegelen mücadelenin ve egemen olan ekonomik gücün mümessillerinden;

- Ekonomi ahlak ilişkisinden;
- Markizimin materyalist ve idealist yönlerinden;
- İnsanlığın özünde bir bütün oluşundan;
- Ekonomi fikhının içinde bulunduğu durumdan;
- Ekonomi fikhını egemen sınıfın çıkarına göre değil, İslam'ın ekonomi görüşü temelinde ele almak gerektiğinden;
- Değer ve harcama noktaları, devrimciler ve kapitalistlere bakıştan;
- Toprak mülkiyeti ve sınıfsal düzenden;
- Ekonomik meselelerle ahirete çalışmak arasındaki ilişkiden, fayda değer çatışmasından;
- Üretimden alınan pay manasındaki 'kıst'ın adaletle ilişkisinden;
- Günümüz literatüründe kullanılan ekonomik terimlerin aslında dini değerlerin içinde olduğundan, Kur'an-ı Kerim'in tarihsel şahıslar ile veya simgeler şeklinde veya tarihi olaylar üzerinden bu terimlerden bahsedildiğinden;
- Faizin çeşitli şekillerde meşrulaştırılma yöntemlerinden;
- Bireysel mülkiyet ve sermaye birikiminden” bahsedilmiştir (Şeiati, 2004).

g. *İslam İktisat Tarihine Giriş - Abdullaziz Duri*

Abdullaziz Duri, 1968'de İslam dünyasını tarihini iktisadi yönden ele alan, yedinci yüzyıldan on dördüncü yüzyıla kadarki süreçte İslam toplumunun iktisadi yapısını ana hatlarıyla çizen, 1991'de “İslam İktisat Tarihine Giriş” ismiyle Türkçe neşredilen bir kitap yayınlamıştır. Kitapta, İslam iktisadıyla alakalı bir teoriye ulaşma gayretinden çok, İslam dünyası tarihi yönden ve iktisadi açıdan incelenmiştir.

h. *İslam Düşüncesinde Ekonomi, Banka ve Sigorta - Ahmed Muhammed Abdulaziz En-Neccar, Ahmet Ez-Zerka*

Hayreddin Karaman, 1976 yılında Prof. Ahmed En-Neccar ve Prof. Dr. Ahmet Ez-Zerka'nın İslami bankalar ve sigorta konularında yapmış olduğu araştırmalarını

Türkçe'ye çevirip bir kitapta yayınlamıştır. Karaman, bu kitabın önsözünde İslam'da faizsiz bankalar ve sigortayla alakalı genel açıklamalara ve âlimlerin yaklaşımına yer vermiştir. Faizsiz banka fikrinin ortaya çıkışına, ilk bankaların kurulmasına ve mahiyetlerine ve ortaya konan görüşlerle uygulamadaki farklılıklara kısaca değinilmiştir (Neccar & Zerka, 2011)

1959 yılında Mısır'da faizsiz bankaların kurulması fikrini ortaya koyup çalışmalara başlayan, Dr. Ahmed En-Neccar'ın girişimleriyle, 1963 yılında faizsiz işlem yapan bankalar faaliyete geçmeye başlamış, 1966 yılında bu sayı 13'e ulaşmıştır (Karaman, 2011, s. 69)

Ahmed Muhammed Abdulaziz En-Neccar, 1971 yılında Cidde'de faizsiz bankacılıkla alakalı konferanslar vermiştir. Günümüzde İslam toplumunun içinde bulunduğu iktisadi problemler, bu problemleri çözecek ilmi metotlar, modeller üzerinde durmuş, bu maksatla Mısır'da uygulanan faizsiz banka modeli ve bu modelin iktisadi ve içtimai meselelere ne ölçüde katkı sağladığı anlatılmıştır. Ahmed En-Neccar'a göre bir kalkınma modelinin başarıya ulaşabilmesini üç (M) ile ifade etmiştir. Müessir, münevverler ve müesseseler olmak üzere bu üçünü birleştiren bir model kalkınmaya yol açacaktır (Neccar & Zerka, 2011)

Günümüzde insanın hayatında oldukça yaygınlaşan sigorta meselesini ele alan Ahmet Ez-Zerka, 1961 yılında Dimaşk'ta "İslam Hukuku Haftası" adıyla düzenlenen konferansta, sigorta konusunun İslam hukuku açısından üzerinde derinlemesine bir araştırmaya ihtiyaç duyulan bir mevzu olduğunu belirtmiştir. Kendi araştırmalarının neticesinde sigorta meselesinin İslami noktadan uygun olduğu kanaatine vardığını ifade etmiştir (Neccar & Zerka, 2011).

2.4.1.3. Bildiri Kitapları ve Derleme Kitaplar

İslam ekonomisi ve finansı üzerine düzenlenen kimi organizasyonlarda yapılan bildiriler kitap haline getirilerek yayınlanmaktadır. Böylece, gerek Türkiye'den, gerekse dünyanın birçok ülkesinden gelen ilim insanlarının çalışmaları kalıcı hale getirilmiş olmakta, söz konusu çalışmalar konuya merak duyan daha çok kişiye ulaştırılmış olmaktadır. Ayrıca İslam ekonomisiyle ilgili muhtelif zamanlarda yayınlanan bazı makaleler, editörlerce derlenip kitap haline getirilmektedir. Böylece Farklı zamanlarda,

farklı ülkelerden akademisyenlerin yazmış oldukları makaleler belirli konular çerçevesinde seçilip kitaplaştırılmaktadır. İslam ekonomisi ve finansı alanında literatüre katkı sağlayan bir başka çalışma ise, birden çok araştırmacının katılımıyla yazılan kitap çalışmalarıdır.

Tablo 1. İslam Ekonomisi ve Finansıyla İlgili Yazılan Başlıca Kitapların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Telif	Bildiri Derleme	Çeviri	Toplam
1920-1959	8	0	2	10
1960-1969	17	0	13	30
1970-1979	19	3	16	38
1980-1989	31	11	17	59
1990-1999	69	13	27	109
2000- 2009	90	7	17	114
2010-2007	138	33	28	199

1960'lı yıllarda yazılan otuzu aşkın Türkçe yazılan ve Türkçeye çevrilen eserlerin muhtevasına baktığımızda ağırlıklı olarak İslam'ın iktisat anlayışı, ekonomik doktrinlerle ve modern iktisatla mukayesesi konuları üzerine olmuştur. Türkçe yazılan kitaplarda İslam hukukunda ticaret ve işçi-işveren ilişkileri, sosyal adalet ve çalışma ahlakı konuları da ele alınmıştır.

1970'li yıllarda da ele alınan konular, aynı şekilde ağırlıklı olarak İslam ekonomisinin esasları ve ekonomik disiplinlerle mukayesesi, ticaret hukuku, işçi-işveren münasebetleri üzerine olmuştur. Ayrıca faizsiz bankacılık ve sigorta konuları üzerine de eserler yazılmıştır. 1980'li yıllarda ise mülkiyet hakkı, vakıf müesseseleri, devlet bütçesi, kâr hadleri, enflasyon, sosyal dayanışma ve zekât gibi İslam ekonomisinin temel meseleleri üzerinde durulduğu gözlenmektedir. Bu dönemde yayınlanan kitap sayılarında artış olmakla birlikte özellikle gerçekleştirilen toplantılarda sunulan bildirilerin kitaplaştırılmasında da artış olmuştur. Bu toplantılarda ele alınan konular zekât, işçi-işveren münasebetleri, enflasyon, kalkınma gibi iktisadi meseleler fihri boyutlarıyla birlikte incelenmiştir. 1990'lı yıllarda Türkçe kitaplarda İslami finans konuları üzerinde durulmuş; çeviri kitaplar ise, daha çok İslam'ın ekonomik düzeni ve iktisadi ekollerle mukayesesi üzerine olmuştur.

2000'li yıllardan günümüze gelinceye kadar yazılan kitap sayıları daha da artmış, İslam ekonomisi ve finansı gerek temel meseleleriyle gerekse teferruat meseleleriyle çok yönlü olarak ele alınmıştır

2.4.2. İslam İktisadı ve Finansı Alanında Yazılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri

1960'lı yıllardan günümüze gelinceye kadar İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili çalışmalar giderek artan bir ivmeyle devam etmektedir.

İslam ekonomisi veya İslam ekonomisi başlığı altında yaklaşık 75 yüksek lisans ve doktora tezi yazılmıştır. 1979-2017 yılları arasında yazılan bu tezler ağırlıklı olarak yüksek lisans çalışmalarıdır. İslami finans kurumlarıyla alakalı olarak yapılan yaklaşık 305 tez çalışması mevcuttur. 1986 yılından günümüze kadar yapılan bu çalışmaların 250'den fazlası yüksek lisans tezidir.

İslam ekonomisi açısından zekât konusunu elen lisansüstü tez çalışmaları 35 civarındadır. Faiz konusunda da yazılan tezler de yaklaşık aynı seviyededir.

Sukuk konusu üzerine yazılan tez sayısı 30 kadardır. İslami açıdan kiralama (icare, leasing) konusuyla ilgili 10, İslami sigortacılık (tekafül) konusunda 7, mudaraba başlığı altında 5, selem ve istisna akdi konusunda 3 adet lisansüstü tez çalışması yapılmıştır. Diğer İslami finans ürünleri ilgili ise yazılan yaklaşık 15 yüksek lisans ve doktora tez çalışması bulunmaktadır.

İslam ekonomisi ve finansına dair tez çalışmaları, 1970'lerde önem kazanmaya başlamış, 1990'lardan sonra artan bir ivmeyle devam etmiştir.

2.4.3. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Makaleler

İslam ekonomisi ve finansı alanında yazılan makaleler 1950'larda daha çok mülkiyet meselesi, vakıf müessesesi gibi konuları üzerine olmuştur. 1970'lerden sonra İslami bankalar, işçi-işveren ilişkileri gibi konulara da yer verilmiştir. Sadece 2017 yılında İslam ekonomisi ve finansına dair 100'den fazla makale yazılmıştır. Daha çok İslami finans sistemi, İslami finansal ürünler üzerine araştırmaların yapıldığı söz konusu yıl içinde, İslam İktisadı Perspektifinden birçok konu ele alınmıştır.

2.4.4. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Bildiriler

Türkiye’de İslam ekonomisi ve finansı alanında yazılan bildiriler konusuna, yapılan kongre ve bildiriler kısmında ve konuyla alakalı yazılan kitaplar kısmında kitap halinde yayınlanan bildiriler bölümünde değinilmiştir.

2.4.5. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılan Raporlar

İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan araştırmaların ve neticelerinin incelenmesi, kamuoyu ile paylaşması gibi amaçlarla çeşitli kuruluşlarca raporlar, araştırma notları yayınlamaktadır.

2.4.5.1. TSPAKB Araştırma

Sermaye Piyasasında Gündem Dergisi, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından her ay çıkartılan bir dergidir.

Gündem Dergisi’nin 2008 yılının mayıs ayında çıkan sayısında, “İslami Finans Sistemi” başlıklı araştırma yazısına yer verilmiştir. Bu araştırma yazısında İslami finans uygulamalarının tarihsel süreci; modern İslami finansal ürün ve hizmetler (mudaraba, muşaraka, quard hasan, murabaha, icara, salam, wakala, istisna, sukuk) anlatılmıştır. İslami finans endüstrisinde İslami finans, İslami sigortacılık ve İslami sermaye piyasası araçları olarak “İslami hisse senetleri, İslami tahviller, İslami fonlar” tablo ve grafikler yardımıyla izah edilmiştir. Son olarak Uluslararası İslami finans kurumları anlatılmış ve genel değerlendirmede bulunulmuştur (Altaş, 2008).

2.4.5.2. SERPAM Araştırma Notları

Sermaye Piyasaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (SERPAM), ekonomi, finans ve sermaye piyasasıyla ilgili araştırma raporları ve notlar yayınlamaktadır. 2013 yılının mayıs ayında “İslami Finans” konusu altında araştırma notu yayınlamıştır.

“İslami Finans Kavramı, Ürünler, Dünyada ve Türkiye’de Gelişimi ve Geleceği” alt başlığı altında İslami finansın tanıtılması gayesiyle SERPAM tarafından

bir rapor oluşturulmuştur. İslami finans kavramı; mudârebe, müşâreke, murâbaha, kiralama (icare, leasing), selem ve istisna, teverruk, sukuk gibi İslami finans yöntemleri anlatılmıştır. Bununla birlikte Türkiye’de İslami finansın tarihsel gelişimi, mevcut durumu ve mevzuat kısmı izah edilmiş, İslami finansın dünyadaki genel durumu hakkında bilgiler verilmiştir. Son olarak da İslami finansın geleceği hakkında öngörülerde bulunulmuştur (SERPAM, 2013).

2.4.5.3. SAÜ İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayı 2

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Ekonomisi ve Finansı Anabilim Dalı tarafından gerçekleştirilen İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayı Serisinin ikincisi “Kamu Katılım Bankacılığı” üzerine olmuştur. Yapılan görüşmeler neticesinde on bir maddelik “Kamu Katılım Bankacılığı” çalıştayı sonuç bildirgesi oluşturulmuştur.

2.4.5.4. Katılım Bankacılığı ve Faizsiz Finans Çalıştayı Raporu

BDDK VE TKBB ev sahipliğinde Aralık 2013 tarihinde gerçekleşen Katılım Bankacılığı ve Faizsiz Finans Çalıştayına ilişkin rapor Temmuz 2014’te yayınlanmıştır. Çalıştayda Katılım bankalarıyla alakalı konulara göre alt çalışma grupları oluşturulmuş, dokuz ayrı masada katılımcılar arasında konular görüşülmüş ve sonuç bildirgesi yayınlanmıştır. Katılım bankacılığı ve faizsiz finans alanında eğitim, gerek kaynak açısından gerekse faizsiz finansal ürünler açısından ürün çeşitliliğinin artırılması konuları görüşülmüştür. Katılım bankaları ve piyasa, faizsiz finansa ilişkin yeni düzenlemeler, katılım bankalarına olan algılar, faizsiz finansın uygulanmasında birlik sağlayacak şekilde merkezi danışma kurulu oluşturulması, katılım bankalarının belirlenen hedeflere ulaşması açısından strateji ve koordinasyon gibi konular müzakere edilmiştir (BDDK, 2014).

2.4.5.5. PESA Makale

PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi’nin Ekim 2016 sayısında Fazıl Yozgat tarafından “İslami İktisad Kavramına Metodolojik Bir Yaklaşım ve Üniversitelerde İslami İktisad Dersinin Programlanması” başlıklı makale

yayınlanmıştır. İslam iktisadının temel kavramları karşılaştırmalı olarak birçok açıdan incelenmiş, üniversitelerde seçmeli ders olarak okutulabilmesi konusu araştırılmıştır. Yapılan karşılaştırmalı ve kavramsal analizlerden sonra sonuç ve öneriler on iki maddede sunulmuştur.

2.4.5.6. PESA Rapor

PESA, Kasım 2013 raporunda “Dindar/Muhafazakâr İşadamları Perspektifinden İslam Ekonomisi ve Katılım Bankacılığı” konusunu araştırmıştır. Fatih Savaşan, Mehmet Saraç, Temel Gürdal bu araştırma raporunu hazırlayan kişilerdir.

2.4.5.7. SAÜ İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayları 3

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Ekonomisi ve Finansı Anabilim Dalı öncülüğünde gerçekleştirilen İslam Ekonomisi ve Finansı Çalıştayları Serisinin üçüncüsünde “İslami Finansa Ürün Geliştirme ve Fetva Süreçleri” teması tartışılmıştır. Yapılan müzakereler neticesinde on yedi maddeden oluşan “İslami Finansa Ürün Geliştirme ve Fetva Süreçleri” sonuç bildirgesi yayınlanmıştır.

2.4.5.8. TKBB Katılım Bankaları Sektör Raporları

TKBB'nin 2014, 2015 2016 yılları sonunda yayınlanan faaliyet raporlarında, Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarının toplam ve kullanılabilir fonları, öz varlıkları, aktifleri, personel ve şube sayıları gibi göstergeler yer almaktadır. Türkiye ve dünyadaki bankacılık sektörü hakkında çeşitli konulara, katılım bankalarıyla ilgili meselelere ve İslam finansıyla ilgili birçok genel ve güncel konulara rapor kapsamında değinilmektedir.

2.4.5.9. İKAM Raporları

İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan araştırmaları ve neticelerini inceleyip kamuoyu ile paylaşmak amacıyla muhtelif vakitlerde İKAM, raporlar ve araştırma notları yayınlamaktadır.

- İKAM Raporları 1: Türkiye’de İslam İktisadı ve Finansı Lisansüstü Programları Müfredatı (Haziran 2017)

Bu raporda, Türkiye’deki İslam ekonomisi ve finansına dair mevcut yüksek lisans ve doktora programları ve programların bağlı olduğu üniversitelerin değerlendirilmesi ve mukayesesi yapılmıştır. Müfredatla alakalı eksikler ortaya konmuş ve müfredat için öneriler sunulmuştur. İslam ekonomisi ve finansı alanında lisansüstü programları olan İstanbul Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi olmak üzere üç üniversite değerlendirilmiştir (Orhan, 2017).

- İKAM Raporları 2: Dünyada İslam İktisadı ve Finansı Lisansüstü Müfredatları (Haziran 2017)

İslam ekonomisi alanında yaşanan gelişmelerle birlikte üniversitelerde bu alanda lisansüstü programları açılmaya başlanıldığı ifade edilen bu araştırma notunda; dünyada İslam ekonomisi ve finansı lisansüstü programlarındaki eğitim ve öğretim faaliyetlerinin genel durumu ortaya konmuştur. Lisansüstü programların müfredatlarının sınıflandırılması yapılmıştır. Tam kapsayıcı müfredat, ana akım programı içerisinde müfredat ve araştırma ve ders tabanlı lisansüstü müfredat olmak üzere üçlü bir tasnif içinde değerlendirme yapılmıştır (Sarıbaş, 2017).

- İKAM Raporları 3: Körfez Ülkelerinde İslam İktisadı ve Finansının Güncel Durumu (Haziran 2017)

Bahreyn, Kuveyt, Umman, Katar, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) olmak üzere, Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) üyesi olan 6 ülkenin İslam finansı alanında güncel durum analizi ve bu alandaki uygulamaları ortaya konmuştur. Bu ülkelerde bulunan İslami bankalar, İslami sigorta şirketleri ve İslami finansal araçlar çeşitli noktalardan analiz edilmiştir (Akkaş, 2017)

2.4.6. İslam İktisadı ve Finansı Alanında Yazılan Dergiler

Türkiye’de, üniversitelerin ve çeşitli kuruluşların destekleriyle İslam ekonomisi finansı üzerine dergiler yayınlanmaktadır. Ayrıca kimi İslami dergiler ve ya iktisadi dergiler zaman zaman İslam iktisadıyla ilgili makalelere yer vermekte, konuyla alakalı özel sayılar yayınlamaktadırlar.

2.4.6.1. İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi

İslam Ekonomisi ve Finansı Dergi'si (Journal of İslamic Economics and Finance-JIEF), Sabahattin Zaim Üniversitesi bünyesinde 2015 yılında çıkartılmaya başlamıştır. Bahar ve güz dönemi olmak üzere yılda iki kere yayınlanmaktadır. Dergi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin katkılarıyla çıkartılmaktadır. Dergide, İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili çalışmalara yer verilmektedir.

İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi'nde bugüne kadar yayınlanan yazılar tabloda yıllara göre yer almaktadır.

Tablo 2. İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi'nde Yayınlanan Yazılar

	Makale Başlığı	Makale Yazarı	Yayınlanma Zamanı
1	İslam Entelektüel Geleneğinde İktisadi Boyutun Teşekkülü: Şeybânî, Serahsî ve Kitâbu'l- Kesb I	Sabri Orman	2015 Bahar
2	İslam İktisadi ve İktisadi Yapısı: İnsan Merkezli Fitri İktisat ve İktisadi Yapısı	Arif Ersoy	2015 Bahar
3	Sosyal Sorumluluk İlkelerinin İslami Yatırımlarla İlişkilendirilmesi: Deneysel Analiz	Rızwan Malık, Mohamed Nurullah, Humayon Dar	2015 Bahar
4	Tekaful (İslami Sigortacılık), Risk Yönetimi ve İslam'ın Hedefleri	Ruslan Sabırzyanov, Mohamad Haıdır Hashım	2015 Bahar
5	İnsan, Ahlak, İktisat ve Katılım Ekonomisi	Temel Hazıroğlu	2015 Bahar
6	Bir Finans Enstrümanı Olarak Nukûd Vakfı ve İn'İkâd Formülasyonu	Aydın Kudat	2015 Güz
7	Bir İslami Ortak Pazar İhtimali	M. Kabır Hassan, Benito A. Sanchez	2015 Güz
8	İslami Bankacılık Ürün ve Hizmetlerindeki Ücret ve Harç Uygulamaları İçin Şeriat Temeli	Mohamed Fairouz Abdul Khır	2015 Güz
9	Türev Sektöründeki İslami Finans Vadeli Sözleşmeler Piyasasının İstikrarının Bozulması	Rajesh Jayakar Paı	2015 Güz
10	Sistemik İstikrarsızlığa Katkıda Bulunan Bir Öge Olarak Finansal Güvenlik İsteği	Mır Rıaz Ansary	2015 Güz

	Makale Başlığı	Makale Yazarı	Yayınlanma Zamanı
11	İslami Finans ve Bankacılığın Sosyal Etik ve Ahlak Boyutlarını Anlama	Muhammad Abdul Mannan	2016 Bahar
12	İslam Entelektüel Geleneğinde İktisadi Boyutun Teşekkülü: Şeybânî, Serahsî ve Kitâbu'l- Kesb III	Sabri Orman	2016 Bahar
13	Finansal İstikrar ve Para Vakıfları Etkisi: Rumeli Para Vakıfları Örnekleri	Mehmet Bulut, Cem Korkut	2016 Bahar
14	Türkiye’de Katılım Bankacılığı Fikrinin Doğuşu ve Kavramsal Önemi	Temel Hazıroğlu	2016 Bahar
15	Zekâtın Tüketime Etkisi	Suhel Ahmad Fadel Hawamed	2016 Bahar
16	Ibni Haldun’un Ekonomi Polisiği	Masudul Alam Choudhury	2016 Güz
17	Endonezya’da İslami Sermaye Piyasası Türev Araçları: Endonezya Ulema Konseyi Üzerine Bir Araştırma (MUI)’nin Taahhütte (Dengeleme) Fetvası	Yudı Ahmad Faisal	2016 Güz
18	İslami Mikrofinans Yoksulluğu Nasıl Azaltabilir? Güney Doğu Bangladeş’ten Örnek Bir Araştırma	Mohammed Syedul Islam, Md. Wahıdul Alam	2016 Güz
19	Katılım Bankalarının Danışma Kurullarının Kurumsal Yönetim Unsuru Olarak Değerlendirmesi	Yusuf Dinç	2016 Güz
20	İslami Takaful Sigortacılığının Zorluklarının Üstesinden Gelmek İçin Stratejik Bir Bakış	Ashraf Dawaba	2016 Güz
21	Yoksulluğun Azaltılması ve Kadınların Refahı Üzerinde İslami Bank Bangladeş Limited Tarafından Uygulanan İslami Mikrofinans Düzenlemesinin Rolü	Farooqı Abul Hassan, Mahboob Ur Rasul Qamar, Abdelkader Chachi	2017 Bahar
22	İslami Mikrofinans Bankası: Kuzey Nijerya’daki Yoksulluğun Azaltılması İçin Alternatif Araç	Mustapha Hussainı	2017 Bahar
23	İslam Hukuku ve İktisat Felsefesinde Değer Yargısı Olarak Adalet	Şahban Yıldırımır	2017 Bahar
24	Türkiye’de Katılım Bankacılığında Sorunlu Kredilerin Varlık Yönetim Şirketlerine Satışı Üzerine Bir İnceleme ve Yöntem Önerileri	Mustafa Tefvik Kartal, Cüneyt Hakan Demir	2017 Bahar

2.4.6.2. Türkiye İslam İktisadı Dergisi

Türkiye İslam İktisadı Dergisi (Turkish Journal of Islamic Economics-TUJISE), Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 2014 yılında çıkartılmaya başlanmıştır. Yılda iki kere çıkartılan dergi İlke İlim Kültür Eğitim Derneği, İKAM katkılarıyla yayınlanmaktadır.

Türkiye İslam İktisadı Dergisi'nde yayınlanan yazılar tabloda yıllara göre yazarlarıyla birlikte yer almaktadır.

Tablo 3. Türkiye İslam İktisadı Dergisi'nde Yayınlanan Yazılar

	Makale Başlığı	Makale Yazarı	Yayınlanma Zamanı
1	İktisadi Büyüme ve Batılılaşma	Hakan Sarıbaş	2014 Şubat
2	Alparslan Açıkgenç İle Söyleşi: Dünya Görüşü ve Bilim	Hakan Sarıbaş Alparslan Açıkgenç	2014 Şubat
3	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: Yollar Ayrılırken: Ortadoğu'nun Geri Kalma Sürecinde İslam Hukukunun Rolü (Timur Kuran)	Zeki Yaka	2014 Şubat
4	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: Faiz Lobisi-Paranızı Nasıl Çaldılar (Süleyman Yaşar)	Uğur Ursavaş	2014 Şubat
5	İslam İktisadının Kilometre Taşlarından Ebû Yusuf'un İktisadi Düşüncesi	Oğuz Bal	2014 Ağustos
6	Çok Kutuplu Dünyada İslami Finans Piyasalarının Gelişimi ve Sukuk İhraçları	Mehmet Çanakcı	2014 Ağustos
7	Kitap Tanıtımı ve Öneriler: Asr-ı Saâdet'te Ticaret ve Tüccar Sahâbiler	Ali Arslan	2014 Ağustos
8	Ungku Aziz'in Gelişim Perspektifi	M. Syafiq Borhannuddin	2015 Şubat
9	Pazarlama Karması'nın Tüketici Memnuniyetiyle Üzerine Etkileri: İslam Perspektiflerinde Bir Literatür İncelemesi	Selim Ahmed, Md. Habibur Rahman	2015 Şubat
10	Kitap Tanıtımı ve Öneriler: Mülk Yazıları (R. İhsan Eliaçık)	İbrahim Tekiner	2015 Şubat
11	Ibn-i Haldun'un Vergileme Teorisi ve Önemi	Abdul Azim Islahı	2015 Ağustos
12	Beytülmal ve Onun İktisadi Gelişmedeki Rolü: Modern Bir Çalışma	Md. Habibur Rahman	2015 Ağustos
13	İslami Finansa Şer'i Yönetim Uygulamaları ve Konuyla İlgili Tartışmalara Genel Bir Bakış	Necmeddin Güney	2015 Ağustos

	Makale Başlığı	Makale Yazarı	Yayınlanma Zamanı
14	İslam Ülkelerinde Ekonomik Özgürlükler: Karşılaştırmalı Bir Analiz	Sevil Gemrik	2015 Ağustos
15	Çift Bankacılık Sisteminde Kredi Kontrol Araçları: Kaldıraç Kontrol Oranı - Bir Öneri	Zubair Hasan	2016 Şubat
16	Küresel Servet Eşitsizliği: Piyasa veya Devlet Eksenli Çözümde İslam Ekonomisinin Konumu	Mahmut Bilen	2016 Şubat
17	Kredi Yardımı ve Mikro Finans: Pakistan'da Ananevi ve İslami Mikro Finans Konusunda İnsanların Algısını Belirleyenler Hakkında Bir Saha Çalışması	Muhammad Meraj	2016 Şubat
18	Osmanlı İmparatorluğu'nda Ayanlar, Sermaye Birikimi ve Girişimcilik	Tamer Güven	2016 Şubat
19	Hurşid Ahmet'in İktisat Düşüncesi	Nasir Nabi Bhat	2016 Ağustos
20	Riba (Faiz); Finansal İşlemlerden Çıkarılması Gereken Bir Araç	Ibrahim Mohammad Lawal	2016 Ağustos
21	Piyasaların Ayrışması ve Mali İstikrarsızlık: Klasik Dikotomiye Yakın Bir Bakış	Mehdi Hadian, Parviz Davoodi	2016
22	İslam Hukukunda Hayat Sigortasına Yeniden Bakış	Zakir Hossain Shalim	2016 Ağustos
23	Sukuk Finansmanı İktisadi Büyüme Teşvik Eder Mi? Sukuk Çıkaran Ana Ülkeler Üzerine Bir Çalışma	Abdelghani Echchabi, Hassanuddeen Abd.Aziz, Umar Idriss	2016 Ağustos
24	Malezya ve Türkiye'deki Vakıfların Toplumun Sosyoekonomik Koşullarına Yaptığı Katkıları	Norma Md Saad, Saim Kayadibi, Zarinah Hamid	2017 Şubat
25	İslami Finansal Gelişme ve İktisadi Büyüme: Türkiye İçin Uygulamalı Bir Çalışma	Mustapha Jobarteh, Etem Hakan Ergec	2017 Şubat
26	Malezya Bumiputera'daki Yüzde 40'lık Alt Gelir Grubunun Mali Problemleri: Vakıf Temelli Fon Toplama Vasıtasıyla Bir Çözüm	Abidullah Abid, Muhammad Hakimi Mohd Shafia	2017 Şubat
27	Katılım Bankalarında Performansın Bileşenleri; Özel Cari Hesapların Rolü	Yusuf Dinç	2017 Şubat
28	Nijerya'da İslami Bankacılık ve İslam Alimleri	Muritala Kewuyemi Kareem	2017 Şubat
29	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: Ekonomi ve Ahlak (N. Haydar Nakvi)	Sercan Karadoğan	2017 Şubat
30	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: İslam'ın Erken Döneminde Kapitalizmin Doğuşu (Benedikt Koehler)	Emre Saygın	2017 Şubat

	Makale Başlığı	Makale Yazarı	Yayınlanma Zamanı
31	Limon ve Sigara Pazarı: Pazar Başarısızlığı Üzerine İslami Bir Perspektif ve Ekonomiden Çıkarı Kaldıracak Bir Ders	M. Fahim Khan	2017 Ağustos
32	İslami Perspektifte Paranın Zaman Değeri ve Zamanı Tercihi	Hichem Hamza, Khoutem Ben Jedidia	2017 Ağustos
33	Satış Sözleşmesinde Khiyar Al- Majlis (Ayrılmadan Önce Para Çekme Seçeneği), Çağdaş Uygulamalar	Md. Habib Ur Rahman, Muhammad Amanullah, Mohammad Mohiuddin	2017 Ağustos
34	İslami Finansmanın Ekonomik Büyüme Üzerindeki Dinamizmi	Ghulam Rasool Madni	2017 Ağustos
35	Hizmet Kalitesi, Şariat Uyumu ve Malezya'daki İslami Bankacılık Hizmetlerinin Müşteri Memnuniyeti	Selim Ahmed, Rafikul Islam, Mohammad Mohiuddin	2017 Ağustos
36	Yoksulluğun Azaltılmasına Alternatif Bir İksir Olarak Para Vakıfları, Nijerya'da İnsani Gelişmeye Genel Bir Bakış	Hakeem B. Oladapo, Saad Md Norma, Omar Mohammed Mustafa, Oziev Gapur	2017 Ağustos
37	İslam'ın Ticareti, Maliyesi ve İslam Sistemi Üzerine Kur'an'da Vahiy ve Riba (Faiz) Ayetlerini İnceleme	Ekrem Erdem	2017 Ağustos

2.4.6.3. Diğer Dergiler

Doğrudan İslam İktisadı ve finansı ile alakalı dergiler olmayıp, bu alandaki meselelere kimi sayılarında yer veren yayınlar yapılmaktadır.

a. İslami Araştırmalar Dergisi – “İslam ve İktisat” Özel Sayıları

İslami Araştırmalar Dergisi, 1986 yılından günümüze İslam dini, düşüncesi, felsefesi, tarihi, coğrafyası, bilimi, sanatı, estetiği, edebiyatı gibi alanlarda; makale, derleme, çeviri kitap, sempozyum, panel ve bilimsel etkinliklerin tanıtımları gibi çalışmaları yayınlamayı amaç edinmiştir. Türkiye Ekonomik ve Kültürel Dayanışma Vakfı (TEK-DAV) bünyesinde, yılda üç sayı olarak yayınlanmaktadır (Url 15).

Tablo 4. İslami Araştırmalar Dergisi – “İslam ve İktisat I” Özel Sayısı İçeriği

	Konu Başlığı	Yazar	Mesleki Kökeni
1	Kur'an'da Mülkiyet	Ahmet İnan	İlahiyat
2	Çeviri: Küreselleşen Bir Dünya Ortamında İslami Politik Ekonominin Tabiatı ve Metodolojisi-Kapitalist Küreselleşmede İslami Politik Ekonomi Üzerine Uluslararası Seminer: Bir Değişim Gündemi (M. Nejatullah Siddiqi)	Talip Özdeş	İlahiyat
3	Ekonomide İhtiyaç Kavramı ve İslam Dünyası'nda Eski İle Yeni Bilim Adamlarındaki Karşılığı	Mehmet Nuri Güler	İlahiyat
4	İhtiyaç Kavramı ve İbn Haldun'un 'Umran Teorisi'ne Etkileri	Ali Pekcan	İlahiyat
5	İslam Ekonomisinin Bir Öncüsü Olarak İbn Haldun	İbrahim Halil İnal	İlahiyat
6	Çeviri: İslâm İktisadının Başlıca Sorunları (Rodney Wilson)	Mustafa Acar	İktisat
7	İslami Bankacılık ve Kalkınma: Alternatif Bir Bankacılık Mı?	Mustafa Acar	İktisat
8	Çeviri: Küreselleşme: Atomize Toplum, Küçülen Devlet ve Çok Uluslu Şirket (Monzer Kahf)	Ömer Açıkgöz	İktisat
9	Kur'an Işığında Global Ekonominin Parametrelerine Farklı Bir Bakış	Talip Özdeş	İlahiyat
10	Kur'an Bağlamında İman- Rızık İlişkisi	Zülfikar Durmuş	İlahiyat
11	İlk Devir İslam Tarihinde "Fey" Kavramının Gelişimi Bağlamında İktisadi Kaynakların Paylaşımı Tartışmaları	Mustafa Demirci	İlahiyat Tarih
12	Değişen İktisadi Yapı Karşısında İslam Hukuku: 16. Yüzyıl Osmanlı Devleti Örneği	Vejdi Bilgin	İlahiyat
13	İslâm Hukuku Açısından Karşılıklı Sigortalar	Nihat Dalgın	İlahiyat
14	Kelami Düşüncede Ekonomik Düzenin Yorumu Üzerine	Muhit Mert	İlahiyat
15	İslam Ahlâkında İsrâf ve Cimriliğin Tedavisi	Müfit Selim Saruhan	İlahiyat
16	İslâm'da İktisadî Hayatın Ahlâkî Boyutu	Tevhit Ayengin	İlahiyat
17	İslam İktisat Ahlakına Dair Birbirini Tamamlayan Bakış Açılıarı: Weber ve Ülgener Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme	Celeddin Çelik	İlahiyat
18	Hiz. Ömer Dönemi Sosyal Devlet Uygulamaları Üzerine Bir İnceleme	Hasan Tanrıverdi	İlahiyat
19	Çeviri: Coğrafya ve Ticaret (J. H. Kramers)	Murat Ağarı	Tarih
20	Şer'iyeye Sicillerine Göre XVI. Yüzyıl İkinci Yarısında Bursa Esnafı ve Ekonomik Hayat	Tahsin Özcan	İlahiyat
12	Soruşturma: (Birey, Toplum ve Çevre İle Olan İlişkisinden Dolayı Sınırsız Sermaye Birikimi ve Sermayenin Tekelleşmesi Olgusunu Nasıl Değerlendiriyorsunuz...)	Ömer Açıkgöz, Ömer Çaha, Mehmet Karagül, Ahmet Tabakoğlu	İİBF

İslami Araştırmalar Dergisi'nin 2003 yılında yayınlanan dördüncü sayısı "İslam ve İktisat I" başlığı altında ve 2005 yılında yayınlanan dördüncü sayısı "İslam ve İktisat II" başlığıyla yayınlanmıştır. Bu özel sayılarda yer alan akademik çalışmalara aşağıda tabloda yer verilmiştir.

Tablo 5. İslami Araştırmalar Dergisi – "İslam ve İktisat II" Özel Sayısı İçeriği

	Konu Başlığı	Yazar	Yazar Mesleki Kökeni
1	Liberal İktisadın Yükselişi: Bireyci ve Kolektivist Okul Arasındaki Mücadelenin Son Perdesi	Mustafa Acar	İktisat
2	Günümüzdeki İktisat (Ekonomi) Bilim'inin Adlandırılma Problematiği	Mehmet Nuri Güler	İlahiyat
3	Küresel Kapitalizm ve İslam Ekonomilerindeki Kalkınmaya Genel Bir Bakış	Davut Ateş	Uluslar Arası İlişkiler
4	Çeviri: Türkiye'de İslami Bankalar ve Siyaset: Siyasal İslamcıların İslami Sermayeye Terbiyesi (Ji- Hyanga Jang)	Mustafa Acar, Elif Nur Arslaner	İktisat
5	Türkiye'de Faizsiz Bankacılığın Gelişimi ve Hizmet Kalitesi	Mustafa Semih Şahin	Finans Kurumu Müdürü
6	Türkiye'nin İslam Ülkeleri Karşısındaki Rekabet Gücünün Ölçülmesi	Rasim Kutlu	Gümrük Müsteşarlığı
7	Bu Nehir Kimin? Ürdün Nehri ve Süregelen Zorluklar	Bassam Abual-Foul	İktisat İşletme
8	Osmanlılar Da Ekonominin Finansmanı Meselesine Yeniden Genel Bir Bakış	Mehmet Bulut	İktisat
9	Osmanlı'da Kapitalizmin Gelişmemesi Tartışmaları Üzerine Eleştirel Bir Deneme	A. Mesut Küçükkalay	İktisat
10	Çalışmanın Dinî Temelleri: Kalvinizm ve İslâm Örneği	Tevhit Ayengin	İlahiyat
11	Max Weber ve İslami Kalvenistler	Şükrü Hanioglu	Siyasi Bilimler
12	İslam'da Protestanlaşma Olmaz	Azmi Özcan	Tarih
13	Seyyid Hüseyin Nasr İle İş-Ahlakı, İktisadi Faaliyet ve Ekonomi-Din İlişkileri Üzerine	İbrahim Kalın	Tarih
14	Kitap Değerlendirmesi Kitap Eleştirisi: İslam'ın Ekonomik Yüzleri	Mustafa Acar	İktisat

b. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi - İslam İktisadı Özel Sayısı

İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, 2003 yılından itibaren yılda iki kere olmak üzere Nisan ve Ekim aylarında yayınlanan bir dergidir. İslam hukukuyla ilgili meselelere, makalelere, değerlendirmelere yer vermektedir. 2010 yılının Ekim ayında yayınlanan 16. sayısı İslam İktisadı özel sayısı olarak taksim edilmiştir.

Tablo 6. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi İslam İktisadı Özel Sayısı

Yazıları (2010)

	Konu Başlığı	Yazar	Yazar Mesleki Kökeni
1	Bir İlim Olarak İslâm İktisadı	Ahmet Tabakoğlu	İktisat
2	İslam’da Ekonomik Sistem	Osman Eskicioğlu	İlahiyat İslam Hukuku
3	Günümüz Tüccarının İktisadi Meselelerle İlgili Fıkıh Algısı ve Bazı Problemleri: Şırnak Örneği	Abdullah Durmuş	İlahiyat İslam Hukuku
4	Spekülasyon Motifi ile Para Talebi ve Para-Faiz Kavramlarının Analizi	Ali Acar	İİBF Kamu Yönetimi
5	Faiz Yasağıyla İlgili Farklı Yaklaşımlar	Nihat Dalgın	İlahiyat İslam Hukuku
6	İslami İktisad’ın Esasları İsimli Kitabın Para ve Faiz İle İlgili Kısımların İncelenmesi - A. Ebussuud	Ali Acar	İİBF Kamu Yönetimi
7	Faizsiz Bankacılığın Temelleri	Mikail Altan	İİBF İşletme
8	Modern Bir Finansal Araç Olarak Sukûk ve Fıkhî Açından Tahlili	Abdullah Durmuş	İlahiyat İslam Hukuku
9	İbn-i Kemâl ve “Riba” Adlı Risalesi	Hasan Özer	İlahiyat İslam Hukuku
10	Faiz ve Toplum İlişkisi	Ali Acar	İİBF Kamu Yönetimi
11	Çeviri: Para Değerinin Değişmesine İlişkin Hükümler (Muhammed Emin İbn ‘Âbidin)	Ömer Faruk Habergetiren	İlahiyat

	Konu Başlığı	Yazar	Yazar Mesleki Kökeni
12	İslâm Ticaret Hukukuna Vücut Veren Ahlâkî Esaslar	Sabri Erturhan	İlahiyat İslam Hukuku
13	23 Şevval Arazi Kanununa Göre Osmanlı Arazi Kanununun Bir Özeti ve Yeni Kanunlar	Servet Armağan	İlahiyat İslam Hukuku
14	Osmanlı Devleti Arazi Hukukunun Genel Karakterleri	Servet Armağan	İlahiyat İslam Hukuku
15	Şeyhülislam İbn Kemal'in Fetvaları Işığında Osmanlı İktisâdî Hayatından Bir Kesit	Ali Öge	İlahiyat
16	İslam Bankacılığı ve Finansmanı Eğitimi: Malezya İslam Üniversitesi İktisat Fakültesi Örneği	Saim Kayadibi	İktisat
İ	Fıkıhta Karz (Ödünç) Sözleşmesinde Vade Şartının Bağlayıcılığı Meselesi	Abdullah Durmuş	İlahiyat İslam Hukuku
18	Faizsiz Sistemde Ödemeyi Geciktiren Borçluya Uygulanacak Maddi Ceza	Abdulaziz Bayındır	İlahiyat İslam Hukuku
19	Çeviri: Modern İktisadî İşlemlerin Hükümlerini Belirlemede Uygulanan Fetva Metodu (Abdünnâsır Ebu'l- Besal)	İsmail Cebeci	İlahiyat İktisat
20	İslami Bankalarca Sunulan Hizmetler	İsmail Khalidi	İktisat
21	İmam Muhammed Eş- Şeybanî'nin "Kitabu'l- Kesb"i ve Kazanç Hakkındaki Görüşleri	Hasan Ali Görgülü	İlahiyat İslam Hukuku
22	İslam Hukukunda İhtikâr	M. Zeki Uyanık	İlahiyat İslam Hukuku
	İslam Hukukuna Göre Satılan Malın Kabzı ve Hükümleri	Mustafa Kısbet	İlahiyat
23	İslam Borçlar Hukukunda Satım Akdinin Konusuna Dair Cehâlet ve Akde Etkisi	Necmeddin Güney	İlahiyat İslam Hukuku
24	İslam Bankacılığı ve İktisadî Mezunlarının İş Bulma ve İstihdamı: Malezya Deneyim	Saim Kayadibi	İktisat
25	Kitap Tanıtımları ve Notlar: Ekonomi ve İnanç (M. Salih Geçit)	Ali Öge	İlahiyat
26	Ceride-i İlmîyye Fetvaları	Mustafa Demiray	İslam Hukuku Editör
27	Dokuzuncu Harvard Üniversitesi İslami Finans Forumu	Necmeddin Güney	İlahiyat İslam Hukuku

İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin 16. sayısında; İslam'ın ifade ettiği iktisadi sistemin temel esaslarıyla alakalı mevzular ele alınmış, İslam iktisadıyla ilgili kitap tanıtımlarına, âlim ve yazarların görüşlerine yer verilmiştir. Faiz meselesine oldukça geniş yer verilmiştir. İslam hukuku açısından bazı iktisadi konu ve kavramlar ele alınmış, fihri açılardan incelenmiştir. Osmanlı Devleti'nde iktisadi tatbikatlardan misallerle, modern İktisadi hayat için çözümler sunulmaya çalışılmıştır.

Derginin 533 sayfa olarak çıkması ve İslam ekonomisi ve finansı ile alakalı konuların 27 başlık altında ele alınması; oldukça kapsamlı ve muhtevasının zengin bir yayın olduğunu göstermektedir. İktisat kökenli akademisyenlerin çalışmalarına yer verilmekle birlikte daha çok İlahiyat kökenli, İslam Hukuku alanında hâkim akademisyenlerin yazılarına yer verilmiştir:

c. Birlik Vakfı Ekonomi ve Finans Günlüğü

1985 yılında kurulan Birlik Vakfı'nın bünyesinde oluşturulmuş çeşitli kulüpler ve komisyonlar bulunmaktadır. Türkiye ekonomisi ve ekonominin geleceğine yönelik çeşitli faaliyetlerde bulunmak amacıyla vakfın bünyesinde Ekonomi ve Finans Komisyonu kurulmuştur. Bu kulüp tarafından yıl içinde çeşitli aralıklarla Ekonomi Bülteni yayınlanmaktadır. Türkiye ve dünya ekonomisine dair yazıların yer aldığı bültende, zaman zaman İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili yazılara da yer verilmektedir. Bu yazılardan bir kısmına aşağıda değinilmiştir:

- Birlik Vakfı İstanbul Şubesi Ekonomi ve Finans Kulübü **2017 / Ocak** Bülteni

İslam Ekonomisi Kapitalist Sistem İçin Bir Eko- Sistem Mi? - Davut Pehlivanlı

- Birlik Vakfı İstanbul Şubesi Ekonomi ve Finans Kulübü **Nisan 2017** / Ekonomi Günlüğü

Girişimcilik Bahçe, Girişimci Bahçivandır - Nazif Gürdoğan

Girişimcilik ve İslam İktisadi Anlayışı - Hasan Hüseyin Benli

Tüm Merak Edilenleriyle Birlikte Varlık Fonları - Utku Altunöz

- Birlik Vakfı İstanbul Şubesi Ekonomi ve Finans Komisyonu **Temmuz 2017**/ Ekonomi ve Finans Günlüğü:

Yüksele(meye)n İslam Ekonomisi - Davut Pehlivanlı

İslami Ekonomi Anlayışında İnsan - Bünyamin Er

Faizsiz Ekonomi Mümkün mü? - Utku Altunöz

Türkiye'de İslam İktisadı ve Finansı Konusundaki Gelişmelere Genel Bir Bakış -
Necmeddin Güney

Katılım Finansman Sisteminin Yaygınlaştırılması - Sait Şatıroğlu

Şirketler İçin Faizsiz Finansman Yöntemleri - Alper Kuray

Ticaret Ahlakı - Ahlakın Ticareti Zülfü Şahin

- Birlik Vakfı İstanbul Şubesi Ekonomi ve Finans Komisyonu **Ekim 2017**/ Ekonomi ve
Finans Günlüğü

Faizsiz Ekonomi

Hz. Peygamber ve Ekonomi - İshak Emin Aktepe

Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Yönetişim Perspektifinde: Faizsiz Finans - Davut
Pehlivanlı

Katılım Bankacılığının Pazar Payı ve Ürün Geliştirme - Evren Yaşar, Hüseyin Deniz

Sukuk (Faizsiz Tahvil): Kira Sertifikası - Hasan Hüseyin Benli

d. Katre Dergisi

“Uluslararası İnsan Araştırmaları Katre Dergisi”, 2016 yılında başlayarak, İstanbul İlim ve Kültür Vakfı tarafından yılda iki defa yayınlanmaktadır. 2017 yılında üçüncü sayısında iktisat sayısı olarak yayınlanmıştır.

Bediüzzaman Said Nursi'nin iktisatla alakalı görüşlerini çeşitli yönlerden inceleyen akademisyenlerin makalelerinin yer aldığı sayıda değinilen bazı konu başlıkları şu şekildedir:

-Bediüzzaman Said Nursi'nin İktisatla İlgili Orijinal Görüşleri - Ali Bakkal

-İnsan Rasyonel Bir Varlık mıdır? - Zeynep B. Uğur, Afife Artık

-Bediüzzaman Said Nursi'ye Göre Beşeri Yaşam Devirleri ve Malikiyet ve Serbestiyet
Devri - Vehbi Kara

- İbn-i Haldun ve Bediüzzaman Said Nursî’de Çevre- Ekonomik Gelişme İlişkisi - Perihan Dutlu Erten
- Max Weber ve Bediüzzaman Said Nursî’de Ekonomik Gelişme-Din İlişkisi - Ahmet Yavuz Çamlı
- Kapitalizm ve Said Nursî’nin Kapitalizme Bakışı - Yaşar Alkan
- Risale- i Nur’un Yaklaşımı ile Çevresel Farkındalık - İsmail Kocaçalışkan
- Su Damlasında Bilim ve Din - Kasım Yenigün, M. İrfan Yeşilnacar
- Said Nursî’nin Aile Modelinin Firma Ailesine (Stakeholder) Uygulanması - Bünyamin Duran, Sevgi Sülükçüler
- Tüketim Ekonomisinin Aileye Verdiği Zararı Önleme Unsuru Olarak İktisat - Mehmet Dilek
- Nursî’nin Faiz (Riba) Hakkındaki Düşünceleri - Usâme Abdülmecid El-Ânî (Çeviren: Cüneyt M. Şimşek)
- Vicdan Kavramına Psikolojik ve Dini Yaklaşımlar - Davut Ceylan
- İktisad Risalesi - Sabahattin Zaim
- Erdem Akça ile Bediüzzaman Said Nursî’nin İktisad Risalesi Üzerine Söyleşi - Funda Demirer

e. Din ve Hayat Dergisi

Türkiye Diyanet Vakfı İstanbul Müftülüğü tarafından çıkartılan dergide iş ahlakı, zekât, vakıf medeniyeti gibi İslam ekonomisi konularıyla alakalı yazılar da kaleme alınmaktadır.

Derginin 2010 yılında çıkan 10. sayısında “İş Ahlakı” teması ele alınmıştır. Derginin bu sayısında yer alan bazı yazarlar ve makaleler şu şekildedir:

- İş Ahlakı, Halil Zaim
- Kur’an- ı Kerim’de Ticaret, Hidayet Aydar
- Hz. Peygamberin Ticari Hayatı, Nebi Bozkurt
- Sahabenin Teşebbüs Ruhu ve İş Ahlakı, Cengiz Kallek

- İslam İktisat Ahlakı, Ahmet Tabakoğlu
- Maverdi'ye G6re Y6netim Ahlakı, Mustafa ağrıcı
- Fetva Mecmualarında İş Ahlakına Dair Fetvalar, Emine Arslan
- İş Ahlakının İşçi- İşveren Boyutuna Dair G6ncel Dini Meseleler, Bilal Esen
- İslam Hukukunda Faiz Yoluyla Elde Edilen Gelirlerin Ekonomik Y6nden - Değerlendirilmesi, Osman Eskicioğlu
- İslam ve İş Ahlakı, H6seyin Yılmaz
- Ticarette Adalet, Yunus Kaplan
- İslam'da Ticari İlişkiler, Orhan eker
- S6yleşi, Hayrettin Karaman
- Kapitalizm ve Protestan Ahlakı, Tahsin G6rg6n
- T6ketim K6lt6r6 Değerlerimiz, 6mit şimşek
- Prof. Dr. Sabri F. 6lgener Hayatı ve Eserlerine Dair, Ahmet G6ner Sayar
- Ahlak- 1 Alai'de İktisadi ve Ahlaki Kavramlar, A. C6neyt K6ksal
- İş Ahlakıyla İlgili Deyimler, Davut 6zg6l
- Osmanlıda Esnaf Teşkilatları, Ayhan Işık
- S6yleşi, 6mer Cihad Varan
- İslam İktisadi ve İş Ahlakı Kitaplığı, Kamil B6y6ker

f. İslamcı Dergiler Projesi

İLEM ihtisas programı kapsamında y6r6t6len “İslamcı Dergiler Projesi” ile Osmanlı Devleti'nin son devirlerinden g6n6m6ze kadar neşredilen İslamcı dergileri dijitalleştirmesi, kataloglaması ve incelemesi yapılıp; ekonomik, sosyal, siyasi, k6lt6rel birikimlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır (Url 8).

İslam ekonomisi kavram ve metodolojisiyle veya İslam iktisadını alakadar eden konularla alakalı olarak 1950'li yıllardan 1975 yılına kadarki d6nemi kapsayan zaman içerisinde muhtelif dergilerde yazılan yazıların bir kısmı aşağıda tabloda verilmiştir.

Tablo 7. 1950-1975 Yılları Arasında İslam Ekonomisiyle İlgili Türkiye’de Çıkan Dergi Yazıları

	Yayın Tarihi	Dergi Adı	Konu Başlığı	Yazar
1	Kasım 1956	İslam Dergisi	İslam Nizamının Kaynakları: Peygamber Zamanında Bütçe Tanzimi ve Vergi Tarhı	Muhammed Hamidullah
2	Şubat 1957	İslam Dergisi	İslam Nizamının Kaynakları: Peygamber Zamanında Bütçe Tanzimi ve Vergi Tarhı	Muhammed Hamidullah
3	Nisan 1977	İslam Dergisi	İslam Nizamının Kaynakları: Peygamber Zamanında Bütçe Tanzimi ve Vergi Tarhı	Muhammed Hamidullah
4	Aralık 1958	İslam Dergisi	İslam'da İktisat İslam Nazarında İhtikâr	Feyzullah Uslu
5	Kasım 1961	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Faiz ve İktisat	Mustafa Ateş
6	Kasım 1961	İslam Dergisi	İslam İktisadiyatı: İslam'da Tasarruf	Şakir Berki
7	Mayıs 1962	Selamet Dergisi	İslam'da Ekonomi	İbrahim Olgun
8	Haziran 1962	Selamet Dergisi	İş Hayatında Ahlakın Önemi	İbrahim Olgun
9	Mart 1962	Hilal Dergisi	İslam'da İktisat: Faizsiz Banka Kooperatifleri	Muhammed Hamidullah
10	Ekim 1962	İslam Dergisi	İslam Âleminin Modern İktisat Karşısındaki Durumu	Muhammed Hamidullah
11	Kasım 1962	İslam Dergisi	İslam Âleminin Modern İktisat Karşısındaki Durumu	Muhammed Hamidullah
12	Aralık 1963	İslam Dergisi	İslam ve Faiz	Namık Zeki Aral
13	Mayıs 1964	Tohum Dergisi	Liberalizmin Bugünkü Görünüşü	Erdiç Beylem
14	Ocak 1965	İslam Dergisi	Müslümanlık ve Sosyalizm	Namık Zeki Aral
15	Mart 1965	Hilal Dergisi	İslamiyet ve Sosyalizm	Erdiç Beylem
16	Nisan 1966	Hareket Dergisi	İran, Pakistan ve Türkiye Arasında Kültürel ve İktisadi İşbirliği	Sabahattin Zaim
17	Temmuz 1966	Diriliş Dergisi	İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü I	Mehmet C. Güneş
18	Ağustos 1966	Diriliş Dergisi	İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü II	Mehmet C. Güneş
19	Eylül 1966	Tohum Dergisi	İslâm İktisadı: Sahabe Devrinde Sosyal Adalet	E. Muhammed Yusuf

	Yayın Tarihi	Dergi Adı	Konu Başlığı	Yazar
20	Eylül 1966	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam Materyalist Doktrinlerle Barışamaz	M. Said Çekmegil
21	Ekim 1966	Diriliş Dergisi	İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü IV	Mehmet C. Güneş
22	Kasım 1966	Diriliş Dergisi	İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü V	Mehmet C. Güneş
23	Aralık 1966	Diriliş Dergisi	İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü VI	Mehmet C. Güneş
24	Şubat 1967	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam'da İktisat Anlayışımız	F. Sarıoğul
25	Mart 1967	Diriliş Dergisi	İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü VII	Mehmet C. Güneş
26	Ağustos 1967	İslam Medeniyeti Dergisi	İslam'da Vergi Hukukunun Temelleri	Salih Tuğ
27	Kasım 1967	İslam Medeniyeti Dergisi	İslâm'ın İktisadi Esasları I	Hamdi Mert
28	Aralık 1967	Milli Gençlik Dergisi	Demokratik Rejimin İktisadi ve Sosyal Muhtevası	Sabahattin Zaim
29	Ocak 1968	İslam Medeniyeti Dergisi	İslâm'ın İktisadi Esasları II	Hamdi Mert
30	Ocak 1968	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam'ın İktisat Anlayışı	İbrahim Ural
31	Nisan 1968	İslam Düşüncesi Dergisi	Modern İktisat ve İslam	Sabahattin Zaim
32	Ağustos 1968	İslam Medeniyeti Dergisi	İslâm Ekonomisi	Behçet Hüresin
33	Eylül 1968	İslam Medeniyeti Dergisi	İslâm'da İşçi-işveren Münasebetleri	Osman Şekerci
34	Kasım 1968	Tohum Dergisi	İslami Sistemde Bankacılık	Enver İkbâl Kureşi
35	Mart 1969	Tohum Dergisi	İktisat: İthal Kontenjanlarının Tevzii Bakımından Sanayimizin Durumu	Sabahattin Zaim
36	Mart 1969	Milli Gençlik Dergisi	İslam Ortak Pazarı ve Tatbikatı	İsmet Conkar
37	Mayıs 1969	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam'da İş ve İşçi Meselesi	M. Said Çekmegil

	Yayın Tarihi	Dergi Adı	Konu Başlığı	Yazar
38	Haziran 1969	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam İktisadiyatının Dayandığı Temel	M. Said Çekmegil
39	Ekim 1969		İslâm Ekonomisi	Mahmud Ahmed
40	Kasım 1969		İslâm Ekonomisi	Mahmud Ahmed
41	Kasım 1969	Milli Gençlik Dergisi	Mevcut İktisadi Sistemler Karşısında İslam'ın Tezi	Mücahit Yılmaz
42	Kasım 1969	İslam Medeniyeti Dergisi	İslâm Açısından Devletin İktisadî ve İçtimaî Vazifeleri	Ali Rıza Temel
43	Aralık 1969		İslâm Ekonomisi	Mahmud Ahmed
44	Ocak 1990		İslâm Ekonomisi	Mahmud Ahmed
45	Ocak 1990		İslâm Ekonomisi	Mahmud Ahmed
46	Haziran 1970	Tohum Dergisi	Peygamberimizin İktisadî Hayatı	Sabahattin Zaim
47	Haziran 1970	Hilal Dergisi	İslam Devletleri ve Para Bütçeleri	Ali Genceli
48	1970	Hilal Dergisi	İslam Memleketlerinin Bütçe ve Para Değerleri	Ali Genceli
49	Kasım 1970	Tohum Dergisi	Zekâtın Yeniden Merkezileşmesi	Salih Tuğ
50	Ocak 1971	Büyük Doğu Dergisi	Ortak Pazarın İktisadi Yönü	Sabahattin Zaim
51	Şubat 1971	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Marksist Felsefenin Üç Temelini Tenkid	İbrahim Ural
52	Ağustos 1971	Sönmez Dergisi	İslam İktisadı	Sabahattin Zaim
53	Mayıs 1972	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam İktisadı ve Prensipleri	Abdülkadir Er
54	Ağustos 1972	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam ve Çağdaş İktisat Sistemleri	Abdülkadir Er
55	Eylül 1972	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Faiz ve Karşılıksız Kredi Müessesesi	Abdülkadir Er
56	Kasım 1972	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Faiz ve Karşılıksız Kredi Müessesesi	Abdülkadir Er
57	Şubat 1973	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam'da Maliye (Gelir ve Giderler)	Abdülkadir Er

	Yayın Tarihi	Dergi Adı	Konu Başlığı	Yazar
58	Şubat 1973	İslam Medeniyeti Dergisi	Zekâtın Yeniden Merkezîleştirilmesi	Salih Tuğ
59	Şubat 1973	Hareket Dergisi	İslâm İktisadına Giriş: II Fert, Cemiyet, Devlet	Ahmet Debbâğoğlu
60	Mart 1973	Hareket Dergisi	İslam'ın Mülkiyet Görüşü Üzerine Bir Deneme	Ahmet Debbâğoğlu
61	Mayıs 1973	İslam Medeniyeti Dergisi	İslam'da Zekât Müessesesi Hakkında	Bekir Topaloğlu
62	Haziran 1973	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslam'da Maliye (Gelir ve Giderler)	Abdülkadir Er
63	Haziran 1973	Edebiyat Dergisi	Faiz Albastısı	Muhammad Abdul Mannan
64	Haziran 1973	Hareket Dergisi	Tasavvufun İçtimai, İktisadi ve Siyasi Yönleri I	Ahmet Debbâğoğlu
65	Temmuz 1973	Hareket Dergisi	Tasavvufun İçtimai, İktisadi ve Siyasi Yönleri II	Ahmet Debbâğoğlu
66	Ağustos 1973	Hareket Dergisi	Tasavvuf ve Osmanlı Devletinin Kuruluşu	Ahmet Debbâğoğlu
67	Ekim 1973	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Taksitli Satışlar	Abdülkadir Er
68	Aralık 1973	Hareket Dergisi	İslâm Esnaf Birlikleri	Ahmet Debbâğoğlu
69	Ocak 1974	Hareket Dergisi	Esnaf Birliklerinin Bünyesi	Ahmet Debbâğoğlu
70	Şubat 1974	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Cemiyetimizdeki Faiz Müessesesi, Banka ve İslam	Ö. Faruk Özbülbül
71	Mart 1974	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Cemiyetimizdeki Faiz Müessesesi, Banka ve İslam	Ö. Faruk Özbülbül
72	Nisan 1974	Hareket Dergisi	Esnaf Birlikleri	Ahmet Debbâğoğlu
73	Haziran 1974	Hareket Dergisi	Sınıf Meselesi I	F. Namıkoğlu, Ali Bulaç
74	Haziran 1974	Hareket Dergisi	İslâm Zirai İktisat ve Vergileme Nizamının Hukuki Esasları	Ahmet Debbâğoğlu
75	Temmuz 1974	Hareket Dergisi	İslâm Zirai İktisat ve Vergileme Nizamının Hukuki Esasları II	Ahmet Debbâğoğlu
76	Ekim 1974	Hareket Dergisi	İkta ve Tımar Nizamı	Ahmet Debbâğoğlu
77	Kasım 1974	Hareket Dergisi	İslâm Zirai İktisat ve Vergileme Nizamının Hukuki Esasları IV	Ahmet Debbâğoğlu
78	Kasım 1974	Hareket Dergisi	İslâm Ekonomisi Üzerine	İsmail Kara

	Yayın Tarihi	Dergi Adı	Konu Başlığı	Yazar
79	Kasım 1974	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Mülkiyet I	Abdülkadir Er
80	Aralık 1974	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Mülkiyet II	Abdülkadir Er
81	Şubat 1975	Hareket Dergisi	NATO ve Türkiye Açısından Ortadoğu Dengesi	Ahmet Debbaoğlu
82	Mart 1975	Hareket Dergisi	İslâm Sosyalizmi Tartışmaları	Ali Bulaç
83	Mart 1975	Hareket Dergisi	Batı İktisadı Üzerine: Meselenin Dünü	Ahmet Debbaoğlu
84	Mayıs 1975	Hilal Dergisi	İslam İstidadının Üstünlüğü	Ahmet Muhammed Cemal
85	Haziran 1975	Hilal Dergisi	İşçi ve İşverenle İlgili İslami Esaslar	Ahmet Muhammed Cemal
86	Haziran 1975	Milli Gençlik Dergisi		Ahmet Debbaoğlu
87	Temmuz 1975	Hilal Dergisi	İslam' da Sosyal Adalet	Ahmet Muhammed Cemal
88	Eylül 1975	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	İslami Sistemde Bankaların Yeri	Enver İkbâl Kureşi
89	Ekim 1975	Hilal Dergisi	İslam İktisadının Temellerinden Zekât	Ahmet Muhammed Cemal
90	Kasım 1975	İslam'ın İlk Emri Oku Dergisi	Faizin Cemiyette Meydana Getirdiği Tesir ve Neticeler	Enver İkbâl Kureşi
91	15 Aralık 1975	Vesika Dergisi	Kar, Faiz ve Banka	Dündar Demiröz

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, 1930'lu yıllardan 1990'lı yıllara kadarki süre içinde Türkiye'de yayınlanan İslami dergilerde, İslam ve iktisat konularına da yer verilmiştir. Özellikle İslam'ın İlk Emri Oku (1961-1979), Hareket (1939-1982), İslam Medeniyeti (1967-1982), İslam (1956-1976), Hilal (1958-1993), Tohum (1963-1979), Sebil (1976-1992), Diriliş (1960-1992) dergilerinde İslam ve iktisat konularına fazlaca yer verilmiştir.

Örneğin 44 sayı yayımlanan İslam Medeniyeti Dergisi'nde Türkiye, İslam'ın son kalesi olarak vasıflandırılmış ve bu bağlamda dünya karşısında İslam medeniyetini

savunmak amaç edinilmiştir. İktisadi, siyasi, hukuki meseleler ilmi bir perspektiften ele alınmıştır. Bununla birlikte, İslam ve iktisat üzerine tartışmaların gündemde olduğu zaman zarfında dergide, faiz, banka, devletin vazifeleri, vergi, işçi hakları gibi İslam ekonomisi konularına ayrıca yer verilmiştir. Dergi bünyesinde Mahir İz, Sezai Karakoç, Ali Ulvi Kurucu, Salih Tuğ, Selçuk Eraydın, Esad Coşan, Ziya Kavakçı, Sabahattin Zaim gibi isimler yer alışlardır (Url 16).

2.5. Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yapılan Kongreler, Bildiriler

İslam ekonomisi ve finansı ile ilgili olarak Türkiye’de gerçekleştirilen başlıca kongreler, konferanslar, toplantılar ayrı başlıklar altında aşağıda ele alınmıştır.

İslam İktisadıyla İlgili Alt Konu Başlıkları:

- İslami Bankacılık- İslami Finans Kurumları
- İslami Endeksler
- İslami Mikrofinans
- Mudaraba vb.- Diğer İslami Finansman Kaynakları
- Sukuk
- İslami Sigortacılık - Tekafül
- İslam İktisadı ve Zekât
- İslam İktisadı ve Faiz
- Vakıflar
- İslam hukuku - Fıkıh
- İslam İktisadında Temel Kavramlar- Fikirler- Metodoloji
- Kalkınma–Yoksulluk–Büyüme- Gelir Adaleti- Sosyal Adalet
- İslam Çalışma Sistemi ve Ahlakı- İslami Girişimcilik

İslam iktisadıyla ilgili kongrelerde hangi konular üzerinde durulduğunu, hangi açılardan meselelere yaklaşıldığını ifade edebilmek adına tarafımdan ortak konu başlıkları oluşturulmuştur. Oluşturulan ortak konu başlıkları, yapılan bildirilerin

içeriklerine göre oluşturulmuştur. Bildirilerde değinilen konular, oluşturulan konu başlıklarından en yakın olanı (olanları) içinde değerlendirilmiştir. Dolayısıyla zaman zaman sunulan tebliğlerde anlatılmak istenen asıl konu, bazen oluşturulan konu başlığıyla doğrudan alakalı olmayabilmektedir.

2.5.1. İSAV Toplantıları

İslami açıdan ilmi araştırmalar yapan, toplantılar düzenleyen İslami İlimler Araştırma Vakfı tarafından İslam ekonomisiyle alakalı “Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantılar”, “Tartışmalı İlmî Toplantılar”, “Tartışmalı İlmî İhtisas Toplantıları” gerçekleştirilmektedir.

Tablo 8. İslami İlimler Araştırma Vakfı Tartışmalı İlmî Toplantı Yayınları

	Konu Başlığı	Toplantının Yapıldığı Tarih	Kitap Yayın Tarihi
1	Alışverişte Vade Farkı ve Kar Haddi (Yıllık)	1978-1983	1978-1984
2	İktisadî Kalkınma ve İslâm	1984-1985	1987
3	Para, Faiz ve İslâm	1984	1992
4	Faizsiz Yeni Bir Banka Modeli	1986	1987
5	Türkiye’de Zekât Potansiyeli	1987	1987
6	İşçi- İşveren Münasebetleri	1988	1990
7	Risk Sermayesi, Özel Finans Kurumları ve Para Vakıfları	1988	1993
8	Nazariyat ve Tatbikatta Para Vakıfları		1996
9	Modernleşme, İslam Dünyası ve Türkiye	200	2001
10	Küreselleşme, İslam Dünyası ve Türkiye	2001	2002
11	Metodoloji - İslam İktisadında Usul Mes’esi	2004	2005
12	Kur'an ve Sünnette Zekât	2007	2008
13	Metodoloji - Kredi ve Finans	2010	2011
14	Fıkhî Açıdan Finans ve Altın İşlemleri	2012	2012
15	İslam Sosyolojisi	2013	2013
16	Osmanlı Ahlak Terbiyecileri ve Ahlak Terbiyesi	2014	2015

Yukarıda tabloda İSAV vakfı tarafından 1978’den günümüze kadar geçen süre içerisinde konuyla ilgili gerçekleştirmiş toplantılar, yıllara göre konu başlıklarıyla birlikte yer almaktadır. Bu toplantılardan bir kaçına değinecek olursak; örneğin, İSAV vakfı tarafından 1984 ve 1985 yıllarında düzenlenen “İktisadi Kalkınmanın Sosyal

Meseleleri ve İslami Çözüm Yolları”, “İktisadi Kalkınmanın İslami Prensipleri” seminerleri düzenlenmiştir.

Düzenlenen seminerde Beşir Hamitoğulları, Sacid Adalı, Mehmet Bayraktar, Beşir Atalay, İbrahim Erol Kozak, Erdal Tekarslan, Arif Ersoy, Mehmet Genç, İsmet Özel, Ahmet Tabakoğlu bildirilerde bulunmuştur. Sabahattin Zaim de panele oturum başkanlığı yapmıştır. Birçok düşünür ve akademisyen de tartışmacılar içinde yer almış, meseleler karşılıklı müzakere edilmiştir.

Gerçekleştirilen seminerde kalkınma konusu iktisadi açıdan ele alınıp, iktisadi kalkınmanın sağlanabilmesi için çözülmesi gereken sosyal meselelere karşı İslami çözüm önerileri ortaya konmaya çalışılmıştır. Günümüz iktisadi modellerinde ve tatbikatında ortaya çıkan sorunları çözecek İslami bir kalkınma modeli oluşturulabilmesinin ve uygulanabilmesinin bir ön adımı olarak İslami anlamda İktisadi kalkınmanın anlaşılması ve kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi sürecindeki sorunlar açısından meseleye yaklaşmıştır (Kozak, 1987).

İSAV tarafından gerçekleştirilen bir başka toplantı da, 2004 yılının Mayıs ayında yapılan “İslam İktisadında Usul Mes’esi” başlıklı tartışmalı ilmi ihtisas toplantısıdır.

“İslam İktisadında Usul Mes’esi” konulu toplantıda İslam iktisadının bir bilim olarak ele alınıp alınamayacağı üzerinde müzakere edilmiştir. Tabakoğlu özetle, İslam iktisadının bir bilim dalı olamayacağını savunan ve İslam iktisadını kapitalizmin içinde değerlendiren bir görüş ile İslam iktisadını bir bilim olarak ve kapitalizmden ayrı olarak ele alınması gerektiğini savunan diğer bir görüşün bulunduğunu ifade etmiştir (Tabakoğlu, 2004, s. 1141).

2.5.2. İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu

İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu, 1994 yılının Ekim ayında Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Ekonomik Araştırma Enstitüsü ve İslam Kalkınma Bankası işbirliğiyle “İslam İktisadında Yönelişler” başlığı altında yapılmıştır. Gerçekleştirilen uluslararası sempozyumda yapılan bildiri ve müzakereler Mustafa Aykaç editörlüğünde “İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu” adıyla kitap halinde yayınlanmıştır.

2.5.3. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumları

Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, Prof. Dr. Sabahattin Zaim'in 2007 yılında vefatından sonra, 2008 yılından itibaren her yıl Aralık ayında düzenlenmektedir. Bugüne kadar yapılan sempozyumlar ve konuları şu şekildedir:

1. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, Prof. Dr. Sabahattin Zaim'i Anma ve Anlama (Aralık 2008)
2. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, İnsan (Aralık 2009)
3. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, İslam, Ekonomi ve Yönetim (Aralık 2010)
4. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, Faizsiz Bankacılık ve Günümüz Uygulamaları (Aralık 2011)
5. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, Şehir ve Ekonomi (Aralık 2012)
6. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, İktisadi Ahlak (Aralık 2013)
7. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, İslam'da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (Aralık 2014)
8. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, Göç ve Ekonomi (Aralık 2015)
9. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, 21. Yüzyılda İslam Ekonomisini Yeniden Düşünmek (Aralık 2016)
10. Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu, Vefatının 10. Yıldönümünde Sabahattin Zaim'i Anlamak (Aralık 2017)

2.5.4. Uluslararası İş Ahlakı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Sempozyumu: İdealler ve Gerçekler

İGİAD ve Durham Üniversitesi İslami Ekonomi ve Finans Merkezi tarafından ortaklaşa 2012 yılının Nisan ayında, "Uluslararası İş Ahlakı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Sempozyumu: İdealler ve Gerçekler" adlı sempozyum yapılmıştır. 7 oturumda gerçekleştirilen sempozyumda 27 bildiri sunulmuştur. Bildirilerde kurumsal sosyal sorumluluk ve iş ahlakı meseleleri birçok açıdan ele alınmıştır. Bu ana tema çerçevesinde İslami finans ürünleri, İslami bankacılık, borsa performansı, iş hayatı, işçi-işveren ilişkileri gibi konulara da değinilmiştir.

2.5.5. İslam İktisadı Atölyeleri

İslam ekonomisi alanında araştırmalara katkı sağlamak noktasında belirli zamanlarda İslam İktisadı Atölyesi tertip edilmektedir. Bu organizasyon Türkiye Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), İlke İlim Kùltür Eğitim Derneği, İلمي Etùdler Derneği (İLEM) öncùlüęünde gerçekleştirilmektedir.

İslam İktisadı Atölyesi, hususan İslam ùlkelerinde karşılaşılan, asrımızda hâkim olan iktisadi sistemin yol açtığı sorunlara çözümler bulma gayretindedir. Atölyede bugünün iktisadi sorunlarına çözümler arayışı olarak, literatürde oldukça üzerinde durulmaya başlanan İslam İktisadı alanında, seçilen konular üzerinde durularak, mevcut durumlar yeniden irdelenmekte, istikbale dönük güncel çalışma alanları tespit edilmektedir.

Atölye, İslam ekonomisi ile alakalı yapılan araştırmalara dayanarak, alternatif bir iktisadi sistem olarak İslami ekonomik sistemin çerçevesinin belirlenmesi, temel başlıkların oluşturulması ve detaylandırılmasını amaçlamaktadır. Bu bağlamda konuyla ilgili çalışmaların tebliğ edilmesi; ùlkemizde ve diğer ùlkelerde araştırmalarda bulunan akademisyenlerin bu konuları görüşüp tartışabileceği ortamların oluşturulması, aralarındaki irtibatın sağlamlaştırılması; külli bir sistemi meydana getirebilmek için geleceğe dönük yapılması gereken çalışmaların geniş bir perspektifle değerlendirilmesi hedeflenmektedir (Url 17).

Birinci İslam İktisadı Atölyesi 2013'ün Mart ayında yapılmış, “Temel Kavramlar ve Fikirler” konusu altında bildiriler gerçekleştirilmiştir. Farklı ùlkelerden gelen yazar ve ilim insanları İslam İktisadına kavramsal, fikri ve metodolojik açılardan değinilmiştir.

Gerçekleştirilen ilk İslam iktisadı atölyesinin tebliğleri “İslam İktisadını Yeniden Düşünmek” başlığıyla kitap olarak yayınlanmıştır. Seçilen on bir makalenin yer aldığı kitabın İslam ekonomisi çalışmalarına temel olabilecek bir başvuru kaynağı olması amaçlanmıştır. İslam iktisadının kaynağı, yeniden tanımlanması, geleceği, nasıl mümkün olacağı ve fikhın İslami finansdaki rolü gibi konular üzerinde durulmuştur. İslam ekonomisi açısından hayırseverlik, yoksulluk, kıtlık kavramları ve kurumsallığın önemi ele alınmıştır.

Nisan 2014'te düzenlenen "İslam İktisadı ve Piyasa" konulu 2. İslam İktisadı Atölyesi'nin bildirilerinde; İslam geleneğinde piyasa anlayışı, İslami hükümlerden ilham alarak sosyal adalet ve tüketici refahını temin eden bir piyasa geliştirilmesi, piyasa iktisadında adaletin ve çoğulculuğun sağlanması noktalarından piyasa teorisinin kimliğinin ele alınması konuları tebliğ edilmiştir. İslam ekonomisinde fiyat müdahalesinin yeri, İslam beldelerinde geleneksel çarşıların sosyo-ekonomik yapısı ve İslami bankalarda piyasa disiplini gibi konulara yer verilmiştir.

"İslam İktisadı ve Emek" teması altında düzenlenen 3. İslam İktisadı Atölyesi 2015'in Nisan ayında gerçekleştirilmiştir. İslam iktisadı ve İslam hukuku açısından emek, emeğin yeri, işçi hakları, işgücü piyasası, işgücünün serbest hareketliliği, risk ortamında emeğin değeri, beşeri sermaye kavramı, göç meselesi, göçmen işçiler, emeğin yoksulluk, eşitsizlik ve ekonomik büyümeyle olan ilişkisi gibi konular analiz edilmiştir.

Tertip edilen İslam İktisadı Atölyesinin dördüncüsü 2016 yılının Nisan ayında olmuştur. "İslam İktisadı Perspektifinden Sosyal Adalet" başlığı etrafında ele alınan meseleler; piyasa, devlet ve toplumun fonksiyonu noktalarından toplumsal adalet; sözleşmeli özgürlük açısından sosyal adalet; faizin gelir adaletsizliğine etkisi; toplumsal adaleti sağlamakta İslami bankaların rolü, Tekafül uygulamalarının önemi; yoksullukla mücadelede zekâtın önemi ve vakıfların rolü; sosyal yardımların çalışmaya etkisi gibi mevzulardır.

Beşinci İslam İktisadı Atölyesi, 2017 yılının Mart ve Nisan aylarında İstanbul ve Sakarya'da "İslam İktisadı Perspektifinden Faiz" konusu çerçevesinde düzenlenmiştir. İslam İktisadı Araştırma Merkezi (İKAM), Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) ve İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSEFAM) işbirliğiyle düzenlenen atölyede faiz konusu üzerinde durulmuştur.

Günümüz faizli iktisadi sistemden kaynaklı sorunlar ortaya konulmuş, faizsiz sisteme geçiş aşaması değerlendirilmiş, faizsiz sistemde üretim ve devletin rolü gibi konulara değinilmiş, somut çözüm önerilerinin bulunması üzerinde durulmuştur. Faizin tanımı ve faizin mahiyeti konusunda yaklaşım tarzları, günümüzde uygulanan murabahanın faizle ilişkisi, borçlanmada alternatif İslami bir yöntem olarak kitle fonlaması, ortaklığa dayalı bir finans sisteminin tercih edilmesinde güven duygusunun

önemi, İslami bankaların borç finansman yöntemi, faiz konusunda diyanet personelinin bilgi ve hassasiyeti konuları görüşülmüştür.

Altıncı İslam İktisadı Atölyesi'nin 6-8 Nisan 2018 yılında “İslam İktisadı Metodolojisi” başlığı altında gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Tablo 9. İslam İktisadı Atölyesi (Islamic Economics Workshop-IEW) Konu Dağılımı

	Yıl	Konu Başlıkları	Bildiri Sayısı
1. İslam İktisadı Atölyesi	2013	İslam İktisadı Çalışmalarında Temel Kavramlar ve Fikirler	9
2. İslam İktisadı Atölyesi	2014	İslam İktisadı ve Piyasa	6
3. İslam İktisadı Atölyesi	2015	İslam İktisadı ve Emek	11
4. İslam İktisadı Atölyesi	2016	İslam İktisadı Perspektifinden Sosyal Adalet	9
5. İslam İktisadı Atölyesi	2017	İslam İktisadı Perspektifinden Faiz	12

2.5.6. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi – IIEFC

İZÜ Uluslararası İslam Ekonomi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından çeşitli kuruluşlarla iş birliği içerisinde 2014 yılından bu yana her yıl Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (International Islamic Economics and Finance Conference- IIEFC) düzenlenmektedir.

- I. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IIEFC 2014

“I. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Konferansı” İZÜ Uluslararası İslam Ekonomi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi, Borsa İstanbul, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, İslam Ülkeleri İstatistik Ekonomik Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi, Durham Üniversitesi İslam Ekonomisi ve Finans Merkezi işbirliğiyle Haziran 2014’te gerçekleştirilmiştir. İslam ekonomisinin kaynakları, İslam ekonomisi ve finansı eğitimi, Osmanlı’da ve günümüzde İslam ekonomisi ve finansı uygulamaları gibi konular gerçekleştirilen oturumlarla görüşülmüştür.

- II. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IIEFC 2015

“II. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi” Eylül 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Organizatörler arasında İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Borsa İstanbul, Albaraka Türk Katılım Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi, İslam Ülkeleri İstatistik Ekonomik Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) bulunmaktadır. Kongrede İslami finans, İslami bankacılık ve İslami sigortacılık, İslam İktisat hukuku, İş etiği konuları üzerinde durulmuştur.

- III. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IJCIEF 2016

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Durham Üniversitesi ortaklaşa düzenlediği “III. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (International Joint Conference on Islamic Economics and Finance- IJCIEF)” 2016 yılının Eylül ayında gerçekleşmiştir. Kongrede İslami finans, katılım bankacılığı ve İslami sigortacılık konuları üzerinde durulmuş, seksen civarında bildiri sunulmuştur.

- IV. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IIEFC 2017

“IV. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi” Temmuz 2017 tarihinde yapılmıştır. İZÜ Uluslararası İslam Ekonomi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi, Sakarya Üniversitesi İslam Ekonomisi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezi (İSEFAM), İstanbul Üniversitesi, Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ve İslam İşbirliği Teşkilatı İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) işbirliğinde gerçekleştirilmiştir. On dört bildirinin yapıldığı kongre İslam ekonomisi ve tarihi, İslami finans ve bankacılık, İslami sigorta, İslam ticaret hukuku gibi konular üzerine olmuştur.

2.5.7. Uluslararası İslam Finansı ve İktisadi Konferansı – IIFEC

Borsa İstanbul ve Marmara Üniversitesi ortaklaşa 2014 ve 2015 yıllarının Kasım aylarında Uluslararası İslam Finansı ve İktisadi Konferansı düzenlemiştir.

- Uluslararası Tarihi, Teorisi ve Pratiğiyle İslam İktisadi ve Finansı: Türkiye Örneği Konferansı – IIFEC 2014

Borsa İstanbul ve Marmara Üniversitesi işbirliğiyle, 11 Kasım 2014 tarihinde “Tarihi, Teorisi ve Pratiğiyle İslam İktisadı ve Finansı: Türkiye Örneği” başlıklı konferans gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de İslam ekonomisi ve finansının gelişiminin ele alındığı konferansta, daha çok İslami finans kurumlarının yapısı, işleyişi, tarihi, uygulamaları üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda İslami finansta para ve sermaye piyasası ürünleri geçmişten günümüze uygulanan şekliyle ortaya konmuştur. Ayrıca İslam iktisadıyla alakalı yapılan akademik çalışmalar hakkında da bilgi verilmiştir.

Konferansta yapılan bildirimler konu dağılımlarına göre tabloda yer almaktadır.
Konferansta yapılan bildirimler konu dağılımlarına göre tabloda yer almaktadır.

Tablo 10. Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı (IIFEC-2014)
Konu Dağılımı

Bildiri Konuları	Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 9 Bildiri)	Türkçe veya Türk Akademisyenlerce Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 8 Bildiri)
İslami Bankacılık- İslami Finans Kurumları, Ürünleri	5	4
İslami Endeksler	1	1
İslami Sigortacılık – Tekafül	1	1
İslam İktisadında Temel Kavramlar- Fikirler- Metodoloji	2	2

İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı - IIFEC 2015

Borsa İstanbul ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nin ortaklaşa ikincisini düzenlediği “Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı” 19 Kasım 2015’te gerçekleştirilmiştir.

Dünyada İslami finans uygulamalarının gelişimi ve tarihi konularına ağırlıklı olarak yer verildiği konferansta vakıflar için finans kaynağı olarak İcâreteyn, para vakıfları, murakabe, dayanışma ve riskin paylaşılması konularına da yer verilmiştir. Konferansta yapılan bildirimler konu dağılımlarına göre tabloda yer almaktadır.

Tablo 11. İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı (IIFEC-2015)

Konu Dağılımı

Bildiri Konuları	Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 9 Bildiri)	Türkçe veya Türk Akademisyenlerce Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 6 Bildiri)
İslami Bankacılık-İslami Finans Kurumları, Ürünleri	5	2
Mudaraba vb.- Diğer İslami Finansman Kaynakları	1	1
Vakıflar	2	2
İslam İktisadında Temel Kavramlar-Fikirler- Metodoloji	1	1

2.5.8. İslami Ekonomi ve Finans 2015 Sempozyumu

“İslami Ekonomi ve Finans 2015 Sempozyumu” Borsa İstanbul, Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi (Global Islamic Finance Development Center- GIFDC), İslam Kalkınma Bankası (IDB), İslami Araştırma ve Eğitim Merkezi (IRTI) ve Guidance Financial Group iş birliği ile Boğaziçi Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Eylül ayında yapılan Sempozyumda “İslami Finans Refahın Paylaşımında İtici Bir Güç mü?” teması işlenmiştir. Bu çerçevede İslami finansta hisse senedi piyasası, risk paylaşımlı finansal sistem, risk paylaşımı ve ortak refah, İslami sosyal refah, yoksulluk ve kâr noktalarından İslami mikrofinans konularına değinilmiştir. Ayrıca İslami bankacılığın büyümedeki rolü, İslami finansın sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasında etkisi, yeniden dağıtımda adalet konularında ele alınmıştır.

2.5.9. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi - ICISEF 2015

Sakarya Üniversitesi, Durham Üniversitesi ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği'nin ortaklaşa gerçekleştirdiği "Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi (International Congress on Islamic Economics and Finance- ICISEF)", İslam ekonomisi alanında Türkiye'de gerçekleştirilen en büyük organizasyonlardan biridir. Kongre 2015 yılının Ekim ayında gerçekleşmiş ve yaklaşık 110 bildiri sunulmuştur.

Kongrede yapılan bildirimler konu dağılımlarına göre tabloda yer almaktadır.

Tablo 12. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi (ICISEF-2015)

Konu Dağılımı

Bildiri Konuları	Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 108 Bildiri)	Türkçe veya Türk Akademisyenlerce Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 43 Bildiri)
İslami Bankacılık- İslami Finans Kurumları	43	17
İslami Endeksler	14	7
İslami Mikrofinans	9	1
Mudaraba vb.- Diğer İslami Finansman Kaynakları	3	-
Sukuk	9	4
İslami Sigortacılık – Tekafül	6	4
İslam İktisadı ve Zekât	12	4
İslam İktisadı ve Faiz	5	3
Vakıflar	-	-
İslam hukuku - Fıkıh	6	2
İslam İktisadında Temel Kavramlar- Fikirler- Metodoloji	8	2
Kalkınma–Yoksulluk-Büyüme-Gelir Adaleti- Sosyal Adalet	11	4
İslam Çalışma Sistemi ve Ahlakı-İslami Girişimcilik	8	5

Sakarya’da gerçekleştirilen kongrede İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili konu başlıklarına ve bu başlıklar altında değinilen meselelere bakacak olursak; ilk olarak İslami bankalar konusuyla alakalı yapılan tebliğlerde şu mevzulara değinilmiştir. (Yapılan tebliğlerin, konu başlıklarına göre ayrılması ve ilişkilendirilmesi düzenlenen kongre kapsamında değildir; genel olarak hangi konulara ağırlık verildiğini belirtebilmek adına sonradan yapılmıştır)

Çeşitli ülkelerde İslami finans ve bankacılık uygulamaları ve gelişimi; İslam bankalarının verimliliği, etkinliği, performansları ve ekonomik büyümeyle ilişkisi; İslami bankalarda kar payı oranları ve kar dağıtım metotları; İslam bankaların İslam hukuku hükümlerine uygunluğu. İslami bankalarda risk ve risk yönetimi; likidite yönetimi ve likidite riski yönetimi; İslami finansal sistemin önündeki riskler; spekülasyon ve risk yönetiminde finansal ve İslami finansal seçenekler; bir İslami Finansman Aracı Olarak Girişim (Risk) Sermayesi; fiyat istikrarını sağlamada etkisi, finansal istikrar açısından önemi; İslami finansal türevler ve finansal riskleri ortadan kaldırmada finansal mühendislik konusu; İslami banka müşterileri için yasal koruma; İslami finans okuryazarlığı seviyesi; katılım bankaları.

İslami endeksler konusunun alt başlıklarında; katılım endeksi, katılım endeksi getirisinin geleneksel piyasa endeksleriyle karşılaştırılması, katılım endeksinin çeşitli iktisadi modellemeler açısından değerlendirilmesi, katılım endeksinin döviz kuruna etkisi; hisse senetleri, İslami bankalarda hisse senedi getirileri belirleyicileri; İslami borsa ile geleneksel borsa arasındaki ilişki, İslami ve geleneksel borsa endeksleri senkronizasyonu, İslami parasal birliğin oluşturulması önerisi, İslami finansal ürünlerin ikinci piyasa işlemleri gibi konular yer almaktadır.

Kongrede yapılan bildirimlerde İslami mikrofinans, mudaraba, musharakah, murabaha, sukuk gibi İslami finansal enstrümanlar alakalı konulara da yer verilmiştir. İslami sigortacılık uygulamalarına (tekaful) değinilmiştir. Konuların detaylarında mudarabenin faizsiz bankalarda etkin kullanılır şekilde güncellenmesi, sukukun muhasebeleştirilmesi, icara (kiralama) sukukku, yeşil mudaraba sukuku, finansal hizmette İslami mikrofinansın yeri, İslami mikrofinansın yoksullukla mücadelede ve işsizliğin çözümünde rolü, mikrofinansta tamamlayıcı hizmet olarak zekât, mikrokredi müşterilerinin memnuniyeti, İslam finansmanında küçük projelerle finansman oluşturulması gibi meselelere yer verilmiştir.

İslamiyet'te vacip olan zekât ve haram olan faiz meseleleri İslam ekonomisi çalışmalarında çeşitli noktalardan ele alınmıştır. Mesela zekât verimlilik, yoksulluk, eşitsizlik, adil gelir dağılımı, vergileme araçları ve ilkeleri açılarından ele alınmış; faizsiz finansal kuruluşların zekât mükellefi olarak zekât fonu oluşturması ve zekât muhasebesi meselesine yer verilmiştir. Ayrıca faizle ilgili çalışmalarda faizin kar payı oranları ile farkı, katılım endeksi ile farkı, faiz ile riba arasında karşılaştırmalı analiz, faizsiz finansal kuruluşlar gibi konular araştırılmıştır.

İslam ekonomisi konuları fıkhi yönden ele alınarak yapılan bildirilerde İslami bankaların, murabaha, muşaraka, mürekkep sözleşme, leasing gibi finansal meselelerin İslam hukuku hükümlerine uygunluğuna; faiz ile riba arasında karşılaştırmalı kavramsal analizlere değinilmiştir.

“İslam ekonomisinde yeni bilgi üretiminin mümkünlüğü, mevcut iktisadi bilgilerin ve kurumların İslamileştirilmesinde izlenmesi gereken metodoloji, geleneksel ekonomi ile İslam ekonomisinin karşılaştırılması, hac ekonomisi, İslami maliye sistemi ile günümüz mali sistemin karşılaştırılması, Ekonomide dönüşüm gereksinimleri, ekonomik reform” gibi İslam iktisadıyla alakalı temel kavramlar, fikirler, metodolojik yaklaşım kongre kapsamında tartışılmıştır.

Kalkınma, gelir adaletsizliği, yoksulluk, büyüme gibi iktisadi meseleler kongrede İslam ekonomisi açısından ele alınmıştır. Kalkınma teorilerinin İslam'ın felsefi temellerine ters düşmesi, kalkınmada İslami alternatif yaklaşım, sürdürülebilir kalkınma da İslami finans önemi, sürdürülebilir kalkınmada yeşil mudaraba sukuku; yoksullukla mücadelede İslami mikrofinans yöntemlerinin etkisi; zekâtın gelir dağılımı adaletini sağlamada rolü; ekonomik büyümenin İslami bankalarla olan ilişkisi anlatılmıştır.

“İslami finans kurumlarında iş etiği, tüketicilerin helal ürünleri tüketim davranışlarını belirleyen etmenler, reklamın ahlaka uygun olmasının sorumluluğu, manevi kalkınmanın İslam ekonomisi içindeki yeri ve maddi kalkınmaya etkisi, helal endüstri” gibi İslam çalışma sistemi ve çalışma ahlakı konularına yer verilmiştir.

2.5.10. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi - IJCIEF 2016

Sakarya Üniversitesi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresinde 200'den fazla akademisyen ve çok sayıda sektör temsilcileri yer almıştır. Kongre 2016 yılının Eylül ayında gerçekleşmiştir.

Yapılan bildirimlerde, hangi konulara ne kadar ağırlık verildiği tabloda belirtilmiştir.

Tablo 13. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (IJCIEF-2016)

Konu Dağılımı

Bildiri Konuları	Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 80 Bildiri)	Türkçe veya Türk Akademisyenlerce Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 40 Bildiri)
İslami Bankacılık-İslami Finans Kurumları	31	9
İslami Endeksler	12	6
İslami Mikrofinans	1	1
Mudaraba vb.- Diğer İslami Finansman Kaynakları	3	2
Sukuk	2	2
İslami Sigortacılık - Tekafül	4	2
İslam İktisadı ve Zekât	5	1
İslam İktisadı ve Faiz	1	-
Vakıflar	14	10
İslam hukuku - Fıkıh	2	2
İslam İktisadında Temel Kavramlar- Fikirler- Metodoloji	2	2
Kalkınma-Yoksulluk-Büyüme-Gelir Adaleti- Sosyal Adalet	5	2
İslam Çalışma Sistemi ve Ahlakı- İslami Girişimcilik	5	5

İslami bankalar konusuyla alakalı yapılan tebliğlerde şu mevzulara değinilmiştir:

Çeşitli ülkelerdeki İslami finans kuruluşlarının faaliyetleri; İslami ve geleneksel bankaların çeşitli yönlerden (kredi ve performans gibi) kıyaslanması; konvansiyonel para politikasının İslami bankaların performans verimliliğine etkisi; geleneksel bankaların İslami bankalara dönüşümleri; İslami bankalarda ekonomik sermayenin ölçülmesi; İslami bankaların sermaye yapısı ve karlılığı; İslami bankacılıkta kâr oranı kavramının istikrar açısından önemi; İslami bankalarının yönetsel etkinliği; spekülasyon ve risk yönetimi için İslami finansal seçeneklerin oluşturulması; İslami finans mühendisliği ve piyasa riskin korunmanın esasları; İslami bankaların faiz dalgalanmaları karşısında risk yönetimi; finansal krizlerde İslami bankaların durumu; kişilerin İslami bankaları seçme nedenleri; Müslüman girişimcilerin İslami bankacılık hakkındaki algıları; İslami bankacılığın insani gelişme açısından değerlendirilmesi. Katılım bankalarına uygun İslami Denetim Kurul modeli geliştirilmesi; Katılım Bankalarında Karlılığı Belirleyen Faktörler; katılım banka kredilerinin ekonomik büyümeyle ilişkisi; Katılım bankalarında çalışıp ayrılmış personelin ayrılma nedenlerini; Katılım bankalarının fon kullandırma yöntemlerinin mevcut vergi mevzuatı açısından değerlendirilmesi, Ahlak merkezinde Katılım Ekonomisi.

İslami endeksler konusunun alt başlıklarında: Katılım ve Konvansiyonel Endekslerin Performans Sıralaması, İslami endekslerin performans değerlendirmeleri, finansal Erişim Endeksi, İslami bankacılık performansını ölçülmesinde Şeriat endeksi, Şeriat yönetim endeksi; İslami borsalar, İslam borsasında ahlak kuralları açısından sürü davranışı etkisi, borsada işlem gören EFT'lerin dönüş ve oynaklık ilişkilerinin İslami yatırım fonları noktasından incelenmesi, İslami yatırım fonlarının ve sosyal sorumluluk fonlarının performansı, İslami performans oranının araştırılması gibi konular bulunmaktadır.

Kongrede yapılan tebliğlerde İslami mikrofinans, Mudaraba, sukuk gibi İslami finansal araçlarla alakalı konulara da yer verilmiştir. İslami iktisat kaynaklarının finanse edilmesi için İslami finansal ürünlerin geliştirilmesine değinilmiştir.

İslami sermaye para piyasasının en önemli finansal ürünlerinden biri olan sukukun sözleşme yapısı, vergilendirilmesi gibi meselelere yapılan bildirimler dâhilinde değinilmiştir. Bir İslami finans enstrümanı olan mudarabanın geçmiş ve günümüzdeki benzer ortaklık finansmanları ile mukayese edilmesi, konut finansmanı için azalan

musharakah yönteminin kullanılması, finansal araç olan İslami mikrofinans kurumları, yoksullukla mücadelede mikrofinans yöntemi konularına değinilmiştir.

İslami sigortacılıkla alakalı olarak konvansiyonel sigortacılığa bir alternatif olarak Tekafül sigorta sistemi, Tekafül sigortacılığına fikhî açıdan bakış, retekafül, mevduat sigortasının İslami açıdan kabul edilebilirliği meselelerine yer verilmiştir. Zekât fonu, küreselleşme çağında zekât, zekâtın kurumsal olarak uygulanabilmesi, zekât fonunun yoksullukla mücadelede etkisi ve faiz bildirilerine de kongrede yer verilmiştir.

Vakıflar, ahilik ve çeşitli müesseselerin İslam ekonomisi çerçevesinde ele alınmıştır. Vakıfların sosyal ve ekonomik hayatına olan katkıları, vakıf fonunun nakit potansiyeli, Osmanlı Devleti'nde vergi toplama yöntemlerinden İltizam Sistemi, Ahiliğin bağış kültürü olarak da ifade edilen potlaç ile karşılaştırılması, İngiltere'de Hayır dükkânı (Charity Shop) uygulaması, Anadolu Kaplanları, Paranın vakfedilmesi hususu, para vakıfları faizsiz finans kurumlarıyla ilişkisi, para vakıflarının nakit sermayelerindeki değişim, zekât vakfı, yükseköğretim vakıflarının fon kaynakları gibi çeşitli meseleler araştırılmıştır.

Fıkhi açıdan kredi kartı konusuna bakış, finansman ihtiyacını karşılamak için selem akdinin kullanılması (findık üreticileri için) gibi fıkhi meseleler ve İslam ekonomisinde metodolojik yaklaşımlar yapılan bildirilerde ifade edilmiştir.

Sürdürülebilir kalkınma, katılım banka kredilerinin ekonomik büyüme ile ilişkisi, yoksulluk ve gelir dağılımı meselelerinin İslami bakış açısıyla yeniden ele alınması, yoksullukla mücadelede Zekât fonunun incelenmesi, yoksullukla mücadelede mikrofinans yöntemi gibi iktisadi konular İslami perspektiften izah edilmiştir.

Kozmetik ürünlerde Helâl sertifikası gerekliliği, İslam ekonomisinde devletin temel işlevleri noktasından insan merkezli iktisadi ilkeler, İslam'da "zarar ve zarara zararlar karşılık vermek yoktur" ilkesine iktisadi açıdan bakış, İslami bankacılığın insani gelişme açısından değerlendirilmesi gibi İslam Çalışma Sistemi ve Ahlakıyla alakalı noktalar ifade edilmiştir.

2.5.11.Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi – ISEFE 2017

Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi (International Congress of Islamic Economy Finance and Ethics- ISEFE) ÖNSİAD, Bandırma 17 Eylül Üniversitesi, Borsa İstanbul, İstanbul Ticaret Odası, Albaraka, Cambridge Schocars, Emerging Markets organizasyonu ile 29 Nisan 2017’de gerçekleştirilmiştir.

Yüz dokuz bildirinin yapıldığı kongrede, hangi konulara ne kadar ağırlık verildiği tabloda belirtilmiştir.

Tablo 14. Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi (ISEFE-2017)

Konu Dağılımı

Bildiri Konuları	Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 109 Bildiri)	Türkçe veya Türk Akademisyenlerce Yapılan Bildiri Sayıları (Toplam 109 Bildiri)
İslami Bankacılık-İslami Finans Kurumları	19	19
İslami Endeksler	8	8
İslami Mikrofinans	1	1
Mudaraba vb.- Diğer İslami Finansman Kaynakları	2	2
Sukuk	-	-
İslami Sigortacılık – Tekafül	1	1
İslam İktisadı ve Zekât	6	6
İslam İktisadı ve Faiz	2	2
Vakıflar	3	3
İslam hukuku - Fıkıh	9	9
İslam İktisadında Temel Kavramlar- Fikirler- Metodoloji	16	16
Kalkınma–Yoksulluk–Büyüme- Gelir Adaleti- Sosyal Adalet	19	19
İslam Çalışma Sistemi ve Ahlakı-İslami Girişimcilik	30	30

Kongrede yapılan bildirimler konu dağılımlarına göre tabloda yer almaktadır. Yapılan bildirimlerde İslami finans kurumlarıyla alakalı olarak; katılım bankacılığı kavramı, katılım bankacılığının ortaya çıkış nedenlerin, katılım bankacılığının gelişim sürecin ve önemini ortaya koymak amaçlanmıştır. Ayrıca yapılan akademik çalışmalarda katılım bankalarının tercih edilme sebepleri, finansal performansı, teknik ve ölçek etkinlikleri, karlılık göstergeleri üzerindeki etkisi, çalışanlarının eğitimi, gelişimi ve performanslarının değerlendirilmesi incelenmiştir. Katılım ve mevduat bankacılığı sektörlerinin karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi, konvansiyonel ve İslami bankaların kredi mevduat oranının ve karın (zararın) öz sermaye içindeki payı, konut kredileri noktalarından incelenmesi, İslami banka ile merkez bankası arasındaki ilişki, katılım bankalarının bankacılık piyasasından aldığı payın düşük olma sebepleri ortaya konmaya çalışılmıştır. İslami finansal eğitimin İslami finansal okuryazarlık üzerinde etkili olup olmadığı, kişilerin Katılım bankaları hakkındaki farkındalık düzeyleri tespit edilmesi, katılım bankacılığında komisyon ücretlerinin haklı bir kazanım yolu olup olmadığı incelenmiştir.

İslami Endekslerle ilişkili olabilecek katılım bankalarının performans analizi, finansal performans sıralaması ve pazar payının artırılması; piyasa etkinliği açısından ve portföy riskini minimize edebilmesi açısından İslami hisse senedi piyasası; hisse senedi endekslerinin şer’i uygunluk kriterlerinin incelenmesi; “Yatırım Kulüpleri” fikrinin Katılım Endeksi kapsamındaki şirketlerle uygulanabilmesi; İslami ve konvansiyonel finansal piyasalarında etkin piyasa hipotezinin test edilmesi; İslami finans alanında yarı- kurumsal yatırımcılar; Veri Zarflama Analizi ve Malmquist TFV Endeksi gibi konulara bildiri çalışmaları değerlendirilmiştir.

Kongre dâhilindeki çalışmalarda İslam ekonomisi perspektifinden temel iktisadi kavramlar ve sorunlar, emek ve ücret kavramları, mülkiyet ve bölüşüm konuları genel olarak açıklanmaya çalışılmıştır. Özgün ilmi bilgi ve düşünce yöntemi olarak Tevhidi Düşünce yöntemi (metodolojisi), tevhidi düşüncenin insan anlayışı ile modern psikoloji yaklaşımlarının insan tanımının mukayesesi, Said Nursi’nin insan tanımından yola çıkarak Allah ve Ahiret inancının iktisadi sorunları asgariye indirmede nasıl bir perspektif getirdiği, İslam âlimlerinin kendirlerinden sonraki düşünce sistemlerine etkilemesi (İbn Rüşd), Hz. Ömer’in divan teşkilatı uygulaması, Mevdudi’nin müteşâbih

ayetlere yaklaşımı, son dönem Osmanlı aydınlarından olan Ahmet Şuayb'ın paraya ilişkin görüşleri ifade edilmiştir.

Bu çalışmalarda ayrıca toplumsal ilişkiler, Tevhidi düşüncede maliye felsefesi ve vergilendirme, Kemalizm ve Neoliberalizm bağlamında Türkiye'de İslami ekonominin gelişimi, İslam ekonomisinin benimsetilmesinde İngilizce öğretiminin engelleyici rolü, İslam ekonomisi para ve maliye politikalarının bilimsel araştırma programı açısından mukayesesi, İslam ekonomisi ve finansı alanındaki literatürün gelişimi ve oluşan literatür içerisindeki iş birliği ağlarının ortaya koyması, ölçü, tartı, ticaret, alışveriş, borç, faiz, mal gibi iktisadî kavramların ahiret hayatı ile irtibatlandırılması gibi muhtelif metot ve konulara yer verilmiştir.

“Kalkınma–Gelir Adaleti–Yoksulluk–Büyüme- Sosyal Adalet” konu başlığı altında bildirilerde şu meseleler yer almaktadır: Refah İktisadı, Pareto optimumu çerçevesinde İslam ekonomisinde refah anlayışı, refah devleti kapsamında uygulanan negatif gelir vergisi yardımlarının zekât müessesesi ile karşılaştırılması ve uyumu, gelir ve servetin yeniden dağılımında zekâtın rolü, Toplumsal dengenin kurulmasında sosyal adaletin önemi, sosyal politika ve sosyal güvenlik uygulamaları, İslami bir iktisat modeli olarak adil ekonomik düzenin benimsenmesi, İslam dininde yoksullukla mücadele, yoksulluk ve zekât arasındaki ilişkinin analizi, Osmanlı yönetiminin yoksulluk idaresi gibi konular bildiriler sunulmuştur. Aynı konu başlığıyla ilgili olarak makro bazda da meseleler ele alınmıştır. İslam ülkelerinin makroekonomik göstergelerinin (GSYİH, enflasyon, işsizlik oranları, Ar- Ge harcamaları ve tasarruf açığı) değerlendirilmesi, Ramazan orucunun ekonomik etkileri (kişi başına hâsıla, işgücü verimliliği, istihdam seviyesi ve ücret düzeyi açısından), Piyasada rekabetin ve piyasa etkinliğinin İslami esaslar temelinde olduğu İslami piyasa yapısı anlatılmıştır. İslam dünyasında bölgesel güç mücadelesi, İslam ülkelerin ekonomilerinde dış ticaret ve sermaye hareketleri, ülkelerinin küresel rekabet gücü açısından değerlendirilmesi, yoksulluk ile mücadelede doğrudan yabancı yatırımların önemi, siyasi ve finansal riskin doğrudan yabancı yatırımlara etkisi, Suriye krizi, İslam ülkelerinde doğuştan beklenen yaşam süresi ve büyüme arasındaki ilişkisi konuları da sunulmuştur.

Kongrede yapılan bildirilerden “İslam Çalışma Sistemi ve Ahlakı- İslami Girişimcilik” konusu altında değerlendirdiğimiz bildiri konuları olarak “Aldatan bizden değildir” Hadisinin İslam iş ahlakında emanet ve güven ilkeleri bakımından değeri

ortaya konulmaya çalışılmıştır. İslam ekonomisinde ahlak ve siyaset ilişkisi, işletme yönetimi ile ahlak ilişkisi, “mahremiyet, güvenilirlik, şeffaflık ve aidiyet” boyutları açısından verilerin elde edilme yöntemleri ortaya konulmuştur. Girişimciliğin İslam ekonomisi içerisindeki yeri ve diğer İktisadi sistemlerle karşılaştırılması, kapitalist ekonomik sistemde ve İslam ekonomisinde emek ve ücret meseleleri; İktisadi faaliyette emek ve çalışma, servet ve zenginliğin oluşumunun temel kaynakları, Hz. Ömer'in uygulamaya soktuğu gelir paylaşım sistemi ifade edilmiştir. Yapılan bildirimler çerçevesinde İslam inancının tüketici davranışları üzerindeki etkisi, ticarete irade ve rızanın önemi ve sömürünün dışlanması, Helal gıda, gıda sağlığı ve güvenliği ile ilgili iktisadi düzenlemeler, müşteri odaklı pazarlama stratejileri çerçevesinde Helal konseptli pazarlama stratejilerinin, Müslüman tüketicilerin davranışları üzerindeki etkisi konuları izah edilmiştir. Ayrıca “Meslek yaşamındaki davranışları yönlendiren, neyin yapılacağı neyin yapılmayacağı konularında rehberlik eden, meslektaşlar arası rekabeti düzenleyen, meslek ideallerini korumaya yönelen, müşterilerin, toplumun ve devletin çıkarlarını gözeten standartların toplamı” olarak ifade edilen Meslek Etiği meseleleri, mal ve hizmetlerin kalitesini artırmanın müşteri memnuniyeti ve müşteri sadakatine etkisi gibi çeşitli konulara değinilmiştir. Hizmetkâr liderlik kavramı, liderlerin göstermesi gereken davranışlar ile İslam ekonomisinin temellerini oluşturan davranışlar arasında ilişki, İslami iktisadi doktrini açısından kadın, kadın işsizliğinin değerlendirilmesi, Konut yerleşmemelerindeki komşuluk, kent konseyleri, e- maliye uygulamaları, yeşil ürün üretimi 1, israfın önlenmesi açısından atık yönetimi gibi çeşitli konulara da bildirimlerde değinilmiştir. Söz konusu çalışmalar bizim değerlendirmemizde ortak bir konu başlığı altında değerlendirilmiştir.

Yapılan bildirimler dâhilinde “İslam İktisadı ve Zekât” konusu da çeşitli açılardan incelenmiştir. Arz yönlü bir ekonomi olan İslam ekonomisinde zekâtın rolü, zekât yoksulluğun ortadan kaldırılması açısından üstlendiği rol, refah devleti kapsamında uygulanan negatif gelir vergisi yardımlarının zekât müessesesi ile uyumu, zekât otoritesine toplumsal açıdan duyulan ihtiyaç ve zekâtın kurumsallaşması, gelir ve servetin yeniden dağılımında zekâtın rolü gibi meseleler sunulmuştur.

İslam hukuku noktasından meseleleri ele alan bildirimlerde, kurumsallaşmada etkili bir araç olarak ceza sistemi, tüketici kredileri İslâm ekonomisi açısından değerlendirilmiş, temelde İslam'ın sosyal hayatın düzenini korumak için kurulmuş bir kontrol mekanizması olan ve İslami yargı kurumlarının başlıca unsurlarından biri

hisbahın temel ilkelerinin incelenmiştir. Medine şehir devletinde ve daha sonra Arap-İslâm İmparatorluğu'nda, kamu fonlarının toplandığı ve kullanıldığı kurum olan Beyt'ül Malın modern kamusal bütçe kavramı ve modern hukuk ile karşılaştırılması, bir çeşit hizmet riski sözleşmesi olarak kabul edilen geri satın alma sözleşmeleri gibi konular fıkhi açılardan izah edilmiştir. Allah'ın emir ve yasaklarını insanlara bildiren ilahi kitap olan Kur'an-ı Kerim'e göre haram olan kazanç yolları, faiz yasağının Kur'ani temelleri, Kur'an-ı Kerim'de ekonomiye dair ayetlerin emir kipi açısından incelemesi gibi meseleler, ekonomiye İslam hukuku açısından yaklaşılması konusu içinde değerlendirilebilir.

2.5.12. Türkiye'de Faizsiz Finans Sektörü İçin Yasal Çerçeve Sempozyumu

“Türkiye'de Faizsiz Finans Sektörü İçin Yasal Çerçeve” başlıklı sempozyum, 2017 yılının Eylül ayında İstanbul Üniversitesi, İSEFAM, BDDK ve Dünya Bankası Türkiye Ofisi tarafından gerçekleştirilmiştir. İslami finans için ayrı bir yasal alt yapı ihtiyacı ve dünyadaki örnekleri, faizsiz finasta kurumsal yönetim konuları ele alınmıştır. BDDK tarafından hazırlanan faizsiz finans kanun taslağı tartışılmıştır.

2.5.13. GPAS İstanbul (Küresel Katılım Finans Zirvesi)

GPAS İstanbul, 2017 yılının Aralık ayında gerçekleştirilen oluşumda “insani finans” konusu birçok açıdan ele alınmıştır. Türkiye Cumhuriyet Cumhurbaşkanlığı himayesinde İstanbul'da gerçekleştirilen, Küresel Katılım Finans Zirvesi (Global Participation Finance Summit–GPAS); Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) organizatörlüğünde düzenlenmiştir. İki yüzden fazla konuşmacının, bin civarında kurumsal katılımcının, yüzün üzerinde girişim sermayesi ve varlık fonunun, on binden fazla ziyaretçinin katıldığı zirvede, 75 farklı oturum gerçekleştirilmiştir.

Bu oluşumla, para odaklı ve parayı faizle arttıran bir sistemin yerine; insan merkezli ve parayı yatırımla büyütmeyi benimseyen yeni bir finansal sistemin hayata geçirilmesine katkı sağlamak hedeflenmiştir. GPAS İstanbul zirvesinde, insani finans

sisteminin temelleri, aktörleri, finansal ürünleri, topluma ve insana sağlayacağı faydalar tartışılmıştır (Url 18)

2.5.14. Uluslararası İslam ve Ekonomi Sempozyumu

Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) İstanbul Şubesi ve Haşimî Yayınevi tarafından belirli zamanlarda “Arapça Kitap ve Kültür Günleri” organize edilmektedir. 2018 yılının Mart ayında düzenlenen 3. Türkiye Arapça Kitap ve Kültür Günleri etkinliği, 22 ülkeden 55 yayınevi ve 300’den fazla ilim insanı ve yazarı bir araya getirmiştir. Söz konusu organizasyon Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı himayesinde, TYB İstanbul Şubesi, Hâlidî Maarif İlim ve Kültür Derneği ve Hâşimî Yayınevi işbirliğiyle gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü Türkiye Arapça Kitap ve Kültür Günleri etkinliği kapsamında “İslâm Ekonomisinde Yeni Arayışlar” teması çerçevesinde Uluslararası İslam ve Ekonomi Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Marmara Üniversitesi, Vakıf Katılım ve Borsa İstanbul’un katkılarıyla gerçekleşen sempozyumda ağırlıklı olarak İslami finans meselesi işlenmiştir. Bu bağlamda sukuk, mudarebe, ortaklık gibi İslami finans araçları ve birçok yeni finansman yöntemleri ele alınmıştır. Ayrıca İslami finansal ürünlerin fihhi açıdan değerlendirilmesi, vakıf sitemi, katılım bankacılığı ele alınan diğer konulardır.

Özetle İslam ekonomisi finansıyla ilgili gerçekleştirilmiş kongreler ve sempozyumlardan bazıları aşağıda tablo halinde yıllara göre verilmiştir.

Tablo 15. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Gerçekleştirilmiş Sempozyum ve Kongrelerden Bazıları

	Yapılan Kongre ve Sempozyumlar	Yapıldığı Tarih
1	İSAV Toplantıları	1978 ve Sonrası
2	İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu	1994
3	Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumları	2008 ve Sonrası
4	Uluslararası İş Ahlakı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Sempozyumu: İdealler ve Gerçekler	2012
5	İslam İktisadı Atölyeleri	2013 ve Sonrası
6	I. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (IIEFC)	2014
7	Uluslararası Tarihi, Teorisi ve Pratiğiyle İslam İktisadı ve Finansı: Türkiye Örneği Konferansı (IIFEC)	2014
9	II. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (IIEFC)	2015
10	İslami Ekonomi ve Finans 2015 Sempozyumu	2015
11	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi (ICISEF)	2015
12	İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı (IIFEC)	2015
13	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (3.IIEFC) (IJCIEF)	2016
14	Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi (ISEFE)	2017
15	IV. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (IIEFC)	2017
16	Türkiye’de Faizsiz Finans Sektörü İçin Yasal Çerçeve	2017
16	GPAS İstanbul (Küresel Katılım Finans Zirvesi)	2017
17	Uluslararası İslam ve Ekonomi Sempozyumu	2018

Tablo 16. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılmış Başlıca Kitap, Tez, Makale Sayıları

Yıllar	Kitap	Tez	Makale	Toplam
1920-1959	10	0	8	18
1960-1969	30	0	8	38
1970-1979	38	2	4	44
1980-1989	59	20	14	93
1990-1999	109	108	11	228
2000	8	3	1	12
2001	7	14	7	28
2002	10	19	4	33
2003	14	7	24	45
2004	10	6	6	22
2005	13	6	22	41
2006	14	17	5	36
2007	11	18	6	35
2008	15	14	12	41
2009	13	14	10	37
2010	14	20	39	73
2011	23	19	11	53
2012	19	21	22	62
2013	9	35	32	76
2014	30	45	49	124
2015	29	51	51	131
2016	32	85	66	183
2017	42	77	104	223
Toplam	559	601	516	1676

Tabloda İslam ekonomisi ve finansı alanında yazılan kitap, tez ve makale çalışmalarının yaklaşık sayıları verilmiştir. Rakamlar tam bir kesinliği ifade etmese de, İslam ekonomisi finansı alanında yapılan çalışmaların yıllara göre seyri hakkında genel bir fikre sahip olma adına katkı sağlayacağı ümidindeyim. Türkiye’de İslam ekonomisiyle ilgili yazılan bin altı yüzden fazla esrin, tez, makale, kitap olarak dağılımı birbirine yakınlık göstermektedir. Son yıllarda İslam ekonomisiyle ilgili yazılan eserlerde büyük bir artış gözlemlenmektedir.

SONUÇ

İktisadın, 18. yüzyılın sonlarından itibaren, modern bir disiplin olarak ele alınmaya başlandığı kabul edilmektedir. Batı kaynaklı ortaya çıkan bu disiplinin başlangıcı, sanayi devrimi zamanlarına denk gelmektedir. Bu disiplin liberal iktisadın, kapitalist sistemin özelliklerini taşımaktadır. Ana akım iktisat birçok açıdan eleştirilere ve tepkilere de maruz kalmakla beraber günümüze kadar etkisini devam ettirmiştir. Sosyalizm ise özellikle Karl Marx'la birlikte, liberalizme ve kapitalizme gösterilen tepkiler içinde kendi içinde bütünlüğü olan evrensel bir ideolojidir.

İslam ekonomisi 20. yüzyılın ortalarından itibaren modern bir kavram olarak ele alınmaya başlamıştır. İslam ekonomisinin ortaya çıkışı, bir yönüyle modern iktisada tepkisel olma özelliğini yansıtmaktadır. Böyle bir arayışın ortaya çıkmasında, İslam âleminde meydana gelen uyanış, İslam devletlerinin bağımsızlıklarını elde etmeye başlaması gibi sebepler gösterilmektedir.

Bu tez çalışmasında Türkiye'de İslam ekonomisi ve finansı alanında yapılan çalışmaların hangi aşamada olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu amaçla bu alanda araştırma yapan kişi, kurum ve kuruluşların kimler olduğu, yapılan çalışmalarda İslam ekonomisi ve finansı konuları içinde hangi meselelere ne kadar ağırlık verildiği, meselelere hangi bağlamda yaklaşıldığı ortaya çıkartılmak amaçlanmıştır.

Bu tez çalışması sonuçları kapsamında, Türkiye'de İslam ekonomisi ve finansı alanında çalışmalara öncülük eden çok sayıda ilim insanı, akademisyen bulunduğu ve akademik camiada konuya ilgi duyanların sayısının giderek arttığı ve konuya ilgi duymaya başlayan yeni bir nesil ortaya çıktığı gözlenmektedir. İslam ekonomisi ile ilgili yayınlarda, ortaya konan eserlerde önemli bir artış olmuştur.

Tez çalışması kapsamında, çok sayıda kurum ve kuruluş, dernek, vakıf, araştırma merkezi ve katılım bankalarının İslam ekonomisi ve finansı çalışmalarına destek vermekte olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir. Türkiye'de bu alanda düzenlenen ulusal ve uluslararası faaliyetlere baktığımızda ise, gerek katılım noktasından gerek içerik olarak oldukça önemli organizasyonlar gerçekleştirilmektedir. Toplantı ve kongrelerde ele alınan konulara baktığımızda ise İslami finans kurumlarıyla ilgili meselelere büyük ağırlık verildiği gözükmektedir. Bununla birlikte zekât ve faiz

meseleleri, vakıflar ve gelir dağılımında adalet gibi meseleler de ayrıca üzerinde durulan konular olduğu ifade edilebilir.

Sonuç olarak, İslam ekonomisi ve finansı alanında Türkiye’de hem teoride hem de pratikte önemli aşamalar kaydedilmiştir. Fakat dünyada bu konularla ilgili yapılan çalışmalarla mukayese edildiğinde ülkemizde bu konuda daha çok çalışmaların yapılması gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

KAYNAKÇA

Kitaplar ve Makaleler

- Acar, M. (2003). İslam İktisadının Başlıca Sorunları. *İslami Araştırmalar Dergisi*(4), 540-546.
- Acemoğlu, D., & Robinson, J. A. (2015). *Ulusların Düşüşü* (9. b.). (F. R. Velioglu, Çev.) İstanbul: Doğan Kitap.
- Ahmed, M. (1975). *İslam İktisadı (Mukayeseli Bir Tedkik)*. (Y. Z. Kavakçı, Çev.) İstanbul: Nurtan Matbaacılık.
- Armağan, S. (2005). İslam Ekonomisi. İstanbul: Gündönümü Yayınları.
- Atar, A. (2017a). Başlangıcından Günümüze Dünyada ve Türkiye'de İslami Bankacılığın Genel Durumu. *Tarik Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1029-1062.
- Atar, A. (2017b). İslami İnanç Sisteminde Finansal Yapı ve Faize Bakış. İ. Eroğlu, Y. Temür, & S. Kekevi (Dü) içinde, *İslami Perspektifte İktisadi Yaklaşımlar* (s. 189-214). Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Büyüker, K. (2010). İslam iktisadı ve İş Ahlakı Kitaplığı. *Din ve Hayat Dergisi*, 112-116.
- Can, Y. (2012). İktisatta Psikolojik İnsan Faktörü: Davranışsal İktisat. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*(2), 91-97.
- Chapra, M. U. (2017). İslam Ekonomisi Nedir ve Nasıl Gelişmiştir. İslam Ekonomisi Düşüncesi: Birikim ve Yönelim, 97-131. (S. Karadoğan, Çev., & R. Abdullahoğlu, Derleyici) İstanbul: Maruf Eğitim Araştırma ve Dayanışma Vakfı.
- Chapra, M. U., & Ayengin, T. (2003). İslam Ekonomi Bilimine İhtiyaç Var mı? *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*(1), 169-191.
- Ebussuud, M. (1969). İslami İktisadın EsaslarıI. (A. Özek, Çev.) İstanbul: Fatih Matbaası.
- Ersoy, A. (2008). İktisadi Teoriler ve Düşünceler Tarihi. Ankara: Nobel Yayın.
- Ersoy, A. (2015). İslam İktisadı ve İktisadi Yapısı: İnsan Merkezli Fıtri İktisat ve İktisadi Yapısı. *İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi*, 37-64.

- Eskicioğlu, O. (1999). İslam ve Ekonomi. İzmir: Çağlayan Matbaası.
- Eskicioğlu, O. (2010a). Kuran'a Göre İslam Düzeni ve Ekonomik Esaslar. Aralık 2017, 21 tarihinde http://www.enfal.de/kuran_esaslar.pdf adresinden alındı.
- Eskicioğlu, O. (2010b). İslam'da Ekonomik Sistem. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi(16), 35-46.
- Gül, A. R. (2010). İslam İktisat Dşncesinin Kur'an'daki Temelleri. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(2), 27-78.
- Güran, T. (1995). İktisat Tarihi. İstanbul: Acar Yayıncılık.
- Karakoç, S. (2013). İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü (13. b.). İstanbul: Diriliş Yayımları.
- Karamelikli, H., & Alizadeh, N. (2017). İnan İslami Bankacılık Sistemi zerine Bir Değerlendirme. Bankacılık ve Sigortacılık Araştırmaları Dergisi, 36-58.
- Kartal, Z. (2015). Marxist Toplumsal Gelişme Aşamaları ile Rostow'un Gelişme Aşamaları Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 231-244.
- Kazgan, G. (2014). İktisadi Düşünce veya Politik İktisadın Evrimi. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kılıçaslan, H. (2016). Alternatif Bir Sistem Olarak Ortaklık Ekonomisi'nin Değerlendirilmesi. International Congress on Political, Economic and Social Studies (ICPESS) (s. 447-457). İstanbul: Beşiz Yayımları.
- Kurmuş, O. (2009). Bir Bilim Olarak İktisat Tarihinin Doğuşu. İstanbul: Yordam Kitap.
- Mannan, M. A. (1976). İslam Ekonomisi Teori ve Pratik. (B. Zengin, & T. meroğlu, ev.) İstanbul: Fikir Yayımları.
- Marx, K., & Engels, F. (2009). Kapitalizm ncesi Ekonomi Biçimleri (4. b.). (M. Belli, ev.) Ankara: Sol Yayımları.
- Marx, K., & Engels, F. (2012). Komünist Parti Manifestosu (7. b.). (Y. Onay, ev.) İstanbul: Evrensel Basım Yayın.
- Mevdudı, E. A. (2014). İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri. (M. Aydost, D., & M. E. Asan, ev.) İstanbul: Çıra Yayımları.
- Neccar, A. M., & Zerka, A. e. (2011). İslam Düşüncesinde Ekonomi, Banka ve Sigorta. (H. Karaman, ev.) İstanbul: İZ Yayıncılık.

- North, D. C. (2010). Kurumlar, Kurumsal Değişim ve Ekonomik Performans (2. b.). (G. Ç. Güven, Çev.) İstanbul: Sabancı Üniversitesi Yayınları.
- Özkiraz, A. (2017). Sabrı F. Ülgener'de Zihniyet ve Geri Kalmışlık: Osmanlı'dan Günümüze Yapısal Bir Çözümleme . *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 35-59.
- Piketty, T. (2015). *Yirmi Birinci Yüzyılda Kapital* (2. b.). (H. Koçak, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Sadr, M. B. (1993). *İslam Ekonomi Sistemi 2*. (M. Aykaç, Dü., M. Keskin, & S. Ergün, Çev.) Ankara: Rehber Yayıncılık.
- Sarıbaş, H. (2017). *Dünyada İslam İktisadı ve Finansı Lisansüstü Müfredatları*. İKAM Raporları. İstanbul: İslam İktisadı Araştırma Merkezi.
- Şeiati, A. (2004). *İslam Ekonomisi*. (K. Çamurcu, Çev.) İstanbul: Dünya Yayıncılık.
- Tabakoğlu, A. (1979). *İslam İktisadına Giriş*. İstanbul: Dergah Yayınları.
- Tabakoğlu, A. (1996). *İslam ve Ekonomik Hayat*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Tabakoğlu, A. (2005). *Toplu Makaleler I İktisat Tarihi*. İstanbul: Kitapevi Yayınları.
- Tabakoğlu, A. (2006). İslam İktisadında İşçi-İşveren Münasebetleri. *Çerçeve Dergisi*(20), 74-84.
- Tabakoğlu, A. (2008). *İslam İktisadına Giriş* (2. Baskı b.). İstanbul: Dergah Yayınları.
- Tabakoğlu, A. (2010). Bir İlim Olarak İslam İktisadı. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*(16), 11-34.
- Weitzman, M. L. (1984). The Case for a Share Economy. *Source: Challenge*, 34-40.
- Weitzman, M. L. (1985). The Simple Macroeconomics of Profit Sharing. *The American Economic Review*, 937-953.
- Weitzman, M. L. (1988). Comment On "Can the Share Economy Conquer Stagflation?". *The Quarterly Journal of Economics*, 219-223.
- Zaim, S. (2014). *İslam Ekonomisinin Temelleri*. (A. Esen, T. Koç, & M. Y. Çakır, Dü) İstanbul: Dünya Yayıncılık.
- Zaman, N., & Asutay, M. (2016). İslam Ekonomisinin Arzuları ve Gerçekleri Arasındaki Uzaklaşma: Farklılığı Azaltmaya Yönelik Bir Politik Ekonomi Yaklaşımı. (U. Uygun, A. T. Genç, & S. Ülev, Dü) *Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi*(3), 179-200.

Raporlar ve Ansiklopediler

- Akkaş, E. (2017). *Körfez Ülkelerinde İslam İktisadı ve Finansının Güncel Durumu*. İkam Raporları. İstanbul: İslam İktisadı Araştırma Merkezi.
- Altaş, G. (2008). *İslami Finans Sistemi*. Sermaye Piyasasında Gündem Raporu. İstanbul: Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği.
- BDDK. (2014). *Katılım Bankacılığı ve Faizsiz Finans Çalıştayı*. BDDK Çalıştay Raporu. Ankara: BDDK- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.
- Çakır, C. (2013). Sabahattin Zaim. *TDV İslâm Ansiklopedisi (C.44, S.105)*. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.
- Orhan, Z. H. (2017). Türkiye’de İslam Ekonomisi ve Finansı Lisansüstü Programları Müfredatı. İKAM Raporları. İstanbul: İstanbul: İslam İktisadı Araştırma Merkezi.
- SERPAM. (2013). *İslami Finans -İslami Finans Kavramı Ürünler, Dünyada ve Türkiye’de Gelişimi ve Geleceği*. SERPAM Araştırma Notları. İstanbul: Sermaye Piyasaları Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- Yeniçeri, C. (2012, Temmuz 15). Peygamberimizi Yeniden Okumalıyız. (E. Saruhan, Röportaj Yapan) Ocak 16, 2018 tarihinde <https://www.yenisafak.com/roportaj/peygamberimizi-yeniden-okumaliyiz-394806> adresinden alındı

Röportajlar, Kitap ve Bildiri Değerlendirmeleri

- Esen, A. (2014). [Sabahattin Zaim'in İslam Ekonomisinin Temelleri kitabının takdim kısmı]. (A. Esen, T. Koç, & M. Y. Çakır, Derleyiciler) İstanbul: Dünya Yayıncılık.
- Ahmet, H. (2011). [Mevdudi'nin İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri kitabının önsözü]. (M. E. Asan, Çev., & M. Aydoğdu, Derleyici) İstanbul: Çıra Yayınları.
- Gözübenli, B. (2004). İslam Ekonomisi Metodolojisi Müzakereler. İ. Kurt, & S. A. Tüz (Dü.), *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Gürdoğan, N. (2004). İ. Kurt, & S. A. Tüz (Dü.), *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Karaman, H. (2011). [Ahmed Muhammed Abdulaziz en- Neccar ve Ahmet ez-Zerka'nın İslam Düşüncesinde Ekonomi, Banka ve Sigorta kitabının takdim

- ksmı]. *Ahmed'in İslam İktisadı kitabının önsözü*. (A. M. Neccar, A. e. Zerka, Dü., & H. Karaman, Çev.) İstanbul: İz Yayıncılık.
- Karaoğlu, Ö. (2017, Mart 6). Doç. Dr. Ömer Karaoğlu İle Müzik ve İktisat Üzerine Röportaj.
- Kozak, İ. E. (1987). İbn Haldun'un İktisadi Gelişmede Psikolojik Faktörlere Verdiği Yer. A. Tabakoğlu, & İ. Kurt (Dü.), *İktisadi Kalkınma ve İslam*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Orman, S. (2004). İslam Ekonomisi Metodolojisi Müzakereleri. İ. Kurt, & S. A. Tüz (Dü.), *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Tabakoğlu, A. (2004). İslam İktisadı Metodolojisi. İ. Kurt, & S. A. Tüz (Dü.), *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Tabakoğlu, A. (2004b). İslam İktisadı Açısından Kalkınma. A. Tabakoğlu, & İ. Kurt (Dü.), *İktisadi Kalkınma ve İslam*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Yavuz, Y. V. (2004). İslam Ekonomisi Metodolojisi Müzakereleri. İ. Kurt, & S. A. Tüz (Dü.), *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.
- Yeniçeri, C. (2004). İslam Ekonomisi Metodolojisi Müzakereleri. İ. Kurt, & S. A. Tüz (Dü.), *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. içinde İstanbul: isav Yayınları.
- Zaim, S. (1969). [Mahmut Ebussuud'un İslami İktisadın Esasları kitabının önsözü]. (A. Özek, Çev.) İstanbul: Fatih Matbaası.
- Zaim, S. (1975). [Mahmud Ahmed'in İslam İktisadı kitabının önsözü]. İstanbul: Çağaloğlu Yayınları.
- Zaim, S. (2004). İslam İktisadında Metodoloji Müzakereleri. *İslami İlimlerde Metodoloji/Usul Meseleleri II*. İstanbul: İSAV Yayınları.
- Zaim, S. (2004b). İktisadi Kalkınma ve İslam Toplantısı Oturum Konuşması. A. Tabakoğlu, & İ. Kurt (Dü.), *İktisadi Kalkınma ve İslam*. içinde İstanbul: İSAV Yayınları.

İnternet Adresleri

- Url 1. (12.1.2017). https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economic_sciences/laureates/1993/north-lecture.html.
- Url 2. (10.9.2017). https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economic_sciences/laureates/2017/press.html.
- Url 3. (18.12.2017). <http://www.marufvakfi.org/kurumsal/hakkimizda>. Maruf Vakfi Web Sitesi. adresinden alındı
- Url 4. (18.12.2017). <http://www.marufvakfi.org/akademik-calismalar/arastirma-yazilari-02.html>.
- Url 5. (18.12.2017). <http://www.marufvakfi.org/kurumsal/islam-ekonomisi-enstitusu>.
- Url 6. (21.12.2017). <http://www.isav.org.tr/hakkimizda>.
- Url 7. (21.12.2017). http://www.ilem.org.tr/pdf/ilem_kurumsal_kimlik_kitapcik.pdf.
- Url 8. (21.12.2017). <http://idp.org.tr/proje-hakkinda>.
- Url 9. (21.12.2017). <http://igiad.com/kurumsal/igiad/hedefler/>.
- Url 10. (21.12.2017). <http://ilke.org.tr/ilke-hakkinda>.
- Url 11. (21.12.2017). <http://www.ikam.org.tr/tr/ikam-hakkinda>.
- Url 12. (21.12.2017). http://www.isefam.sakarya.edu.tr/?page_id=205.
- Url 13. (24.12.2017). <https://www.karatay.edu.tr/BolumProfili/ISLAM.html>.
- Url 14. (21.01.2018). <http://iktisat.biz/2015/02/08/sezai-karakocata-iktisat-dusuncesi/>.
- Url 15. (23.12.2017). <http://www.islamiarastirmalar.com/aboutus/tr-index.html?sid=d07dcf66760aea5d5dc611333e697ab4>. İslami Araştırmalar Dergisi Web Sitesi. adresinden alındı
- Url 16. (16.01.2018). <http://idp.org.tr/dergiler/islam-medeniyeti>.
- Url 17. (24.12.2017). <http://www.islamiceconomy.org/TR/islamic-economics-workshop/>.
- Url 18. (30.12.2017). <https://www.gpasistanbul.com/tr/program>.
- Url 19. (18.04.2018). <https://www.assamcongress.com/tr/kongre/assam-kongre-2018/ana-tema-ekonomik-ismirligi.html>.

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. İslam Ekonomisi ve Finansıyla İlgili Yazılan Başlıca Kitapların Yıllara Göre Dağılımı	92
Tablo 2. İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi’nde Yayınlanan Yazılar.....	98
Tablo 3. Türkiye İslam İktisadı Dergisi’nde Yayınlanan Yazılar	100
Tablo 4. İslami Araştırmalar Dergisi – “İslam ve İktisat I” Özel Sayısı İçeriği	103
Tablo 5. İslami Araştırmalar Dergisi – “İslam ve İktisat II” Özel Sayısı İçeriği.....	104
Tablo 6. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi İslam İktisadı Özel Sayısı Yazıları (2010).....	105
Tablo 7. 1950-1975 Yılları Arasında İslam Ekonomisiyle İlgili Türkiye’de Çıkan Dergi Yazıları	111
Tablo 8. İslami İlimler Araştırma Vakfı Tartışmalı İlmi Toplantı Yayınları.....	117
Tablo 9. İslam İktisadı Atölyesi (Islamic Economics Workshop-IEW) Konu Dağılımı	122
Tablo 10. Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı (IIFEC-2014) Konu Dağılımı	124
Tablo 11. İkinci Uluslararası İslam Finansı ve İktisadı Konferansı (IIFEC-2015) Konu Dağılımı	125
Tablo 12. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi (ICISEF- 2015) Konu Dağılımı	126
Tablo 13. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Kongresi (IJCIEF-2016) Konu Dağılımı	129
Tablo 14. Uluslararası İslam Ekonomisi, Finans ve Etik Kongresi (ISEFE-2017) Konu Dağılımı	132
Tablo 15. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Gerçekleştirilmiş Sempozyum ve Kongrelerden Bazıları	138
Tablo 16. İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Yazılmış Başlıca Kitap, Tez, Makale Sayıları	139

EK 1 - TÜRKİYE'DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI ALANINDA ÇALIŞMA YAPAN BAŞLICA KİŞİLERİN AKADEMİK ÖZGEÇMİŞİ

1. Ahmet Tabakoğlu

1952 doğumlu olan Ahmet Tabakoğlu, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni ve İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirmiştir. 1981 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İktisat Tarihi Anabilim Dalında doktorasını "Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi" başlıklı tez çalışmasıyla tamamlamıştır. Halil Sahillioğlu'nun danışmanlığında gerçekleştirdiği tez çalışmasında, 1680-1750 yılları arasında Osmanlı mali tarihini incelemiştir. Tabakoğlu, 1986 yılında doçent ve 1993 yılında profesör olmuştur.

Tabakoğlu, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında Türk iktisat tarihi, Osmanlı ve Selçuklu iktisat tarihi, İslam iktisat tarihi gibi alanlarda dersler vermiştir. Ayrıca Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde ve Marmara Üniversitesi Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü'nde idari görevlerde bulunmuştur.

Ahmet Tabakoğlu (Debbaoğlu), Nurettin Topçu'nun çıkardığı Hareket Dergisi'nde 1972 yılında İslam iktisadıyla ilgili yazılar yazmaya başlamıştır. 1979 yılında "İslam İktisadına Giriş" kitabını yayınlamıştır. Eseri meydana getiren konuların bir kısmını söz konusu dergide yayınlanan makaleler oluşturmaktadır. İslam İktisadına Giriş kitabı hakkında İsmail Kara'nın kaleme aldığı, Hareket Dergisi'nde yayınlanan bir de röportajı bulunmaktadır. Ayrıca 1979 yılında İsmail Kara ile birlikte "Ansiklopedik Büyük İslam İlmihali" eserini hazırlamışlardır.

Ahmet Tabakoğlu İslam iktisadıyla ilgili, Osmanlı ve Türkiye iktisat tarihiyle ilgili kitaplar neşretmiştir. Yazmış olduğu kitaplardan bir kısmı şunlardır:

- İslam İktisadına Giriş
- İslam ve Ekonomik Hayat
- Toplu Makaleler I İktisat Tarihi
- Toplu Makaleler II İslam İktisadı
- Türkiye İktisat Tarihi”, “Osmanlı Mali Tarihi
- Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi

Ahmet Tabakoğlu'nun 1987 yılında yayınladığı “İslam ve Ekonomik Hayat” kitabında İktisat ile insan ve toplum arasındaki ilişki, üretim ve bölüşüm meseleleri, iktisat siyaseti başlığı altında para, fiyat, kamu gelirleri ve harcamaları meseleleri, İslam ekonomisinin ekonomik güçleri konularına değinmiştir. İslam iktisat sisteminin özgün ve kendine has yapısını ifade etmiştir (Tabakoğlu, 1996, s. 5). 2004 yılında İSAV tarafından yapılan bir toplantıda ise “İslam İktisadı Metodolojisi” başlıklı bir tebliğinde İslam iktisadının ortaya çıkışı ve yapılan başlıca çalışmalardan, iktisat zihniyetinden, İslam iktisadının kaynakları ve özelliklerinden bahsetmiştir (Tabakoğlu, 2004).

Tabakoğlu'nun İslam iktisadı ve iktisat tarihi ile ilgili yayınlamış olduğu bazı makaleler şunlardır:

- Bir İlim Olarak İslam İktisadı
- İslam İktisadında İşçi İşveren Münasebetleri
- İslam Modernite ve İktisat
- Osmanlı Ekonomisinin Temelleri
- Osmanlı Ekonomisinde Bir Finansman Kaynağı Olarak Paradan Yararlanma
- Osmanlı Ekonomisinde Fiyat Denetimi
- Osmanlı Ekonomisinde Narh Uygulamaları
- Osmanlı İktisat Tarihinde Enflasyon Meselesi (1300-1750)
- Osmanlılarda Toprak ve Tarım Düzeni
- 17. ve 18. Yüzyıl Osmanlı Bütçeleri
- 17. ve 18. Yüzyıllarda Dış Konjonktür Şartlarının Osmanlı Ekonomisi Üzerindeki Etkileri
- Türk Çalışma Hayatında Fütüvvet ve Ahilik Geleneği

Ahmet Tabakoğlu, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından oluşturulan İslam Ansiklopedisi çalışmasına, araştırmalarıyla katkı sağlamıştır. Ansiklopedide Ahmet Tabakoğlu tarafından kaleme alınan dört madde bulunmaktadır. İslami ilimler ve İslam lkeleriyle alakalı bilgilerin maddeler halinde yer aldığı ‘‘Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi’’ 2000’den fazla yazarın katkılarıyla kırk dört cilt olarak tamamlanmıştır. 1988 yılında başlayan ansiklopedi çalışması, 2013 yılına gelindiğinde 44 cilde ulaşmıştır.

2. Sabahattin Zaim

Sabahattin Zaim (1926-2007), Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler ve Hukuk Fakültelerini bitirmiştir. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nde doktorasını tamamlamış, uzun yıllar bu üniversitede ğretim yeliği ve bölüm başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dekanı ve ğretim yeliği görevlerini yürütmüştür. Amerika Birleşik Devletleri’nde, Almanya’da, Arabistan’da, Makedonya’da üniversitelerde görevler yapmış, dersler vermiştir.

1955 yılında, ‘‘İstanbul Mensucat Sanayi’nin Bünyesi ve ücretler’’ başlıklı tezi ile doktorasını tamamlayan Zaim, 1957 yılında doçent ve 1960 yılında ise profesör olmuştur.

Müellifin yayınlanmış olan kitaplardan bir kısmı şunlardır:

- Çalışma Ekonomisi
- İslam, İnsan ve Ekonomi
- Türkiye’nin ücret ve Gelirler Siyaseti
- Türkiye’nin Nüfus Meselesi
- Türk ve İslam Dünyası’nın Yeniden Yapılanması
- Dünya İslam Ticaret Merkezi
- İslam Ekonomisinin Temelleri

Yirmi civarında kitap ve yüz yetmiş civarında da makale çalışması bulunan yazarın bazı makale çalışmaları şu şekildedir:

- Seküler İktisat ve İslam İktisadının Mukayesesi
- Bediüzzaman Said Nursi'nin İktisat Risalesi Şerhi
- İslam Açısından İktisadi ve Sosyal Faaliyetlerle İlgili Normatif Kaideler
- Zekâtın İktisadi Önemi
- İslam Ekonomisi ve İslam Ekonomileri İşbirliği Sahasında Son 50 Yılda Gelişmeler
- Türkiye'nin Sosyal ve İktisadi Siyaseti (İşçi Meselesi)
- Ortadoğu Ülkeleri Arasında İktisadi İşbirliğinin İmkânları 1- 2
- Türkiye İle İslam Ülkelerinde Sanayileşme Çabaları ve Ticarete İşbirliği İmkânları
- Türkiye'nin Milli Ücret Siyaseti
- İktisadî Devlet Teşebbüslerinde Prodüktivite ve Rantabilite
- Sanayileşmenin Türkiye'nin Sosyal ve İktisadî Gelişmesine Tesiri
- Avrupa Ortak Pazarı ve Türkiye
- Türkiye'de Toplu Sözleşme Düzeninin İktisadi ve Sosyal Sahadaki Tesirleri
- İslâm Ülkeleri Arasında İktisadî İşbirliği İmkânları
- Toplu Sözleşmelerde Değişken Ücret Uygulaması (EŞEL-MOBİL)
- İşçi, İşveren Kuruluşlarının Sosyoekonomik Önemi
- Vakıflarımızın İktisadî ve Sosyal Açından Değerlendirilmesi
- Mimar Sinan Döneminin İktisadî Durumu
- Türkiye'nin İktisadî Meselesi: İç Borç Faiz Sarmalı

3. Arif Ersoy

1948 doğumlu olan Arif Ersoy, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset ve İdare Bölümü'nü bitirmiştir. Ayrıca Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirmiş, Ege Üniversitesi İktisat Bölümü'nde doktorasını tamamlamıştır. Ege Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde akademik ve idari görevler yapmıştır.

“Az Gelişmiş Ülkelerin Kırsal Yörelere Sermaye Oluşumu: Çorum Çankırı Örneği” konulu doktora tezini 1979 yılında tamamlamıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nde 1986 yılında doçent, 1992 yılında profesör olmuştur.

Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü görevlerini de yürütmekte olan Arif Ersoy, 2015'ten bu yana İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi İktisat Bölüm Başkanlığı, aynı üniversitede İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi İktisat Bölümü öğretim üyeliği görevlerini de yapmaktadır.

Ersoy'un kaleme aldığı kitaplar şu şekildedir:

- İktisadi Düşünceler Tarihi
- İktisadi Teoriler ve Düşüncelerin Gelişme Tarihi
- İktisadi Teoriler ve Düşünceler Tarihi
- İktisadi Müesseseleşmenin Tarihi: İktisadi Kalkınmanın Tarihi Seyri
- Silm Sosyal Yapılanma Modeli

Ersoy'un İslam iktisadını alakadar edecek konularda yapmış olduğu bazı makale çalışmaları şunlardır:

- İslam İktisadı ve İktisadi Yapısı: İnsan Merkezli Fitri İktisat ve İktisadi Yapısı
- İnsan Merkezli Bir Kent Tasarımı: Slim Kent Örneği
- Sistemlerin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Yaklaşım”, “Sosyal Değişme ve Yeniden Yapılanma Olgusu
- Küçük Sanayi İşletmelerinin İktisadi Etkinliklerini Artırmaya Yönelik Bir Yaklaşım
- Dış Borçlar Sorunu ve Çözüme Yönelik Bir Yaklaşım

- Az Gelişmiş Ülkelerin Dış Ticaret Açığı Sorunun Boyutları ve Çözüm Önerileri
- Bürokratik Anayasadan Demokratik Anayasaya

Ayrıca Ersoy'un ulusal ve uluslararası konferanslarda yapmış olduğu bazı bildiriler şu şekildedir:

- 20. Yüzyılın Sonunda ve 21. Yüzyılın Başında Türkiye: Geçmişi, Bugünü ve Geleceği
- Değişen Dünya ve Türkiye
- İktisadi Gelişme ve Eğitim: İrfan-İmar Eksenli Eğitim
- Türkiye'nin Kırsal Yörelere Sermaye Oluşumu ve Gelir Artırıcı Politika İlişkisi: Teorik Bir Yaklaşım
- Küçük Sanayi İşletmelerin İktisadi Etkinliklerini Artırmaya Yönelik Bir Yaklaşım
- Türkiye'de Son Yıllarda Enflasyon Sorununun Boyutları ve Milton Friedman'ın Enflasyonla İlgili Yaklaşımı: 1980-1985
- Hoca Ahmed Yesevî'nin Sosyal Yapılanmaya Yönelik Yaklaşımları
- Türkiye'nin Yeniden Yapılanması Sürecinde Yerel-Merkez İlişkilerinde Denge

4. Salih Tuğ

1930 yılında doğan Salih Tuğ, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunudur. İstanbul Üniversitesi'nde Edebiyat Fakültesi, İslam Araştırmaları Enstitüsü'nde asistanlık yapmış, "İslam Vergi Hukuku'nun Ortaya Çıkışı" başlıklı tez çalışması ile doktorasını tamamlamıştır. Aynı enstitüde 1969'da doçent, 1978'de profesör olmuştur.

Salih Tuğ'un doçentlik çalışması, "İslâm Ülkelerinde Anayasa Hareketleri" adlı tezi olmuştur. Profesörlük çalışması ise, Hadis edebiyatı ile ilgili bir eser olan, Züheyr B. Harb'in yazdığı "Kitab'ul- İlm" adlı eserin tenkitli neşri ile birlikte Türkçe'ye çevirisi olmuştur.

Akademik hayatında ağırlıklı olarak, İslam ülkelerinde anayasa hareketleri konusu üzerinde çalışmalar yapmıştır. Çalışmalarında Prof. Dr. Muhammed

Hamidullah'ın teşvik ve etkisi olmuştur. Tuğ, Muhammed Hamidullah'ın birçok eserini Türkçe'ye tercüme etmiştir.

İlmi çalışmalarının yanında birçok idari görevlerde de bulunan Tuğ, İslami İlimler Araştırma Vakfı Kurucular Kurulu ve Mütevelli Heyeti üyeliği görevinde de bulunmuştur.

Salih Tuğ, İslam ekonomisi çalışmalarının Türkiye'de ortaya çıkışında önemli isimlerden olan Muhammed Hamidullah'tan dersler almıştır. Kaleme aldığı birçok eserlerle de İslam ekonomisi çalışmalarına katkı sağlamıştır. Salih Tuğ'un,

- İslam Vergi Hukukunun Ortaya Çıkışı
- İslâm Ülkelerinde Anayasa Hareketleri
- Zuheyr'ubn Harb ve Kitab'ul- 'İlm (Tenkitli Neşri) adlı kitapları bulunmaktadır.

Birçok tercüme eser neşreden Tuğ'un, Türkçe'ye kazandırdığı bazı eserler şunlardır:

- Modern İktisat ve İslam (Muhammed Hamidullah)
- Siyasi ve Kültürel İslam Tarihi I- IV (Philip K. Hitti)
- İslam'da Bankacılık ve Finansman (Yahia Abdul Rahman)
- Faiz Nazariyesi ve İslâm (Enver İkbâl Kure'si)

Çeşitli dergilerde yayınlanmış makaleleri de bulunmaktadır.

- İslam'da Vergi Hukukunun Temelleri (İslam Medeniyeti Dergisi, 1967)
- Zekâtın Yeniden Merkezileşmesi (Tohum dergisi, 1970)
- Zekâtın Yeniden Merkezîleştirilmesi (İslam Medeniyeti dergisi 1973) bunlardan birkaçıdır.

Salih Tuğ, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından oluşturulan İslam Ansiklopedisi çalışmasına, araştırmalarıyla katkı sağlamıştır. Ansiklopedi'de Tuğ tarafından yazılan dört madde bulunmaktadır.

5. Osman Eskicioğlu

1945 doğumlu olan Osman Eskicioğlu, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Hukuku öğretim üyesidir. "İslam Ekonomisinde Gelir Dağılımı" isimli tez ile doktorasını 1979 yılında, Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde tamamlamıştır. 1989 yılında da doçent, 1996'da profesör olmuştur.

Osman Eskicioğlu'nun telif ettiği kitaplar şunlardır:

- İslam Açısından Enflasyon ve Çözüm Yolları
- İslam Hukuku Açısından Serbest Piyasa Ekonomisi
- İslam Hukukunda Vergiler (Yahya b. Adem'in Kitabı'- Harâc'ı)
- İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları", "İslam ve Ekonomi
- İslam ve Çağdaş Vergi Anlayışının Eleştirisi (basılmadı)
- Kuran'a Göre İslam Düzeni ve Ekonomik Esaslar (basılmadı).

Çeviri yoluyla telif ettiği kitaplar ise:

- İslam'da Sosyal Dayanışma (Muhammed Ebû Zehra)
- Doğum Kontrolü Hareketi ve İslam (Ebu'l Ala Mevdudi)
- İslam'da İktisadi ve Siyasi Mezhepler Tarihi (Muhammed Ebû Zehra)
- Kitab- ul Asıl (İmam Muhammed b. el- Hasen eş- Şeybani) şeklindedir.

Eskicioğlu'nun yayınlanan bazı makale ve tebliğleri:

- İslam Hukukunda Enflasyonla İlgili Bazı Meseleler
- İslam Hukukunda Gayrı Meşru Sayılan Gelirlerin Ekonomik Yönden Değerlendirilmesi
- Modern Vergi Anlayışı ve Zekât
- Amme Velayeti
- İslam Hukukunda Vergi ve Bazı Problemlerin Çözümü
- Batılılaşma Anlamındaki Çağdaşlaşmanın İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi
- Din ve Bilimlerde Terim, Tarif ve Tasniflerin Yenilenmesi

Osman Eskicioğlu'nun Kur'an'ın çeşitli surelerini iktisadi açıdan tefsir ettiği "Kur'anın İktisadi (Ekonomik) Tefsiri" başlıklı yazıları bulunmaktadır. Ayrıca İslam ve ekonomi ile alakalı kaleme aldığı diğer bir kısım yazıların başlıkları şu şekildedir:

- Nilgün Tunçcan Ongan'ın Makalesine Cevap: İslam Ekonomisinde Bölüşüm (2012)
- İslam Ekonomisinde Gelir Dağılımı (2010)
- Kuran ve Serbest Piyasa Ekonomisi (2010)
- İslam'da Ekonomik Sistem (2010)
- Tarihte Ekonomik Dönemler Sistemler ve İslamiyet (2010)
- İslam ve Ekonomi
- İmam Birgivi'nin Para Vakıfları Hakkındaki Bazı Görüşleri (2009)
- Kitap ve Sünnette Temel İktisadi Kavramlar Adlı Tebliğin Müzakeresi (2009)
- Kuran ve Ekonomi (2009)
- Krizin Çözümü İslam Ekonomisi (2009)
- İslam'da Bankacılık Sistemi (2008)
- İslam, Küresel Kriz Sebep ve Çareleri (2008)
- Ramazan ve İş Hayatı (2008)
- Memurluk Memurlar ve Memurlardan Vergi Alınması (2008)
- İslami Muamele Görmüş Mal ve Servet Faydalı, Görmemiş ise Zararlıdır (2008)
- Modern Vergi Anlayışı ve Zekât (2007)
- İslam Hukukunda Enflasyon ile İlgili Bazı Meseleler (2007)
- İslam ve Serbest Piyasa Ekonomisi Üzerine Röportaj (2007)
- İslam Hukukunda Gayr-i Meşru Sayılan Gelirlerin Ekonomik Yönden Değerlendirilmesi
- İslam Toplumunda Vergi ve Bazı Problemlerin Çözümü
- Küresel Kriz İçin Amerika, Avrupa, Asya, Afrika ve Avustralya'ya Mecburi Bir Sesleniş (2011)
- Yeni Bir Oluşuma İhtiyaç Vardır (2010)
- Günümüz Çarpık Ekonomi Anlayışı (2009)

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından oluşturulan İslam Ansiklopedisi'nde Osman Eskicioğlu tarafından yazılan altı madde bulunmaktadır.

6. Sabri Fehmi Ülgener

Sabri Ülgener (1911-1983), 1935 yılında İstanbul Darülfünunu Hukuk Fakültesi'ni bitirmiştir. 1936 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde "İktisadiyat ve İçtimaiyat" kürsüsüne asistan olmuştur. "Kapitalizmden Evvel İaşe Buhranları" konulu tez çalışmasıyla 1941 yılında doçent, "Tarihte Darlık Buhranları ve İktisadi Muvazenesizlik Meselesi" tez çalışmasıyla 1951 yılında profesör olmuştur.

Ülgener'in, Türkiye'de bulunan sosyal bilimci Alman hocalar ile çalışmaları olmuş, Weber ve Sombart gibi düşünürlerin analizlerinden yararlanmış, Harvard Üniversitesi'nde bulunduğu kısa bir müddet zarfında J. A. Schumpeter ve A. H. Hansen gibi iktisatçılar ile münasebeti olmuştur.

Ülgener'in kaleme almış olduğu kitapların bir kısmı şunlardır:

- İktisadi İnhitat Tarihimizin Ahlâk ve Zihniyet Meseleleri (İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası)
- Tarihte Darlık Buhranları (Darlık Buhranları ve İslam İktisat Siyaseti)
- Zihniyet ve Din
- Zihniyet Aydınlar ve İzmler
- Milli Gelir İstihdam ve İktisadi Büyüme

Ülgener'in iktisat ile ilgili makale ve yazılarının bir kısmı şunlardır:

- İktisadi Hayatta Zihniyetin Rolü ve Tezahürleri
- İktisat Felsefesi Tarihinde Werner Sombart'ın Yeri ve Şahsiyeti
- Bilim, İdeoloji ve Marksizm: Marksist Teori ve Neoklasik İktisat ile İzm'ler ve Sistemler
- İslâm Hukuk ve Ahlak Kaynaklarında İktisat Siyaseti Meseleleri
- 14. Asırdan Beri Esnaf Ahlâkı ve Şikâyeti Mucib Bazı Halleri
- J. A. Schumpeter (1883-1950)
- Memleketimizin Milli Geliri ve İktisadi Refah Şartı

- Gösteriş Maksudıyla İstihlak Meselesi ve Türkiye'nin İktisadi Gelişme ve Kalkınmasındaki Zararlı Tesirleri
- İktisadi Gelişmenin Şartları ve Sınırları: Az gelişmiş Memleketlerin İstihlak ve Yatırım Meselelerine Toplu Bir Bakış
- İktisadi Refah ve Sanayileşme
- İktisadi Gelişme ve Yenilenmemizin Zihniyet Muhasebesi
- Sermaye Kaybı: Sebepleri ve Önleme İmkânı
- Gelenekçi Bir Toplumun İktisadi Kıymet ve Zihniyet Meseleleri
- Karma Ekonomide Planlamanın Rolü
- Başlarken: Az Gelişmişlik Gerçeği Karşısında Miktar Teorisi ve Yapısal Enflasyon Temayülü
- Konjonktür Teorisinin Dünü ve Bugünü
- Takdim: Türkiye'de Planlama ve Planlı Döneme Geçiş
- Adil Fiyat
- Aydınlar Sosyolojisi ve Çağımız Aydını
- Bilim, İdeoloji ve Marxizm
- İzm'ler ve Sistemler
- İktisat Teorisi ve Kuvvet Faktörü
- Dünden Bugüne İktisat ve İşletmecilik

Sabri Ülgener'in iktisadi görüşleri çeşitli araştırmacıların çalışmalarına konu olmuştur. Onun iktisadi ve dini düşünceleri üzerine birçok makale, tez ve kitap çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır:

- Bir İktisatçının Entelektüel Portresi Sabri F. Ülgener (Ahmed Güner Sayar)
- Prof. Dr. Sabri F. Ülgener Hayatı ve Eserlerine Dair (Ahmet Güner Sayar)
- Sabri Ülgener'in Bıraktığı Miras (Ahmed Sayar)
- Sabri Ülgener'in Bir Türk Weber'i Olarak Portresi (Ahmed Sayar)
- Sabri F. Ülgener'in Max Weber Eleştirisi (Ahmet Özkiraz)
- Sabri F. Ülgener'de Zihniyet ve Geri Kalmışlık: Osmanlı'dan Günümüze Yapısal Bir Çözümleme (Ahmet Özkiraz)

- İslam İktisat Ahlakına Dair Birbirini Tamamlayan Bakış Açıları: Weber ve Ülgener Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme (Celaleddin Çelik)
- Sabri F. Ülgener'in Metodolojisi, Kaynakları ve Bazı Kavramlarına Dair Eleştiriler (Ergin Çağman)
- Ülgener'in Protestanları: Bayramî Melâmîleri (Ergin çağman)
- Sabri F. Ülgener' de Zihniyet (Ayşe Çatalbaş)
- İktisadi İnhitat Tarihimizin Ahlak ve Zihniyet Meseleleri Sabri F. Ülgener (Hilmi Ziya Ülken)
- Gerçek Bir Âlim, Mümtaz Bir Şahsiyet: Sabri Fehmi Ülgener (Mustafa Acar, Hüsnü Bilir)
- Sabri F. Ülgener ve İki Eseri Üzerine Bir Değerlendirme (Fatma Torun, Hacı Duran)
- Sabri F. Ülgener, İktisadi Hayat, Tasavvuf, Geleneksel Dünya ve İslâm'ın Yeni Teolojisi (Ahmet Tak)
- Ülgener Hoca'yı Nasıl Tanıdım? (Mehmet Palamut)
- Sabri Ülgener'in İktisat Zihniyeti Çalışmaları (Anıl Mühürdaroğlu)
- Max Weber ve Sabri F. Ülgener'de Zihniyet - Din İlişkisi (Şahin Doğan)
- Prof. Dr. Sabri F. Ülgener (Ahmet Yörük)
- Kenarda Kalmış Merkezi Bir Düşünür Portresi: Sabri Ülgener (Zeki Uyanık, İbrahim Akkaş)
- Sabri F. Ülgener'i Yeniden Okumak (Abdülkadir Zorlu)
- Sabri Ülgener ve Max Weber Işığında Din ve İktisat İlişkisi (Betül Bülbül)
- Muhafazakâr Bir Düşünür Olarak Sabri Ülgener'de İktisadî Zihniyet (Murat Yılmaz)
- Ülgener'in Dikotomik Yönteminde Meslek Ahlakı ve Ahilik (Mustafa Arslan)
- Toplumsal Değişime Din ve Zihniyetin Etkisi: Sabri Ülgener Örneği (Köksal Pekdemir)
- Sabri F. Ülgener'de Zihniyet Analizi (Ahmet Özkiraz)
- Sabri Fehmi Ülgener'in İktisadi - Felsefi Anlayışı (Ergün Deniz)
- Max Weber ve Sabri Fehmi Ülgener'de İktisadi Zihniyet Analizi (Harun İlhan)
- Sabri Ülgener ve Max Weber'de İktisadi Zihniyet (Selman Ortaköy)

- İslam Toplularının Ekonomik Gelişmesinde M. Weber ve S. Ülgener'in Görüşlerinin Karşılaştırılması (Yasin Avcı)
- Sabri F. Ülgener Düşüncesi'nde Aydın Kavramı (Hüseyin Yadigaroglu)
- Sabri Fehmi Ülgener'in Ekonomi Politik Anlayışı ve Türk Düşüncesine Katkıları (Lütfü Şahin)
- Ülgener'de Din ve Kapitalizm (Fatma Zehra Kündeyi)
- Sabri F. Ülgener'e Göre 'Din - İktisat Ahlakı' İlişkisi (Sefer Yavuz)
- Bir Fenomen Olarak Zihniyet - Zihniyet Çözümlenmeleri Açısından Ülgener Yaklaşımı (Doğan Kestane)

7. Celal Yeniçeri

1943 yılında dünyaya gelen Celal Yeniçeri, 1968'de de İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirmiştir. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesine öğretim görevliliği yapmıştır. 1980 yılında yayınlamış olduğu “İslâm İktisadının Esasları” eseriyle Millî Kültür Vakfı ödülünü kazanmıştır.

“İslâm Devlet Bütçesi Hukuku ve İlgili Müesseseler” konulu doktora çalışmasını 1983 yılında, Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde ve Prof. Dr. Salih Tuğ danışmanlığında tamamlamıştır. 1989 yılında doçent, 1996 yılında profesör olmuştur.

İslam iktisadıyla ilgili kaleme almış olduğu bazı kitap çalışmaları:

- İslâm İktisadının Esasları
- İslam'da Devlet Bütçesi
- Uzay Ayetleri Tefsiri İslam Açısından Kâinat ve İmkânları
- İslâm Açısından Tüketim, Tüketicinin Korunması ve Ev İdaresi
- Peygamber, Devlet Başkanı, Aile Reisi Hz. Muhammed, Yaşadığı ve Yön Verdiği Hayat
- İslâm'ın Dayanışma-Paylaşma Medeniyeti, İlgili Tüm Kurumları ve Günümüze Taşınması
- Peygamber ve Sonrasında İslam'ın Emeğe Bakışı ve Emek Hayatını Düzenlemesi
- Hukuki-Ahlaki-Felsefi Boyutları ve Günceli ile İslam Ailesi ve Ev İdaresi

- Uzay ve Varlık Ayetleri Tefsiri” şeklindedir.

Ayrıca tercümesini ve maddeleştirilmesini yaptığı “El- İhtiyar, Metni El- Muhtar li'l- Fetva (İmam-ı Azam'ın İctihad ve Görüşleri)” adıyla yayınlanan bir eseri de mevcuttur.

Yeniçeri'nin İslam ekonomisi ve finansıyla ilgili çok sayıda makale ve bildirileri çalışmalarının bazıları şunlardır:

- Ebu Hanife'nin Hayatı, Mali ve İktisadi Görüşleri
- Asrı Saadette Devlet Bütçesi
- İslâm İktisadının Usûlü
- İktisadi Mali Güncel Meseleler
- İslam Fıkıh ve Ahlakında Kendi Kendine Yeterli Olma İlkesi ve Toplumsal Güvence Açısından Örnekleme İki Kurum
- Yoksulluğu Yok Etmede Zekâtın Yeri
- İnfaka Genel Bakış ve Mal Üzerinde Zekâtın Dışında Diğer Mükellefiyet ve Karşı Haklar
- İslâm Öğretisinde Çalışıp Kazanma/Kesb İlkesi ve Emeksiz Kazanç Peşine Düşme Olarak Dilencilik ve Benzerlerine Bakış

Celal Yeniçeri'nin, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından oluşturulan İslam Ansiklopedisi'nde kaleme aldığı sekiz madde bulunmaktadır.

8. Hamdi Döndüren

1943 yılında dünyaya gelmiş olan Hamdi Döndüren, Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi ve Finans Bölümü'nde öğretim üyesi yapmaktadır. Döndüren, İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nü ve sonrasında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirmiş, doktorasını Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Hukuku alanında tamamlamıştır. Konya Yüksek İslam Enstitüsünde İslam Hukuk ve Fıkıh Usulü alanında dersler vermiştir. Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde 1988 yılında doçent, 1995 yılında profesör olmuştur.

Müellifin İslam ekonomisi ve hukukuyla alakalı basılan kitapları şunlardır:

- Delilleriyle İslam Hukuku
- Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmihali
- İslami Ölçülerle Ticaret Rehberi
- İslam Hukukun Göre Alım-Satımda Kâr Hadleri
- Çağdaş İslami Problemlere İslami Yaklaşımlar
- Günümüz Vakıf Meseleleri

“İslam Bankacılığı ve Risk Sermayesi”, “16. Yüzyıl Kültürümüzde Finansman ve İstihdam Politikası” gibi muhtelif makaleleri bulunan Döndüren’in ulusal ve uluslararası toplantılarda sunmuş olduğu çeşitli bildiriler ise şunlardır.

- İslam’da Para, Kredi, Faiz ve Enflasyon İlişkileri
- İslam’da İşçi ve İşveren İlişkileri
- İslam Ekonomisinde Faiz ve Finans Kaynakları
- Faizsiz Bankacılıkta Bazı Kredi Kullanırma Yöntemleri ve Türkiye Tecrübesi; Osmanlı Tarihinde Bazı Faizsiz Kredi Uygulamaları ve Modern Türkiye’de Faizsiz Bankacılık Tecrübesi
- Kur’an ve Sünnette Temel İktisadi Kavramlar
- Kur’an ve Sünnete Göre Altınla İlgili Ticari Muameleler
- İslami Finansman Enstrümanı Olarak Sukuk”, “İslam Hukukuna Göre Bankamatik
- Kredi Kartı ve Pos Cihazı Kullanımı

Hamdi Döndüren, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından oluşturulan İslam Ansiklopedisi çalışmasına, araştırmalarıyla önemli katkılar sağlamıştır. Ansiklopedide Döndüren tarafından yazılan on dört madde bulunmaktadır. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, İslami ilimlerle ilgili araştırma yapanlar için temel kaynak olacak kapsamlı bir çalışmadır.

9. Murat Çizakça

1946 doğumlu olan Murat Çizakça, KTO Üniversitesi'nde lisans düzeyinde açılan İslam Ekonomisi ve Finans Bölümü'nde görev yapmaktadır. Lisans eğitimini ekonomi alanında yurt dışında tamamlamıştır. Yüksek lisans ve doktorasını iktisat tarihi alanında yine yurt dışında yapmıştır. Bursa İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisi'nde iktisat kürsüsünde asistanlık görevinde bulunmuştur. 1982 yılında doçent, 1992 yılında profesör olmuştur

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kurulan Uluslararası İslam Bankacılık ve Ekonomi Enstitüsü'nde öğretim üyeliği yapmıştır. Daha sonra Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nde öğretim üyeliği görevinde bulunmuş, aynı zamanda Malezya'da da dersler vermiştir. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından "Uluslararası Seçkin Bilim İnsanı" unvanı verilmiştir.

Bir Osmanlı iktisat tarihçisi olan Murat Çizakça, 1982 yılında tanıştığı Mısırlı araştırmacı Ahmet En-Neccar'ın tavsiyesiyle Kıbrıs'ta kurulan İslam Bankacılık ve Ekonomi Enstitüsü'nde İslam bankacılığı dersleri vermeye başlamıştır (Enstitü 1984 yılında kapanmıştır). Daha sonra İslam bankacılığının tarihini yazmaya karar vermiş, "İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi" adıyla kitap yazmıştır.

Çizakça, İslam ekonomisi ve Osmanlı vakıf sistemi üzerine makaleler ve kitaplar yazmıştır. Bu alanda birçok İngilizce çalışmaları da bulunan yazarın bazı kitapları şu şekildedir:

- İslam Dünyasında Vakıflar
- Risk Sermayesi - Özel Finans Kurumları ve Para Vakıfları
- İslam'ın Unutulan Ekonomik Modeli: Ahlaki Kapitalizm
- Türk Finans Kesiminde Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Yazarın bazı makale çalışmaları ise:

- Batı Asya'nın Gerileme Nedenleri ve Toparlanması İçin Öneriler
 - Osmanlı Dönemi Vakıflarının Tarihsel ve Ekonomik Boyutları
- şekindedir.

10. Sabri Orman

1948 yılında dünyaya gelen Sabri Orman, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Banka Meclis Üyeliği görevini yürütmektedir.

İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nü ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirmiş, aynı fakültede göreve başlamıştır. Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nde öğretim üyeliği yapmıştır. 1986 yılında doçent ve 1993 yılında da profesör olmuştur. Yurt dışında da birçok akademik görevlerde bulunmuştur. İstanbul İktisatçılar Derneği tarafından kendisine Prof. Dr. Sabahattin Zaim İslam Ekonomisi ödülü verilmiştir.

İslam iktisadi düşünce tarihi üzerine çalışmalar yapan Sabri Orman, İslam iktisadi çalışmalarına düşünce tarihinin de dâhil edilmesi üzerinde durmuştur (Orman, 2004: 1201).

Yazarın İslam iktisadıyla ilgili bazı kitapları şunlardır:

- Gazalinin İktisat Felsefesi
- İktisat Tarih ve Toplum
- İslami İktisat
- Değerler ve Modernleşme Üzerine

“Bilgi Bilim ve İslam”, “Para Faiz İslam”, “Türkiye’de Zekât Potansiyeli, Mukayeseli Hukuk ve Uygulama Açısından İşçi-İşveren Münasebetleri”, “Modernleşme - İslam Dünyası” gibi kitapların editörlüğünü yapmıştır.

Orman’ın İslam iktisadıyla ilgili bazı makale çalışmaları şunlardır:

- Başlangıcından Osmanlıya İktisadi Düşünce Tarihinin İslami Kaynakları
- İslam Entelektüel Geleneğinde İktisadi Boyutun Teşekkülü
- İslam Düşünce Geleneğinde İktisadi Krizler Meselesi: Makrızı ve Keşfu'l Gumme Bi İğaseti'l Umme Adlı Eseri
- Kur'an ve İktisat: Kredi ve Faiz Meselesine Makro-Sistemik Bir Yaklaşım
- İktisat ve Çevre

11. Cengiz Kallek

1960 doğumlu olan Cengiz Kallek, Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nü bitirmiştir. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde İslam Hukuku alanında yüksek lisansını “Hz. Peygamber Döneminde Devlet ve Piyasa” tez çalışmasıyla tamamlamıştır. “Asr-ı Saâdet'te Yönetim - Piyasa İlişkisi” başlıklı tez çalışmasıyla da İktisat Tarihi Bölümü'nde doktorasını tamamlamıştır.

Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi'nde akademik ve idari görevlerde bulunmuş, Türkiye Diyanet Vakfı İslami Araştırmalar Merkezi'nde araştırma uzmanlığı yapmıştır. İstanbul Şehir Üniversitesinde İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümünde öğretim Üyeliği yapmıştır. Yine bu üniversitede idari görevlerde bulunmuştur.

İslam ekonomisi ve tarihiyle alakalı olarak yazarın telif ettiği kitaplar şunlardır:

- Hazreti Peygamber (S.A.V) Döneminde Devlet ve Piyasa
- Asr-ı Saadette Yönetim - Piyasa İlişkisi
- İslam İktisat Düşüncesi Tarihi: Harac ve Emval Kitapları
- Sosyal Servet (İslam'da Yönetim Piyasa İlişkisi)

Kallek, İslam iktisadıyla alakalı birçok makale yayınlamıştır.

- Narh Konusuna Yeniden Bakış
- Bir Hukuk Maliye ve Ticaret Terimi Olarak Sak yayınlamış olduğu makalelerden bazılarıdır.

Cengiz Kallek, Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) İslam Araştırmaları Merkezi'nde çeşitli görevlerde bulunmuştur. Türkiye Diyanet Vakfı tarafından oluşturulan İslam Ansiklopedisi çalışmasına, araştırmalarıyla çok önemli katkılar sağlamıştır. Ansiklopedide, Kallek tarafından kaleme alınan yüzeli dokuz madde bulunmaktadır. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, İslami ilimler ve İslam ülkeleriyle alakalı bilgilerin maddeler halinde yer aldığı, güvenilir kaynaklara dayalı, kapsamlı bir çalışmadır. 2000'den fazla yazarın katkılarıyla kırk dört cilt olarak 25 yılda tamamlanmıştır. 1988 yılında başlayan ansiklopedi çalışması 2013 yılında 44 cilt olarak yayınlanmıştır.

12. Servet Bayındır

Servet Bayındır 1965 yılında doğmuştur. İstanbul Üniversitesi İslam İktisadı ve Finansı Anabilim Dalı Başkanı görevini yürütmekte olan Bayındır, aynı zamanda aynı üniversitede İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyeliği yapmaktadır. İslam hukuku, İslami finans, faizsiz bankacılık, para ve sermaye piyasaları alanlarında dersler vermektedir.

Bayındır, Marmara Üniversitesi İlahiyat ve Anadolu Üniversitesi İktisat Fakülteleri'ni bitirmiştir. Marmara Üniversitesi'nde İslam Hukuku alanında "Özel Finans Kurumlarının İslam Hukuku Yönünden Değerlendirilmesi" konusunda yüksek lisans tez çalışması, "Faizsiz Bankacılık İşletmelerinin İslam Fıkhdaki Yeri" konulu da doktora çalışması yapmıştır. "İslam Hukuku Penceresinden Vadeli İşlem Sözleşmeleri" konulu çalışmasıyla 2008 yılında doçent olmuş, "İslam Hukuku Açısından Para ve Sermaye Piyasası İşlemleri" konulu çalışmasıyla da 2014 yılında profesör olmuştur.

Servet Bayındır İslam hukuku ve finansıyla ilgili,

- Fıkhi ve İktisadi Açından İslami Finans - 2 (Para ve Sermaye Piyasaları)
- İslam Hukukun Penceresinden Faizsiz Bankacılık
- Fıkhi ve Ahlaki Yönleriyle İslam'da Ticaret (Tercüme) kitaplarını yazmıştır.

Yine bu alanda birçok makale çalışması mevcuttur:

- "Şafii Fukahasının Beyu'l-i'ne Hakkındaki Yaklaşımı ve Bunun Günümüz İslami Finans Piyasalarına Yansıması
- Menkul Kıymetleştirme Uygulamaları ve Fıkıhtaki Yeri
- Finansal Türev Varlıklar ve Bu Varlıklar Üzerine Yapılan Sözleşmelerin Fıkhi Tahlili
- Din ve Ülke Farklılığının Faizin Hükmüne Etkisi
- Çağdaş Murabahaya Etkisi Bakımından Fıkıhta Va'din Bağlayıcılığı Meselesi
- Banka Mevduat Hesaplarının İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi
- Bir Finansman Yönetimi Olarak Kullanılan Sermaye Ortaklığının İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi

- Sermaye ve Tarihsel Süreçte Mali Aracı Kurumların Sermayeye Yaklaşım Tarzı” makale çalışmalarının bir kaçıdır.

“Katılım Bankacılığının Finans Sektörüne Getirdiği Yenilik ve Açılımlar” çalışmasıyla proje ödülü kazanmış; ulusal veya uluslararası toplantılarda, “Kur’an’da Piyasa ve İnsan Hürriyeti”, “Asya ve Afrika Kültürünün Dünyaya Bir Armağanı: Faizsiz Bankacılık” konularında bildirilerde bulunmuştur. “Leasing Uygulamasının Fıkhi Durumu”, “İslam’da Finansman İşlemleri; Tarihsel Gelişim ve Günümüz Uygulamaları” gibi muhtelif konularda yazılar yazmıştır.

**EK 2 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSIYLA
İLGİLİ TELİF EDİLEN BAZI KİTAPLAR**

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
1924	Nazar-ı İslam’da Zenginliğin Mevkii	Ahmed Nazmi
1924	İslam İktisat İçtimaiyatı Sosyalizmi ve Kapitalizmi Hüsn-i Telif Edebilir	M. Cemal
1932	Müslümanlıkta İktisadın Ehemmiyeti	Ahmed Hamdi Aksekili
1950	İş Ahlakı ve Mesuliyet Duygusu	Cemal Ataç
1951	Tarihte Darlık Buhranları ve İktisadi Muvazenesizlik Meselesi	Sabri Fehmi Ülgener
1951	İktisadi İnhitat Tarihimizin Ahlâk ve Zihniyet Meseleleri	Sabri Fehmi Ülgener
1956	İstanbul Mensucat Sanayiinin Bünyesi ve Ücretler	Sabahattin Zaim
1960	Zekât İslam’da Sosyal Hizmet Müessesesinin İlk Rükündür	Ahmet Hamdi Turgut
1962	İslam’da Çalışmanın Önemi	Halil Aslangül
1962	Milli Gelir İstihdam ve İktisadi Büyüme	Sabri Fehmi Ülgener
1964	İslam’da Emek-Sermaye	Eşref Efendizade Şevketi
1964	İslam’da Ticari Ahlak	Yusuf İnan
1965	Cemiyetin Refahı "İslam’da Ticaret, Ziraat ve Sınat	Sami Özakyol,
1965	Allah’ın Kanunları (İslamiyet’te Sosyal Adalet)	Kazım Özcan
1966	İslam’da İktisat Anlayışımız	Mehmet Said Çekmegil
1966	İslam’da Ticaret Hukuku,	Osman Karaçöğür
1966	İslam’ın Ekonomik Politikaları	Ahmet Atılğan
1966	Müslümanlar Nasıl Çalışmalı?	Mehmet Şevket Eygi
1967	İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü	Sezai Karakoç
1967	Çalışmak İbadettir: İslam’da İşçi İşveren Hakkı	Musa Çakır
1967	İslam Toplumunda İşçi ve Tacirin Sosyal Görevi	Yusuf Ziya İnan
1967	İslam Dininde Sosyal Adalet İlkeleri	Yusuf Ziya İnan
1969	Modern İktisat ve İslam	Sabahattin Zaim
1969	İslamiyet ve Ekonomik Doktrinler	Süleyman Karagülle
1971	İslam’da İşçi ve İşveren Münasebetleri	Cemaleddin Kaplan
1972	İslam’da İşçi ve İşveren Hakları	Ahmed Şahin
1972	Bir Sosyal Güvenlik Kuruluşu Olan Zekât	Yunus Vehbi Yavuz
1973	Türkiye’de Nüfus Meselesi	Sabahattin Zaim
1974	İslam’da Ticari Ahlak ve Rızık Meselesi	Osman Karaçöğür
1975	Hisbe Teşkilatı (Bir İslam Hukuk ve Tarih Müessesesi Olarak Kuruluş ve Gelişmesi)	Yusuf Ziya Kavakçı
1975	İsraf Ekonomisi	Agah Oktay Güner

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
1976	Faşizm Komünizm ve İslam	Ramazan Nazlı
1976	İslamiyet ve Sosyalizm	Mehmed Şevket
1976	İslamiyet ve Sosyalizm	Mustafa Kubilay İmer
1976	İslam Banka Bankacılık	Hüsnü Çeşmeci
1977	İslam'da Ticaret Hukuku	Abdülkerim Polat
1978	Verim Ekonomisi	Agah Oktay Güner
1978	İbni Haldun'un Ekonomik Görüşleri	Nihat Falay
1978	Osmanlılarda Sosyo-Ekonomik Yapı	Necdet Sevinç
1979	İslam'da İşçi-İşveren İlişkileri	Hüseyin Atay
1979	İktisat Penceresinden İslam	Ferit Yücel
1979	İslam ve İktisadi Nizam	Sabahattin Zaim
1979	İslam İktisadına Giriş	Ahmet Debbaoğlu (Ahmet Tabakoğlu)
1980	İslam İktisadının Esasları	Celal Yeniçeri
1981	İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası: Fikir ve Sanat Tarihi Boyutu	Sabri Fehmi Ülgener
1981	Zihniyet ve Din	Sabri Fehmi Ülgener
1981	İslam Şirketler Hukuku (Emek-Sermaye Şirketi)	Osman Şekerci
1981	İslam Hukukunda Mülkiyet Hakkı ve Servet Dağılımı	Fahri Demir
1981	İslam'da İşçi-İşveren Münasebetleri	Hayreddin Karaman
1983	Süleyman Yükcü, Kar Zarar Ortaklığı Belgesi (Esaslar, Muhasebeleştirme ve Uygulama)	Müjdat Ünlen
1983	Zihniyet, Aydınlar ve İzm'ler	Sabri Fehmi Ülgener
1983	Üçüncü Çözüm: İslamiyet'in Sosyo-Ekonomik Modeli	İsmet Bozdağ
1983	İslam Açısından Enflasyon ve Çözüm Yolları	Osman Eskicioğlu
1983	İslam'ın İlk Döneminde Zengin Yoksul İlişkileri ve Zekât	Davut Dursun
1984	İslam Hukukuna Göre Alım-Satımda Kar Hadleri	Hamdi Döndüren
1984	İnsan-Toplum- İktisat (İbn Haldun'dan Yola Çıkılarak Çok Yönlü Bir Tahlil Denemesi)	İbrahim Erol Kozak
1984	Darlık Buhranları ve İslam İktisat Siyaseti	Sabri Fehmi Ülgener
1984	Gazali'nin İktisat Felsefesi	Sabri Orman
1984	İslam'da Sosyal Dayanışma Meseleleri	Mehmet Şeker
1984	İslam'da Devlet Bütçesi	Celal Yeniçeri
1985	Faiz	Mehmed Zahid Kotku
1985	Bir Sosyal Siyaset Müessesesi Olarak Vakıf	İbrahim Erol Kozak
1986	İslam'da Sosyal Adalet	Rüştü Şardağ
1986	Bütün Yönleriyle Faiz Hadisleri	Selman Başaran
1986	Faizsiz Bankacılık ve Kalkınma	Cihangir Akın
1986	İslam'da Ticaret	Halil Günenç
1987	Türkiye'de Özel Finans Kurumları ve İslam Bankacılığı	İsmail Özsoy

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
1987	Sosyal Güvenlik Açısından Zekât	Turan Yazgan
1987	İslam'da Sosyal Güvenlik	Faruk Beşer
1988	İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi	Ahmed Akgündüz
1988	İslam ve Ekonomik Hayat	Ahmet Tabakoğlu
1988	Çağdaş Ekonomik Problemlere İslami Yaklaşımlar	Hamdi Döndüren
1988	İslam'da Faiz Meselesine Yeni Bir Bakış	Süleyman Uludağ
1988	İslam Ekonomisinin Temel Meseleleri	Muhammed Ekrem Han
1990?	Tıkanan Sistemler ve İslam'ın Dinamizmi	Bekir Ali Bilgiç
1990	İslam'da Kazanç Sistemi ve Çalışma Hayatı	Bekir Ali Bilgiç
1990	İslam'da İş ve Ticaret Ahlakı	Hüseyin Kaleşi
1990	Ahilik Nedir	Neşet Çağatay
1990	Günümüz Meseleleri Faiz - Ticaret	İsmail Mutlu
1990	Çalışma Hayatı ve İslam	Yunus Vehbi Yavuz
1990	İslâm-Türk Medeniyetinde Vakıflar	Sipahi Çataltepe
1990	İslam Dini ve Sosyal Adalet	Ali Şafak
1990	Günümüz Meseleleri Faiz Ticaret	İsmail Mutlu
1990	İslam Dininde Faiz	Nuri Akay
1991	Alternatif Faizsiz Banka (Selem ve Kredileşme)	Süleyman Karagülle
1991	Ana Hatlarıyla İslam Ekonomisi	Servet Armağan
1991	Ahilik	Yusuf Ekinci
1992	İslam-İnsan-Ekonomi	Sabahattin Zaim
1992	İslam'da Ticaret	Hasan Burkay
1992	(Hazreti Peygamber (S.A.V) Döneminde) Devlet ve Piyasa	Cengiz Kallek
1992	İslam Ekonomisinde Tasarruf ve Ekonomik Gelişme	Mustafa Sabri Erdoğan
1992	İslam'a Göre Banka ve Sigorta	Hayreddin Karaman
1993	İslam ve Toplumsal Kalkınma	Muhsin Abdülhamid
1993	Türkiye'de - Dünyada Faizsiz Bankacılık ve Hesap Sistemleri	Mustafa Uçar
1993	Alternatif Faizsiz Banka	Süleyman Karagülle
1993	İslam Toplumunun Ekonomik Yapısı	Mehmet Faysal Gökalp, Turan Güngör
1993	Sosyal Siyaset Açısından İslam'da Ücret	Adem Esen
1993	Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmihali	Hamdi Döndüren
1993	Faiz ve Problemleri	İsmail Özsoy
1994	İslam Ekonomisinde Gelir ve Sermaye	Mustafa Sabri Erdoğan
1994	Kur'an-ı Kerim'de Çalışma Kavramı (Sosyolojik Bir Yaklaşım)	Mehmet Rami Ayas
1994	İslam İktisadına Narh	Davud Aydın
1994	İktisat ve Din	Mustafa Özel
1994	İslam Topluluklarında Sosyo-Ekonomik Gelişme	Bünyamin Duran

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
1995	Bir İslam Devletinin İktisadi Sistemi Nasıl Olmalıdır?	Murat Bayrak
1995	Silm Sosyal Yapılanma	Arif Ersoy
1995	İslam Hukuku Açısından Serbest Piyasa Ekonomisi	Osman Eskicioğlu
1995	İktisat, Siyaset ve Din (Seçme Yazılar)	Mustafa Özel
1995	Devlet ve Ekonomi	Mustafa Özel
1995	Vakıflar (Elmalılı M. Hamdi Yazır Gözüyle)	Nazif Öztürk
1995	Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi	Nazif Öztürk
1996	İslam Ekonomik Sistemi ve Weberci Görüşler	Orhan Türkdoğan
1996	İslamiyet'in Ekonomi Politikası	Erdoğan Aydın
1996	Ahi Ocakları ve Bir Ahilik Belgesi	Mustafa Sucu
1996	İslam Hukukunda Vergiler, (Yahya b. Adem'in Kitabı'l- Harâc'ı)	Osman Eskicioğlu
1996	İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları	Osman Eskicioğlu
1996	İslâm Açısından Tüketim, Tüketicinin Korunması ve Ev İdaresi	Celal Yeniçeri
1996	Türkiye'de Kapitalizmin Gelişmesi 1 (İç Pazarın Oluşma Süreci 1920'ye Kadar)	İbrahim Okçuoğlu
1996	İslam'ın Işığında Sigortacılık	Nihat Dalgın
1997	Ekonomik ve Sosyal Boyutlarıyla İslam'da Nüfus Politikası	Hüseyin Saraç
1997	Banka Faizi Helal Midir? Banka Faizi Ne Zaman Haram, İslami Faize Dönüşür?	Fahrettin Süldür
1997	(Asr-ı Saadette) Yönetim - Piyasa İlişkisi	Cengiz Kallek
1997	Özel Finans Kurumları	İsmail Özsoy
1997	İslam Hukukunda Borcun Gecikmesi (Borçlunun Temerrüdü ve Alacaklının Temerrüdü)	Rahmi Yaran
1997	Sekülerleşme Krizi ve Bir Çıkış Yolu	Bünyamin Duran
1997	Şirket-i Hayriye	Eser Tutel
1998	İşçi Kültürünün Yükselişi İş Ahlakı	Orhan Türkdoğan
1998	Osmanlı Şirket Kültürü	Fethi Gedikli
1998	İslam Hukukunda Borçların İfası	Bilal Aybakan
1998	İslami Ölçülerle Ticaret Rehberi	Hamdi Döndüren
1998	Günümüz Vakıf Meseleleri	Hamdi Döndüren
1998	Bir İktisatçının Entelektüel Portesi Sabri F. Ülgener	Ahmed Güner Sayar
1998	Bir Sivil Örgütlenme Modeli: Ahilik	Veysi Erken
1998	Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Hayatında Vakıfların Rolü (1585-1683)	Hasan Yüksel
1999	Türkiye'de Kapitalizmin Gelişmesi 2 (İç Pazarın Oluşma Süreci 1923-1950)	İbrahim Okçuoğlu
1999	İslam ve Ekonomi	Osman Eskicioğlu
1999	Faiz	Mehmet Yazıcı
1999	Bankalarla Karşılaştırmalı Olarak Hukuki Yönden Özel Finans Kurumları	Ahmet Battal
1999	İslam Ekonomisinin Eleştirisi	Faik Bulut

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
1999	İslam'ın İlk Döneminde Ticari Hayat	Ahmet Turan Yüksel
1999	İslam Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi	Ziya Kazıcı
1999	İslam Hukukunda Akitler	Orhan Çeker
2000	18. Yüzyılda Türkiye'de Vakıf Müessesesi Bir Sosyal Tarih İncelemesi	Bahaeddin Yediyıldız
2000	Ahırzaman İlmihali	Hayri Kırbaşoğlu
2000	Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi	Mehmet Genç
2000	Fıkhi ve İktisadi Açıdan İslami Finans	Servet Bayındır
2000	Kapitalizmde Eşitsiz Gelişmenin ve Rekabetin Tarihi 1	İbrahim Okçuoğlu
2000	Kapitalizm ve Yoksulluk (Dünya İşbölümü, Azgelişmişlik ve Alternatif Yaklaşımlar)	Çiğdem Şahin
2000	İslam Ekonomisi Üzerine	Talip Altuğ
2001	Türkiye'de Kapitalizmin Gelişmesi 3 (İç Pazarın Oluşma Süreci 950-1991)	İbrahim Okçuoğlu
2001	İslam'ın Hayata ve Ekonomiye Bakışı	Mustafa Kapçı
2001	İslam'ın Ekonomik Boyutu	Bekir Gülce
2001	İktisat, Tarih ve Toplum	Sabri Orman
2001	İş ve Meslek Ahlakı	Mahmut Arslan
2001	İslam Ekonomisi Açısından Dayanışma ve Sosyal Güvenlik	Ali Şensoy
2002	Krizin Sabahı	İbrahim Canan
2002	İslam'ın Ekonomik Yüzleri	Timur Kuran
2002	Kapitalizmde Eşitsiz Gelişmenin ve Rekabetin Tarihi 2	İbrahim Okçuoğlu
2002	Kapitalizmde Eşitsiz Gelişmenin ve Rekabetin Tarihi 3	İbrahim Okçuoğlu
2002	Kapitalizmde Eşitsiz Gelişmenin ve Rekabetin Tarihi 4	İbrahim Okçuoğlu
2002	Kapitalizmde Eşitsiz Gelişmenin ve Rekabetin Tarihi 5	İbrahim Okçuoğlu
2002	Osmanlı Devlet'inde Haremeyn Vakıfları (XVI.-XVII. Yüzyıllar)	Mustafa Güler
2003	İslam'ın İlk Üç Asrında Toprak Sistemi	Mustafa Demirci
2003	Kur'an'da Servet Dağılımı	Ali Soylu
2003	Osmanlı Para Vakıfları	Tahsin Özcan
2003	İktisat ve Ahlak	Ömer Demir
2003	Ahilik ve Demokrasi	Galip Demir
2003	İktisat ve Ahlak	Ömer Demir
2003	Kur'an'da Servet Dağılımı	Ali Soylu
2003	Osmanlı Vakıf Medeniyeti	Ziya Kazıcı
2003	Önemszenmeyen Haram Faiz	İsmail Mutlu
2003	Alım Satım ve Faiz	Hasip Asutay
2003	Özel Finans Kurumları ve Muhasebe Uygulamaları	Aydın Karapınar
2004	Bir Sosyal Güvenlik Kurumu Olarak Zekât	Yunus Vehbi Yavuz
2004	İslam'da İşçi İşveren Hakları ve İş Ahlak	Hayrullah Gündoğdu

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2004	İktisat ve Ahlak (İktisada Giriş)	Salih Mirzabeyoğlu
2004	Bursa'da Vakıfların Sosyo-Ekonomik İşlevleri	Cafer Çiftçi
2004	İslam Hukukunda Özel Mülkiyet ve Sınırlamaları	Halit Çalış
2004	İslam İktisat Düşüncesi Tarihi: Harac ve Emval	Cengiz Kallek
2005	İktisat Tarihi (Toplu Makaleler I)	Ahmet Tabakoğlu
2005	İslam Hukuku Penceresinden Faizsiz Bankacılık	Servet Bayındır
2005	İslam Sosyolojisi	Kadir Canatan
2005	İslam İktisadı (Toplu Makaleler II)	Ahmet Tabakoğlu
2005	İktisat Metodolojisi ve Düşünce Tarihi Yazıları	Ahmed Güner Sayar
2005	Asya Üretim Tarzı ve Osmanlı İmparatorluğunda Mülkiyet İlişkileri	Muzaffer İlhan Erdost
2005	Kur'an'da Toplumsal Düzen	Muhsin Demirci
2005	İslam'da Modern Ticari Meseleler	Abdulaziz Beki
2005	İslam'da Ticaret Ahlakı	Abdulaziz Beki
2005	İslam'da Faiz Yasağı ve Çağdaş Finans	Sami Uslu
2005	İslam'da Tüketici Hakları	Hüseyin Arslan
2006	Tüketim Kültürü (Yetinen Toplumdan Tüketen Topluma)	Yavuz Odabaşı
2006	Bir Sosyal Siyaset Müessesesi Olarak Vakıf, 2006	İbrahim Erol Kozak
2006	Tevekkül Mü? Tembellik Mi? İslam'da Tevekkül ve Çalışma	Abdulaziz Hatip
2006	Kur'an'da Mal Kavramı	Nurettin Turgay
2006	Paylı Mülkiyet Yönetimi (Açıklamalı-İçtihatlı)	Nihat Yavuz
2006	İslam Hukukunda Anonim Ortaklıklar	Murtaza Köse
2006	İslam ve Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları ve Vakıf Müessesesi	Mehmed Fuad Köprülü
2006	Ekonomik ve Mali Yönleriyle Vakıflar (Süleymaniye ve Şehzade Süleyman Paşa Vakıfları)	Tevfik Güran
2006	İslam Toplumunda Çalışma Hayatı	Ramazan Altınay
2006	İnfak	Kasım Yürekli
2006	İslam Hukukunda Emek-Sermaye Ortaklığı (Mudarebe)	Hasan Ellek
2006	Zihniyet ve Din. İslam, Tasavvuf ve Çözülme Devri İktisat Ahlakı	Sabri Fehmi Ülgener
2006	Ahi Evran ve Ahilik	Fatih Köksal
2007	Zekât Kitabı	Mehmet Günay
2007	Bugünkü İslam Dünyası (Problemleri - Ümitleri - Dinamikleri)	Servet Armağan
2007	Ahilik Kültürünün Dünü ve Bugünü	Mustafa Köksal
2007	Mevlana Celaleddin Rumi'nin İktisat Anlayışı	Adem Esen
2007	Dünya Ahiret Dengesinde Zenginlik ve Yoksulluk	Cemal Ağırman
2007	Türk Hukukunda Katılım Bankası Katılma Hesabı Sözleşmesi (İşlevi-Hukuki Niteliği-Hükümleri)	Mustafa Tiftik
2007	Weber'de Kapitalizmin Ruhu ve İslam Üzerine Sosyo Psikolojik Bir Deneme	Ömer Evren Tanyaş
2007	İslam'da Ticaret Ahlakı ve Helal Kazanç	Enes Uner

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2007	Sermayenin Küresel Egemenliği ve İslam	Vahap Erdoğan
2008	İslam Hukuku Penceresinden Vadeli İşlem Sözleşmeleri	Servet Bayındır
2008	Niçin Zekât	Vehbi Karakaş
2008	İstisna Akdinde Müteahhidin ve İş Sahibinin Temerrüdü Hüküm ve Sonuçları	Kemal Dayınlarlı
2008	Ticaret Erbabı, Devlet Başkanı ve Ordu Komutanı Olarak Peygamberimiz (S.A.V.)	Mehmet Emin Ay
2008	İş ve Ticaret Ahlakı	Muhlis Akar
2008	Ahilik: Ahlakla Kalitenin Buluştuğu Bir Esnaf Teşkilatlanma Modeli	Ekrem Dölek
2008	Kapitalizmin Dünya Krizi	İbrahim Okçuoğlu
2008	Giresun Yöresinde Osmanlı Vakıfları ve Vakıf	Mehmet Fatsa
2009	İslam'ın Girişimci Kültürü ve Pazarın Yolu	Mahmut Naim Karaman
2009	İş Dünyamızın Ufkundaki Işık - İslam'ın Girişimci Kültürü ve Pazarın Yolu	Mahmut Naim Karaman
2009?	İslam Toplum ve İnsan Ekseninde Ekonomi	Mehmet Abidin Kartal
2009	Fıkhi Açıdan Günümüz Para Mübadelesi İşlemleri	Abdullah Durmuş
2009	Küresel Krizden Küresel Huzura	Mehmet Abidin Kartal
2009	İktisadi Prensipler (Risale-i Nurdan)	Mehmet Abidin Kartal
2009	Peygamber ve Sonrasında İslam'ın Emeğe Bakışı ve Emek Hayatını Düzenlemesi	Celal Yeniçeri
2009	Çalışma Hakları ve İslam	Mahmut Kaya
2009	İş Ahlakının Temel Temelleri: Yönetmel Bir Yaklaşım	Şevki Özgener
2009	İslam Çalışma Ahlakı Emin Yayınları	Abdurrahman Kurt
2009	Para, Banka, Devlet (Merkez Bankası Bağımsızlaşmasının Ekonomi Politikası)	Ümit Akçay
2009	Ekonomi ve İnanç	Mehmet Salih Geçit
2009	Ticari ve Ekonomik Meseleler-Fetvalar 1	Mehmet Talu
2009	İslam'ın İlk Döneminde İmanın Toplumsal Yansıması	Abdurrahman Kurt
2010	Fevzi Serkan Özdemir, Katılım Bankacılığı	Abitter Özulucan
2010	Osmanlı Dönemi Tahvil ve Hisse Senetleri (Ottoman Securities)	Ali Akyıldız
2010	Helal Kazanç - İnfak (Ticari ve Ekonomik Meseleler-Fetvalar 2)	Mehmet Talu
2010	İslam, Eşitlik ve Sosyal Adalet	Muhammed Nur Denek
2010	40 Hadiste Ticaret	Zekeriya Güler
2010	İslam Hukukunda Akdın Sınırları	Recep Özdirek
2010	Kur'an-ı Kerim'de Rızık ve İktisadi Hayat	Ahmet Coşkun

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2010	Kur'an-ı Kerime Göre İslam Düzeni ve Ekonomik Esasları	Osman Eskicioğlu
2010	Faizsiz Ekonomi (Sosyo-Ekonomik Yaklaşım)	Fazıl Yozgat
2010	Katılım Bankacılığı (Felsefesi, Teorisi ve Türkiye Uygulamaları)	Hüseyin Tunç
2010	İslam Hukuku Çerçevesinde Finansman ve Bankacılık	İshak Emin Aktepe
2010	Gündemdeki Tartışmalı Dini Konular: Ticaret Hayatımız 2	Nihat Dalgın,
2010	İslam Ülkeleri Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi	Kahraman Arslan
2011	Ekonomik Krizlere Karşı - İslam'ın Girişimci Kültürü	Mahmut Naim Karaman
2011	İktisadın Unuttuğu İnsan	Ester Biton Ruben
2011	İslam Ülkeleri Neden Geri Kaldı? (İslam Ülkelerinin Ekonomik, Politik, Sosyal Gelişimi)	İsmail Tokalak
2011	İslam Ekonomisinde Gelir Dağılımı	Osman Eskicioğlu
2011	İslam Hukuku Açısından Hukuk ve İnsan Hakları	Osman Eskicioğlu
2011	İslam Açısından Enflasyon	Osman Eskicioğlu
2011	Bir Sosyal Siyaset Kurumu Olarak Ahilik	İsmet Uçma
2011	Türk - İslam Medeniyetinde Ahilik ve Fütüvvet- Namerlerin Yeri	Mehmet Şeker
2011	Faiz ve Finansman Hadisleri	İshak Emin Aktepe
2011	Hadis Kaynaklarında Faiz ve Finansman	İshak Emin Aktepe
2011	İslam Ekonomi Felsefesi	Faruk Yılmaz
2011	Hz. Peygamber Döneminde Çalışma Hayatı ve Meslekler	Elnure Azizova
2011	Tasarrufat-ı Mülkiye (Osmanlı'da Bir Politik İktisad Kitabı - Serandi Arşizen)	Hamdi Genç, Mustafa Erdem Özgür
2011	İslam'da Ticaret Prensipleri	Cevat Akşit
2011	Mülk Yazıları	Recep İhsan Eliaçık
2011	Yılmaz Yunak, Hakkı Yılmaz, Eren Erdem, İslam ve Kapitalizm (Medine'den İnsanlığa)	Recep İhsan Eliaçık
2011	İslam'da Adaletli Yöneticiler ve Vahşi Kapitalizm	Ebuseyf Çiftçi
2012	Sorularla Katılım Bankacılığı	İshak Emin Aktepe
2012	Bünyamin Er, Katılım Finansmanı Katılım Bankacılığı ve Girişim Sermayesi	Halil İbrahim Bulut
2012	Katılım Bankacılığına Giriş (Sağlam Bankacılık Modeli İle)	M. Şerafettin Özsoy
2012	Ticari Malların Zekâtı	Emrullah Dumlu
2012	Faiz ve Banka	Mahmut Sezen
2012	Marx'ın Simiti	Esat Arslan
2012	İş ve Maneviyat (Çalışma Ahlakı Üzerine Bir İnceleme)	Aydın Başbuğ
2012	İş ve Ticaret İlmihali	Hayreddin Karaman
2012	Alışveriş ve Ticaret Risalesi	Muhammed Konyevi

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2012	Katılım Bankalarında Kredi Derecelendirmesi ve Etkin Subjektif Kriterlerin Anket Yöntemi ile Ölçümü	Mehmet Yeşilyaprak
2012	Mustafa Akyol, İslam'ın Unutulan Ekonomik Modeli: Ahlaki Kapitalizm	Murat Çizakça
2012	İslam ve Kapitalizm	Refikullah Çiçek
2012	İslam İş ve Ticaret Ahlakı	Saffet Köse
2012	Müslüman ve Para	Hekimoğlu İsmail
2013	İslam'ın Dayanışma - Paylaşma Medeniyeti (İlgili Tüm Kurumları ve Günümüze Taşınması)	Celal Yeniçeri
2013	İslam Ekonomisi	Şevki Çobanoğlu
2013	Helal Kazanç (Hayatımızın Mihenk Taşı)	Siraceddin Önlüer
2013	İslam Dünyası Neden Geri Kaldı? Nasıl İlerler?	Fahri Kayadibi
2013	Ahlaki Ekonomi	Hüseyin Mualla Yüceol
2013	Klasik Modernizmde Kur'an'a Yaklaşımlar	İsmail Albayrak
2013	Mevduat ve Katılım Bankaları İçin Banka Muhasebesi	Ferhat Sayım
2014	Katılım Bankacılığı Türkiye Örneği	Mehmet Dikkaya, Yunus Kutval
2014	Kent-İslam ve Kapitalizm (Şehre Yürüyelim Batı Yıkılacak)	Lütfi Bergen
2014	İslam İşbirliği Teşkilatı Ülkeleri Gelir Eşitsizliği ve Fakirlik Analizi	Hasan Vergil
2014	İslam İktisadı ve Modern Kapitalizm	Ahmet Tabakoğlu
2014	İslami Sigorta (Takaful) Türkiye Uygulaması	Sinan Okumuş
2014	Osmanlı'da Vakıf Medeniyeti (Osmanlı Medeniyeti Tarihi 2)	Ziya Kazıcı
2014	Din ve Küresel Ekonomi – Politik	Ramazan Kurtoğlu
2014	Vakıf Ağacının Dalları	Figen Yaman Coşar
2014	İlim Hikmet Pınarından Ticaret Ehline	M. Şerafeddin Kalay
2014	İmparatorluğun Açlıkla İmtihanı - Osmanlı Toplumunda Kıtlıklar (1560-1660)	Zafer Karademir
2014	Kur'an-ı Kerim'in Tüketimle İlgili İlk Mesajları	Mehmet Sami Yıldız
2014	İslam'da Ticaret Rehberi	Adem Şener
2014	Hukuki ve Mali Boyutlarıyla Sukuk Kira Sertifikaları	İlhami Söyler
2014	Allah Emekten Yanadır (İslam'ın Kayıp Hükmü Yarıcılık)	Hasan Köse
2014	Tüm Yönleriyle Kar Dağıtımı	Nazmi Karyagdı
2014	İçimizdeki Faiz Lobisi	Melih Oktay
2014	İslam Toplumunda Ticaret Ahlakı	Mustafa Bilgen
2014	İslam Ekonomisinin Temelleri	Sabahattin Zaim
2014	İslami Finans	Atilla Yanpar
2014	Borç Tuzağı ve Faiz Lobisi	Şevki Çobanoğlu

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2014	Zihniyet, Din ve İktisat (Osmanlı'dan Günümüze Türk Toplumunun İktisadi Zihniyet Dönüşümü ve Tipolojik Analizi)	Hasan Hüseyin Aygül
2014	İslami İktisat, Değerler ve Modernleşme Üzerine	Sabri Orman
2014	19. Yüzyılda Osmanlı Ekonomisi Üzerine Araştırmalar	Tevfik Duran
2014	Hukuki – Ahlaki - Felsefi Boyutları ve Günceli ile İslam Ailesi ve Ev İdaresi	Celal Yeniçeri
2014	İşsizliğin Tarihi	İbrahim Okçuoğlu
2014	Faiz Belası	M. Mustafa Uzun
2015	Osmanlı Vakıflarının Kurulması ve Yaşatılmasında Devlet Kurumlarının İşleyişi	Rıfat Özdemir
2015	İslam Hukukunda Tüketicinin Korunması (Ayıp Muhayyerliği)	Mustafa Kisbet
2015	Sosyal Servet (İslam'da Yönetim Piyasa İlişkisi), 2015	Cengiz Kallek
2015	İslamiyet'in Ekonomi Politikası (İslamiyet Gerçeği IV)	Erdoğan Aydın
2015	Para Vakıfları (Nazariyat ve Tatbikat)	İsmail Kurt
2015	İslam Sosyolojisinin İmkânı	Mustafa Tekin
2015	İslam'da işçi-İşveren İlişkileri	Hüseyin Atay
2015	İslami Bankacılık Sözleşmelerinin Temelleri	Erdem Bafra
2015	Sosyal İslam	Recep İhsan Eliaçık
2015	İslam Hukuku Açısından Mali Piyasa ve Mali Piyasa Araçları	Aytaç Aydın
2015	İslam Hukuku'nda Kıymetli Evrak Kambiyo Senetleri Hisse Senedi ve Borsa	Aytaç Aydın
2015	Din ve Ekonomi Bağlamında İslam Maliye Tarihi ve Maliye Sistemi	Şahin Yeşilyurt
2015	Serkan Ünlü, Doğru Ticaret ve Helal Kazanç, 2015	Yalçın Bulut
2015	Arap Yarımadası'nda Ticaret Hz. Peygamber ve Dört Halife Dönemi	Faruk Bal
2015	Kureyş Kervanları (Hukuk Sosyolojisi Açısından Vahiy Döneminde Ticari Hayat)	Hüseyin Baysa
2015	İslam Hukuku'nda Sermaye ve Sermaye Hareketleri	Ömer Faruk Habergetiren
2015	İslami Finans (Türkiye'deki Gelişimi, Mevcut Sorunlar ve Çözüm Önerileri)	Suna Akten Çürük
2015	Sukuk ve Muhasebesi (Kira Sertifikalarına İlişkin Teori-Mevzuat-Uygulama)	Erdal Yılmaz, Ahmet Gökgöz
2015	Krizlerin Panzehiri Paylaşım Odaklı Ekonomi	Bülent Gedikli
2015	Erdal Yılmaz, Sukuk ve Muhasebesi (Kira Sertifikalarına İlişkin Teori-Mevzuat-Uygulama)	Ahmet Gökgöz
2015	İşçi ve Memurların Bilmesi Gereken İslami Konular	Said Abdulazim
2015	İslam Hukukunda Satış Akdi ve Mülkiyet	Şevket Topal
2016	İşçi Hakları	İbrahim Sarı

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2016	Abdestli Kapitalizm	Eren Erdem
2016	, İş Ahlakımız ve İşçi Kültürünün Yükselişi	Orhan Türkdoğan
2016	İslami Finansman Yöntemleri ve Sukuk (Menkul Kıymet Olarak Sukukun Analizi)	Avni Günaydın
2016	İslam'da Zenginlik ve Fakirlik	Faruk Beşer
2016	Sosyal Riskler Sigorta ve İslam	Faruk Beşer
2016	Projelerde Faizsiz Finansman	Nuray Yüzbaşıoğlu
2016	Abdestli Kapitalizme Karşı Kızıl İslam	Namık Kaya
2016	İslam İktisat Teorisi ve Toplumsal Mekanizmalar	Sam Adian
2016	İslam Ticaret Hukukunda Teslim Tesellüm (Kabz)	Arif Atalay
2016	Türkiye İktisat Tarihi	Ahmet Tabakoğlu
2016	Osmanlı Mâli Tarihi	Ahmet Tabakoğlu
2016	İslam İktisadı Düşüncesi İçin Küçük Bir Tarihsel Değerlendirme	Mustafa Sabri Erdoğan
2016	Ekonomik Büyüme ve Kalkınma (Kuramlar, Eleştiriler ve “Alternatif” Bir Büyüme Modeli)	Hasan Gürak
2016	İslami Bankacılıkta Sukuk (Kira Sertifikaları Uygulaması)	Erdem Bafra
2016	Katılım Bankacılığı	Mustafa Canbaz
2016	Kur'an ve Ekonomi	İsmail Çapak
2016	İslam Sosyolojisi 1 (Temellendirme, Kuram ve Yöntem Sorunları, Türkiye Örneği)	Fazlı Arabacı
2016	İslam Hukukunda Zilyetlik-Mülkiyet İlişkileri ve Fiili Hâkimiyet	Şevket Topal
2017	Osmanlı Şehirciliği ve Vakıflar	Görgün Özcan
2017	Adil Düzen	M. Mustafa Uzun
2017	İslam Ekonomisi	Talip Altuğ
2017	İnsani Ekonomi Modeli (Karşılaştırmalı Değerlendirme)	Orhan Küçük
2017	Katılım Ekonomisi	Temel Hazıroğlu
2017	Katılım Bankalarında Hazine Ürünleri ve Sermaye Piyasası Uygulamaları	Kenan Dede
2017	Faizsiz Ekonomide Ortaklık Sistemi	Bünyamin Demir
2017	Şükür ve Kanaat Psikolojisi ve Eğitimi	Hüseyin Peker
2017	İktisadi ve Siyasi Düşüncede Akıl (Hanefi- Maturidi Ekol Bağlamında)	Nihat Ergün
2017	İslam ve Bilimsel İktisat (Yeni Bir “Paradigma” Arayışı)	Hasan Gürak
2017	İslam Dünyasında Vakıflar	Murat Çizakça
2017	Paylaşım Ekonomisi ve Ortaklaşa Tüketim Hareketi (Paylaşım Sistemi Örnekleriyle)	Hakan Kiracı
2017	Bankacılıkta Risk ve Sermaye Yönetimi (Sermaye Piyasalarında Finansal Piyasa Altyapıları, Merkezi Karşı Taraf Uygulaması ve Risk Yönetimi Dâhil)	Ayhan Altıntaş
2017	Vakıf İnfak Hizmet	Osman Nuri Topbaş

Baskı Yılı	Kitap Adı	Kitabın Yazarı
2017	Adil Fiyat (Antik Yunan'dan 16. Yüzyıla)	Abdullah Mesud Küçükkalay
2017	Faizsiz Finans	İshak Yıldız
	Ahmet Bayraktar, İslam Hukuku Açısından E-Ticaret	Mustafa Yurttadur
2017	İslam'da Ticaret Rehberi	Kerim Buladı
2017	Mekki Surelerde İslam Ekonomisi (Temel Kavramlar ve İlkeler)	Mehmet Sami Yıldız
2017	Medeni Surelerde İslam Ekonomisi (Temel Kavramlar ve İlkeler)	Mehmet Sami Yıldız
2017	Osmanlı Sigorta Şirketi	Yunus Özger
2018	Finansal Sistemde Faiz Sorunsalı ve Katılım Bankacılığı	Resül Yazıcı
2018	Zekât Politikası (Ekonomi-Politik Yaklaşım)	Melih Turan
2018	Arzum Erken Çelik, Katılım Bankalarında Aktif-Pasif Yönetimi	Abdullah Fazlı
2018	Tüketici Hakları Mevzuatı	Remzi Özmen
2018	Finans Teorisini Yeniden Düşünmek	Mehmet Saraç
2018	İktisadi Düşüncede Faiz (Antik Yunan'dan Monetarizme)	Abdullah Mesud Küçükkalay

**EK 3 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSIYLA
İLGİLİ BAZI TÜRKÇE ÇEVİRİ KİTAPLAR**

Çeviri Tarihi	Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Kitabı Çeviren
1946	İsraf Mefhumu Hakkında Bir Tetkik	Jules Milhau	Nusret M. Meray
1952	İslam Devletinde Mali Yapı	Selim A. Sıddıki	Rasim Özdenören
1962	İslam’da Sosyal Adalet	Seyyid Kutub	Yaşar Tunagör, Adnan Mansur
1963	Modern İktisat ve İslam	Muhammed Hamidullah	Salih Tuğ
1965	Sosyalizm ve İslamiyet	Roger Garaudy	Doğan Avcıoğlu, E. Tüfekçi (Mihri Belli)
1966	Faiz	Ebu’l Ala Mevdudi	Mehmet Hasan Beşer
1966	Faiz Nazariyesi ve İslam	Enver İkbâl Kureşi	Salih Tuğ
1966	İslam’da İktisat Nizam: İnsanlığın İktisadi Meselesi ve İslam’da Çözüm Şekli	Ebu’l A’la Mevdudi	Tüzün Demirel
1967	İslam-Kapitalizm Çatışması	Seyyid Kutub	Mustafa Uysal
1968	Faiz tarihi ve İslam	Hasan Zeme, Muhammed Faruk	Osman Şekerci
1969	İslam ve Muasır Mizanlara Göre İktisat Prensipleri	Ebu’l Ala Mevdudi	İhsan Toksarı
1969	İslam’da Sosyal Dayanışma	Muhammed Ebû Zehra	E.Ruhi Fığlalı, Osman Eskicioğlu
1969	Faizsiz Banka, İslam ve Modern Bankacılıkta Eğilimler	Muhammad Abdul Mannan	M. T. Güran
1969	İslam ve Kapitalizm	Maxime Rodinson	Orhan Suda
1969	İslam ve Kapitalizm	Maxime Rodinson	Orhan Suda
197?	İslam Ekonomisine Giriş	Ahmed En Neccar	Ramazan Nazlı
1971	İslam’da İktisadi ve Siyasi Mezhepler Tarihi	Muhammed Ebû Zehra	Osman Eskicioğlu
1971	Doğum Kontrolü Hareketi ve İslam	Ebu’l Ala Mevdudi	Osman Eskicioğlu

Çeviri Tarihi	Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Kitabı Çeviren
1971	İslam İktisadı Mukayeseli Bir Tedkik	Mahmud Ahmed	Yusuf Ziya Kavakçı
1971	İslam İktisadının Üstünlüğü	Ahmed Muhammed Cemal	Ali Rıza Temel
1972	İslam Kapitalizm Uyuşmazlığı	Seyyid Kutub	A. Niyazioğlu
1972	İslam'da Toprak Mülkiyeti	Ebu'l Ala Mevdudi	Mehmet Yaşar
1973	İslam ve Çağdaş Ekonomik Doktrinler	İbrahim Muhammed İsmail	Cemal Karaağaçlı
1974	Kapitalizm Marksizm ve İslam	Jacques Austruy	Agah Oktay Güner
1976	İslami Bankalar ve Sigorta	Ahmed En Neccar, Ahmet Ez Zerka	Hayreddin Karaman
1976	İslamiyet ve İktisadi Adalet Meselesi	Fazlur Rahman	Yusuf Ziya Kavakçı
1976	İslam'a Göre Faizsiz Banka Kalkınma ve Sigorta	Ahmet Ez Zerka, Ahmed En Neccar	Hayreddin Karaman
1977	İslam'da Mal ve İdare	Abdülkadir Udeh	Durmuş Ali Kayapınar
1978	İslam'da İktisat Nizamı	Muhammed El Mübarek	Hüsametdin Cemal
1978	İslam Ekonomi Doktrini	M. Bakır Es Sadr	Mehmet Keskin, Sadettin Ergün, İ. Yetiş
1979	İslami İktisadın Esasları	Mahmut Ebussuud	Ali Özek
1981	Siyasi ve Kültürel İslam Tarihi I-IV	Philip K. Hitti	Salih Tuğ
1981	İslam'a Göre Banka ve Sigorta	Ahmet Ez Zerka, Ahmed En Neccar	Hayreddin Karaman
1982	İslâm Bankaları Hakkında 100 Soru 100 Cevap	Abdul Aziz En Neccar	
1984	İslam Ekonomi Düşüncesi	Muhammet Necatullah Sıddiki	Yaşar Kaplan
1984	İslam Ekonomisi Teori ve Pratik	Muhammad Abdul Mannan	Bahri Zengin, Tefik Ömeroğlu
1984	İslam Bankalarında Organizasyon	Seyyid El Huvari	Nihad Yazar
1985	Kalkınmanın Sonu "Bir Alternatif Mi Doğuyor?"	François Partant	Fikret Başkaya
1985	Hazreti Ömer Döneminde Ekonomik Yapı	İrfan Mahmud Rana	Ahmet Kot
1985	Ekonomi ve Ahlak	N. Haydar Nakvi	İlhan Kutluer

Çeviri Tarihi	Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Kitabı Çeviren
1985	İlk İslam Devletlerinde Ekonomik Strüktür	Hasan-uz Zaman	Sinan Ersoy
1985	Hz. Ömer Döneminde Ekonomik Yapı	İrfan Mahmud Rana	Ahmet Kot
1986	İslâm'da İş İşçi ve Ücret Hukuku	Şeref Bin Ali Eş-Şerif	Mehmet Keskin
1988	Para, Faiz ve Mudaraba	Mahmut Ebussuud	Emin Ertürk
1989	İslam İktisat Metodolojisi	Refik Yunus El-Hısrı	Hüseyin Arslan
1989	Bir İslam Kurumu Olarak Hisbe Teşkilatı	İbn Teymiye,	Vecdi Akyüz
1989	İslam Ekonomi Toplumunun Kurtuluşu (Ekonomik Analizin İslami boyutları)	Muhammad Abdul Mannan	Ahmed Saidoğlu
1989	İslam ve Mülkiyet	Mahud Telegani	Ahmet Saidoğlu
1990	Çağdaş Ekonomik Doktrinler ve İslam	İbrahim Muhammed İsmail	Cemal Aydın
1990	Çağdaş Ekonomik Doktrinler ve İslam	İbrahim Muhammed İsmail	Cemal Aydın
1991	İslam İktisat Tarihine Giriş	Abdullaziz Duri	Sabri Orman
1991	İslam ve İktisadi Ekoller	M. Bakır Es Sadr	Sedat Namdar
1991	İslami İktisat Projesi	M. Bakır Es Sadr	Halit Yılmaz
1992	İslam Müesseselerine Giriş	Muhammed Hamidullah	İhsan Süreyya Sırma
1992	İş Ahlakı	P. Mc Hugh Francis	TÜSİAD
1993	İslam Ekonomi Sistemi 2	Muhammed Bakır Es Sadr	Mehmet Keskin, Sadettin Ergün Mustafa Aykaç(Tetkik)
1993	İslam'da Toplum Düzeni	Muhammed Ebu Zehra	Nurettin Demir, M. Vesim Taylan
1993	Kitabü'ük Kesb İslam İktisadında Helal Kazanç	İmam Muhammed Şeybani	Mustafa Bakır
1993	İslam Devletinde Hisbe Teşkilatı	Abdurrahman B. Nasır, Şeyzeri	Abdullah Tunca
1993	İslam'da İktisadi Nizam	Umar Chapra	Hulisi Yavuz
1994	Geleceğe Bakmak (21. Yüzyıl İçin Katılımcı Ekonomi)	Michael Albert, Robin Hahnel	Osman Akınhay
199?	İslam Ekonomi Sistemi	Umar Chapra	Fatih Kurtulmuş
1996	İslam ve Kapitalizm	Maxime Rodinson	L. Fevzi Topaçoğlu

Çeviri Tarihi	Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Kitabı Çeviren
1996	İslam'da Para	Ahmed El-Haseni	Adem Esen
1996	İktisadi Fıkıh Terimleri	Nezih Hammad	Recep Ulusoy
1997	İslami İktisadın Felsefesi	Ayetullah Murtaza Mutahhari	Kenan Çamurcu
1997	İslam Kültürü ve Toplumsal Ekonomik Değişim	Jean Paul Charney	Bülent Baloğlu
1997	İş Ahlakı	P. Tierney Elizabeth	Günhan Günay
1997	Max Weber ve İslam (Eleştirel Bir Yaklaşım)	Bryan S. Turner	Yasin Aktay
1997	İdeal Ekonomi Politikası	Abdurrahman El-Maliki	Muhammet Hanifi Yağmur
1998	Faiz	Seyyid Kutub	Cafer Tayyar
1998	İslam Toplumunun Ekonomik Yapısı	Muhammed Bakır Es Sadr	Muhammed Tahir
1998	Ne Kadar Yeterli? (Tüketim Toplumu ve Dünyanın Geleceği)	Alan Thein Durning	Sinem Çağlayan
1999	Sanayi Psikolojisi ve İnsan Yükselişi: Çalışma Yaşamında İş Ahlakının Önemi	R. Bize	Mehmet Yazgan
1999	İslam'da Ekonomi Nizamı	Takıyyüddin En-Nebhani	M. Hanifi Yağmur
2002	İslam ve İktisadi Kalkınma	M. Umer Chapra	Adem Esen
2002	Hadisler Işığında Helal Kazanç Yolları	Mustafa Halebi	Nebi Bozkurt
2003	İslam'ın Mali Hükümleri	Nicolos P. Aghinides	Servet Armağan
2003	Büyük Dönüşüm (Çağımızın Siyasal Ekonomik Kökenleri)	Karl Polanyi	Ayşe Buğra
2003	İslam Düşüncesinde Ekonomi Banka ve Sigorta	Ahmet Ez Zerka, Ahmed En Neccar	Hayreddin Karaman
2004	Katılımcı Ekonomi Kapitalizmden Sonra Yaşam	Michael Albert	Taylan Doğa
2004	Faiz (...ve Faizin Sonu)	Ebu'l Ala Mevdudi	N. Ahmet Asrar
2004	İslam Ekonomisi	Ali Şeriati	Kenan Çamurcu
2004	İş Ahlakı	Refik İsa Bikun	Ahmet Yaşar
2005	Sermayenin Sırrı (Kapitalizm Batıda Zaferler Kazanırken Diğer Yerlerde Neden Başarısız?)	Hernando De Soto	Murat Aygen
2007	Fıkhi ve Ahlaki yönleriyle İslam'da Ticaret	Hüsameddin Affane	Servet Bayındır

Çeviri Tarihi	Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Kitabı Çeviren
2007	İktisadi Siyaset; Kapitalizm ve Komünizm'e Alternatif	Abdurrahman El-Maliki	Hamza Arslan
2008	Faiz Sorunu	Tarek El Diwany	Mehmet Saraç
2008	Homo Juridicus (Hukukun Antropolojik İşlevi Üzerine Bir Deneme)	Alain Supiot,	Bige Açumuz Ünal
2008	İslam Fütüvveti ve Türk Ahiliği: İbn-i Battuta'ya Zeyl	Muallim Cevdet	Cezair Yazar
2008	Zenginlik Fıkhı ve Zengin Müslümanlara Mektuplar	Abdullah Lam B. İbrahim	Savaş Kocabaş, Uğur Pekcan
2008	Kim Kime Borçlu? 50 Soruda Dünya Borç Piyasası	Damien Millet,	Adem Esen
2011	Batı Uygarlığı ve İslam	Hurşid Ahmed	Faruk Yılmaz; Hamdi Genç, M. Erdem Özgür (Haz.)
2011	İnfak	Abdullah Lam B. İbrahim	M. Beşir Eryarsoy
2011	Müslümanın Ticaret Ahlakı	Hüsameddin Affane	Servet Bayındır
2012	İslami Sermayenin Yükselişi	Vali Nasr	İhsan Durdu
2013	İslam'ın Hedefleri Işığında İslam Kalkınma Vizyonu	Muhammad Umer Chapra	Mustafa Yavuz Çakır, Adem Esen
2014	İslam Ekonomisinin Temel İlkeleri	Ebu'l Ala Mevdudi	Mehmet Emin Asan
2015	İslam'da Bankacılık ve Finansman	Yahia Abdul Rahman	Salih Tuğ- M.Abdullah Tuğ
2015	İslam Sosyolojisi	Samiye Mustafa Haşşab	Ali Coşkun, Nebile Özmen
2015	Faizsiz Sistemde Ticaret	Yusuf El Kardavi	Nihat Yazar
2016	Faiz (Riba) Araştırmaları	Muhammed Ebu Zehra	Yunus Araz
2016	Faiz	Ebu'l Ala Mevdudi	N. Ahmet Asrar
2016	Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla	Leo Huberman	Murar Belge
2016	İslam'ın Erken Döneminde Kapitalizmin Doğuşu	Benedikt Koehler	İsmail Kurun (Ed. Hasan Yücel Başdemir)
2016	Medyayı Kurtarmak - Kapitalizm, Katılımcı Finans ve Demokrasi	Julia Cage	Murat Erşen
2016	Adalet: İslami ve Batılı Perspektifler	Zafar Iqbal	Lütfi Sunar
2017	İslam İktisadının Fıkhî İlkeleri	S. M. Hasanuzzman	Hamdi Çilingir
2017	Müslümanların İktisadi Düşünce ve Analize Katkıları	Abdul Azim Islahi	Fatih Furkan Akosman, Mustafa Özer

Çeviri Tarihi	Kitabın Adı	Kitabın Yazarı	Kitabı Çeviren
2017	İslam İktisat Düşüncesi ve Kurumları (16. Yüzyıl)	Abdul Azim Islahi	Kadir Yıldırım
2017	İslam ve Sosyalizm	S. Müşir Hüseyin Kidvai	Semih Çelik
2017	Hz. Peygamber'in (SAV) İktisadi Öğretileri (İktisat Üzerine Bir Hadis Seçkisi)	Muhammad Akram Khan	Elif Beyza Demirtaş
2017	İslamiyet ve Sosyalizm (Mülk Allah'ındır-Lehül Mülk)	Roger Garaudy, Faik Bercavi	Hasan Erdem
2017	Ekonomik Sorunların Çözümünde Zekatın Rolü	Yusuf El Kardavi	Yunus Araz
2017	İslami Finans ve Yeni Finansal Sistem	Tariq Alrifai	Barış Satılmış
2017	İslam İktisadına Giriş	Muhammad Akram Khan	Gökhan Umut
2017	Ticaret İlmihali (Müslüman Tacirin Bilmesi Gereken Konular)	Abdullah El-Muslih, Salah Es-Savri	M. Beşir Eryarsoy
2017	İslam İktisat Tarihine Giriş	Fuad Abdullah El-Omer	Adem Esen
2017	İslami Finansı Anlamak	Muhammad Ayub	Ed. Suna Akten Çürük, Raif Parlakkaya
2018	İslam İktisat Düşüncesinin Değişimi (18. Yüzyıl)	Abdul Azim Islahi	Hümeyra Doruk Keskin

EK 4 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSIYLA İLGİLİ BAZI BİLDİRİ KİTAPLARI, DERLEME KİTAPLAR

İlk Baskı Yılı	Kitap Adı	Hazırlayanlar (Editörler, Yazarlar)
1978	İslam Hukukuna Göre Alışverişte Vade Farkı ve Kar Haddi	Ali Şafak, Hayreddin Karaman / İsmail Kurt
1978	İslam'da Ekonomik ve Sosyal Düşüncenin Çağdaş Görünümü	Düşünce Yayınları
1979	İslam’da Şirketler	Süleyman Haşıroğlu
1983	İslam Açısından Enflasyon ve Çözüm Yolları	Kolektif
1983	İslam’ın Parasal ve Mali Ekonomisi	Furkan Yayınları
1984	İbadet ve Müessese Olarak Zekât	Komisyon
1984	Bir Sosyal Güvenlik Kurumu Olarak Kur'an ve Sünnette Zekât	Komisyon
1984	İbadet ve Müessese Olarak Zekât	Ali Özek, Hayreddin Karaman, M. Akif Aydın, Mehmed Erkal
1986	İslam’da Emek ve İşçi-İşveren Münasebetleri	Heyet
1987	İktisadi Kalkınma ve İslam	Ahmet Tabakoğlu, İsmail Kurt
1987	Para, Faiz ve İslam	Sabri Orman ve Heyet
1987	Faizsiz Yeni Bir Banka Modeli (Faizsiz Kredileşme Sistemi)	Ahmet Tabakoğlu, İsmail Kurt
1987	Türkiye’de Zekât Potansiyeli	Sabri Orman, İsmail Kurt
198?	İslam Bankaları Ansiklopedisi	Seyyid El Huvari / Çeviri: Nihad Yazar
1990	Mukayeseli Hukuk ve Uygulama Açısından İşçi-İşveren Münasebetleri	Sabri Orman, İsmail Kurt
1991	İslam Ekonomisi ve Sosyal Güvenlik Sistemi	Faruk Yılmaz
1992	İslam Ekonomisinde Finansman Meseleleri	Heyet

İlk Baskı Yılı	Kitap Adı	Hazırlayanlar (Editörler, Yazarlar)
1993	Risk Sermayesi, Özel Finans Kurumları ve Para Vakıfları	Murat Çizakça
1994	İslam Açısından Borsa	Komisyon
1994	İktisat Risaleleri	Mustafa Özel
1994	İş Hayatında İslam İnsanı (Homo İslamicus)	Hüner Şencan
1996	Para Vakıfları, Nazariyat ve Tatbikat	İsmail Kurt
1997	1. Uluslararası İslam Ticaret Hukukunun Günümüzdeki Meseleleri Kongresi Şirket ve Yönetimi Finans ve Borsa Zekât Faiz Sigorta Tebliğler Müzakereler	Mehmet Bayyigit
1998	İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu	Mustafa Aykaç
1998	Yeniden Yapılanma Sürecinde Türk Cumhuriyetleri ve İslam Ülkelerinin Sosyo-Ekonomik Yapıları ve Türkiye İle İlişkileri	Marmara Üniversitesi
1998	İstanbul Vakıf Tarihi, 1742-1746 (İstanbul Ahkâm Defterler)	Ahmet Tabakoğlu, Ahmet Kal'a, Salih Aynu
1999	İslam, Sivil Toplum, Piyasa Ekonomisi	Ömer Demir
2000	Türkiye’de Özel Finans Kurumları (Teori ve Uygulama)	Bedri Cemal Rodoplu
2001	Modernleşme, İslam Dünyası ve Türkiye	Kolektif
2002	Küreselleşme, İslam Dünyası ve Türkiye	Kolektif
2005	Metodoloji - İslam İktisadında Usul Mes’esi	Kolektif
2006	İktisat, Tarih ve Zihniyet Dünyamız	Erhan Erken
2008	Bir Sosyal Güvenlik Kurumu Olarak Kur'an ve Sünnette Zekât	Bedreddin Çetiner
2008	İş Ahlakı Sempozyumu Bildiriler	Ahmet Yaşar, Cihat Özsöz
2010	Osmanlı Anonim Şirketleri	Celali Yılmaz
2011	İslam Hukuku Açısından Tarihten Günümüze Kredi ve Finans Yöntemleri	Hasan Haccak / İsmail Kurt, Seyfi Ali Tüz
2011	250 Soruda Alışveriş Hükümleri	Muhammed Lebib

İlk Baskı Yılı	Kitap Adı	Hazırlayanlar (Editörler, Yazarlar)
2011	Türkiye'nin Finans Piyasasının Derinleşmesinde Faizsiz Finansman ve Yatırım Araçlarının Önemi	Güler Aras
2012	İslam ve Sosyoloji (Sosyal Bilimlerde İslami Arayışlar)	İhsan Toker
2012	Fıkhî Açından Finans ve Altın İşlemleri	Huzeyfe Çeker
1012	Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu Tebliğler Kitabı II- III (İnsan – İslam, Ekonomi ve Yönetim)	Süleyman Özdemir
2012	Sabahattin Zaim İslam ve Ekonomi Sempozyumu Tebliğler Kitabı 4 (Faizsiz Bankacılık ve Günümüz Uygulamaları)	Süleyman Özdemir
2013	İslam ve Sosyoloji	Mustafa Tekin / İsmail Kurt, Seyit Ali Düz
2014	İslam Ekonomisi Tanım ve Metodoloji Üzerine Tartışmalar	Sercan Karadoğan
2014	İslam İktisadını Yeniden Düşünmek	Taha Eğri, Oğuz Karasu, Necmettin Kızılkaya
2014	Vakıf ve İktisat (Sempozyum)	Mehmet Kurtoğlu
2015	I. Uluslararası İslâm Ticaret Hukukunun Günümüzdeki Meseleler	Mehmet Bayyigit
2015	Onurlu İnsan Onurlu Yaşam İçin İnsani Ücret	Yusuf Alpaydın
2015	İslam İktisadı ve Piyasa	Yusuf Enes Sezgin, Firdevs Bulut
2015	Son Dönem Osmanlı Ahlak Terbiyecileri ve Ahlak Terbiyesi	M. Faruk Bayraktar
2016	İslam İktisadı ve Emek	Yusuf Enes Sezgin
2016	Ekonomik Gelişim ve İslami Finans	Abbas Mirakhor, Zamir İkbâl
2016	İslam Ekonomisi ve Finansı	Seyfettin Erdoğan, Ayfer Gedikli, Durmuş Çağrı Yıldırım
2016	Şirketlerde Kar Payı Dağıtımı	İdil Özlem Koç
2016	İslam'da Alışveriş ve Ticaret Hukuku	Komisyon
2016	Orta Çağ İslam İktisat Düşüncesi (Batı İktisadındaki "Büyük Kayıp Halka"nın Telafisi)	S.M. Ghazanfar / Çevirmen: Mehmed Sabri Akgönül

İlk Baskı Yılı	Kitap Adı	Hazırlayanlar (Editörler, Yazarlar)
2016	İslam'da Faizin Yeri	Hüsamettin Vanlıoğlu, Abdullah Hiçdönmez, Fatih Kalender, Emin Ali Yüksel
2017	Zor Zamanlarda Emek (Türkiye'de Çalışma Yaşamının Güncel Sorunları)	Ahmet Makal, Aziz Çelik
2017	İş Ahlakı ve Değerler Eğitimi	Mustafa Çakmak
2017	II. Uluslararası İslam Ticaret Hukuku Kongresi Günümüzdeki Meseleler	Mehmet Bayyigit
2017	Tekafül Teori ve Uygulama	Süleyman Kaya, Fatih Yardımcıoğlu, Hakan Aslan
2017	Ribayı Anlamak: İslam İktisadında Faiz	Abdulkader Thomas / Çeviri: Zeyneb Hafsa Orhan
2017	Tasarrufa Dayalı Faizsiz Finansman Sistemi	Hacı Mehmet Günay, Şakir Görmüş, İlker Koç, Ömer Çekin
2017	Katılım Bankacılığı	Ferudun Kaya
2017	İslam İktisadında Sosyal Adalet	Lütfi Sunar
2017	İslam İktisat Düşüncesi Birikim ve Yönelim	Sercan Karadoğan
2017	İslami Perspektifte İktisadi Yaklaşımlar	İlhan Eroğlu, Yusuf Temür, Serkan Kekevi
2018	Yeni Başlayanlar İçin İslami Finans	Şakir Görmüş
2018	İslam İktisadı Perspektifinden Faiz	Taha Eğri, Zeynep Hafsa Orhan / Çevirmenler: Gülnihal Kafa
2018	Kobiler için Adım Adım Katılım Bankacılığı	M. Şerafettin Özsoy, Yakup Sayar

**EK 5 - TÜRKİYE'DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI
ALANINDA YAZILAN BAZI TEZLER**

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
A. Gülçin Safalı	Mevlana'nın Mesnevi'sinde İktisat Ahlakına İlişkin Kodlar (Çalışma, Hırs, Nefs, Tevekkül, Dünya, Mal İhtiyaç, Rızık, Şükür, Yoksul, Zenginlik Vb.) ve Kalkınma İktisadı İle Olası İlişkileri	Yüksek Lisans	2006
Abas Mohamed Hassan	Faizsiz Bankacılık: Somali'deki İşletme Zorlukları, Fırsatlar ve Beklentiler	Yüksek Lisans	2017
Abbas Güneş	Özel Finans Kurumlarının Performans Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2002
Abdil Karakuş	İslam Hukuk Kaynaklarındaki Faiz Kavramının Modern Ekonomi Bağlamında Yeniden Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2006
Abdulaziz Deniz	Katılım Bankacılığının Türkiye'deki Uygulamalarının Performans Analizi Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2017
Abdulkaki Başgümüş	Özel Finans Kurumlarının Sermaye Piyasası İçindeki Yeri	Yüksek Lisans	1997
Abdulkaki Kınısün	İlk İslam Ahlak İncelemeleri Bağlamında Ahlak Sosyolojisi	Yüksek Lisans	2017
Abdulelah Mansoor Alı Al Zafeni	Mudarebe Şirketlerinin Akitleri ve Çağdaş Uygulanırlığı	Yüksek Lisans	2017
Abdulhamid Adam	Kapitalist, Sosyalist ve İslam İktisadi Sistemlerinin İktisadi Sorunlara Yaklaşımındaki Temel Farklılıklar ve İslam İktisadının Önemi	Yüksek Lisans	2017
Abdulkadir Kaya	Türkiye'de Özel Finanslama Şirketlerinden Birleşmeler ve Birleşmelerin Muhasebeleştirilmesi	Yüksek Lisans	2003
Abdullah Durmuş	Fıkhî Açından Günümüz Para Mübadelesi İşlemleri	Yüksek Lisans	2008
Abdullah Fazlı	Katılım Bankalarında Aktif-Pasif Yönetiminin Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2016
Abdullah Günay	Ahilikte Mesleki ve Sosyal Dayanışma	Yüksek Lisans	2003
Abdullah Okulu	Sukuk Uygulamaları ve Dünya Sukuk Piyasasının Gelişimi	Yüksek Lisans	2017
Abdullah Onur	Tekafül Sisteminde Vekâlet ve Mudarabe Modelleri	Yüksek Lisans	2016
Abdullah Önal	Türkiye'de Sosyal Politika İlişkileri Bağlamında İslam'da İktisat	Yüksek Lisans	2016

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Abdullah Özcan	İslam Fıkına Göre Ekonomik ve Mali Hayatta Emanet Sözleşmeleri	Yüksek Lisans	1983
Abdullahı Mohamed Nur	İslami Bankacılığın (Katılım Bankacılığının) Gelişimi ve Performans Açısından Değerlemesi: Türkiye ve Malezya Örneği	Yüksek Lisans	2016
Abdurrahim Güler	İslam Hukuku Açısından Tarım Sigortası	Yüksek Lisans	2016
Abdurrahman Çalık	Tekafül Sigorta Sistemi ve Katılım Bankalarında Uygulanabilirliği	Yüksek Lisans	2011
Abdurrahman Çetin	Katılım ve Mevduat Bankalarının Piyasa Etkinliğinin Karşılaştırmalı Analizi ve Bir Uygulama	Doktora	2017
Abdülbaki Deniz	İslam Hukukunda İllet Kavramı ve Faizin İlleti	Yüksek Lisans	2006
Abdülkadir İlgen	İslam Ekonomisinde Tekelci Eğilimler	Doktora	1998
Adem Esen	Sosyal Siyaset Açısından Bir İnceleme İslam'da Ücret	Doktora	1991
Adham Sanna	İslami Bankacılığın Gelişimi ve İslami Bankalar ve Geleneksel Bankaların Performanslarının Karşılaştırması: Türkiye Uygulaması	Yüksek Lisans	2014
Adil Karaman	Türkiye'de Özel Finans Kurumları, Faaliyetleri ve Sosyal Yönü	Yüksek Lisans	1992
Adnan Ertem	Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Sosyal Bütünleşme Açısından Vakıflar	Doktora	1997
Adnan Şahin	Kayıtdışı Ekonomi ve Vergi Ahlakı Etkileşimi	Yüksek Lisans	2009
Ahmad Khalid	Gelirin Adil Dağılımı ve Zekât	Yüksek Lisans	2017
Ahmed Abdullahı Hussein	İslami Finans Sektörünün Ekonomik Kalkınmadaki Rolü	Yüksek Lisans	2016
Ahmet Akcan	Özel Finans Kurumlarının Türk Finans Sektöründeki Konumu ve Geleceği	Doktora	1997
Ahmet Battal	Özel Finans Kurumları	Doktora	1989
Ahmet Bayraktar	Elektronik Ortamda Gerçekleşen Alım Satım İşlemlerinin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi (İslam Hukuku Açısından E-Ticaret)	Doktora	2016
Ahmet Cüneyt Darçın	Özel Finans Kurumlarının Katılım Bankalarına Dönüşümünün Sebepleri ve Sonuçları	Yüksek Lisans	2007
Ahmet Demir	Anadolu Selçukluları Döneminde Fütüvvet ve Ahilik	Yüksek Lisans	1996
Ahmet İnan	Sosyal Açından Türk-İslam Kültüründe Vakıf Kurumu Üzerine Bir İnceleme	Yüksek Lisans	1989
Ahmet İnanır	İslam Hukukunda Emek Şirketi	Yüksek Lisans	1999
Ahmet Kırtekin	Tanzimat ve İktisadi Liberalizm	Yüksek Lisans	2006

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Ahmet Mesut Zabun	Nurettin Topçu Düşüncesinde Ahlak, İktisat Münasebeti	Yüksek Lisans	2014
Ahmet Nurullah Özdal	İslam İktisadi Coğrafyasında İş Yaşamı, Ticaret ve Tüccar (X.-XIV. Yüzyıllar)	Doktora	2013
Ahmet Öz	İslami Sigortacılığın Kriterleri	Yüksek Lisans	1996
Ahmet Özkiraz	Sabri F. Ülgener'de Zihniyet Analizi	Doktora	1999
Ahmet Salih Gökçe	Katılım Bankacılığında Kaynak Maliyeti ve Fiyatlama İlişkisi	Yüksek Lisans	2016
Ahmet Soytürk	Türkiye'de Katılım Bankacılığında Toplu Konut Finansman Modelleri	Yüksek Lisans	2017
Ahmet Şahin	Türkiye'deki Katılım Bankalarında Pazar Odaklılığın İşletme Performansına Etkisi	Yüksek Lisans	2016
Ahmet Şit	Katılım Bankalarının Gelişmesinde İşletmelerin Rolü: Adana, Batman, Gaziantep, Hatay, Mardin, Mersin, Osmaniye ve Şanlıurfa Bölgelerinde Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2012
Ahmet Tayfur Akcan	Faizsiz Bankacılık Sisteminin Bankacılık Sistemi İçindeki Yeri: Türkiye'de Karşılaştırmalı Genel Durum Analizi	Yüksek Lisans	2012
Ahmet Tok	Türk Hukukunda Katılım Bankalarının Fon Toplama ve Kullanırma İşlemleri İle Klasik Bankacılık İşlemleri	Yüksek Lisans	2006
Ahmet Tuhan	Katılım Bankacılığı ve Türkiye Uygulamaları	Yüksek Lisans	2014
Ahmet Ünsür	İslam Çalışma Hayatında Tatil ve Tatilde Ücret Meselesi	Yüksek Lisans	1992
Ahmet Yılmaz	İslam Hukukunda Muzaraa (İslam Hukukunda Ortaklıkla Arazi İşletilmesi)	Doktora	1996
Ahmet Yılmaz	İslam Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Muvalat Akdi	Doktora	1995
Ahmet Zeki Demir	İMKB'de İşlem Gören Bazı Mevduat ve Katılım Bankalarının Büyüklüklerine Bağlı Olarak Karlılık ve Verimlilik Analizi	Yüksek Lisans	2012
Akif Aksoy	1980-1994 Yılları Arasında İslam Dünyasında Yapılan Sosyoloji Çalışmaları	Yüksek Lisans	1995
Akif Ziya Bayrak	Jürgen Habermas Teorisindeki Ekonomik Sistem, Politik Sistem ve Sosyo-Kültürel Sistem İlişkilerinin Çağdaş İslami Düşüncedeki Yeri	Yüksek Lisans	2013
Aleyna Değermenci	Bulanık Ortamda Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri İle Personel Seçimi: Katılım Bankacılığı Sektöründe Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2016
Ali Aba	İslam Hukukunda Borsa	Yüksek Lisans	1996
Ali Çiftci	Mekkî Sureler Bağlamında Kur'an'da İnfak-Zekât İlişkisi	Doktora	2009

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Ali Galip Güven	Faizsiz Ekonomi Önerisinin İktisadi Kalkınma Perspektifinden İncelenmesi	Yüksek Lisans	1995
Ali Güçlü	Alternatif Bir Finansman Kaynağı Olarak Sukuk	Yüksek Lisans	2014
Ali Hançer	Erken Dönem İslam Tarihinde İktisadi Olaylar ve Mevalinin Mezheplerin Oluşumuna Etkisi	Yüksek Lisans	2013
Ali Keleş	İslam'a Göre Para Kavramı	Yüksek Lisans	1998
Ali Paşa Gülakar	Özel Finans Kurumları ve Türk Sermaye Piyasasına Katkıları	Yüksek Lisans	1994
Ali Rıza Gül	Tarihi Bağlamı Çerçevesinde Kur'an'da Riba Yasağı	Doktora	2001
Ali Semih Aladağ	Türkiye'de Bireysel Bankacılığın Katılım Bankalarındaki Gelişimi ve Bir Katılım Bankası Uygulaması	Yüksek Lisans	2010
Ali Şahan	Katılım Bankacılığının Gelişimi Türkiye'deki Durumu ve Kullandığı Yöntemler (Murâbaha)	Yüksek Lisans	2015
Ali Yılmaz	Ahilikte Din ve Ahlak Eğitimi	Yüksek Lisans	1995
Ali Yılmaz	Zekâtın Sarf Yerleri	Yüksek Lisans	2013
Alican Sunbat	Katılım Bankacılığı	Yüksek Lisans	2016
Alp Mutlu Mutlucan	İbn Haldun Gözünden Din İktisat İlişkisi	Yüksek Lisans	2014
Alpaslan Alkış	İslam Hukukunda Faizin İletti	Yüksek Lisans	1999
Alpaslan Alkış	İslam Hukuku Açısından Tüketicinin Korunması	Doktora	2012
Alper Coşkun	Katılım Bankalarının Bankacılık Sektöründeki Yeri ve Önemi	Yüksek Lisans	2008
Alper Karabacak	Katılım Bankacılığı Ürün ve Hizmetleri Kapsamında Türkiye'deki Sukuk Uygulamaları	Yüksek Lisans	2015
Alper Polat	Katılım Bankalarının Kârını Etkileyen Faktörlerin Karşılaştırmalı Analizi	Yüksek Lisans	2011
Anzavur Demirpolat	Türkiye'de İslami İktisat Ahlakının Yükselişi, Rasyonalite ve Kapitalizm: Konya Örneği	Doktora	2002
Arif Bilen	Özel Finans Kurumu İşlemlerinin Vergi Hukuku Açısından İncelenmesi	Yüksek Lisans	1996
Arif Hatunoğlu	Kapitalizmin Yeni Görünümleri ve İslami Sermaye	Yüksek Lisans	2001
Arif Sami Uygun	İslam Ülkeleri Arasındaki İşbirliğinin, İslam Ülkeleri ve Türkiye Turizmine Katkıları	Yüksek Lisans	1989
Aslı Güveli	İslam Ülkelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısındaki Değişimler ve Gelişmişlik Sıralaması	Yüksek Lisans	1998
Aslıhan Karakuş	Katılım Bankacılığında Dış Ticaret Finansmanı ve Ürünleri	Yüksek Lisans	2016

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Aso Qadir Hussein Hussein	İslam Hukukunda Faizli Muameleler	Yüksek Lisans	2016
Atef Abdullah	Türkiye'de Özel Finans Kurumlarının Gelir ve Kurumlar Vergisi Yönünden Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2002
Atila Hazar	Ahilik Sisteminde Temel İşletmecilik Kuralları ve Günümüz Türk İşletmeciliğine Kazandırılması İle İlgili Bir Model Yaklaşımı	Doktora	1990
Aung Thein	Dünyada Faizsiz Bankacılık Eğilimleri Üzerine Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2012
Avni Günaydın	Menkul Kıymet Olarak Sukuk İhracı ve Analizi	Yüksek Lisans	2015
Aybegüm Bilir	Katılım Bankalarında Müşteri Memnuniyetinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2010
Aydın Gündoğdu	Yatırımların Finansmanı Açısından Özel Finans Kurumları ve Türkiye Uygulaması	Yüksek Lisans	1996
Aydın Kaymak	Tüketim Kültürü Bağlamında İslami Moda Dergileri: Karşılaştırmalı Bir Çalışma Örneği	Yüksek Lisans	2017
Aydoğan Okumuş	Risk Sermayesi Oluşumunda Katılım Bankacılığının Rolü ve Etkisi	Yüksek Lisans	2013
Ayhan Erdal	Özel Finans Kurumlarında Şubelerin Performanslarının Ölçülmesi	Yüksek Lisans	1998
Ayşe Celebcioğlu	Türkiye'de İslami Finansın Tarihi ve Kullanılan Finansman Yöntemlerinin Karşılaştırmalı Analizi	Yüksek Lisans	2017
Ayşe Çiftçiöğlü	Vakıf Statüsündeki Sigorta Sandıklarının Türk Sosyal Güvenlik Sistemi İçindeki Yeri (İşleyişi, Sorunları ve Çözüm Önerileri)	Yüksek Lisans	1998
Ayşe Nurefşan Yüksel	Türk İşletmecilik Tarihinde Kümelenme Modeli Olarak Ahilik Teşkilatı	Yüksek Lisans	2017
Ayşe Yavuz	Hz. Peygamber'in Zekât Memuru Olarak Görevlendirdiği Sahabiler	Yüksek Lisans	2011
Ayşegül Kayagil	Türkiye'de Kültürel, Sosyo-Ekonomik ve Ahlaki Sınırların İnşası	Yüksek Lisans	2010
Ayşegül Şahin	Türkiye'de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının Ekonomik ve Sosyal Etkileri	Yüksek Lisans	2007
Aytaç Aydın	İslam Hukukunda Kıymetli Evrak, Kambiyo Senetleri, Hisse Senedi ve Borsa	Yüksek Lisans	1995
Aytaç Aydın	İslam Hukuku Açısından Mali Piyasa ve Mali Piyasa Araçları	Doktora	2001
Aytekin Karahan	Sukukun Finansal Sistemdeki Rolü, Önemi, Muhasebesi ve Türkiye Uygulamaları	Yüksek Lisans	2014
Azıza Hashı Abokor	Türk Katılım Bankalarındaki Yabancıların Payının Aktif Kârlılığı Üzerine Etkisi	Yüksek Lisans	2017
Aziz Battal	Katılım Bankalarında Kredilendirme, Maliyet ve Fiyatlama: Örnek Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2010
Bahadır Özkara	Katılım Bankalarının Fon Toplama İle Fon Kullandırım İşlemleri ve Katılım Bankalarının Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2010

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Bahar Gümrükçü	Türkiye'de Özel Finans Kurumları Açısından Leasing İşlemleri	Yüksek Lisans	2001
Bahattin Erden	Dünyada ve Türk Finans Sektöründe Sukuk: Erzurum İli Banka Çalışanları Arasında Bir Anket Çalışması	Yüksek Lisans	2015
Bayram Kaya	Katılım Bankalarında Bireysel Emeklilik Sistemi ve İşleyişi	Yüksek Lisans	2013
Bayram Koca	Türkiye'de İslam ve Sosyalizm İlişkisi Bağlamında Emek ve Adalet Platformu ve Antikapitalist Müslümanlar	Yüksek Lisans	2013
Bedri Aslan	İslam Ticaret Hukukunda Cehalet ve Güncel Akitlere Etkisi	Doktora	2015
Bedri Gençer	Cumhuriyet Öncesi İslamcı Akımın İktisadi Görüşleri: Kavramsal Bir Yaklaşım	Yüksek Lisans	1993
Berin Dikgöz	Yeni Bir Sermaye Piyasası Aracı Olarak Sukuk: Yapısı, İşleyişi ve Muhasebeleştirilmesi	Yüksek Lisans	2015
Betül Aşar	İslam Hukuk Tarihinde Para Vakıfları ve Finansman Kaynağı Olarak Kullanılması	Yüksek Lisans	2011
Betül Çakır	Marka ve Reklamın Bilinirlik Üzerinde Etkisi Katılım Bankaları Üzerine Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2014
Betül Daniş Çetin	Katılım Bankacılığında Müşteri İlişkileri Yönetimi, Müşteri Tatmini ve Müşteri Sadakati Arasındaki İlişki	Yüksek Lisans	2014
Betül Gönenç	Kapitalizm ve Din	Yüksek Lisans	2004
Betül Sarı	Türkiye'de Faizsiz Bankacılık Sektöründe Müşteri Memnuniyeti ve Banka Tercihleri Üzerine Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2010
Beytullah Aktaş	Kur'an'a Göre Zekâtın Harcama Kalemleri	Doktora	2013
Bilgin Yıldırım	Türkiye'de Özel Finans Kurumları ve Türk Ekonomisine Katkıları	Yüksek Lisans	1993
Birol Birben	Türk Katılım Bankacılığı Sektöründe Yeni Faizsiz Bankacılık Ürünlerinin Gelişimi	Yüksek Lisans	2013
Birol Görmez	Çağdaş Kaynaklar Işığında Ortaçağ İslâm İktisat Düşüncesi	Doktora	2014
Bora Bekir Bayraktar	İslam Bankacılığının Esasları ve Özel Finans Kurumlarının Verimlilik ve Risk Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	1988
Burcu Kızılkaya	Türkiye'de Helal Gıda Konusundaki Tüketici Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2017
Bülent Adil	Katılım Bankalarında Verilen Hizmet İçi Eğitimlerin Personel Algısına Etkisi	Yüksek Lisans	2011
Bülent Karaçay	Faizsiz Bankacılığın Türkiye'deki Gelişimi, Uygulamaları ve Finans Sektöründeki Yeri	Yüksek Lisans	2001
Bülent Şimşek	Katılım Bankalarında Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi ve Örnek Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2006
Büşra Yüksel	Mukayeseli Medeniyet Analizi Bağlamında Ahilik Mesleki Eğitim Anlayışı İle Modern Mesleki Eğitim Anlayışının İnsan Eğitimi Yöntemi	Yüksek Lisans	2016

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
C. Neşecan Balkan	Kapitalizmin Dinamikleri ve Azgelişmiş Ülkelerin Dış Borçluluğu	Doktora	1993
Candan Kudun	Sermaye Piyasası Araçlarından Sukuk ve Türkiye Uygulamaları	Yüksek Lisans	2016
Candaş Elbil	Bireysel Emeklilik Sisteminde Faizsiz Yaklaşım: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2015
Celal Yeniçeri	İslam'da Devlet Bütçesi Hukuku ve İlgili Müesseselerin Ortaya Çıkışı	Yüksek Lisans	1983
Cem Korkut	Finans Kurumları Olarak Para Vakıfları: Osmanlı Dönemi Batı Trakya Para (Nukud) Vakıflarının Analizi	Yüksek Lisans	2014
Cemalettin Can	Ahilikten Günümüze Mesleki Eğitimde Çalışma Ahlakı	Yüksek Lisans	2013
Cengiz Kallek	İslam'ın İlk Devirlerinde Devlet-Piyasa İlişkisi	Doktora	1994
Cengiz Kallek	Hz. Peygamber Döneminde Devletin Piyasaya Müdahalesi	Doktora	1989
Cevdet Arslan	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Kriterlerine Göre Mevduat ve Katılım Bankalarının Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2016
Cevdet Çelen	İslam Hukukunda Müşterek Mülkiyet	Yüksek Lisans	2010
Cevdet Kaya	İslami Değerlerin Çalışan Memnuniyetine Etkisi: Bir Katılım Bankası Uygulaması	Yüksek Lisans	2015
Coşkun Karhan	Katılım Bankacılığı ve Türkiye'deki Katılım Bankalarının Etkinlik ve Verimliliklerinin Ölçülmesi	Yüksek Lisans	2015
Çağatay Sarp	İktisadi Yönelimler ve İş Tercihleri Üzerinde Sosyo-Kültürel Değerlerin Etkileri - Türkiye Finans Katılım Bankası Örneği-	Yüksek Lisans	2009
Çiğdem Gürsoy	Şeyhü'l-İslâm Ömer Hüsâmeddin ve Kazasker Mehmed Vahid Efendilerin Para Vakıflarına Dair Meşihat Arşivi'ndeki 1698 Numaralı Defterin Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2011
Çiğdem Gürsoy	Osmanlı'da Para Vakıflarının İşleyişi ve Muhasebe Uygulamaları: Davudpaşa Mahkemesi Para Vakıfları	Doktora	2015
Deniz Mutlu	Türkiye Katılım Bankaları Müşterilerinin Katılım Bankaları Değerlerine Yaklaşımları: İstanbul Örneği	Yüksek Lisans	2014
Deniz Parlak	Kutsalından Arındırılmış Din: Helal Gıda'nın Ekonomi-Politik Analizi	Yüksek Lisans	2012
Dhahir Mahmood Khudhur	El-Vikayetü Mine'l-Fesadi'l-İktisadî Fi'l- Menzuri'l-Kur'anî	Yüksek Lisans	2017
Didar Ustaoglu	Türkiye' De Katılım Bankacılığı Sektördeki Yeri ve Önemi	Yüksek Lisans	2014
Dilara Kılınç	Türkiye'de Katılım Bankacılığı Dönemi	Yüksek Lisans	2011

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Doğan Başar	Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamaları, Rekabetçi Örgüt Kültürü Oryantasyonları İle Firma ve Çalışan Performansı Arasındaki İlişki: Türkiye'de Faaliyet Gösteren Katılım Bankaları Üzerinde Bir Araştırma	Doktora	2016
Doğan Kestane	Bir Fenomen Olarak Zihniyet (Zihniyet Çözümlemeleri Açısından Ülgener Yaklaşımı)	Yüksek Lisans	1998
Duran Özen	Firmaların Kira Sertifikası (Sukuk) Veya Klasik Bono İhraç Etme Nedenlerinin Kısmi Ayarlamalar Metodu İle İncelenmesi	Yüksek Lisans	2017
Durdu Kıvrak	Türkiye'de Özel Finans Kurumları Uygulaması ve Klasik Bankacılıkla Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	1991
Dursun Sarı	Merfu Nitelikli Riba Hadislerinin Tahric ve Tenkidi	Yüksek Lisans	2005
E. Gözde Özelge	İslam ve Kapitalizm İlişkisi: Türkiye'de 1980 Sonrası Tüketim Kültürü ve Tesettür Modası	Yüksek Lisans	2008
Ekrem Akman	İslam Hukukunda ve Laik Hukukta Şirketler	Yüksek Lisans	1996
Ekrem Şahin	Türkiye'de Dünden Bugüne Katılım Bankaları	Yüksek Lisans	2007
Ekrem Yılmaz	Faizin Yabancı Yatırımlar Üzerinden Ekonomi Politik Analizi: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2018
Eljif Hajrula Aslan	Türkler'de İş Ahlakı ve Geçmişten Günümüze Ahilik	Yüksek Lisans	2013
Elman Abdullayev	Faizsiz Bankacılıkta Güvene Dayalı Finans Yöntemlerinin Sivil Toplum Kuruluşları Aracılığıyla Etkin Şekilde Kullanımı	Yüksek Lisans	2016
Emad Moustafa Kamel I. Hassan	İslam İktisadının Tüketici Davranışları Üzerindeki Etkisi	Yüksek Lisans	2017
Emel Karaosman	Katılım Bankalarında Verilen Hizmetçi Eğitimin İş Tatmini Üzerine Etkileri (Katılım Bankalarında Çalışan Personel Üzerinde Bir Uygulama)	Yüksek Lisans	2014
Emine Hocaoğulları	Sosyal Tabakalaşma ve İslam'da Kölelik	Yüksek Lisans	2002
Emir Cüneyt Avcu	Katılım Bankacılığı ve Sukuk Modelleri	Yüksek Lisans	2015
Emre Can Arslan	Katılım Bankacılığı Sisteminin Türkiye Ekonomisine Katkıları	Yüksek Lisans	2017
Emre Uslucan	Katılım Bankalarında Bireysel Pazarlama Faaliyetleri ve Tüketicilerin Katılım Bankaları Tercihinde Etkili Olan Faktörler	Yüksek Lisans	2013
Emrullah Cüre	İslami Bankacılıkta Uygulanan Bireysel Murabaha İşlemleri: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2017
Emrullah Dumlu	Zekâta Tespit Edilen Nisab Ölçüleri	Yüksek Lisans	2001
Emrullah Dumlu	Ticaret Mallarının Zekâtı	Doktora	2008

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Enes Aslan	Dünya Bankası ve İslam Kalkınma Bankası'nın Yoksullukla Mücadele Politikaları: 2002 Sonrası Türkiye Örneği	Doktora	2016
Engin Malkoç	Ahilik Sistemi Örgütlenme Yapısının Günümüz Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu İle Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2016
Enver Kaan	Kur'an ve Sünnete Göre Zekât	Yüksek Lisans	2002
Enver Osman Kaan	İslam Hukukunda Şirket Yapısı ve Sürekliliği Sorunu	Yüksek Lisans	2016
Ercan Bulut	Personel Güçlendirme, Örgütsel Özdeşleşme ve Çalışan Performansı Arasındaki İlişki: Katılım Bankalarında Araştırma	Yüksek Lisans	2015
Erdal Akgüney	Ruhsal Liderliğin Örgütsel Çıktılara Etkisi: Bankacılık ve Faizsiz Finans Sektörleri Arasında Karşılaştırmalı Bir Analiz	Yüksek Lisans	2014
Erdem Budur	Türkiye'de Özel Finans Kurumlarının Yeniden Yapılandırılması	Yüksek Lisans	2003
Eren Sümer	Sukuk Piyasası: Çeşitleri, Gelişimi, Mevzuatı, Dünya Örnekleri ve Türkiye Uygulaması	Yüksek Lisans	2015
Ergün Deniz	Sabri Fehmi Ülgener'in İktisadi- Felsefi Anlayışı	Yüksek Lisans	2009
Erhan Gül	İslam Kalkınma Bankası'nın Finansal Yapısı ve Türkiye'ye Açtığı Kredilerin Analizi	Yüksek Lisans	2001
Erhan Yavuz	XVI. ve XVII. Yüzyıl Osmanlı Ekonomisinin Finansmanında Vakıfların Rolü	Yüksek Lisans	2007
Erkin Tufan Özalp	Dünya Kapitalizminin Güncel Bunalım Dinamikleri Işığında Bunalım Teorileri ve Kar Oranlarının Düşmesi Eğilimine Dayalı Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2000
Ersan Bilal	Finansal Krizlere Karşı Dayanıklı Bir Araç: Sukuk	Yüksek Lisans	2015
Ersan Özgür	Katılım Bankalarının Finansal Etkinliği ve Mevduat Bankaları İle Rekabet Edebilirliği	Doktora	2007
Ersin Kavi	İşgörenler Açısından Örgüt Kültürünün Motivasyona Etkisi (Özel Finans ve Bankacılık Sektöründe Karşılaştırmalı Bir Araştırma)	Doktora	2006
Ersin Kızılkaya	XIX. Yüzyıl Osmanlı Vakıf Müesseselerinin Dönüşümü ve Kamu Hizmetlerinin Yürütülmesinde Vakıfların Toplumsal Hayattaki Rolü: Kütahya İli Örneği	Yüksek Lisans	2017
Ertuğrul Cesur	İslam-Sosyalizm Sentezleri (Tarihsel Bir Tasvir)	Doktora	2016
Esat Akıskaloğlu	Bir Finansal Kurumlaşma Türü Olarak İslami Bankacılık Sistemi	Yüksek Lisans	1986
Esra Aslan Toprak	Din, Gelenek ve Modernlik Arasında İktisadi Hayat ve Başarı: Kayseri'de Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Sahipleri Üzerine Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2011

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Esra Balcı	Faizsiz Bankacılıkta Etkinliğin Uluslararası Bir Karşılaştırması: Ampirik Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2015
Esra Bildirici Çalık	Geleneksel Bankalar İle Katılım Bankalarının Finansal Performanslarının Basel III Kriterleri Açısından Kıyaslanması	Yüksek Lisans	2016
Eyüp Demir	İslam Dünyasındaki Modernist Arayışlar Karşısında Nurettin Topçu'nun Ahlak Felsefesi	Yüksek Lisans	1995
Faez Azız Alı Alı	İslam Hukukunda Karaborsacılık ve Rekabet (İslam İktisadi İle Günümüz İktisadi Arasında Bir Mukayese)	Yüksek Lisans	2016
Fahrettin Yahşi	Katılım Bankalarında Risk Odaklı İç Denetim ve Bir Model Önerisi	Doktora	2014
Fahri Karabacak	İslam Hukukunda İşçi-İşveren Münasebetleri	Yüksek Lisans	1994
Fahri Öztop	Özel Finans Kurumlarının Vergilendirilmesi	Yüksek Lisans	2006
Faik Mahmud	Türkiye'de Müşterilerin Katılım Bankacılığını Tercih Etme Nedenleri	Yüksek Lisans	2016
Farivar Nademi	İslami Bankaların Finansal Performanslarının Ortadoğu Ülkeleri ve Türkiye Bazında Karşılaştırması	Doktora	2017
Fatih Çolak	Katılım Bankacılığının Sektördeki Yeri ve Finansal İstikrara Katkısı	Yüksek Lisans	2013
Fatih Ertugay	Cumhuriyet Dönemi Siyasal Düşüncesinde Devlet Algısı: Kemalizm, Milliyetçilik, İslamcılık ve Sosyalizm	Doktora	2012
Fatih Katıncı	Türkiye'de Katılım Bankalarının Tercih Edilmesinde Dinin Rolü: Van Örneği	Yüksek Lisans	2016
Fatih Kucur	Türkiye'de Sosyal Politika Biliminin Gelişimi ve Sabahattin Zaim Örneği	Yüksek Lisans	2011
Fatiha Bozbaş	İslam Hukuku'nda Darul Harb'de Faiz Tartışmaları	Yüksek Lisans	2013
Fatma Karakaya	Türkiye'de Katılım Bankaları ve Denetimi	Yüksek Lisans	2006
Fatma Kelleroğlu	Katılım Bankacılığı Sistemi ve Türkiye'de Katılım Bankacılığı	Yüksek Lisans	2018
Fatma Nur Şengül	İslam Çalışma Ahlakı ve İktisadına Din Sosyolojik Bir Bakış	Yüksek Lisans	2017
Fatma Sarman	Katılım Bankalarının Performans Ölçümü	Yüksek Lisans	2017
Fatma Taha Abdelfattah Mansour	İslam Bankalarında ve Geleneksel Bankalarda Türev Araçları İle Döviz Kuru Riskinden Korunma: Karşılaştırılabilir Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2017
Fatma Tuba Çobankaya	Katılım Bankalarının Türkiye'deki Farkındalık Düzeyinin Tespiti: Batı Akdeniz Bölgesinde Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2014
Fatma Zehra Kündeyi	Ülgener'de Din ve Kapitalizm	Yüksek Lisans	2009

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Ferda Güvenilir	İslam İktisadı Bağlamında Merkez Bankacılığı ve Para Politikası	Yüksek Lisans	2017
Ferdi Merdin	Sermaye Piyasasında Faizsiz Finansman Aracı Olarak Sukuk ve Sukuk Yatırımcı Profilinin Analizi	Yüksek Lisans	2016
Ferhat Günaydın	Yapılandırılmış Finansman Modeli Olarak Sukuk ve Proje Finansmanında Kullanımı	Yüksek Lisans	2013
Fethi Gedikli	16. ve 17. Asır Osmanlı Şer'iyye Sicillerinde Mudarebe Ortaklığı: Galata Örneği	Doktora	1996
Fırat Kınalı	Faizsiz Sistemde Bankacılık Anlayışı ve Kredi İşlemleri	Yüksek Lisans	2012
Fikri Bakırcı	Vakıflar ve Türk Toplumundaki Sosyo-Ekonomik Etkileri	Yüksek Lisans	1993
Filiz Öztürk	Bazı İslam İktisat Kaynaklarının Çağdaş İktisat Yönünden Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2008
Funda Özer	Kapalı ve Güçlü Bağlara Dayalı Sosyal Sermayede Değişim: Türkiye Örgütsel Yaşamında İslami Sosyal Sermayenin Yapısal Evrimi	Doktora	2016
Funda Öztürk	Yeni Bir Sermaye Piyasası Aracı Sukuk	Yüksek Lisans	2013
Gizem Akşit	İslam Ülkeleri ve Siyasal Kültür Ekseninde Türkiye'de Başkanlık Sisteminin Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2016
Gökhan Buldum	Katılım Bankacılığı ve Sukuk (Kira Sertifikası): Bir Katılım Bankası Örneği Olarak Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.	Yüksek Lisans	2016
Gökhan Murteza	Adam Smith'te İktisat ve Ahlak Sorunları	Doktora	2012
Güven Sevil	Faizsiz Bankacılık Sistemi ve Türk Ekonomi ve Bankacılığına Getirdiği Olanaklar	Yüksek Lisans	1988
H. Ahmet Şimşek	İslam'da Zekât Müessesesine Sosyolojik Bir Yaklaşım	Yüksek Lisans	1994
H. Murat Topçu	Türkiye'de Faizsiz Bankacılık	Yüksek Lisans	1996
Habıbullah Muradı	Zekât Şartı Olarak Temlik	Yüksek Lisans	2018
Hacı Abuzer Fidancı	Katılım Bankalarının Türkiye'deki Gelişimi ve Katılım Bankalarında Müşteri Memnuniyeti Üzerine Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2011
Hadi Sağlam	İslam Hukuku Açısından Hayat Sigortası	Doktora	2001
Hakan Aslan	Alternatif Bir Yatırım ve Finansman Aracı Olarak Sukuk: Yapısı İşleyişi ve Türkiye Piyasası İçin Öneriler	Yüksek Lisans	2012
Hakan Berooğlu	Türkiye'de Özel Finans Kurumları ve Efektif Kurumlar Vergisi Oranları	Yüksek Lisans	1997
Hakan Berooğlu	Nakit Yönetimi 'Özel Finans Kurumları Açısından Teorik ve Uygulamalı Bir Yaklaşım'	Doktora	2002

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Hakan Sevgin	İslam İşbirliği Teşkilatına Üye Olan Ülkelerin Veri Zarflama Analizi ve TOPSİS Yöntemiyle Karşılaştırılması: Türkiye'nin Yeri	Yüksek Lisans	2016
Hakan Yazıcı	Katılım Bankacılığında Kartlı Ödeme Sistemleri	Yüksek Lisans	2017
Hakan Yıldırım	Türkiye'de Katılım Bankacılığı Uygulamaları ve Reel Sektöre Etkilerinin İncelenmesi	Yüksek Lisans	2017
Haleh Alamtabriz	Ortadoğu'da Siyasal İslam İran, Mısır ve Suudi Arabistan Örnek Ülkeleri İçin İslami Siyasal Yapı ve Sosyal Adaletin Karşılaştırmalı İncelemesi	Yüksek Lisans	2014
Halid Velid Baykara	Katılım Bankalarında Etkinlik ve Verimlilik Analizi	Yüksek Lisans	2012
Halil Akbayrak	Zekât Verilecek Yerler Bağlamında 'Fi Sebilillah'	Yüksek Lisans	2013
Halil Çakallı	Vakıflarda İmarat Sistemi ve Muhtaç Aylığı: Antakya Örneği	Yüksek Lisans	2010
Halime Önk	Osmanlı Dönemi Para Vakıflarıyla Günümüz Katılım Bankalarının Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2015
Halit Çalış	İslam Hukukunda Özel Mülkiyete Getirilen Sınırlamalar	Doktora	2001
Hamit Kaplan	Özel Finans Kurumlarının Finansal Analizi ve Performans Değerlemesi	Yüksek Lisans	2002
Hamza Aktan	İslam Borçları Hukukunda Selem ve İstisna Akitleri	Doktora	1976
Hamza Kuru	Geçmişte ve Günümüzde Finansman Yöntemi Olarak Murabaha	Yüksek Lisans	2015
Hamza Özkan	Katılım Bankacılığının Klasik Bankalarla Karşılaştırılması ve Muhasebe Uygulamaları	Yüksek Lisans	2012
Hanefi Çakmak	İslam Hukukunda Tarım İşletmeciliği ve Tarım Ortaklığı	Yüksek Lisans	1999
Harun İlhan	Max Weber ve Sabri Fehmi Ülgener'de İktisadi Zihniyet Analizi	Yüksek Lisans	2014
Hasan Basri Alım	İslami Finansta Yasaklar ve Temel İslami Akitler	Yüksek Lisans	2018
Hasan Ellek	İslam Hukuku'nda Emek-Sermaye Ortaklığı (Mudarebe) ve Diğer Ortaklıklarla İlişkisi	Yüksek Lisans	2003
Hasan Maçın	İslam Hukukunda Zekât Matrahları ve Vergi İlişkisi	Doktora	2014
Hasan Tat	Katılım Bankacılığı (Faizsiz Bankacılık) Sistemi Türk Bankacılık Sistemine Kazandırdığı Ürünler Türk Bankacılık Sektöründeki Yeri ve Gelişimi	Yüksek Lisans	2014
Hasan Tüzen	İslam'da Birey ve Toplum Açısından Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu	Yüksek Lisans	1986
Hasan Yüksel	Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Hayatında Vakıfların Rolü Üzerinde Bir Araştırma (1585-1683)	Doktora	1990

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Haşim Bağcı	Ticari Bankalar İle Katılım Bankalarının Kârlılık Performanslarının TOPSİS Yöntemi İle Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2013
Hatice Bıyık	Kapitalizm - İslam İlişkisi: Birey, Mülkiyet, Devletin Rolü Kavramları Çerçevesinde Bir İnceleme	Yüksek Lisans	2015
Hatice Karakoç	İslam Hukukunda Ariyet Akdi ve Doğurduğu Hukuki Sonuçlar Açısından Vakıfla İlişkisi	Yüksek Lisans	2008
Hatice Nermin Yılmaz	Türkiye'de Katılım Bankaları Alanında Yaşanan Gelişmeler ve Katılım Bankalarında Müşteri Memnuniyeti: Türkiye Finans Katılım Bankası Örneği	Yüksek Lisans	2010
Hatice Örnek Yılmaz	Türk Bankacılık Sisteminde Katılım Bankalarının Tercih Nedenleri ve Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2016
Havva Selcen Yaşar	XIX. Yüzyıl Uşak Para Vakıfları	Yüksek Lisans	2017
Havva Sülün Ergül	Helal Gıda Tüketiminde Dinin Sanayileşmesi	Yüksek Lisans	2014
Haydar Demirhan	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Muhasebe Sisteminin Avrupa Merkez Bankası Muhasebe Sistemine Katılımı	Yüksek Lisans	2010
Hediyeullah Karahan	Faizsiz Finans Teknikleri: Reel Sektöre Yönelik Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2015
Hilal Güloğlu	Türkiye'de Katılım ve Geleneksel Bankaların Risk Yönetimi Açısından Karşılaştırılması: Kantil Var Yaklaşımı	Yüksek Lisans	2017
Hilal Kabacıoğlu	Türkiye'de Kapitalist Gelişme ve İslami Sermayenin Yükselişi	Yüksek Lisans	2016
Hilal Karataş	Katılım Bankaları İle Mevduat Bankaları Finansal Performanslarının Çok Değişkenli Karar Verme Yöntemleri İle Karşılaştırılması: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Bankalar Üzerine Bir Uygulama (2004-2014)	Yüksek Lisans	2016
Hilal Özkan	Hanefi Mezhebinde Helal Gıda Kriterleri	Yüksek Lisans	2011
Hilmi Tunahan Akkuş	Türk Bankacılık Sektöründeki Katılım Bankalarının Finansal İstikrarının Stres Testi Yöntemi İle Analizi	Doktora	2017
Hürmet Özkan	İş Hukuku İle Karşılaştırmalı Açından İslam'da İşçi Hakları	Yüksek Lisans	1997
Hüseyin Akıncı	Geleneksel Bankacılık Ürünleri İle Katılım Bankacılığı Ürünlerinin Avantajları ve Dezavantajlarının Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2016
Hüseyin Altındaş	Özel Finans Kurumları ve Türkiye Uygulaması	Yüksek Lisans	1998
Hüseyin Arslan	İslam'ın İlk Asrında Tüketiciyi Korumaya Yönelik Düzenlemeler ve Prensipler	Yüksek Lisans	1990
Hüseyin Baysa	İslam Hukukunda Ribanın İletti	Yüksek Lisans	2004

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Hüseyin Çalışkan	İslam Hukukunda Alet-Emek Ortaklığı	Yüksek Lisans	1998
Hüseyin Çiçek	Türkiye'de Vakıf Müessesesinin Sosyo-Ekonomik Fonksiyonları (İzmir İli Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Üzerine Bir Araştırma)	Yüksek Lisans	1996
Hüseyin Ertuç	İslam Hukuk Tarihinde Vakıflar İle Batı Kültüründeki Benzeri Kurumların Karşılaştırılması	Doktora	2007
Hüseyin Göğüş	Türkiye'deki Mevduat ve Katılım Bankalarının Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Bir Değerlendirme: Facebook Değerlendirme Endeksi	Yüksek Lisans	2015
Hüseyin İskender	Risk Sermayesi ve Risk Sermayesi Sektörünün Gelişiminde Faizsiz Finans Kurumlarının Rolü	Yüksek Lisans	1995
Hüseyin Kayapınar	İslam Hukukunda Ortaklık ve Kira Yoluyla Arazinin İşletilmesi	Doktora	1993
Hüseyin Öztürk	İslam Hukukunda İşçi-İşveren Münasebetleri	Yüksek Lisans	1993
Hüseyin Pamukçu	Konaklama İşletmelerinde Helal Turizm Standardizasyonu Önerisi	Doktora	2017
Hüseyin Sözen	İslam Hukukunda Gayrimenkul Malların Zekâtı	Yüksek Lisans	2010
Hüseyin Vural	Zekât-Fitre Nisabı ve Günümüz Ölçüleriyle Yeniden Tespiti	Yüksek Lisans	2006
Hüseyin Yadigaroğlu	Sabri F. Ülgener Düşüncesinde Aydın Kavramı	Yüksek Lisans	2012
İbrahim Adıgüzel	Türkiye'de Sukuk Piyasası, Tarihsel Gelişim, Mevcut Durum ve Geleceğe Yönelik Öneriler	Yüksek Lisans	2016
İbrahim Arslan	Türk Hukukunda Özel Finans Kurumları	Yüksek Lisans	1988
İbrahim Gönen	Katılım Bankalarının Finans Sektörü İçindeki Yeri ve Katılım Bankalarına Yönelik Müşteri Algısı Üzerine Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2017
İhsan Cora	Ahilik Örgütünün Osmanlı Toplumundaki Yeri ve Ahilik Örgütü İlkelerinin Günümüz Esnaf ve Zanaatkarlarına Uygulanabilirliği	Yüksek Lisans	1990
İlgar Seyidov	Tüketici Davranışları ve İslami Bağlılık	Yüksek Lisans	2013
İlhami Coşkun	Özel Finans Kurumları	Doktora	1993
İlknur Karanfil	Türk İslamcılığında Sosyal Adalet Söyleminin Evrimi ve Anti-Kapitalist Müslümanlar	Yüksek Lisans	2013
İlknur Yaşar Bilicioğlu	İslam Hukukunda Nitelikleri İtibariyle Satım Akdine Konu Olamayan Mallar	Doktora	2009
İman Aborass	İslami Bono (Sukuk) Uygulaması Üzerine Bir Araştırma: İstanbul ve Dubai Örnekleri	Yüksek Lisans	2015
İnci Şirvan	II. Meşrutiyet Döneminde İslamcılık Akımının İktisadi Açından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	1992

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
İpek Madi	Ortadoğu Dinleri Açısından Homo Economicus'un Analizi	Doktora	2014
İsabet Ebru Yazıcıoğlu	KOBİ'lerin Finansal Sorunlarının Çözümünde Konvansiyonel ve İslami Modellerin Mukayesesi	Yüksek Lisans	2017
İshak Yıldız	Faizsiz Finans Araçlarının Türkiye'deki Uygulamaları ve Mevcut Sorunlara Çözüm Önerileri	Yüksek Lisans	2017
İsmail Bektaş	Muhasebe Kayıtları Işığında 18. Yüzyılın İlk Yarısında Üsküdar Para Vakıfları	Yüksek Lisans	2017
İsmail Büyükçelebi	İslam Hukukunda İnan Şirketi ve Nevileri	Yüksek Lisans	1981
İsmail Cebeci	Modern İslam İktisadı Literatüründe Murabaha Tartışmaları	Doktora	2010
İsmail Çağrı Doğan	Katılım Bankaları Performans Analizi	Yüksek Lisans	2013
İsmail Çelik	Faizsiz Finans Kurumlarında Şube Yöneticilerinin Performanslarının Ölçülmesi	Yüksek Lisans	1997
İsmail Ekinci	Türkiye'de Küreselleşmeye Karşı Ekonomik Tepkiler ve Din	Yüksek Lisans	2010
İsmail Eren	Din-Ekonomi İlişkisi: İslam'ın Sosyo-Ekonomik Yapısı İçerisinde İnfak Kurumunun Oluşum Sürecinin İncelenmesi	Doktora	2013
İsmail Karaayhan	Bankalarda Performans Değerlendirme ve Türkiye'de Faaliyet Gösteren Katılım Bankaları Üzerinde Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2008
İsmail Kurt	Nazari ve Tatbiki Olarak Para Vakıfları	Doktora	1994
İsmail Mert	Din Eğitimi, Ekonomi ve Aile İçi İlişkiler Sistemi	Yüksek Lisans	1997
İsmail Okutan	İslam Ekonomisinde Bir İktisat Sütjesi Olarak İnsan	Yüksek Lisans	1998
İsmail Özgür Aslan	Özel Finans Kurumlarının Vergilendirilmesi	Yüksek Lisans	1999
İsmail Özsoy	İslam İktisadında Faiz ve Çağımızda Ortaya Çıkan Problemler	Doktora	1991
İsmail Süleymanoğlu	Faizsiz Ekonomi Üzerine Bir Deneme	Yüksek Lisans	2017
İsmet Güneş	İslam (Katılım) Bankalarının Sorunları ve Verimlilik Analizi: Türkiye-Malezya Örneği	Yüksek Lisans	2014
İsmet Uçma	Bir Sosyal Siyaset Kurumu Olarak Ahilik	Doktora	2003
İsrafil Kışla	İslam'da İşçi İşveren Münasebetleri	Yüksek Lisans	1986
Joseph Doherty	İslami İktisat: İslami Burjuvazi ve Hayali Cemaat	Yüksek Lisans	2007
Kamil Bayraktar	İslam Hukukunda Finansman	Yüksek Lisans	2017
Kamil Yelek	İslam Hukukunda Vaadin Bağlayıcılığı ve İslam Finans Uygulamalarına Yansımaları	Yüksek Lisans	2014

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Kaya Bayraktar	Osmanlı Bankası'nın Kuruluşu, Faaliyetleri ve Osmanlı Devleti'nin Moratoryum İlanındaki Yeri	Doktora	2002
Kemal Gündoğdu	Türkiye'deki Özel Finans Kurumlarının Fonksiyonları	Doktora	1993
Kenan Dede	Katılım Bankalarında Hazine ve Sermaye Piyasası Ürünleri	Yüksek Lisans	2015
Kenan Özdemir	Türk Katılım Bankaları İle Malezya İslam Bankalarının Etkinlik, Verimlilik ve Performans Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2014
Kerim Acartürk	Fuar Organizasyonlarının Katılımcı Firmaların Finansal Performanslarına Etkileri	Yüksek Lisans	2013
Khalid Mohamed Mohamud	Servet Planlaması ve Yönetimi: İslami ve Klasik Yaklaşımların Karşılaştırmalı Analizi	Yüksek Lisans	2016
Kıvanç Özyurt	Banka Kredilerine Alternatif Olarak Murabaha Modelinin İncelenmesi	Yüksek Lisans	2015
Kıymet Öztürk	İslam Hukukuna Göre Süt Bankacılığı	Yüksek Lisans	2016
Kubilay Yılmaz	İslami Düşüncede İktisat -İktisadi Doktrinler Çerçevesinde Bir Deneme-	Yüksek Lisans	1996
Kudret Büyükcoşkun	Mahiyetleri Yönünden Vergi ve Zekât	Yüksek Lisans	1992
Kübra Dinçer	19. Yy Osmanlı Esnaf Birliklerinin ve Mensubu İşyerlerinin Şirketlere ve Cemiyetlere Dönüştürme Denemesi ve Sonuçları	Yüksek Lisans	2016
Kübra Küçükşen	Din Motivasyonlu Ekonomik Organizasyonlarda Yaşanan Olumsuz Tecrübelerin Din Algısı Üzerindeki Etkileri: İslami Holding Yatırımcıları Üzerine Bir Araştırma	Doktora	2011
Lale Şağbanşua	İslami Finans Kurumlarında İslami Danışma Kurulları: Türkiye İçin Model Önerisi	Doktora	2016
Levent Coşkun Erkekoğlu	Seküler İktisadi Doktrinin Eleştirisi Çerçevesinde Ortadoğu - İslam Toplumunda Ekonomik Entegrasyonun Esasları	Doktora	2015
Levent Subaşı	Hizmet Kalitesi, Kurumsal İmaj ve Güvenin Kurumsal Müşteri Sadakatine Etkisi: Katılım Bankacılığında Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2010
Lütfü Şahin	Sabri Fehmi Ülgener'in Ekonomi Politik Anlayışı ve Türk Düşüncesine Katkıları	Yüksek Lisans	2009
M. Sabri Erdoğan	Gelişmekte Olan Cemiyetlerin Sosyo-Ekonomik Bünye ve Meseleleri Karşısında İslam'ın Zekât Müessesesi	Doktora	1980
M. Tefik Göksu	İslam Ekonomisinde Devletin Rolü	Yüksek Lisans	1994
M.Uygur Tazebay	Bir Türk Müessesesi Olarak Vakıfların Tarihi Tekâmülü	Yüksek Lisans	1984
Magsud Şoariyan Sattari	İslami Bankacılık	Yüksek Lisans	1991

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Mahmut Danacı	İslami Finans Teknikleri -Uygulama Biçimleri, Sorunları ve Çözüm Yolları-	Doktora	1991
Mahmut Salih Tekneoğlu	Sukukların Muhasebeleştirilmesi ve Finansal Tablolarda Sunumu-Bir Türkiye Uygulaması	Yüksek Lisans	2015
Mariam Minny	Faiz Oranındaki Dalgalanmaların Katılım Bankaları Karlılığına Etkisi: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2017
Mazin Fahad	Türkiye'de Katılım Bankalarının 1985-2010 Döneminde Gelişimi	Yüksek Lisans	2013
Medeni Şavlı	İslam Hukukunda Zirai Ürünlerin Zekâtı	Yüksek Lisans	2006
Mehmet Akif Berber	Faizin Yansımaları: Geç Dönem Osmanlı İmparatorluğunda Murabaha Kavramının Dönüşümü	Yüksek Lisans	2014
Mehmet Akif Can	Banka Kartlarının İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2007
Mehmet Akif Çetin	Satın Alma Davranışlarını Etkileyen Faktörlerin Tüketici Tercihlerine Etkisi: Katılım Bankacılığı Araçları Üzerine Bir Araştırma Karaman İli Örneği	Yüksek Lisans	2017
Mehmet Altuncuoğlu	Faizsiz Bireysel Emeklilik Sisteminin İşleyişi: 2008 Sonrası Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2017
Mehmet Büyükkara	Türkiye'de Katılım Bankaları ve Geleneksel Bankacılık: Kredi Temerrüt Karşılaştırması	Yüksek Lisans	2015
Mehmet Çanakcı	İslami ve Geleneksel Bankacılık: Likidite Riski Yönetimi Üzerine Ampirik Bir Çalışma	Doktora	2017
Mehmet Çolak	Borsa İstanbul'da Yapılan İşlemlerin İslam Fıkıhı Açısından Değerlendirmesi	Yüksek Lisans	2014
Mehmet Dinçaslan	Sabri F. Ülgener ve İdris Küçükömer'in Perspektifinden Osmanlı-Türk Toplumunda İktisadi Geri Kalmışlık Analizi	Doktora	2017
Mehmet Emin Türkoğlu	Avrupa Birliği İslam Ülkeleri İlişkileri Bağlamında Dini Radikalizm: El Kaide Örneği	Doktora	2014
Mehmet Fatih Buğan	Katılım Bankaları İle Konvansiyonel Bankaların Etkinliklerinin VZA ve Malmquist TVF Endeksi İle Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2015
Mehmet Fatih Şeyhanoğlu	Sosyalist Dönem Sonrası Yeniden Canlanan Micro Milliyetçilik ve İslam Kimliği: Bosna ve Kosova Örneği	Yüksek Lisans	2005
Mehmet Gürbüz	İslam Hukuku Açısından Altın Bankacılığı	Yüksek Lisans	2016
Mehmet İkizoğlu	İktisadi Bütünleşme ve Ekonomik Etkileri: Türkiye – İslam İşbirliği Teşkilatı İlişkileri	Yüksek Lisans	2015
Mehmet İncirci	Türkiye'de Özel Finans Kurumlarının Tarihsel Bir Analizi	Yüksek Lisans	1999
Mehmet İrfan Kurt	Stratejik Birleşmelerde İnsan Kaynakları Yönetiminin Rolü ve Katılım Bankacılığı Sektöründe Bir Örnek Olay	Doktora	2008

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Mehmet Karaduman	Türkiye Bankacılık Sistemindeki Mevduat Bankaları İle Katılım Bankalarının Finansal Oranlar Açısından Lojistik Regresyon Analizi İle Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2016
Mehmet Kava	İslam Hukukunda Kira Sözleşmesi	Yüksek Lisans	1999
Mehmet Levent Erdaş	Katılım Bankalarının Kar Dağıtım Metodları ve Bankacılık Sektöründeki Yapısal Analizi	Yüksek Lisans	2012
Mehmet Özağaçkaya	Ahilik ve Sosyal Hizmet	Yüksek Lisans	2017
Mehmet Salih Demir	Türkiye'de Katılım Bankalarının Gelişimi ve Performanslarının Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2015
Mehmet Salih Geçit	Kur'an Işığında İman-İktisat İlişkisi	Yüksek Lisans	2001
Mehmet Savan	II. Meşrutiyet Döneminde Sırat-I Müstakim Mecmuası Örneğinde İslamcıların İktisadi Görüşleri (1908-1912)	Yüksek Lisans	2017
Mehmet Yeşilyaprak	Katılım Bankalarında Kredi Derecelendirmesi ve Etkin Sübjektif Kriterlerin Anket Yöntemi İle Ölçümü	Doktora	2011
Mehreban Ghasemi	İran İslam Cumhuriyeti'nin Ekonomik Yapısı Türkiye-İran Ekonomik İlişkileri	Yüksek Lisans	2002
Melahat Hancı	Katılım Bankalarında Sigortacılık İşlemleri ve Uygulaması	Yüksek Lisans	2007
Melih Turan	İslam İktisat Siyaseti Açısından Zekâtın Kurumsallaşması	Yüksek Lisans	2017
Meltem Keskin	Katılım Bankalarında Kurumsal Sosyal Sorumluluk	Yüksek Lisans	2014
Memet Çiftci	Dezenflasyon Sürecinin Özel Finans Kurumları Faaliyetlerine Etkileri ve Sonuçları	Yüksek Lisans	2002
Meral Armağan Bakır	Ahilik ve Mesleki Eğitim	Yüksek Lisans	1991
Meral Köken(Kayalı)	İslam Bankacılığı Türkiye Uygulaması; Özel Finans Kurumu	Yüksek Lisans	1992
Mervan Selçuk	Zekâtın Modern Anlamda Kurumsallaşması ve Türkiye İçin Uygulanabilir Bir Model Önerisi	Yüksek Lisans	2016
Merve Gödeş	Basel-III Kriterlerinin Katılım Bankacılığına Etkileri: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2016
Mesut Bayar	İslam Hukuku'nda Banka Kartları ve Kredi Kartları	Yüksek Lisans	2007
Mete Şahin	Örgüt Kültürü İle Bilgi Paylaşma Tutumu Arasındaki İlişki Üzerine Türk Katılım Bankacılığı Alanında Bir Araştırma	Doktora	2010
Metin Gülşen	Katılım Bankalarının Mali Tablo Analizi ve Performanslarının Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2010
Metin Küçükçay	Özel Finans Kurumlarında Nakit Yönetimi	Yüksek Lisans	1998
Metin Yiğit	Fey, Zekât ve Talak Ayetleri Çerçevesinde Lafzi ve Gai Yorum Tartışmaları	Yüksek Lisans	2001

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Mevlüde Elif Alpın	Bankacılık Sistemi İçerisinde Katılım Bankacılığının Yeri ve Katılım Bankacılığının Güçlü ve Zayıf Yönleri	Yüksek Lisans	2017
Mevlüt Seçil	Türkiye'de Mikrokredi Uygulamaları ve Katılım Bankacılığında Bir Ürün Önerisi	Yüksek Lisans	2016
Mikail Altan	Modern Bankacılık Fonksiyonları Açısından Özel Finans Kurumlarının Değerlendirilmesi	Doktora	1998
Mohamed Ali Adam	İslami Finansal Muhasebe İle Konvansiyonel Finansal Muhasebenin Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2015
Mohammad Tayeb Khan	Türkiye'de İslami Bankacılığın Etkinliği	Yüksek Lisans	2016
Mohammed Jasım Mohammed Aldheyabı	Özel Sektör Gelişiminde İslam Ekonomisinin Etkisi	Yüksek Lisans	2017
Mohammed Yunus Hussein	Zekâtın Ekonomik Hayata ve Devlet Bütçesine Etkisi	Yüksek Lisans	2016
Mostafa Rımaz	İslami Finansal Araçların Muhasebeleştirilmesi ve Raporlanması	Yüksek Lisans	2014
Muaz Güngören	Katılım Bankalarında Alternatif Menkul Kıymet İhracının (Sekürütizasyon) Yapısal Farklılık Gösteren Finansal Piyasalarda Uyum Modellemesi: Sukuk Örneği	Doktora	2011
Muhammed Ali Demircioğlu	Çalışanların Otantik Liderlik Algısının Örgütsel Vatandaşlık Davranışı ve Örgütsel Bağlılıklarıyla Olan İlişkisi Üzerine Bir Araştırma; Katılım Bankası Örneği	Yüksek Lisans	2017
Muhammed Çukadar	Kahramanmaraş İli Kent Merkezinde Helal Gıda Konusunda Tüketici Davranışları	Yüksek Lisans	2015
Muhammed Emin Durmuş	Muhasebe Kayıtları Işığında 18. Yüzyılın Son Çeyreğinde Üsküdar Para Vakıfları	Yüksek Lisans	2016
Muhammed Kalaycı	Alternatif Bir Sistem Olarak İslami Finans	Yüksek Lisans	2017
Muhammed Zutiç	Kur'an'da Zekât Kavramı	Yüksek Lisans	2015
Muhammed Abdülmecit Karaaslan	İslam Deniz Ticaret Hukukunda Hukukî Sorumluluk	Doktora	2009
Muhammed Fatih Canbaz	Katılım Bankacılığının Türk Bankacılık Sistemindeki Yeri, Çalışma Şekli, Enstrümanları ve Performans Analizi	Yüksek Lisans	2013
Muhammed Kaş	İslami Piyasalarda Sukukun Rolü: Türkiye'deki Deneyimi	Yüksek Lisans	2016
Muharrem Eminoğlu	Osmanlı Tatbikatında Nakid Para Vakıfları ve Günümüz Ekonomisinde Uygulanabilirliği	Yüksek Lisans	1996
Muharrem Samur	Kredi Kartlarının (Kredi Kartı Kuruluşları, Kredi Kartı Aracısı Bankalar ve Kredi Kartı Katılımcısı Kuruluşları) Hesap İlişkileri ve Muhasebeleştirilmesi		1992

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Muhsin Demir	Ahilik, Ahi Evren'i Veli ve Kırşehir'de Ahilik Kutlamaları	Yüksek Lisans	2004
Muhsin Demirel	İslam Hukukunda Yatırım Mallarının Zekâtı	Yüksek Lisans	2012
Murad Osmanov	Sovyetler Birliği Dönemi İle İslam Hukuku Mülkiyet Anlayışlarının Mukayesesi ve Günümüz Azerbaycan'ındaki Gelişmeler	Yüksek Lisans	2009
Murat Beyaztaş	İslam Hukukunda Vakıf Gayri Menkullerinin Kiraya Verilmesi Usulleri ve İcareteyn	Yüksek Lisans	2001
Murat Beyaztaş	İslâm Hukukunda Vakıfların Tağyîri ve İstibdâli	Doktora	2016
Murat Güçtekin	Özel Finans Kurumu Organizasyonu, Sorunları ve Çözüm Önerileri	Yüksek Lisans	1997
Murat Keten	Borçlanma Aracı Olarak Sukuk: Sukuk İle Geleneksel Tahvillerin Risk Temelli Karşılaştırılması	Doktora	2016
Murat Törenek	Müşterilerin Katılım Bankalarını Tercih Nedenleri Üzerine Bir Araştırma: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2017
Murat Türkyılmaz	Bankacılık İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi ve Geleneksel Bankacılık İle Faizsiz Sistem Bankacılığının Muhasebe Yönünden Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2001
Murat Üçoğlu	Türkiye'de Neoliberalizmin Oluşumu ve Muhafazakâr İslam'ın Ekonomik Yükselişi: 1980'li Yıllarda Önemli Bir İttifak	Yüksek Lisans	2012
Murat Ürkmez	İhracatın Geliştirilmesinde Türk Eximbank'ın Rolü ve Avrupa Birliği Katılım Sürecinde Türk Eximbank'ın Yeniden Yapılandırılması İle Banka Personelinin Eğitimi	Yüksek Lisans	2006
Murtaza Köse	İslam Hukukunda Anonim Ortaklıklar	Doktora	1996
Musa Başaran	Özel Finans Kurumlarında Hesap İşleri Düzeni	Yüksek Lisans	2003
Musa Gelici	Protestan İş Ahlakı İle Ahilik İş Ahlakının Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2007
Musa Oflaz	Turistik Ürün Çeşidi Olarak Helal Turizm Konsepti Uygulayan Konaklama Tesislerinde Müşteri Algıları	Yüksek Lisans	2015
Mustafa Ammar Kılıç	İslamcı Hâfızada 'Emek' Sorunu: Türkiye'de 1980-2000 Arası İslamcı Dergilerde Sosyal Adalet Söylemi	Yüksek Lisans	2016
Mustafa Aras	İşveren Markasının Örgütsel Bağlılık ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: Katılım Bankacılığı Örneği	Doktora	2016
Mustafa Badem	Kur'an'da Ekonomik Hayata İlişkin Temel Esaslar	Yüksek Lisans	2017
Mustafa Can Samırkaş	Türkiye'de Mali Tahlil ve İstihbarat Çalışmalarının Basel Iı Standartlarına Uyumu ve Katılım Bankaları Üzerinde Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2009
Mustafa Doğan	Siyasal Açından 1980 Sonrası İslami Sermaye Birikim Modelinin Analizi: Türkiye'de İslam Bankacılığı	Yüksek Lisans	2006

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Mustafa Emin Gül	Faizsiz Bankacılıkta Risklere Karşı Aktif ve Pasif Yönetimi: Türkiye Katılım Bankaları Üzerine Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2013
Mustafa Hizmetli	Endülüs'te Hisbe Teşkilatı	Doktora	2002
Mustafa İbicioğlu	Türkiye'de İslami Bankacılığın Tarihi ve Gelişmesi: Geleneksel Bankalarla Mukayesesi	Yüksek Lisans	2009
Mustafa Kara	Katılım Bankalarında Personel Eğitimi	Yüksek Lisans	2006
Mustafa Kisbet	İslam Hukukunda Tüketicinin Korunması Açısından Ayıp Muhayyerliği	Yüksek Lisans	1998
Mustafa Mürsel Eskici	Türkiye'de Katılım Bankacılığı Uygulaması ve Katılım Bankalarının Müşteri Özellikleri	Yüksek Lisans	2007
Mustafa Şahin	Son Dönem İslam Düşünürlerinin Ahlak Anlayışı	Yüksek Lisans	2004
Mustafa Uçar	Özel Finans Kurumlarında Fon Temini ve Tahsisinin Muhasebeleştirilmesi	Doktora	1987
Mustafa Uysal	Uluslararası Çeşitlendirmenin Portföy Performansına Etkisi: Geleneksel ve İslami Hisse Senedi Piyasaları İçin Ampirik Bir Uygulama	Doktora	2017
Mücahit Gündebahar	Banka Şubelerinin Etkinliği İle İnsansız Banka Şubelerinin Etkinliğinin Karşılaştırılması: Bir Katılım Bankası Örneği	Doktora	2016
Müfit Selim Saruhan	İslam Ahlak Felsefesinde Bilgi ve Hürriyet	Doktora	2000
Müge Kaya	Hizmet Sektöründe İlişki Pazarlaması, Müşteri Memnuniyeti ve Sadakati (Katılım Bankalarında Bir Uygulama)	Yüksek Lisans	2014
Mügehan Acarasan	Para Piyasasında Banka Dışı Mali Kesimde Finansal Farklılaşma: Factoring, Forfaiting, Leasing ve Özel Finans Kurumları	Yüksek Lisans	1995
Mümin Pekcan	Katılım Bankacılığı Faaliyetleri ve Muhasebeleştirme Sistemleri	Yüksek Lisans	2006
Münir Yaşar Kaya	İslâm Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Aile Vakıfları	Doktora	2017
Münire Konday	Özel Finans Kurumlarının Türkiye'deki Gelişim Süreci ve Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2006
Mürsel Erdem	İbn Haldun'da Din-İktisat İlişkisi	Yüksek Lisans	2011
Mütteki Sezen	Özel Finans Kurumlarının Bankacılık Hizmetleri Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	1990
Müveddet Bayraktar	Dört Kutsal Kitap ve Yaratılış Felsefesi Çerçevesinde, Fütüvvet Devri ve Ahilik Teşkilatından Günümüze Etik: Muhasebe Etik Kuralları Açısından Karşılaştırmalı Bir Analiz	Yüksek Lisans	2016
Nagihan Gönül Akdoğan	Din ve Ekonomi; Kuramsal Bir Yaklaşım	Yüksek Lisans	2012

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Nahifa Said Soud	İslami Bankacılığa İlişkin Algılar: Tanzanya'daki Müslümanların ve Gayri Müslümlerin Algılarının Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2017
Nazif Öztürk	Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi	Doktora	1991
Necati Hançer	Hedef Bazlı Performans Değerleme Sistemi -Özel Finans Sektöründe Bir İnceleme-	Yüksek Lisans	2001
Necati Şafak	Türkiye'nin İslam Ülkeleriyle Ekonomik İlişkileri	Yüksek Lisans	1989
Necmeddin Kemal	Nurettin Topçu'nun Düşüncesinin Kaynakları ve Kapitalizme Bakışı	Yüksek Lisans	2009
Neslihan Biriz	Bireysel Bankacılıkta Geri Ödenmeyen Krediler Sorunu ve Katılım Bankası Örneği	Yüksek Lisans	2016
Nevzat Aypek	Türk Sermaye Piyasasında Özel Finans Kurumlarının Yeri ve İşleyişi	Yüksek Lisans	1988
Nıreida Toklayeva	Faizsiz Bankacılık ve Finansal Krize Karşı Dayanıklılığı	Yüksek Lisans	2012
Nihat Arabacı	Katılım Bankalarının Türkiye'de Bankacılık Sektöründeki Yeri, İşleyişi ve Performans Analizi	Yüksek Lisans	2007
Nihat Dalgın	İslam Hukukuna Göre Sigorta	Doktora	1994
Nihat Ergün	Maturidi Ekolün İslam İktisadi ve Siyasi Düşüncesine Etkileri	Yüksek Lisans	2017
Niyazi Dalkılıç	Özel Finans Kurumları Fon Kullandırmaları İle Bankaların Kredi Politikalarının Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	1999
Nour Aborass	Birleşik Arap Emirliklerinde İslam Bankacılığı ve Merkez Bankası Arasındaki İlişki Üzerine Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2015
Numan Orhan	Borsa Analiz Tekniklerinin İslami Finans Aracı Sukukta Uygulanabilirliği	Yüksek Lisans	2017
Nur Esra Bekereci	İslami Finansal Okuryazarlık: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde Bir Alan Araştırması	Yüksek Lisans	2018
Nuray Yüzbaşıoğlu	Proje Finansmanında Kullanılan Faizsiz Finans Yöntemleri ve Araçları	Yüksek Lisans	2014
Nurettin Akcan	İslam Fıkhında İşçinin Hak ve Sorumlulukları	Yüksek Lisans	2008
Nurettin Kalkan	Ekonomik ve Siyasi Boyutlarıyla Liberalizm ve İslam İlişkisi	Yüksek Lisans	2015
Nuri Aksoy	İslam'da Mudaraba ve Katılım Bankacılığında Uygulama Potansiyeli	Yüksek Lisans	2017
Nurullah Mücahitioğlu	Türkiye'de Katılım Bankalarının Finansal Kiralamadaki Yeri, Diğer Finansal Kiralama Şirketleriyle Karşılaştırılması ve Sektörde Sukuk Uygulaması Beklentileri.	Yüksek Lisans	2015
Oğuz Bal	Osmanlı Para Sisteminin Teorik Temelleri	Yüksek Lisans	1998
Oğuz Karasu	2008 Küresel Finans Krizi Sonrasında İslami Finans Araçlarının Analizi	Yüksek Lisans	2016

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Oğuzhan Kodalak	UCP 600'e Göre Düzenlenen Akreditiflerin Analizi: Bir Katılım Bankası Örneği	Yüksek Lisans	2015
Olca Hartoka	İmtiyazlı Yap-İşlet-Devret Projeleri ve Sukuk Finansman Yöntemi	Yüksek Lisans	2012
Omar İsmail Abdilahi	Faizsiz Bankacılık ve Faizsiz Fon Kaynağı Olarak Sukukun Yeterliği Üzerine Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2015
Onur Yüksel	Faizsiz Yatırım Aracı Olarak Sukuk (Kira Sertifikası) ve Getirilerinin Seçilmiş Diğer Yatırım Araçlarının Getirileri İle Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2017
Orhan Gudil	Türkiye'de Katılım Bankacılığı ve Katılım Bankalarının Getirisi İle Alternatif Yatırım Araçları Getirilerinin Analizi (2004-2006)	Yüksek Lisans	2007
Orhan Sinan Çifci	Transfer Sistem Faktörlerinin Katılımcı Özellikleri ve Ortamsal Değişkenler Açısından Eğitimin İşe Aktarımına Etkisi: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Örneği	Doktora	2014
Orhan Söyler	İslam Ülkeleri Arasında İktisadi İşbirliği İmkânları ve Türkiye	Doktora	1996
Osman Erhan Öziyci	İslam'da Tüketim ve Tüketici Hakları	Yüksek Lisans	2002
Osman Eskicioğlu	İslam Ekonomisinde Gelir Dağılımı	Doktora	1979
Osman Mohamed İsmail	İslam Ekonomisi ve İş Ahlakı	Yüksek Lisans	2017
Osman Nuri Hasırcı	Almanya'nın Ortadoğu ve İslam Ülkeleri İle Ekonomik İlişkileri	Yüksek Lisans	1996
Osman Oncar	Osmanlı Devletinin Kuruluşunda Ahiler ve Ahilik Kurumunun Rolü	Yüksek Lisans	2016
Osman Özbakan	II. Abdülhamit Döneminde Hicaz Demiryolu Finansının İslam Ekonomisi Açısından İncelenmesi	Yüksek Lisans	2017
Osman Şekerci	İslam Şirketler Hukuku Özellikle Emek-Sermaye Şirketi(El-Mudaraba)	Doktora	1981
Ömer Akmanşen	İslam Hukuku Prensipleri Işığında Borsa	Yüksek Lisans	1997
Ömer Aslan	İslam Bankaları ve İslam Bankacılığı Kapsamında Yer Alan Finansal Araçlar	Yüksek Lisans	2013
Ömer Aykal	İslam Hukukuna Göre Elektronik Ticarete Akdin Kuruluşu	Yüksek Lisans	2009
Ömer Dinçer	Türkiye'de Katılım Bankacılığının Multi-Moora Yöntemi İle Finansal Performans Analizi	Yüksek Lisans	2016
Ömer Faruk Aladağ	Türkiye Kuyumculuk Sektöründe Ahilik Değerlerinin İzinin Sürülmesi: Nitel Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2016
Ömer Faruk Habergetiren	İslam Hukuku'nda Sermaye ve Sermaye Hareketleri (Sermayenin Oluşumu, Birleşmesi ve Bütünleşmesi)	Doktora	2005
Ömer Faruk Habergetiren	İslam Hukukunda Paranın Değer Kaybı ve Buna Bağlı Hükümler	Doktora	1997

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Ömer Faruk Kılınç	Türkiye'de Katılım Bankacılığı ve Müşteri Tercih Kriterleri Üzerine Bir Uygulama: Isparta İli Örneği	Yüksek Lisans	2014
Ömer Fazıl Emek	Bir Katılım Bankasının Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz Bölgesindeki Şubelerinin Veri Zarflama Yöntemi İle Etkinlik Analizi	Yüksek Lisans	2016
Ömer Kalav	Kriz Sürecinde İşletmelerin Finansmanında Katılım Bankalarının Rolü ve Mevduat Bankaları İle Mukayesesi: Bir Uygulama	Doktora	2014
Ömer Kaya	Katılım Bankacılığının Gelişimi ve Türk Bankacılık Sistemi İçerisindeki Etkinliğinin Araştırılması	Yüksek Lisans	2010
Önder Karagözlü	İktisat ve Ahlak	Yüksek Lisans	2013
Özgür İnci	Vakıflarda Muhasebe Sistemi ve Denetimi	Yüksek Lisans	1999
Özgür Rahşan Çetrez	Türkiye'de Katılım Bankacılığı ve Organik Tarımda Aktörler, Kanuni Oluşum ve Otantisite	Doktora	2016
Özlem Şişman	Mutereddit Kapitalistler: Türkiye'de Yeni İslami Burjuvazinin Yükselişi	Doktora	2013
Rabab Mılad Alı	Türk Bankacılık Sisteminde Geleneksel ve İslami Bankalar İçin Konut Finansman	Yüksek Lisans	2017
Rabia Güneş	Katılım Bankalarında Kırmızı Çizgilerin Kamuoyundaki İmajı; Ankara Örneği	Yüksek Lisans	2015
Raci Kaya	Türk Bankacılık Sisteminde Katılım Bankalarının Tercih Nedenleri ve Bir Araştırma	Doktora	2013
Rahime Ece Mutluçağ	Katılım Bankalarının Gelişimi ve Kâr Payı Oranlarının Faiz Oranları İle Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2017
Ramazan Güler	Türkiye'de Katılım Bankaları İle Ticari Bankaların Fon Toplama ve Kullandırma Yöntemlerinin Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2014
Ramazan Solmaz	Türkiye'de Bankacılık Özel Finans Kurumlarının Faaliyetleri: Yasal Çerçeve	Yüksek Lisans	1998
Ramı Mohamed Kamal Rashad İbrahim	Geleneksel Tahvillere Alternatif Olarak Sukuk ve Çağdaş Uygulamaları	Yüksek Lisans	2017
Raşit Bora Polatkan	İslam Bankacılığı ve Türkiye'de Özel Finans Kurumları	Yüksek Lisans	1998
Recep Özdirek	İslam Hukukunda İşçinin Tazmin Borcu ve Sınırları	Yüksek Lisans	1996
Recep Tekçam	Özel Finans Kurumlarının Türk Mali Sistemindeki Yeri ve Önemi	Yüksek Lisans	2002
Recep Tekçam	Faizsiz Bankacılıkta Denetim: Türkiye İçin Model Önerisi	Doktora	2017
Recep Ulusoy	Bir Finansman Yöntemi Olarak Mudarabe	Doktora	1997
Resul Kuşoğlu	Katılım Bankalarının Camels Analizi	Yüksek Lisans	2016

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Rıdvan Altinkaya	Sukuk Finans Modeli ve Türkiye'deki Potansiyelinin Araştırılması	Yüksek Lisans	2014
Rıfat İlhan Çelik	Türkiye Selçukluları Zamanında Anadolu'da Ahilik Müessesesi	Doktora	2014
Rüveyde Ebru Türkmenoğlu	Katılım Bankacılığı ve Türkiye'deki Finansal Yapı	Yüksek Lisans	2007
Saad Msellek	Geleneksel Bankacılık ve Faizsiz Bankacılığın Karşılaştırılması: Türkiye ve Fas Örneği	Yüksek Lisans	2015
Saime Kavakcı	İslami Perspektiften Kurumsal Sosyal Sorumluluk	Yüksek Lisans	2016
Salah Awad Mohammed	Finansal Piyasalar Segmentasyonu / İslam Piyasasına Uygulama	Yüksek Lisans	2017
Saliha Atalay	Özel Finans Kurumlarının Türk Finans Sektöründeki Yeri ve Etkileri	Yüksek Lisans	2005
Salim Sercan Sarı	Alternatif Bir Finansman Aracı: Sukuk	Yüksek Lisans	2014
Samet Şağbanşua	İslami Finansal Araçların Finansal Piyasalardaki Konumunun İncelenmesi	Yüksek Lisans	2015
Sanan Azimov	Son Dönem Osmanlı ve Modern Türkiye Ekonomisinde İslami Kamu Finansman Kaynakları	Yüksek Lisans	2016
Seda Kurşun	Veri Zarflama Analizi İle Performans Değerlendirme: Katılım Bankacılığı Sektöründe Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2016
Sedat Demirel	Vakıf ve Bağlı İktisadi İşletmelerinde Muhasebe Sistemi ve Vergilendirme	Yüksek Lisans	1995
Sedat Yetkin	Bir Finansal Enstrüman Olarak Sukuk (Kira Sertifikası)	Yüksek Lisans	2017
Sedef Şen	Türk Bankacılık Sistemi İçerisinde Katılım Bankacılığının Yapısal Analizi	Yüksek Lisans	2011
Sefer Yavuz	Sabri F. Ülgener'e Göre 'Din-İktisat Ahlakı' İlişkisi	Yüksek Lisans	2002
Selameddin Baysal	Karl Marx ve Max Weber'in Sınıf, Din ve Ekonomi Anlayışı	Yüksek Lisans	2017
Selami Güner	Katılım Bankacılığında Müşteri Değeri Oluşturma ve Kuveyt Türk Katılım Bankası: Kütahya Örneği	Yüksek Lisans	2016
Selami Tuğrul	Türkiye'de Özel Finans Kurumları ve Klasik Bankacılığın Denetim Açısından Karşılaştırılması ve Eğitimi	Yüksek Lisans	2004
Selim Çimen	İslam Hukukunda Faizin İletisi İle İlgili İhtilaflar	Yüksek Lisans	2010
Selim Duramaz	Katılım Bankalarının Pazar Hâkimiyeti, Sorunları ve Talep Yapısının Analizi: Ege Bölgesi Örneği	Doktora	2016
Selma Özdemir	Din Ahlak Ekonomi İlişkisinin Sosyolojik Analizi: Kapitalist Zihniyetin Değerlendirilmesi (Adam Smith ve İbrahim Hakkı Örneği)	Doktora	2005
Selman Ortaköy	Sabri Ülgener ve Max Weber'de İktisadi Zihniyet	Doktora	2014
Selvi Suiçmez	Özel Finans Kurumları ve Türkiye Uygulaması	Yüksek Lisans	2002

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Sema Sert	Katılım ve Mevduat Bankası Çalışanlarının Örgütsel Bağlılıklarına Yönelik Ampirik Bir Çalışma	Yüksek Lisans	2010
Semih Malkır	Katılım Bankacılığında Ürün Çeşitliliğinin Değerlendirilmesi ve Türkiye'deki Gelişimi	Yüksek Lisans	2017
Semra Zengin	Psikolojik Sözleşme ve Örgütsel Güven Arasındaki İlişki: Antalya İlinde Faaliyet Gösteren Katılım Bankaları Üzerine Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2017
Seracettin Yıldız	Kredi Kartı Uygulamasında Banka İle Üye İşyeri Arasındaki İlişkinin Fıkhi Durumu	Yüksek Lisans	2015
Serdar Kuşcu	Vergi Mevzuatı Açısından Bankalarla Karşılaştırmalı Olarak Özel Finans Kurumları ve Mevzuattaki Değişikliklerin Eğitim Sürecinde Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2005
Serdar Özalp	Borsada Uygulanan Açığa Satış İşlemlerinin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	2016
Serhat Balaban	Katılım Bankalarının Kurumsal İtibarı İle Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Arasındaki İlişki	Yüksek Lisans	2016
Serkan Altaner	Türkiye'de Özel Finans Kurumlarının Bankacılık Sektörü İçindeki Yeri	Yüksek Lisans	2002
Serpil Sumer	Kamu Katılım Bankalarının Bankacılık Sektörüne Beklenen Etkileri	Yüksek Lisans	2017
Servet Bayındır	Özel Finans Kurumlarının İslam Hukuku Yönünden Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	1995
Servet Bayındır	Faizsiz Bankacılık İşlemlerinin İslâm Fıkhiindeki Yeri	Doktora	2004
Servet Yazıcı	Tekafül Sigortacılığında Ürün Geliştirme	Yüksek Lisans	2015
Seymur Zeynalzade	İhracatta Akreditif Uygulamaları: Bir Katılım Bankası Örneği	Yüksek Lisans	2016
Seyran Özcan	Finansman Aracı Olarak Sukuk ve Muhasebe Sistematiği	Yüksek Lisans	2015
Sezai Okutan	Özel Finans Kurumlarında Çalışanların Performans Değerlendirmesi ve Bir Uygulama Analizi	Yüksek Lisans	2002
Sezai Uğurlu	Uluslararası İletişim: İslam Konferansı Teşkilatı Ticari İletişim Ağı Üzerine Bir Model Denemesi	Doktora	1988
Sibel Doğan	Katılım Bankaları ve Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2008
Sinan Dağ	Türkiye'deki Katılım ve Mevduat Bankalarının Etkinliklerinin Veri Zarflama Analizi Yöntemiyle Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2011
Sinem Tuba Taşdemir	Gelişmekte Olan Piyasalara Yabancı Banka Katılımı: Türkiye'de Citibank Vaka Çalışması	Yüksek Lisans	2010
Suadiq Mehammed Hailu	Etiyopya'daki Finansal Dışlanmanın Azaltılmasına İslami Finansın Rolü	Yüksek Lisans	2017
Suna Akten Çürük	İslami Finansın Türkiye'deki Gelişimi, Mevcut Sorunlar ve Çözüm Önerileri	Doktora	2013
Süleyman Kaya	XVIII. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Kredi	Yüksek Lisans	2003

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Süleyman Uğurlu	Katılım ve Özel Sermayeli Bankaların Pazarladıkları Kredilerin Bazı Makroekonomik Göstergeler Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2012
Şahan Hasan Atılğan	Türk Banka Hukukunda Katılım Bankacılığı	Yüksek Lisans	2009
Şahin Ördek	Tüketici Dindarlığı ve Helal Gıda Ürün Değerlendirmeleri Kayseri'de Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2017
Şahin Yeşilyurt	Din ve Ekonomi Bağlamında İslam Maliye Tarihi ve Maliye Sistemi	Yüksek Lisans	2014
Şemim Erdener Altun	Müslüman Ülkelerin Ab İle İlişkileri ve Türkiye'deki İslamcı Kesimin Gümrük Birliği'ne Bakışı	Yüksek Lisans	1997
Şenay Değer	Türkiye'de İslam Bankacılığı-Özel Finans Kurumları (Teorisi, Kuruluşu, İşleyişi)	Yüksek Lisans	1991
Şenay Değer	Türkiye'de İslam Bankacılığı-Özel Finans Kurumları (Teorisi, Kuruluşu, İşleyişi)	Yüksek Lisans	1991
Şenol Bulut	Müşteri Tercihlerinin Belirleyicisi Olarak Ürün ve Hizmet Kalitesi: Katılım Bankaları İle Ticari Bankaların Karşılaştırmalı Analizi	Yüksek Lisans	2014
Şerif Coşan	Kurumsal ve Ticari Bankacılık Açısından Katılım Bankalarının Etkinliğinin Ölçülmesi: Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2016
Şevket Topal	İslam Hukukuna Göre Satım Akdinde Mülkiyetin İntikali	Yüksek Lisans	1995
Şifa Kırhasanoğlu	Sukuk: İşleyişi, Çeşitleri, Türkiye'de Vergilendirilmesi ve Muhasebeleştirilmesi	Yüksek Lisans	2017
Şule Kutlu	Entelektüel Sermayenin Hesaplanmasında Muhasebe Bilgi Sisteminin Katkısı: Katılım Bankalarında Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2008
Şule Önder	İslam ve Osmanlı Hukukunda İmam Birgivi ve Ebussuud Efendi'nin Para Vakfı Tartışmaları	Doktora	2006
Şule Sarı	Türkiye'deki Ticari Bankalar İle Katılım Bankalarının Performanslarının AAS ve VIKOR Yöntemleri İle Karşılaştırmalı Analizi	Yüksek Lisans	2016
Tahsin Özcan	Kanuni Dönemi (M.1520-1566/H.926-974) Üsküdar Para Vakıfları	Doktora	1997
Taleb Quptan	Küresel Finansal Krizin Faizsiz Bankacılık Sistemine Etkileri	Yüksek Lisans	2016
Talha Çakar	Opsiyonlar ve Katılım Bankalarındaki Yeri	Yüksek Lisans	2012
Talha Yanmaz	Yeni Bir İslami Finansman Modeli Sukuk ve Dünyadaki Uygulama Örnekleri	Yüksek Lisans	2011
Talip Tosun	Ekonomik Krizler ve Katılım Bankacılığı: 2008 Krizi ve Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2015
Temel Hazıroğlu	Katılım Ekonomisi ve Katılım Bankacılığı	Yüksek Lisans	2015
Tuba Korkmaz	Gelişmekte Olan Ülkelere Yabancı Banka Katılımı: Türkiye Bankacılık Sektörü Değerlendirmesi	Doktora	2008

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Tufan Sarıtaş	İslam Toplumunda Emek ve Sermaye	Yüksek Lisans	2013
Tuğba Eyceyurt Batır	Türkiye'de Katılım Bankaları ve Konvansiyonel Bankaların Kârlılık Belirleyicileri ve Etkinlik Yönünden Karşılaştırılmaları	Doktora	2016
Tuğba Nur	Sahiplik Yapısının Sermaye Yapısı ve Kar Payı Dağıtım Kararlarına Etkisi: Borsa İstanbul 30 Endeksi'ndeki Firmalar Üzerine Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2016
Tuğçe Yücel	Katılım Bankacılığı ve Sukuk	Yüksek Lisans	2016
Tunahan Avcı	İslam Ülkelerinde Faaliyet Gösteren Katılım Bankalarının Performanslarının Karşılaştırılması ve Performansları Üzerinde Etkili Olan Finansal Oranların Belirlenmesi	Doktora	2017
Tunahan Avcı	İslam Ülkelerinde Faaliyet Gösteren Katılım Bankalarının Performanslarının Karşılaştırılması ve Performansları Üzerinde Etkili Olan Finansal Oranların Belirlenmesi	Doktora	2017
Tunakan Duran	Makroekonomik Değişkenlerin Katılım Bankaları ve Konvansiyonel Bankalar Özelinde Mevduat, Kredi ve Karlılık Gelişimine Etkileri: Türkiye Örneği	Doktora	2016
Turgay Geçer	Özel Finans Kurumlarında Aktif-Pasif Yönetimi	Yüksek Lisans	1995
Türkan Güngör	Stratejik İnsan Kaynakları Planlaması: Bir Katılım Bankası Örneği	Yüksek Lisans	2011
Uğur Canpolat	Türkiye Selçukluları Döneminde Anadolu'da Hisbe Teşkilatı	Yüksek Lisans	2015
Uğur Dünder	Yapılandırılmış Alternatif Bir Yatırım Aracı Olarak Sukuk: Yapısı, Çeşitleri ve Türkiye Piyasasında Kullanımı	Yüksek Lisans	2016
Umut Ögüt	Müşteri Sadakati Açısından Müşteri Eğitimi, Katılımı ve Problem Yönetiminin Önemi: Finansal Hizmet Sektöründe Bir Uygulama	Yüksek Lisans	2013
Ülkü İstiklal Ortakaya	İslam'da Sosyal Politika Uygulamaları: İslam Ülkeleri ve Türkiye	Yüksek Lisans	2017
Ümit Elsöz	İslam Hukukunda Şirket Ortaklarının Hakları Sorumlulukları ve Şirketlerin Tasfiyesi	Doktora	2002
Ümit Elsöz	İslam Hukukunda Şirket Ortaklarının Hakları Sorumlulukları ve Şirketlerin Tasfiyesi	Yüksek Lisans	2002
Ümit Narince	Katılım Bankası Şubesi Açılması Uygun Olan İlçelerin AHP Yöntemiyle Belirlenmesi: İstanbul Anadolu Yakası Örneği	Yüksek Lisans	2013
Ünal Efe	İçsel Pazarlama Uygulamalarının İçsel Markalamaya Etkisi: Türkiye'deki Katılım Bankalarında Uygulamalı Bir Araştırma	Doktora	2016
Üzeyir Şanlı	Günümüz Vakıflarının İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans	1994

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Veli Sırım	Cumhuriyet Dönemi Türkiye-İslam Ülkeleri Ticari İlişkileri: Mukayeseli Statik Bir Analiz	Doktora	1999
Veysi Erken	Ahilik Müessesesinde Eğitim ve Yönetim	Yüksek Lisans	1986
Yahya Demirhan	Hz. Peygamber Döneminde Zekâtın Toplanmasında İzlenen Yol	Yüksek Lisans	2006
Yahya Fidan	Hizmet İşletmelerinde Strateji Geliştirme ve Bir Özel Finans Kurumu Uygulaması	Doktora	1994
Yakup Öz Saraç	Para Vakıfları ve Risk Sermayesi Örnek Olay Vakıf Risk Sermayesi A.Ş	Yüksek Lisans	2008
Yasemin Aydın	Küresel Kriz Çerçevesinde Katılım Bankalarının ve Ticari Bankaların Mali Performanslarının TOPSİS Yöntemiyle Analizi	Yüksek Lisans	2017
Yasemin Gelir	Katılım Bankacılığının Algılanmasında İşleyiş Sisteminin Etkisi	Yüksek Lisans	2016
Yasin Avcı	İslam Toplularının Ekonomik Gelişmesinde M. Weber ve S. Ülgener'in Görüşlerinin Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2014
Yasin Çoban	Türkiye'de Katılım Bankacılığı ve Finans Sektöründeki Yeri	Yüksek Lisans	2016
Yasincan Tanaydı	Türk Katılım Bankacılığının Kurumsal Performansı ve Sürdürülebilir Rekabetteki Stratejik Hedefleri; Türkiye Uygulama Örnekleri	Yüksek Lisans	2016
Yaşar Uğur Pabuçcu	Katılım Bankaları ve Geleneksel Bankalar Arasındaki Mevduat ve Kredi Makas Farklarının İncelenmesi	Doktora	2017
Yavuz Atlı	Bankacılık Sektöründe E-Pazarlama Uygulamaları Elazığ İlindeki Katılım Bankaları Müşterileri Üzerine Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2013
Yavuz Orta	Özel Finans Kurumları Yönetim ve Organizasyonu, Sorunlar, Çözüm Önerileri ve Uygulaması	Yüksek Lisans	1999
Yılmaz Atmaca	Müzeni ve Tahavi'nin Muhtasarlarının Zekât Bölümlerinin Kaynak, Muhteva ve Metod Açısından Karşılaştırılması	Yüksek Lisans	2006
Yunus Emre Aydınbaş	Sosyal Bir Olgu Olarak İslâm'da Vergi Adaleti Üzerine Bir İnceleme	Yüksek Lisans	2016
Yunus Kurtuluş	Sosyolojik Açıdan Faiz ve Din İle İlişkisi İktisat ve İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Örneği	Yüksek Lisans	1999
Yunus Kutval	Katılım Bankacılığının Gelişimi ve Türkiye Örneği	Yüksek Lisans	2014
Yusuf Balta	İslam Hukuku'nda Zekât Malları ve Nisapları	Doktora	2015
Yusuf Dinç	Gölge Bankacılıktan Regüler Bankacılığa Geçiş: Özel Finans Kurumları Örneği	Doktora	2015
Yusuf Güneysu	Türkiye'deki Ticari Bankalar İle Katılım Bankalarının Performanslarının AHP ve GİA Yöntemleri İle Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi	Yüksek Lisans	2015
Yusuf Manap	İslam ve Türk Vakıf Anlayışının Sosyal Temelleri	Yüksek Lisans	1991

Yazar	Tez Adı	Tez Türü	Yıl
Zahit Demirel	Hanefi ve Şafii Fıkıhında Zekâtla İlgili Farklı Görüşler	Yüksek Lisans	2007
Zakaria Kallo	Katılım Bankalarının Performanslarının Değerlendirilmesi: TOPSİS ve PROMETHEE Yöntemi İle Uluslararası Karşılaştırma	Yüksek Lisans	2015
Zeynel Eşiyok	Katılım Bankalarının Kullandıkları Krediler ve Karşılaştıkları Riskler	Yüksek Lisans	2008
Zeynep Hatunoğlu	Genel Olarak İslam Bankaları ve Türkiye'de Özel Finans Kurumları İle Klasik Ticari Bankaların Farklılıklarının Belirlenmesi	Yüksek Lisans	1995
Zeynep Kantarcı	İş Etiği ve Ahilik	Yüksek Lisans	2007
Zeynep Kar	Din ve Ekonomi Perspektifinden Kahramanmaraş Sanayi Kuruluşları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma	Yüksek Lisans	2007
Ziya Ar	Dış Ticaret İşlemlerinin Özel Finans Kurumlarındaki İşlevleri, Önemi ve Uygulamadan Örnekler	Yüksek Lisans	2000
Ziya Can	Finansal İstikrarsızlık ve Kriz: Faizsiz Finans Bir Alternatif Mi?	Yüksek Lisans	2014
Zülküf Aydemir	İslam Hukukunda Katılım Bankacılığında Kullanılan Kredi ve Yöntemler	Yüksek Lisans	2016

**EK 6 – TÜRKİYE’DE İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI
ALANINDA YAZILAN BAZI MAKALELER**

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayımlanan Dergi	Yıl
Ünver Günay	İktisadi Ahlak ve Din	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	1987
Sabahaddin Zaim	Zekâtın İktisadi Önemi	Maliye Araştırma Merkezi Konferansları	1991 1992
Abdulkadir Atar	“İslâm’da Bankacılık ve Finansman” Adlı Kitabın Tanıtım ve Tahlili	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Abdulkadir Atar	XVIII. Asır Fetva Mecmuaları Işığında Osmanlı’da Tedavül Aracı Olarak Kullanılan Paralar	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi	2017
Abdulkadir Atar	Başlangıcından Günümüze Dünyada ve Türkiye’de İslami Bankacılığın Genel Durumu	Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi	2017
Abdulkadir Kıyak	İslam’ın Yardımlaşma ve Dayanışma Prensiplerinin Sosyal Hayata Aksettirilmesinde Ahiliğin Rolü: Fütüvvetnâmeler Ekseninde	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2017
Abdullah Bay	Hazinedarzâdelerin Vakıf Faaliyetleri	Karadeniz İncelemeleri Dergisi	2008
Abdullah Burhan Bahçe, Öner Gümüş	Kamu Maliyesi Açısından İslamiyet’te Yoksulluğun Görünümü ve İslami Mikrofinansın Kullanılabilirliği	Sosyal ve Beşeri Bilimleri Dergisi	2016
Abdullah Çolak	İslam’ın İktisadi Prensipleri	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2003
Abdullah Durmuş	Günümüz Tüccarının İktisadi Meselelerle İlgili Fıkıh Algısı ve Bazı Problemleri: Şırnak Örneği	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Abdullah Durmuş	Modern Bir Finansal Araç Olarak Sukûk ve Fıkîhî Açından Tahlili	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Abdullah Durmuş	Fıkîhta Karz (Ödünç) Sözleşmesinde Vade Şartının Bağlayıcılığı Meselesi	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Abdullah Eroğlu, Mehmet Levent Erdaş	Katılım Bankacılığının Türkiye'deki İşleyişine Dair Bazı Tespitler Ortaklığa Dayalı Yeni Bir Konut Finansman Modeli: Örnek Uygulamalar	İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi	2007
Abdullah Mesud Küçükkalay	Osmanlı'da Kapitalizmin Gelişmemesi Tartışmaları Üzerine Eleştirel Bir Deneme	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Abdullah Tekin	İşletmelerin İzledikleri Temettü Dağıtım Politikasının Hisse Senedi Fiyatlarına Etkisi	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi	1999
Abdullah Tekin	Türkiye Kira Sertifikaları İle İslami Finans Piyasalarındaki Eşdeğer Ürünler Arasında Bir Karşılaştırma	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi	2017
Abdullah Ünalın	Günahın Sosyo-Ekonomik Yapıya Etkisi	Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2016
Abdurrahman Kurt	İslam ve Geri Kalmışlık Sorunu	Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2008
Abdurrahman Kurt	Weber'in İslam Görüşü Üzerine Bir Değerlendirme	Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2010
Abdurrahman Kurt	Sosyo-Ekonomik Dengenin Oluşumunda İslam'ın Rolü	Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2010
Abitter Özulucan, Ali Deran	Katılım Bankacılığı İle Geleneksel Bankaların Bankacılık Hizmetleri ve Muhasebe Uygulamaları Açısından Karşılaştırılması	Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2009
Adem Esen	Çeviri: İslam Ekonomisinde Kâr Teorisi (Zubair Hasan)	Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi	1985
Adnan Ertem	Osmanlıdan Günümüze Vakıflar	Vakıflar Dergisi	2011
Adnan Mahiroğulları	Selçuklu/Osmanlı Döneminde Kurumsal Bir Yapı: Ahilik/Gedik Teşkilatı ve Sosyo-Ekonomik İşlevleri	Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi	2008

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Ahmet Akgündüz	Osmanlı Hukukunda Tahsisat Kabilinden Vakıflar ve Konuyla İlgili Kanunî'ye Takdim Edilen Bir Risale	Vakıflar Dergisi	1990
Ahmet Cafer Oğlu	Türk Teâmül Hukukuna Göre «İçtimaî Muavenet» Müessesesi	Vakıflar Dergisi	1942
Ahmet Efe	İslam'da Sosyal Politika Kapsamında Sosyal Girişimciliğin Değerlendirilmesi	Journal of Management Economics	2017
Ahmet Efe	Kapitalizm ve Dolar Hegemonyası Altındaki Ekonomik Sistem Arayışına İslami Perspektifle Analiz	İktisat Politikası Araştırmaları Dergisi	2017
Ahmet Efe	İslam Ekonomisi Perspektifiyle Bir Büyüme Modeli Çerçevesinde Üretim ve Sosyal Refah Fonksiyonu	İstanbul İktisat Dergisi	2017
Ahmet Efe	İslam Ekonomisinde Sigortacılık ve Mülkiyet Üzerinde Bir Analiz	Yönetim, Ekonomi, Edebiyat, İslami ve Politik Bilimler Dergisi	2017
Ahmet Efe	İslam Ekonomisinde Üretim Faktörleri ve Fiyatlandırma Sistemi	Balkan Sosyal Bilimler Dergisi	2018
Ahmet Gökgöz	Kira Sertifikalarının (Sukukun) Muhasebeleştirilmesi	MUFAD Muhasebe ve Finansman Dergisi	2015
Ahmet İnan	Kur'an'da Mülkiyet	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Ahmet İnanır	Sukukun Sözleşme Yapısı (Mürekkep, Karma ve Kendine Özgü Olup Olmaması Bakımından)	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2017
Ahmet Özdal	Ortaçağ İslâm Dünyasında Farklı İşletmecilik Türleri ve Organizasyonel Yapıları (Bir Taslak Çalışması)	Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi	2014
Ahmet Özdal	Ortaçağ İslam Dünyasında Tüketici Grupları, Moda ve Yönelimler Üzerine (Bir Taslak)	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2017
Ahmet Özdemir	Zekât ve Vergi Mükellefiyetinde Fırsat Eşitliği ve Adaletin Sağlanması	Ekev Akademi Dergisi	2013
Ahmet Tabakoğlu	Osmanlı Ekonomisinde Fiyat Denetimi	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi	1987
Ahmet Tabakoğlu	İslâm Sosyalizmi Davası	İş Ahlakı Dergisi	2009

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Ahmet Tabakoğlu	Bir İlim Olarak İslâm İktisadı	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ahmet Tabakoğlu, Okan Çağlar Taşdirek	Osmanlıda Mali Denetimin Kurumsal Gelişimi-Maliye Teftiş Heyetinin Kuruluşu	Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi	2015
Ahmet Tan, Medet İğde, Tarık Ziyad Çelik, Mehmet Fatih Buğan	Algılanan Hizmet Kalitesinin Katılım ve Mevduat Bankalarında Müşteri Memnuniyeti ve Müşteri Sadakati Üzerine Etkisi	International Journal Of Academic Values Studies	2016
Ahmet Terzi	Katılım Bankacılığı: Kitaba Uymak Mı, Kitabına Uydurmak Mı?	Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi	2015
Ahmet Ulusoy	Mehmet Ela Sukukun İkinci El Piyasa Sorunu	Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi	2016
Ahmet Vecdi Can	Bir Ayetin Işığında İslam Dinin Muhasebeye Bakışı	Akademik Bakış	2008
Ahmet Yavuz Çamlı	Max Weber ve Bediüzzaman Said Nursî’de Ekonomik Gelişme-Din İlişkisi	Katre Dergisi	2017
Ahmet Yılmaz	İslam Hukukuna Göre Kredi Kartı	Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2001
Akif Yay	Kitap Tanıtımı: Ekonomi Ahlakı ve İnsan Kaynağı (Niyazi Usta)	Dini Araştırmalar Dergisi	2001
Ali Acar	Spekülasyon Motifi ile Para Talebi ve Para-Faiz Kavramlarının Analizi	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ali Acar	“İslami İktisadın Esasları” İsimli Kitabın Para ve Faiz İle İlgili Kısımların İncelenmesi (A. Ebussuud)	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ali Acar	Faiz ve Toplum İlişkisi	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ali Apalı, Tayfun Yılmaz	Osmanlı Devleti’nin İslami Finans Kaynaklarından Aşar Vergisinin Ağlasun Kazasına Ait 1262-66 (H.) Senelerinin Muhasebe Defterinin Analizi	Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi	2017
Ali Arslan	Kitap Tanıtımı ve Öneriler: Asr-ı Saâdet’te Ticaret ve Tüccar Sahâbîler (Muhammed Emin Yıldırım)	Türkiye İslam İktisadı Dergisi	2014

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Ali Aslan Şendoğdu	Özel Kamu ve Katılım Bankalarında Müşteri Memnuniyeti ve Müşteri Sadakatine Yönelik Bir Araştırma	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014
Ali Bakkal	Katılım Bankalarında Murâbaha Dışı Gelir Kaynaklarının Arttırılması	Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2016
Ali Bakkal	Bediüzzaman Said Nursi'nin İktisatla İlgili Orijinal Görüşleri	Akdeniz Üniversitesi İktisat Sayısı	2017
Ali Batu	Türkiye’de Helal (Mahzursuz) Gıda ve Helal Belgelendirme Sistemi	Gıda Teknolojileri Elektronik Dergisi	2012
Ali Batu	Helal (Mahzursuz) Gıda Belgelendirmesindeki Sorunlar ve Çözüm Önerileri	Gıda Teknolojileri Elektronik Dergisi	2012
Ali Can Yenice, Abdullah Talha Genç	Çeviri: İslam Ekonomisi Umudunun Yeniden Doğuşu (Asad Zaman)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları	2017
Ali Duman	İzmirli İsmail Hakkı'nın Sebilü'r-Reşad Mecmuasında Ribe'l-Fazl ve Ribe'n-Nesie Üzerine Yazdığı İki Makale	Hikmet Yurdu Düşünce - Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi	2013
Ali Himmet Berki	Hukukî ve İctimaî Bakımdan Vakıf	Vakıflar Dergisi	1962
Ali Himmet Berki	Vakıfların Hukuk ve Tarih Bakımından Kıymeti	Vakıflar Dergisi	1965
Ali Himmet Berki	Vakıfların Tarihi, Mahiyeti, İnkişafı ve Tekâmülü, Cemiyet ve Fertlere Sağladığı Faideler	Vakıflar Dergisi	1965
Ali İhsan Kahraman	Devi Uyandıracak Saha: İslam İktisadı	İstisna Dergisi	2011
Ali İhsan Özeroğlu	Sukuk ve Türkiye’de Sukukun Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi	Tarih Okulu Dergisi	2014
Ali İhsan Pala	Çeviri: İslam Hukukuna Göre Patent Satışı (Ramazan El-Buti)	Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	1994
Ali Öge	Şeyhülislam İbn Kemal’in Fetvaları Işığında Osmanlı İktisadi Hayatından Bir Kesit	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ali Öge	Kitap Tanıtımları ve Notlar: Ekonomi ve İnanç (M. Salih Geçit)	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ali Pekcan	“İhtiyaç” Kavramı ve İbn Haldun'un “Umran Teorisi”ne Etkileri	İslami Araştırmalar Dergisi	2003

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Ali Rıza Gül	Faizsiz Bankacılığının Dini Temeli Açısından Mudarabe İle Selef Yöntemlerinin Mukayesesi	Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2005
Ali Rıza Gül	İslam İktisat Düşüncesinin Kur'ân'daki Temelleri	Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2010
Ali Seyyar	Çalışma Hayatında ve İşyerinde Maneviyat	Kamuda Sosyal Politika	2009
Alpaslan Alkış	Tüketicinin Korunması Açısından Hisbe Teşkilatı İle 4077 Sayılı Tüketici Kanunundaki Kurum ve Kuruluşlarının Karşılaştırılması	Kahramanmaraş Sütçü İmam İlahiyat Fakültesi Dergisi	2011
Alper Mumyakkmaz	Elitlerin Yeni Yüzü, İslami Burjuvazi	Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2014
Altuğ Murat Köktaş	Osmanlı İmparatorluğu'nda Piyasa Düzenlemeleri: 1500-1700 İstanbul Kadı Sicillerine Göre Narh Uygulamaları	Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2016
Anzavur Demirpolat	Türkiye'de İslami İktisat Ahlakının Yükselişi, Rasyonalite ve Kapitalizm	Selçuk İletişim	2003
Anzavur Demirpolat, Gürsoy Akça	Ahilik ve Türk Sosyo-Kültürel Hayatına Katkıları	Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi	2014
Arif Atalay	İslam Hukukunda Elektronik Ortamda Akitleşme	Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2015
Arif Ersoy	İslam İktisadi ve İktisadi Yapısı: İnsan Merkezli Fıtri İktisat ve İktisadi Yapısı	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2015
Atilla Yücel, Yavuz Atlı	Katılım Bankalarında Elektronik Pazarlama Uygulamaları: Elazığ İli Örneği	Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014
Aybegüm Bilir, Hüseyin Özgen	Katılım Bankalarında Müşteri Memnuniyetinin Belirlenmesi Üzerine Hatay İlinde Bir Araştırma	Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2010
Aydın Kudat	Bir Finans Enstrümanı Olarak Nukûd Vakfı ve İn'ikâd Formülasyonu	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2015
Ayhan Kaya	Teorik ve Pratik Açısından İnfâk ve İsâr Ahlâkı	Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2013

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Ayhan Yatbaz	Faizsiz Finansal Kuruluşlarda Zekât, Zekât Fonu ve Zekât Muhasebesi	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Ayşegül Sili, Suna Akten Çürük	Bir İdeal Toplum Bileşeni Olarak İslam'ın Temel Ekonomik İlkeleri	Maltepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2013
Azmi Özcan	İslam'da Protestanlaşma Olmaz	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Bahaeddin Yediyıldız	Türk Vakıf Kurucularının Sosyal Tabakalaşmadaki Yeri 1700-1800	Osmanlı Araştırmaları	1982
Bahaeddin Yediyıldız	Vakıf Müessesesinin XVIII. Asır Türk Toplumundaki Rolü	Vakıflar Dergisi	1982
Bahaeddin Yediyıldız	Müessese-Toplum Münasebetleri Çerçevesinde XVIII. Asır Türk Toplumunu ve Vakıf Müessesesi	Vakıflar Dergisi	1982
Bahaeddin Yediyıldız	XVIII. Asır Türk Vakıflarının İktisadi Boyutu	Vakıflar Dergisi	1984
Bahar Bilen	Sukuk ve Muhasebe Uygulamaları	Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2016
Bahar Burtan Doğan, Mehmet Kaya, Nevzat Narççek	Dünya Bankacılık Sektöründe İslami Bankacılık Sisteminin Gelişimi, Çalışma Prensipleri ve Türkiye'de İslam Bankacılığı Üzerine Bir Analiz	Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi	2017
Bahattin Gencal	XIX. Yüzyılda Doğu Türkistan Coğrafyasında İslami Kültürün Zekât Müessesesi Olarak Etkileri	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2016
Başak Özoral	Dindar Elitin Artan Ekonomik Gücü ve Global Ekonomiye Entegrasyonu: Kayseri Örneği	Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi	2013
Batu Tunay	İslami Bankacılık İle Ekonomik Büyüme Arasında Nedensellik İlişkileri	Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2016
Bekir Karlığa	İslam Düşüncesinin Doğuşunu Etkileyen Sosyo-Politik, Kültürel ve Ekonomik Nedenler	Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	1985
Beşir Hamitogulları	İktisadi Vahşi Büyümenin Bunalımları ve İslam Kalkınma Modelinin Va'dettikleri	Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi	1985

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Bora Altay, Mehmet Bulut	Vakfiyeler Işığında Osmanlı Makedonya'sında Bulunan Para Vakıflarının Sosyo-Ekonomik Analizi, 1506-1912	Adam Akademi Sosyal Bilimler Dergisi	2017
Buket Büyükçelebi, Metin Coşkun	Ticari Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesi Açısından Mevduat Bankaları İle Katılım Bankalarının Karşılaştırılması	Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2015
Bünyamin Çalık	Zekât ve "Temlik" Esası	Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2016
Bünyamin Er	Türkiye'deki Ticari Bankalar ve Katılım Bankalarının Karşılaştırmalı Etkinlik Analizi: 2005-2010 Dönemi Değerlendirmesi	Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi	2012
Bünyamin Er, Mesut Mutlu	İslam ve Girişimcilik: Girişimci Adayları Üzerine Bir Araştırma	Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2017
Bünyamin Er, Yunus Şahin, Mesut Mutlu	Girişimciler İçin Alternatif Finansman Kaynakları: Mevcut Durum ve Öneriler	Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi	2015
Büşra Yüksel	Çalışma İlişkilerine Yönelik İlk Düzenleme: Dilaver Paşa Nizamnamesi ve Çalışma Hayatına Etkileri	İş ve Hayat	2017
Cantürk Kayahan, İrfan Göktaş	Para Vakıfları Temelinde Osmanlı Finans Felsefesi: Sofyalı Bali Örneği	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2016
Cantürk Kayahan, İrfan Görkaş	Osmanlı Dönemi Bölgesel Kalkınmanın Finansman Aracı Olarak Para Vakıflarının Kullanımı	Muhasebe ve Finansman Dergisi	2009
Cantürk Kayahan, İrfan Görkaş, Halime Önk	Osmanlı Dönemi Para Vakıflarıyla Günümüz Katılım Bankalarının Karşılaştırılması	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2016
Celeleddin Çelik	İslam İktisat Ahlakına Dair Birbirini Tamamlayan Bakış Açıları: Weber ve Ülgener Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Cem Doğru	Osmanlı Toplumunda Kapitalist-Girişimci Sınıfın ve İnsan Tipinin Oluşumunu Engelleyen Faktörler	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2008
Cengiz Toraman, H. Ali Ata, Mehmet Fatih Buğan	Mevduat ve Katılım Bankalarının Karşılaştırmalı Performans Analizi	Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi	2018

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Cengiz Toraman, Hacı Ali Ata, Mehmet Fatih Buğan	İslami Bankacılık Faaliyetlerine Yönelik Müşteri Algısı Üzerine Bir Araştırma	Gaziantep University Journal of Social Sciences	2015
Cengizhan Yıldırım	Çeviri: Fiyat Davranışı, Sermayenin Modeli ve İslam Ekonomisi (Mehmet Asutay)	Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi	2015
Cengizhan Yıldırım, İrfan Ersin	İslam Ekonomisi Çerçevesinde Necmettin Erbakan'ın Adil Düzen Söylemi	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2015
Cengizhan Yıldırım, Tuba Horoz	Çeviri: Firma, Yönetim ve Paydaşlar Kuramı: İslami Bir Bakış Açısı (Toseef Azıda, Mehmet Asutay, ve Umar Burk)	Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi	2015
Cevad Zeren	Kitap İncelemesi: Eski İslami Paralar Hakkında (Takiyy üd Din Ahmed-il Makrizi). Çeviri: İbrahim Hakkı Konyalı	Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi	1946
Cevdet Kaya, Halil Zaim	İslâmî Değerlerin Çalışan Memnuniyetine Etkisi: Bir Katılım Bankası Uygulaması	Yönetim: İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadı Enstitüsü Dergisi	2015
Cihad Özsöz	İslâm Ekonomisi ve Yeni Muhafazakâr Orta Sınıfın Temsilcisi Olarak MÜSİAD	Sosyolojik Düşün	2017
Cüneyt Dirican	Katılım Bankacılığının Gelişiminde Nakit Yönetimi Hizmetlerinin Etkileri ve Anket Çalışması İle Banka Çalışan Algısının Analizi	Maliye Finans Yazıları	2016
Cüneyt Dirican	Bankacılıkta Nakit Yönetimi Ürün ve Hizmetlerinde Müşteri Deneyimi Anket Çalışması, Katılım Bankacılığı Örneği	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2016
Davut Ateş	Küresel Kapitalizm ve İslam Ekonomilerindeki Kalkınmaya Genel Bir Bakış	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Dilaver Selvi	Fütüvvet ve Ahilik Teşkilatlarının Ahlâkî İlkelerinin Oluşmasında Tasavvufun Öncülüğü	İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi	2016
Doruk Gönen	İslam Hukukunda Mudarebe (Emek+Sermaye) Şirketinde Tarafların Hak ve Borçları	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası	2005

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Edip Serdengeçti	Mülkiyet Nehcinin Tekâmül Vehçesi	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası	1958 1959
Ejder Okumuş	Bir Sosyal Eşitsizlik Örneği Olarak Yoksulluğun Dinî Meşrûlaştırımı	e-Şarkiyat İlmi Araştırmaları Dergisi	2011
Ekrem Erdem	İslam'ın Ticareti, Maliyesi ve İslam Sistemi Üzerine Kur'an'da Vahiy ve Riba (Faiz) Ayetlerini İnceleme	Türkiye İslam İktisadı Dergisi	2017
Elif Genca	Osmanlı Hukukunda Vakıfların Denetimi (Evkaf-I Hümayun Nezareti)	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası	2014
Emel İftar	Alternatif Bir Finansman Modeli Olarak Risk Sermayesi	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	2013
Emre Saygın	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: İslam'ın Erken Döneminde Kapitalizmin Doğuşu (Benedikt Koehler). Çeviri: İsmail Kurun	Türkiye İslam İktisadı Dergisi	2017
Emre Topoğlu	Modüler İktisat Strüktürüne Göre Ödünç İlişkisi (İslam Ekonomisinde Karz-ı Hasen Örneği)	Akademik Bakış Dergisi	2013
Emrullah Dumlu	İslam'ın İlk Dönemlerindeki Uygulamalar Ekseninde Kamusal Bir Gelir Olarak Zekât	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi	2010
Emrullah Dumlu	Kamu Harcamaları Açısından Zekât	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi	2011
Ensari Yücel	İslam Hukukunda Tahkim ve Katılım Bankalarında Uyuşmazlıkların Tahkim Yoluyla Çözümü	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
Ercan Eser	İslam Hukuku Açısından Hilenin Meşruiyeti (İslami Finans Kurumlar Örneği)	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2015
Erdal Yılmaz	Yeni Bir Finansal Araç Olarak Sukuk: Çeşitleri, Türkiye Uygulaması ve Vergilendirilmesi	Muhasebe ve Finansman Dergisi	2014
Erdoğan Yılmaz	Gazâlî'nin İslam İktisat Felsefesinde Endüstriyel Kapitalizme Bakışı	TYB Akademi Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi	2001
Erkan Alsü, Ahmet Taşdemir, Zakaria Kallo	Katılım Bankalarının Performanslarının Değerlendirilmesi: Topsis Yöntemi İle Uluslararası Karşılaştırma	Gaziantep University Journal of Social Sciences	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Erkan Sevinç	Sukuklardan Oluşan Eşit Ağırlıklandırılmış Portföy İle Türkiye'de İhraç Edilmiş Eurobondlardan Oluşan Eşit Ağırlıklandırılmış Portföyün Riske Maruz Değerinin Karşılaştırması	Bankacılar Dergisi	2013
Ersan Özgür	Katılım Bankalarının Finansal Etkinliği ve Mevduat Bankaları İle Rekabet Edebilirliği	Kahramanmaraş Sütçü İmam Sosyal Bilimler Dergisi	2007
Ersan Özgür	Katılım Bankalarının Finansal Etkinliği	Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2008
Ersin Şahin	Sivil Toplum Kuruluşu Olarak Vakıfların Yönetişim Perspektifinden Değerlendirilmesi	Vakıflar Dergisi	2013
Esra Bildirici Çalık, Mehmet Aygün	Geleneksel Bankalar İle Katılım Bankalarının Finansal Performanslarının Basel III Kriterleri Açısından Kıyaslanması	Journal of Current Researches on Business and Economics	2017
Etem Hakan Ergeç, Bengül Gülümser Kaytancı, Metin Toprak	Katılım Bankası Müşterilerinin Bankacılık Sistemi Kullanım Tercihleri: Mevduat Bankaları İçin İslami Bankacılık Penceresi	Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi	2014
Faruk Akın, Ferudun Kaya	Küresel Finans Krizi Karşısında İslami Finans Sektörünün Mevcut Durumuna Bir Bakış	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2016
Faruk Bal	İktisat Kaynağı Olarak Hisbe Literatürü ve Yahya B. Ömer El Endülüsî'nin Ahkâmü's-Sûk Adlı Eseri	Turkish Studies	2013
Faruk Özdemir	İçeriden Öğrenenlerin Ticareti: İslâm'da Dolandırıcılık Mıdır? (Siti Faridah Abdul Jabbar)	İslâmî Araştırmalar Dergisi	2012
Fatih Açık	İlk İslam Toplumunun İnşa Sürecinde Kardeşlik Projesi	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2015
Fatih Kazancı	Serbest Piyasa Ekonomisi ve İslam Ekonomisi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz	Finans Politik & Ekonomik Yorumlar Dergisi	2011

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Fatih Yardımcıoğlu, Salih Ülev	Çeviri: İslam Ekonomisine Politik İktisadi Bir Yaklaşım: Alternatif Bir Ekonomik Sistemin Sistemik Anlayışı (Mehmet Asutay)	Siyaset Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi	2014
Fatih.Burak Gümü, Öner Nalbantoğlu	Türk Bankacılık Sektörünün Camels Analizi Yöntemiyle 2002-2013 Yılları Arasında Performans Analizi	Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2015
Fatiha Bozbaş	İslam Hukukunda Dâru'l-Harbde Faiz Tartışmaları	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2014
Fatma Kelleroğlu	Katılım Bankacılığı Alanında Yaşanan Küresel Gelişmeler	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017
Fatma Nur Şengül	Max Weber ve İslam	Journal of Analytic Divinity	2017
Fazıl Yozgat	"İslami İktisad" Kavramına Metodolojik Bir Yaklaşım ve Üniversitelerde İslami İktisad Dersinin Programlanması	PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2016
Ferhat Güngör	Osmanlı Devleti'nde Faiz ve Tefeciliğe Karşı Zirai Kredi Teşkilatları	Turan-Sam	2016
Figen Büyükkakın, Ersan Bilal	Finansal Krizlere Karşı Sukukun Uygulanabilirliği Üzerine Bir Değerlendirme	Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2016
Figen Büyükkakın, Onur Önyılmaz	Faizsiz Finansman Bonosu Sukuk ve Türkiye Uygulamaları	Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2012
Fuad Köprülü	Vakıf Müessesesi ve Vakıf Vesikalarının Tarihî Ehemmiyeti	Vakıflar Dergisi	1938
Fuad Köprülü	Vakıf Müessesesinin Hukukî Mahiyeti ve Tarihî Tekâmülü	Vakıflar Dergisi	1942
Furuzan Selçuk	Vakıflar (Başlangıçtan 18. Yüzyıla Kadar) "Islamic Society And The West	Vakıflar Dergisi	1965
Füsun Gökcalp	Kriz Öncesi ve Kriz Sonrası Dönemler İtibariyle Katılım Bankaları ve Ticari Bankaların Karlılığı Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2014

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Fusun İstanbullu Dinçer, Gül Erkol Bayram	İslami Bakış Açısıyla Helâl Turizm	Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi	2017
Gökhan Atmaca	İslam Hukukunda Gabin ve Akde Etkisi	Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2008
Gökhan Işıl, Özkan Nasif	İslami Bankalarda Likidite Riski Yönetimi: Türkiye’de Katılım Bankacılığı Üzerine Ampirik Bir Uygulama	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Gökhan Sümer, Fatih Onan	Dünyada Faizsiz Bankacılığın Doğuşu, Türkiye’deki Katılım Bankacılığının Gelişme Süreci ve Konvansiyonel Bankacılıktan Farkları	Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2016
Güven Murat, Salih Dursun, Mustafa Şen	İslami Perspektiften Endüstri İlişkilerine Bir Bakış	Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi	2016
Hacı Ali Ata, Mehmet Fatih Buğan, Şemsettin Çiğdem	Kar Payı Oranları İle Mevduat Faiz Oranları Arasındaki Nedensellik İlişkisi	Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2016
Hadi Sağlam	İslâm Hukuk Tarihindeki Âkile Bugünün Sigortası Mıdır?	Cumhuriyet İlahiyat Dergisi	2011
Hadi Sağlam	İslam Fıkıh Doktrininde Müşterek Mülkiyetin Taksiminde Muhdesatın Durumu (İştirak ve Müşterek Araziler Örneği)	Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2012
Hakan Altın, Nihan Caba	Borsa İstanbul’da İşlem Gören Katılım Endekslerinin Performanslarının Değerlendirilmesi	Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2016
Hakan Aslan	Türkiye’de Tekafül (İslami Sigorta) Uygulamaları: Problemler ve Çözüm Önerileri	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Hakan Bakan, Ercan Baldemir, Ümit Narince	İstanbul Anadolu Yakasında Katılım Bankası Açılması Uygun Olan İlçelerin Belirlenmesi	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Hakan Kiracı	Ortak Tüketim Ekseninde Paylaşılan/Paylaşılmayan Varlıklar ve Bireylerin Paylaşım Davranışlarını Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma	Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi	2017
Hakan Sarıbaş	İktisadi Büyüme ve Batılılaşma	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2017
Hakan Sarıbaş	Alparslan Açıkgenç İle Söyleşi: Dünya Görüşü ve Bilim	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2017
Hakan Sarıbaş, Hasan Vergil	İslam Konferansı Teşkilatı'na Üye Ülkelerin Gelir Yakınsaması	İş Ahlakı Dergisi	2013
Hakan Şahin	Kur'an'da İnsan Hak ve Özgürlükleri	TESAM Akademi Dergisi	2017
Halil Cin	Çeviri: Osmanlı Hukukunda Zilyetlik-Hukuki Niteliği, Sonuçları ve Zilyetlik Davaları (Choucri Cabdahi)	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi	1966
Halil İbrahim Alpaslan	Yeni Bir Finansman Aracı Olarak Sukuk (Kira Sözleşmesi) ve Muhasebeleştirilmesi	Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2014
Halil İbrahim Alpaslan, Candan Kudun	Türkiye'de Sukuk Uygulamaları ve Vergisel Boyutu	Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi	2016
Halim Tatlı, Arzu Varol, Abdurrahman Alakuştekin	Katılım Bankacılık Hizmetlerinde Tüketici Tercihlerini Etkileyen Faktörler: Bingöl'de Bir Uygulama	Sosyal ve Beşeri Bilimleri Dergisi	2017
Halit Çalış	İslâm Hukukunda Özel Mülkiyete Konu Olma Bakımından Toprak Mülkiyet	Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2002
Halit Çalış	İslâm Hukukunda Servet / Mülkiyet Tahdidinin İmkânı Üzerine	Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2004
Hamdi Döndüren	Osmanlı Tarihinde Bazı Faizsiz Kredi Uygulamaları ve Modern Türkiye'de Faizsiz Bankacılık Tecrübesi	Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2008
Hamdi Kızıler	Osmanlı Toplumunun Sosyal Dinamiklerinden Ahilik Kurumu	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2015
Hamdi Kızıler	İslam Hukuku'nda Sermaye ve Sermaye Hareketleri (Sermayenin Oluşumu, Birleşmesi ve Bütünleşmesi)	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2015

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Hamza Keleş	Osmanlılarda 19. Yüzyıldaki Para Vakıflarının İşleyiş Tarzı ve İktisadî Sonuçları	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi	2001
Harun Öğünç	Katılım Bankaları Üzerine Bir Değerlendirme: Literatür ve Finansal Durum İncelemesi	Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2017
Hasan Ali Görgülü	İmam Muhammed Eş-Şeybanî'nin "Kitabu'l- Kesb"i ve Kazanç Hakkındaki Görüşleri	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Hasan Ellek	İslam Hukukunda Malla İlgili Sulh Anlaşması	Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2013
Hasan Hacak	İslâm Hukuk Düşüncesinde Özel Mülkiyet Anlayışı	Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2005
Hasan Hacak	İslâm Hukukunda Sigorta ve Fıkıh Bilginlerinin Sigortaya Yaklaşımının Genel Bir Değerlendirmesi	Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi	2006
Hasan Maçın	Zekât Nisablarının Vergi Matrahları Açısından Değerlendirilmesi	Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2014
Hasan Ocak	İslam Ahlak Felsefesinde Et-Tedbiru'l- Menzil / Ev İdaresi Kavramı	Journal Of Intercultural And Religious Studies	2013
Hasan Özer	İbn-i Kemâl ve "Riba" Adlı Risalesi	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Hasan Tanrıverdi	Hz. Ömer Dönemi Sosyal Devlet Uygulamaları Üzerine Bir İnceleme	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Hasan Terzi, Remzi Altunışık	Müslüman Tüketicilerin İsrâf Kavramına Bakışı: Türkiye, Katar ve Endonezya Ölçeğinde Kültürlerarası Bir Mukayese	Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi	2016
Hasan Yaşaroğlu	İslam'ın İlk Kapitalizm İtirazı Ebû Zerr El-Gıfârî ve Ebû Zerr Hareketi	Turkish Studies	2013
Hatime Kamilçelebi	Osmanlı Devleti'nde Sigortacılığa Yönelik Dinî Yaklaşım	Ekonomi Bilimleri Dergisi	2012
Haydar Karadağ, Mustafa Şit	Osmanlı Devleti'nde Toprak Mülkiyetinin İktisadi Sistemler Açısından Değerlendirilmesi	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2016

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Hayrettin Kesgingöz	Türkiye İçin Gümrük Birliği'ne Alternatif Bir Pazar: İslam İşbirliği Teşkilatı	Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi	2018
Hikmet Koçyiğit	Kur'an Açısından Bereket Kavramının Değerlendirilmesi	Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2012
Hüseyin Ağır, Mehmet Metin	İslam İşbirliği Teşkilatı Ülkelerinin Kendi İçindeki Dış Ticareti	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017
Hüseyin Aktaş, Koray Kayalidere, Mahmut Kargin	Avrupa Hisse Senedi Piyasalarında İnanç Temelli Endekslerin Performanslarının Analizi	Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2013
Hüseyin Hüsnü Koyunoğlu	Para Vakıfları: Muhasebe Defterlerine Göre 17. Yüz-yıl İstanbul Uygulaması	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2008
Hüseyin Karamelikli, Naseraddin Alizadeh	İran Bankacılık Sistemi Üzerine Bir Değerlendirme	Bankacılık ve Sigortacılık Araştırmaları Dergisi	2017
Hüseyin Pamukçu, Mehmet Sarıışık	Helal Turizm Kavramı ve Gelişimi Üzerine Genel Bir Değerlendirme	Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi	2017
Hüseyin Yılmaz	Bir İş Ahlakı Sorunu Olarak 'Sömürü' ve Toplumsal Zararları: Dinî/Eğitsel Bir Yaklaşım	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2009
Hüseyin Yılmaz	Bir İş Ahlakı Sorunu Olarak 'Sömürü' ve Toplumsal Zararları: Dinî/Eğitsel Bir Yaklaşım	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2009
Hüseyin Zengin	İktisadi Gelişme Farklılıklarının Devlet ve Birey Düzeyinde Analizi: İngiltere ve Osmanlı Devleti Örnekleri	Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi	2017
İbrahim Dalkılıç	İbn-i Haldun'un Mülkiyet Anlayışı	Sosyoloji Konferansları Dergisi	1998
İbrahim Gönen, Gürbüz Gökçen	Katılım Bankalarının Finans Sektörü İçindeki Yeri ve Katılım Bankalarına Yönelik Müşteri Algısı	Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi	2017
İbrahim Halil İnal	İslam Ekonomisinin Bir Öncüsü Olarak İbn Haldun	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
İbrahim Halil Sugözü	İslam Ekonomisi ve Adil Ekonomik Düzen	Turkish Studies	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
İbrahim Kalın	Seyyid Hüseyin Nasr İle İş-Ahlakı, İktisadi Faaliyet ve Ekonomi-Din İlişkileri Üzerine	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
İbrahim Özdemir	Zirai Masrafların Zekât Matrahından Düşürülmesi	İslami Araştırmalar Dergisi	2015
İbrahim Sırma	Sermaye Piyasası Araçlarının İslami Finans Açısından Değerlendirilmesi	Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi	2015
İbrahim Tekiner	Kitap Tanıtımı ve Öneriler: Mülk Yazıları (Recep İhsan Eliaçık)	Türkiye İslam İktisadı Dergisi	2005
İlgar Seyidov	Tüketicilerin Davranışlarında Şekillendirici Bir Faktör Olarak İslami Bağlılık	Selçuk İletişim	2015
İlgar Seyidov	Tüketicilerin Davranışlarında Şekillendirici Bir Faktör Olarak İslami Bağlılık	Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi	2015
İlhan Akbulut	Vakıf Kurumu, Mahiyeti ve Tarihi Gelişimi	Vakıflar Dergisi	2003
İmran Çelik	Meşru' Bir Yatırım Aracı Olarak Mudarebe ve Günümüzde Kullanımı	Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi	2017
İpek Madi	Homo Economicus'un Doyumsuzluk-"Açgözlülük" Aksiyomunun Semavi Dinler Perspektifinden Değerlendirmesi	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	2015
İrfan Ersin, Selman Duran	Faizsiz Finans Döngüsünü Oluşturma Açısından Adil Ekonomik Düzen Söyleminin Kredileşme İlkeleri ve Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi	Turkish Studies	2017
İrfan Kalaycı	Katılım Bankacılığı: Mali Kesimde Nasıl Bir Seçenek?	Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi	2013
İrfan Kalaycı, Barış Aytekin	Çağımız İslâm Dünyasında Yaşanan Dinsel ve Sosyo-Ekonomik Sorunlar (Teşhis Boyutu)	Avrasya Etüdları	2016
İrfan Türkoğlu	Osmanlı Devletinde Para Vakıflarının Gelir Dağılımı Üzerindeki Etkileri	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2013
İshak Emin Aktepe	Kredi Kartı Sistemi ve İslâm Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2010

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
İsmail Cebeci	Çeviri: Modern İktisadî İşlemlerin Hükümlerini Belirlemede Uygulanan Fetva Metodu (Abdünnâsır Ebu'l - Besal)	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
İsmail Çelik	İslâm Finans Sisteminin Geleceğinin Aksiyomları	Sosyal Bilimler Dergisi	2016
İsmail Çelik	Katılım Bankaları ve Denetleme Sorunsalı	Anka e-Dergi: Teknik ve Sosyal Bilimler	2016
İsmail Eren	Girişimcilik ve Din: Temel Kaynakları Çerçevesinde İslam'ın Girişimciliğe Bakışına Yönelik Bir Değerlendirme	Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi	2012
İsmail Eren	İslam'ın Ekonomik Yapısında İnsan Modeli: Homo Economicus İle Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2013
İsmail Kurun	Kitap Değerlendirme: İslam'ın Erken Döneminde Kapitalizmin Doğuşu, (Benedikt Koehler)	İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2016
İsmail Özsoy, Birol Görmez, Seden Mekik	Türkiye'de Katılım Bankalarının Tercih Edilme Sebepleri: Ampirik Bir Tetkik	Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2013
İsmail Yalçın	Malezya Kamusal Zekât Uygulaması Üzerine	Cumhuriyet İlahiyat Dergisi	2016
İsmail Yıldırım	Tekafül (İslami) Sigortacılık Sisteminin Dünyadaki Gelişimi ve Türkiye'de Uygulanabilirliği	Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi	2014
İsmail Yıldırım	QISMUT Ülkelerindeki İslami Bankaların Finansal Etkinlik Analizi	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
İsmet Kayaoğlu	Vakfın Menşei Hakkındaki Görüşler	Vakıflar Dergisi	1978
İstemi Çömlekçi	İslami Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi: Katılım Bankaları Müşterileri Üzerine Bir Araştırma	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	2017
İzzet Sargın	Yoksulluk ve Zenginlik Kavramlarına Zekât Bağlamında Farklı Bir Bakış	Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2014
Kadir Caner Doğan	Ahilik Teşkilatı, Ombudsman ve Etik İlişkisi	Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi	2015

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Kadir Kızıltepe, Fatih Yardımcıoğlu	Diyanet Personelinin Faiz Hassasiyeti Üzerine Bir Araştırma	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Kadir Murat Altıntaş	Katılım Bankacılığı Çerçevesinde Alternatif Bir Sigorta Sistemi: Tekafül Sigorta Sisteminin Türkiye’de Uygulanabilirliği	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2016
Kahraman Arslan	Türkiye'nin Yeni Pazar Arayışları İçinde İslam Ülkelerinin Yeri ve Önemi	Verimlilik Dergisi	2014
Kahraman Arslan	Türkiye'nin Yeni Pazar Arayışları İçinde İslam Ülkelerinin Yeri ve Önemi	Verimlilik Dergisi	2015
Kahraman İsmet Arslan	İslam Ülkeleri Arasında İşbirliğine Giden Yolda Yeni Arayışlar	Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi	2014
Kahraman Kalyoncu, Hatice Tuncer	Din-İktisat İlişkisi: Riba, Rehin ve Ekonomik İşlem Kavramları Üzerine Bir Deneme	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2017
Kamil Güngör	Malezya’daki Faizsiz Bankacılık Modelinin Türkiye’de Uygulanabilirliğine Üzerine Bir Analiz	Ayrıntı Dergisi	2015
Kamil Güngör	Faiz Ekonominin Vazgeçilmezi Midir?	Göller Bölgesi Ekonomi ve Kültür Dergisi	2017
Kamil Yelek	İslam Hukukunda Vaadin Bağlayıcılığı: Murâbaha Örneği	İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2016
Kaşif Hamdi Okur	Para Vakıfları Bağlamında Osmanlı Hukuk Düzeni ve Ebussuud Efendinin Hukuk Anlayışı Üzerine Bazı Değerlendirmeler	Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi	2005
Kaya Tokmakçıoğlu	Mikrokredinin Yaygınlaştırılmasına Yönelik İslami Mikrofinans Ürünlerinin Geliştirilmesi	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
Kayhan Orbay	Vakıflar ve Merkez Arasında Gelir Aktarımları ve Savaş Finansmanı	Vakıflar Dergisi	2013
Kazım Yaşar Koprıman, Nihat Yazılıtaş, Altan Çetin	Çeviri: İslam Toplularında İktânın Ortaya Çıkışı (Abdulaziz Ed-Duri)	Ankara Üniversitesi Tarih Araştırmaları Dergisi	2006

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Kenan Göçer	Ahiliği Potlaç Kültürü Üzerinden Yeniden Düşünmek	Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi	2017
Kurtuluş Kaymaz	Kazanç Paylaşım Planları	Verimlilik Dergisi	2010
Levent Sezal	Türkiye Sigortacılık Sektörünün Değerlendirilmesi ve Faizsiz Sigortacılık Sisteminin Uygulanabilirliği	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2017
Lütfi Bergen	Emek Din İlişkisi ve Kültür: Sınıftan Cemaate	Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi	2012
M. Fatih Turan	İslam Hukuku Açısından Yıkıcı Fiyat Uygulaması	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2015
Mahmut Arslan	Türkiye'de İslâm ve Çalışma Ahlâkı Değerleri	Değerler Eğitimi Dergisi	2003
Mahmut Bilen	Küresel Servet Eşitsizliği: Piyasa veya Devlet Eksenli Çözümde İslam Ekonomisinin Konumu	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2016
Mahmut Bozan	Yoksulluk Algısına Farklı Bir Bakış	Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2015
Mahmut Masca, Mehmet Karagül	Barış ve Refahın Tesisinde Ahilik Kültürü ve Sosyal Sermayenin Rolü	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017
Mahmut Salih Tekneoğlu	Muhasebeleştirme Açısından Sukukların Tahlili ve Bir Uygulama	İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2016
Mahmut Yardımcıoğlu	Çeviri: Mevlana Mevdûdî'nin İslam Ekonomisine Katkısı (Umar Chapra)	The Muslim World	2004
Mahmut Yardımcıoğlu	İslam, Çevre ve Muhasebe: İslami İlkeler ve Çevre Muhasebesi Kavramı	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2012
Mahmut Yardımcıoğlu	İslami Finansın Geleceğine İlişkin Düşünceler	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2013

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Mahmut Yardımcıoğlu	Mevlana Mevdûdî'nin İslam Ekonomisine Katkısı (Çeviri: Umar Chapra)	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014
Mahmut Yardımcıoğlu, Hüseyin Koçarslan, Sabiha Annaç Göv	İslam Kalkınma Bankası	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2015
Mahmut Yardımcıoğlu, Sedat Coşkun, Hilal Kocamaz	Özellikli Varlık Yatırımının Finansmanında Murabaha Kredisi (Üretim Desteği) Kullanımı ve Kar Payı Ödemelerinin TMS-23'e Göre Muhasebeleştirilmesi	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2012
Mahmut Yardımcıoğlu, Yücel Ayriçay, İbrahim Sabuncu	Türkiye'de Sukuk: Kira Sertifikaları	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014
Mahmut Yardımcıoğlu, Yücel Ayriçay, Sedat Coşkun	İslami Finans Çerçevesinde Menkul Kıymetleştirilmiş Varlık; Sukuk Dünya ve Türkiye Piyasası İncelemesi	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014
Maksut Çetin	Çeviri: İnsan ve Medeniyetin Geleceği: İslami Bir Perspektif (Khurshid Ahmed)	Turkish Studies	2016
Mehmet Arslan, Şenol Bulut	Müşteri Tercihlerinin Belirleyicisi Olarak Ürün ve Hizmet Kalitesi: Katılım Bankaları İle Ticari Bankaların Karşılaştırılması Analizi	Bankacılık ve Finansal Araştırmalar Dergisi	2014
Mehmet Bayartan	Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler	Osmanlı Bilimi Araştırmaları	2008
Mehmet Bulut	Osmanlılarda Ekonominin Finansmanı Meselesine Yeniden Genel Bir Bakış	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Mehmet Bulut	Cem Korkut, Finansal İstikrar ve Para Vakıfları Etkisi: Rumeli Para Vakıfları Örnekleri	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2016
Mehmet Bulut	Modern İktisat-Finans Geleneği ve Osmanlılar	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Mehmet Bulut, Cem Korkut	Osmanlı Para Vakıfları ve Çağdaş Faizsiz Finans Kurumlarının Karşılaştırılması	Vakıflar Dergisi	2016
Mehmet Çanakçı	Çok Kutuplu Dünyada İslami Finans Piyasalarının Gelişimi ve Sukuk İhraçları	Türkiye İslam İktisadı Dergisi	2014
Mehmet Dilek	Tüketim Ekonomisinin Aileye Verdiği Zararı Önleme Unsuru Olarak İktisat	Katre Dergisi	2017
Mehmet Emre Çubukçuoğlu, Selçuk Burak Haşiloğlu	Dindarlık Olgusunun Satın Alma Davranışı Faktörleri Üzerinde Etkisi	Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi	2012
Mehmet Erdem	Çeviri: İslami Bir Ekonomide Firma Düzeyi Kararları ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi	Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2004
Mehmet Erkal	İslam'ın İlk Devirlerinde Para ve Zekât Nisabının Hesaplanması	Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	1985
Mehmet Erkal	Çeviri: Beytü'l-Mal ve İslam Ekonomisinde Rolü	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	1986
Mehmet Ersoy, Özgür Çatıkkaş, Ahmet Soy Türk	Katılım Bankalarında Blokeli Toplu Konut Finansmanları	Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi	2017
Mehmet Ersoy, Özgür Çatıkkaş, Ayhan Yatbaz	İslami Muhasebenin Geleneksel Muhasebe İle Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2018
Mehmet Genç	Klâsik Osmanlı Sosyal-İktisadî Sistemi ve Vakıflar	Vakıflar Dergisi	2014
Mehmet Hadi Turan	İslam Hukukuna Göre Sarf Akdinde Banka Kartlarının Kullanımı	e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi	2017
Mehmet Halis Özer	Klasik Dönem Osmanlı İktisat Düşüncesinde Sermaye Birikimine Bakış	Akademik Bakış Dergisi	2014
Mehmet Karagül	Ahilik Düşüncesinde İktisadi Hayat (Kapitalizme Karşı Ahi İktisadı)	Ayrıntı Dergisi	2015
Mehmet Karagül, Mahmut Masca	Ahilik Düşüncesinin İktisadi Hayata Bakışı ve Kapitalist Sistemle Karşılaştırılması	Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Mehmet Kemalettin Çonkar	Bir İslami Finansman Aracı Olarak Girişim (Risk) Sermayesi Finansman Yöntemi: İşleyişi, Finans Sistemimize Katkıları	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Mehmet Kenan Şahin	Dini Açıdan İş Ahlakı: İnancın İş Ahlakının Sürdürülebilirliğine Katkısı Üzerine	Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2010
Mehmet Kutluğhan Savaş Ökte	İslam Ekonomisi ve Finansının Temelleri: Teori ve Uygulama	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	2010
Mehmet Marangoz, Funda Bayraktaroğlu, Ali Emre Aydın	Tüketimde Alternatif Bir Yaklaşım Olarak Paylaşım Ekonomisi: Ortak Kullanım Ağlarının İçerik Analizi İle İncelenmesi	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2017
Mehmet Murat Aktaş	Muşaraka Sukuk ve Türk Hukukunda Düzenlenişi	Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi	2016
Mehmet Murat Aktaş	Ortaklığa Dayalı İslâmî Yapılandırılmış Finansman Ürünü: Muşaraka Sukuk	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2016
Mehmet Nuri Güler	Ekonomide İhtiyaç Kavramı ve İslam Dünyası'nda Eski İle Yeni Bilim Adamlarındaki Karşılığı	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Mehmet Nuri Güler	Günümüzdeki İktisat (Ekonomi) Bilim'inin Adlandırılma Problematığı	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Mehmet Öztürk	Grevin İslam Hukukuna Göre Değerlendirilmesi	Humanities Sciences	2013
Mehmet Salih Kumaş	Bir Finansman Yöntemi Olarak İş Ortaklığı Uygulaması "Mudârabe-Commenda Karşılaştırması"	Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2006
Mehmet Salih Kumaş	Faizsiz Bir Finans Yöntemi Olarak Venture Capital Sistemi ve İslam Bankacılığı İle Mukayesesi	Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2007
Mehmet Salih Kumaş, Elman Abdullayev	Bir Finansman Modeli Olarak Mudârabe'nin Faizsiz Bankacılıkta Etkin Şekilde Kullanılması Sürecinde Sivil Toplum Örgütlerinin Aktif Rol Üstlenmesi	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2016
Mehmet Serhat Akgül	Çekim Modeli Bulguları Işığında Türkiye'nin İslam İşbirliği Teşkilatı İle İlişkileri ve Ticari Potansiyeli	Adam Akademi Sosyal Bilimler Dergisi	2013
Mehmet Tuğrul, Mehmet Bulut	Bir Mikrofinans Modeli Olarak Osmanlı Para Vakıflarının Karşılaştırmalı Analizi: Edirne, Filibe, Selanik, Tekirdağ ve Üsküp Para Vakıfları	Adam Akademi Sosyal Bilimler Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Mehmet Zeki Uyanık	İslam Hukukunda İhtikâr	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Melik Kamışlı	Serap Kamışlı, Fatih Temizel, Bölgesel İslami Hisse Senedi Endeksleri Arasındaki İlişkilerin Analizi	Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi	2017
Mervan Selçuk, Fatih Yardımcıoğlu	İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Türkiye’de Yazılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Mesut Doğan	Katılım ve Geleneksel Bankaların Finansal Performanslarının Karşılaştırılması: Türkiye Örneği	Muhasebe ve Finansman Dergisi	2013
Methiye Gül Çöteli	İslam Kentinde Vakıfların Ticaret Bölgesinin Oluşumu Üzerine Etkisi: Hayrat-Akar İlişkisinin Döngüsel Doğası	Vakıflar Dergisi	2016
Metin Toprak	İslam Ülkelerinin Dış Ticaretinin Yapısı	İktisat İşletme ve Finans	1994
Mevlüt Kaya, Semra Çinemre	Çırakların Dini İnançlarına Göre İş Ahlakı Düzeylerinin İncelenmesi (Ordu İli Örneği)	Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2013
Mikail Altan	Faizsiz Bankacılığın Temelleri	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Mikail Altan, Mehmet Ali Candoğan	Bankalarının Finansal Performanslarının Değerlemede Geleneksel ve Gri İlişki Analizi: Katılım Bankalarında Karşılatırmalı Bir Uygulama	Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi	2014
Miyase Koyuncu Kaya	Vakıf Kurucusu Olarak Osmanlı Esnafı (18. Yüzyıl İstanbul Örneği)	Vakıflar Dergisi	2014
Muammer Gül	İslam İktisadi Gelişmesinin Tarihi ve Dini Dinamikleri	Tarih Okulu Dergisi	2014
Muammer İskenderoğlu	Kitap Tanıtımı: Piyasa İslam’ı: İslam Suretinde Neoliberalizm (Patrick Haenni). Çeviri: Levent Ünsaldı	Usûl İslam Araştırmaları Dergisi	2014
Muhammed Çukadar	Helal Gıda Konusunda Tüketici Davranışları	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Muhammet Husrev Feten, İlker Hüseyin Çarıkçı, Ahmet Sait Özkul	Çalışma Ahlakını Etkileyen Faktörler: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma	Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi	2017
Muhit Mert	Kelami Düşünce de Ekonomik Düzenin Yorumu Üzerine	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Murat Ağarı	Çeviri: Coğrafya ve Ticaret (J. H. Kramers)	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Murat Akgündüz	Ticarî Hayatta Kardeşliği Esas Alan Ahilik Teşkilatı	Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2014
Murat Aydın	Türkiye'de İslami Turizmde Teşvik Yetersizliği	Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi	2017
Murat Ergüven, Ferudun Kaya	Konut Finansmanında Elbirliği Sistemi: Müşterilerin Elbirliği Sistemi Tercih Nedenleri Üzerine Bir Araştırma	Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2016
Murat Ustaoglu	Alternatif Faizsiz Sigortacılık Uygulamaları ve Gelir Seviyesine Göre Kamu Bilincinin Değerlendirilmesi: Ampirik Analiz	Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi	2014
Murtaza Köse	Osmanlıda Borsa ve Galata Bankerlerinin Devletin Mali Yapısındaki Yeri	Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi	2001
Murtaza Köse	Ticaret Hukuku Tarihi Açısından Mudarabe ve Commenda Ortaklıklarının Etkileşim Hakkında Bir Deneme	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2002
Murtaza Köse	"Fî Sebîlillâh" Kavramının Zekât Açısından Tahlili	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi	2004
Musa Öztürk	Adil Ekonomik Düzende Artı(k) Değerin Paylaşımı	Turkish Studies	2017
Musa Öztürk, Mehmet Yiyit	Beklentilerin Fonlar ve Kredilerle İlişkileri: Türkiye'de Faaliyet Gösteren Katılım ve Konvansiyonel Bankaların Karşılaştırmalı Analizi	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
Musa Öztürk, Şükrü İnan	İktisadi Sistemlerde Bölüşüm Sorunu: Alternatif Bir Yaklaşım Olarak Ortaklık Ekonomisi	Akademik Yaklaşımlar Dergisi	2014
Musa Şahin	Sosyal Değişimde Vakıfların Rolü	Sosyoloji Konferansları Dergisi	1986

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Musa Ünalın	Helal Gıda Ürünlerinde Pazarlama Karması Elemanları	Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi	2017
Mustafa Acar	Çeviri: İslâm İktisadının Başlıca Sorunları (Rodney Wilson)	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Mustafa Acar	İslami Bankacılık ve Kalkınma: Alternatif Bir Bankacılık Mı?	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Mustafa Acar	Kitap Değerlendirmesi, Kitap Eleştirisi: İslam'ın Ekonomik Yüzleri (Timur Kuran)	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Mustafa Acar	Liberal İktisadın Yükselişi: Bireyci ve Kolektivist Okul Arasındaki Mücadelenin Son Perdesi	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Mustafa Acar, Elif Nur Arslaner	Çeviri: Türkiye'de İslami Bankalar ve Siyaset: Siyasal İslamcıların İslami Sermayeye Terbiyesi (Ji-Hyanga Jang)	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Mustafa Acar, Hüsnü Bilir	Gerçek Bir Alim, Mümtaz Bir Şahsiyet: Sabrı Fehmi Ülgener	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi	2014
Mustafa Alican	Çeviri: Ortaçağ İslâm Dünyasında Kapitalizm (Subhi Y. Labib)	Tarih Okulu Dergisi	2013
Mustafa Arslan	Ülgener'in Dikotomik Yönteminde Meslek Ahlakı ve Ahilik	İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2010
Mustafa Badem	Modern Vergi ve Klasik Zekât Anlayışı Üzerine Tahliller	Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2017
Mustafa Demiray	Ceride-i İlmiyye Fetvaları (Hazırlayan: İsmail Cebeci)	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Mustafa Demirci	İlk Devir İslam Tarihinde "Fey" Kavramının Gelişimi Bağlamında İktisâdi Kaynakların Paylaşımı Tartışmaları	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Mustafa Emin Gül, Talip Torun, Cüneyt Dumrul	Türk Katılım Bankalarının Fon Kaynaklarını Etkileyen Faktörler ve Bu Bankaların Klasik Bankalarla İlişkileri Üzerine Bir Uygulama	Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017
Mustafa Gündüz	Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Eğitim Sisteminin Finansmanını Sağama Düşünce, Öneri ve Uygulamaları (1860-1930)	Education Sciences	2010

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Mustafa Karahöyük	Din ve Ekonomi İlişkisi	Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi	2013
Mustafa Kenan Erkan	Çeviri: Özgün İslami Finansal Kurumlar İnşa Etmek (Asad Zaman)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Mustafa Kenan Erkan	Çeviri: İslami Finansın Sosyal Başarısızlığının Belirlenmesi ve Kavramsallaştırılması: İslam Ahlâk İktisadının İdeallerine Karşı İslami Finansın Gerçekleri (Mehmet Asutay)	Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi	2015
Mustafa Kenan Erkan	Çeviri: İslami Perspektiften Kurumsal Yönetim (M. Alam Choudhury, M. Ziaul Hoque)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Mustafa Kenan Erkan	Çeviri: İslami Finansal Kurumlarda Ahlak ve Kurumsal Yönetim (Parvez Ahmed)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Mustafa Kısbet	İslam Hukukuna Göre Satılan Malın Kabzı ve Hükümleri	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Mustafa Kısbet	İslam Borçlar Hukukunda Kabzın Akitlere Etkisi	İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi	2015
Mustafa Öztürk	“Sadaka” Kavramının Kur’an’daki Anlam Çerçevesi (Şematik Bir Tahlil Denemesi)	Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2001
Mustafa Semih Şahin	Türkiye’de Faizsiz Bankacılığın Gelişimi ve Hizmet Kalitesi	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Mustafa Tevfik Kartal, Cüneyt Hakan Demir	Türkiye’de Katılım Bankacılığında Sorunlu Kredilerin Varlık Yönetim Şirketlerine Satışı Üzerine Bir İnceleme ve Yöntem Önerileri	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
Mustafa Yurtadur, Hayati Demirbaş	Türkiye’de Bulunan Katılım Bankaları ve Özel Sermayeli Mevduat Bankalarının Finansal Performanslarının Karşılaştırılması	İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Mücahit Özdemir	Kitap Tanıtımı: Katılım Bankacılığı Felsefesi, Teorisi ve Türkiye Uygulaması (Hüseyin Tunç)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Mücahit Özdemir	Çeviri: Yardım Kredisi'ne (Karz-ı Hasen) Peşin Ödemeli Mesbah Noktası Kullanarak Yeni Bir Bakış (Amir Behnam Izadyar, Feroza Ragnath)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Mücahit Özdemir	Fatih Savaşan, Katılım Bankaları İçin Bir İslami Mikrofinans Programı Örneği: Bangladeş İslam Bankası Kırsal Kalkınma Programı	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2017
Müfit Selim Saruhan	İslam Ahlâkında İsrâf ve Cimriliğin Tedavisi	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Münir Kutluata	Sakarya'da Bankacılık ve Türk Ticaret Bankası	Sosyoloji Konferansları Dergisi	1970
Münir Tireli	Sadaka Kültürü	Yardım ve Dayanışma	2010
Namık Sinan Turan	Selçuklu ve Osmanlı Anadolu'sunda Ahiliğin Sosyo-Ekonomik Gelişim Süreci	Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi	2007
Nazif Öztürk	Batılılaşma Döneminde Vakıfların Çözülmesine Yol Açan Uygulamalar	Vakıflar Dergisi	1994
Nazif Öztürk	Yeni Vakıfların Amaç Kavramları Üzerine Bazı Düşünceler	Vakıflar Dergisi	1998
Nazif Öztürk	İslâm ve Türk Kültüründe Vakıflar	Vakıflar Dergisi	2002
Necla Küçükçolak	Faizsiz Finansman Sertifikası Sukuk'un Türk Sermaye Piyasası Açısından Değerlendirilmesi	Finans Politik & Ekonomik Yorumlar	2008
Necmeddin Güney	İslam Borçlar Hukukunda Satım Akdinin Konusuna Dair Cehalet ve Akde Etkisi	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Necmeddin Güney	İslami Finansa Şer'i Yönetim Uygulamaları ve Konuyla İlgili Tartışmalara Genel Bir Bakış	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2015
Necmettin Kızılkaya	Modern Dönemde Faizsiz Bankacılık ve Fıkhî İşleyişi	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2012
Neslihan Derin, Mevlüt Türk	Helal Gıda Perakendecilerinin, Pazarlamaya Dönük Problemleri ve Çözüm Önerileri	Akademik Yaklaşımlar Dergisi	2016

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Neslihan Koç	Katılımcı Bütçe Anlayışının Türkiye Açısından Değerlendirilmesi	Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2017
Neşet Çağatay	Osmanlı İmparatorluğuyla Riba-Faiz Konusu Para Vakıfları ve Bankacılık	Vakıflar Dergisi	1974
Nihan Akdemir, Gökalp Nuri Selçuk	Otel İşletmelerinin Pazarlama Stratejisi Olarak Helal Gıda Sertifikasına Bakış Açılıarı	Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi	2017
Nihat Dalgın	İslam Hukukuna Göre Satım Sözleşmesi Açısından Mal Kavramı	Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	1999
Nihat Dalgın	İslâm Hukuku Açısından Karşılıklı Sigortalar	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Nihat Dalgın	Zekât Hükümleri	Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2004
Nihat Dalgın	Faiz Yasağıyla İlgili Farklı Yaklaşımlar	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Nilgün Tunçcan Ongan	İslam Ekonomisinde Bölüşüm	Çalışma ve Toplum	2008
Nilüfer Dalkılıç, Ayşen Altun Ada	Sigortacılıkta Tekafül Sisteminin Değerlendirilmesi	Sigorta Araştırmaları Dergisi	2013
Nur Ersun, Kahraman Arslan	İslam Ülkeleri Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesinde "Çok Tarafli Kliring Birliği" Projesinin Rolü ve Önemi	Muhasebe ve Finansman Dergisi	2010
Nurdan Kuşat	Modern İslami Finans Sektörünün İnovatif Gücü: Sukuk	Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi	2014
Oğuz Bal	İslam İktisadının Kilometre Taşlarından Ebû Yusuf'un İktisadi Düşüncesi	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2014
Oğuz Seçme, Mine Aksoy, Özgür Uysal	Katılım Endeksi Getiri, Performans ve Oynaklığının Karşılaştırmalı Analizi	Muhasebe ve Finansman Dergisi	2016
Oğuzhan Tan	Ekonomik Realite Temelinde Altı Sınıf (Esnâf-ı Sitte) Hadisi Üzerine Bir Değerlendirme	Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2010
Oktay Güvemli, Batuhan Güvemli	Osmanlı Kayıt Kültüründe Vakıf Muhasebesi ve Devlet Muhasebe Sistemi	Vakıflar Dergisi	2016

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Osman Eskicioğlu	İslam'da Ekonomik Sistem	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Osman Mutluel	İslam Düşüncesinde Meta Kavramı ve Tüketim Ahlakı	Turkish Studies	2014
Osman Mutluel	İslam Düşüncesinde Meta Kavramı ve Tüketim Ahlakı	Turkish Studies	2014
Osman Nuri Aras, Mustafa Öztürk	Reel Ekonomiye Katkıları Bakımından Katılım Bankalarının Kullandığı Fonların Analizi	Ekonomi Bilimleri Dergisi	2011
Ömer Açıkgöz	Çeviri: Küreselleşme: Atomize Toplum, Küçülen Devlet ve Çok Uluslu Şirket (Monzer Kahf)	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Ömer Akgün Tekin	İslami Turizm: Dünyadaki ve Türkiye'deki Genel Durum Üzerine Bir İnceleme	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2014
Ömer Çoban	Paylaşım Olgusunda Meydana Gelen Değişiklikler ve Günümüz Sosyal ve İş Yaşamına İzdüşümleri	Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2010
Ömer Demir	İktisat ve Ahlâk	İslâm Araştırmaları Dergisi	2016
Ömer Ergün	Vakıf-Eski Vakıf Kavramları ve Vakıf Uyuşmazlıklarında Yargı Yerinin Belirlenmesi	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	2002
Ömer Faruk Habergetiren	Çeviri: Para Değerinin Değişmesine İlişkin Hükümler (Muhammed Emin İbn Âbidîn)	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Ömer Kalav	Türkiye'de Kriz Dönemlerinde İşletmelerin Finansmanı Açısından Geleneksel ve İslami Bankaların Karşılaştırılması: Bir Uygulama Örneği	Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017
Ömer Karaoğlu	II. Meşrutiyet Dönemi'nde İslamcılar ve İktisat Tasavvuru	Akademik Araştırmalar Dergisi	2009
Ömer Lütfi Barkan	İslam-Türk Mülkiyet Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğunda Aldığı Şekiller İmparatorluk Devrinde Toprak Mülk ve Vakıflarının Hususiyeti	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası	1941
Ömer Lütfi Barkan	Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler	Vakıflar Dergisi	1942
Özcan Demir, Yavuz Atlı	Katılım Bankalarında İnternet Bankacılığı: Elazığ İli Örneği	Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2014

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Özcan Unutkan	Katılım Bankalarından Sağlanan Kredilerin TMS ve TFRS Kapsamında Değerlendirilmesi; Bir Uygulama	Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi	2015
Özge Uysal Şahin	Kamu Maliyesi-Varlık Fonu İlişkisi: Türkiye İçin Fırsat Mı Tehdit Mi?	Journal of Awareness	2017
Öznur Ak	Çeviri: İslam Hukuku, Uyarlanabilirliği ve Finansal Gelişim (Habib Ahmed)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2018
Pınar Pehlivan	Türkiye’de Katılım Bankacılığı ve Bankacılık Sektöründeki Önemi	Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi	2016
Polad Aliyev, Sertaç Hopoğlu	İslam Ekonomisi ve Tüketici Kredileri	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Raif Parlakkaya, Suna Akten Çürük	Finansal Rasyoların Katılım Bankaları ve Geleneksel Bankalar Arasında Bir Tasnif Aracı Olarak Kullanımı: Türkiye Örneği	Ege Akademik Bakış	2011
Raif Parlakkaya, Suna Akten Çürük	Bir Yoksullukla Mücadele Aracı Olarak İslami Mikrofinans ve Türkiye’de Uygulanabilirliği	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Ramazan Günlü	Emeğin Sermayeye İltihaki Ya da Sosyal Devlet	Siyasal	2010
Ramazan Pantık	Osmanlı’da İcâreteyn Uygulaması Hakkında Yeni Değerlendirmeler	Vakıflar Dergisi	2017
Ramazan Yanık, Serpil Sümer	Kamu Katılım Bankacılığının Bankacılık Sektörüne Beklenen Etkileri	Turkish Studies	2017
Rasim Kutlu	Türkiye’nin İslam Ülkeleri Karşısındaki Rekabet Gücünün Ölçülmesi	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Recep Çetintaş	İslam Hukuku Açısından Tedarik Sözleşmesinin Meşrûyeti (Türk Borçlar Hukuku’ndaki Mahiyeti Bağlamında)	Turkish Studies	2016
Recep Özdemir	Tüketici Haklarına Yönelik Tarihte Yapılan İlk Kanun: “Kanunname-i İhtisab-ı Bursa”	Mecmua	2017
Recep Ulusoy, İslam Altun	Faizsiz Finans Sistemine Teorik Yaklaşım	Akademik Bakış Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Resül Yazıcı	Finansal Krizlerin Önlenmesinde Katılım Bankacılığı Sisteminin Rolü Üzerine Bir Değerlendirme	Sakarya İktisat Dergisi	2016
Resül Yazıcı, Ayla Yazıcı	İsraf Ekonomisinin Önlenmesinde Bağımsız Düzenleyici ve Denetleyici Kuruluşların Önemi: Türkiye Örneği	Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi	2017
Reşat Açıkgöz	Çalışma Ahlakı ve Yoksulluk	Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi	2012
Rıfat Karakuş, Şeyma Yılmaz Küçük	Katılım Bankalarında Karlılığın Belirleyicileri: Türkiye Örneği İçin Bir Panel Veri Analizi	Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2016
Rüştü Yayara, Halid Velid Baykara	Topsis Yöntemi İle Katılım Bankalarının Etkinliği ve Verimliliği Üzerine Bir Uygulama	Business and Economics Research Journal	2012
Sabahaddin Zaim	İktisadi Faaliyetlerde İslami Davranış Tarzı	İslam tetkikleri Enstitüsü Dergisi	1978
Sabahaddin Zaim	İslam Kalkınma Bankası'nın Dünü, Bugünü ve Geleceği	Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi	2005
Sabahaddin Zaim	İslâm Ekonomisi ve İslâm Ülkeleri İşbirliği Sahasında Son 50 Yıldaki Gelişmeler	Çerçeve dergisi-İş Ahlakı Dergisi	2010
Sabahaddin Zaim	İktisad Risalesi (Said Nursi)	Katre Dergisi	2017
Sabri Erturhan	İslâm Ticaret Hukukuna Vücut Veren Ahlâkî Esaslar	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010
Sabri Orman	İslam Entelektüel Geleneğinde İktisadi Boyutun Teşekkülü: Şeybânî, Serahsî ve Kitâbu'l- Kesb	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2015
Sabri Orman	İslam Entelektüel Geleneğinde İktisadi Boyutun Teşekkülü: Şeybânî, Serahsî ve Kitâbu'l- Kesb III	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2016
Said Nuri Akgündüz	Çeviri: Otuz Yılın Ardından "Bilginin İslamileştirilmesi": Temellere Dönüş (Mohamed Aslam Haneef)	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2015
Saim Kayadibi	İslam Bankacılığı ve Finansmanı Eğitimi: Malezya İslam Üniversitesi İktisat Fakültesi Örneği	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2010

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Saime Kavakcı, Şakir Görmüş	Sosyal Sermaye Bağlamında Güven Kavramı: Dini, Toplumsal ve İktisadi Boyutu	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2018
Salih Ülev, Fatih Savaşan, Mervan Selçuk	Gayrimenkul Sertifikalarının İslam İktisadi Perspektifinden Değerlendirilmesi	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017
Seda Kurşun, Ali Osman Kuşakçı	Bankacılık Sektöründe Veri Zarflama Analizi İle Etkinlik Değerlendirmesi Literatür Taraması	İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi	2016
Sefer Yavuz	Çeviri: Max Weber'in İslâm Sosyolojisine Bir Eleştiri (Syed Anwar Husan)	Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2012
Selçuk Bakan	2013-2015 Yılları Katılım ve Geleneksel Bankacılık Karşılaştırması: Türkiye Örneği	Turan Stratejik Araştırmalar Merkezi	2017
Selma Karışman	Kavramdan Hayata Pre-Modern Dönem Din-Ahlak-Ekonomi İlişkisi	Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği	2016
Selman Yasir Sezgin, Ömer Nasuhi Şahin	Fakirlikle Mücadele İçin İslami Finans	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2016
Sercan Karadoğan	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: Ekonomi ve Ahlak Tercüme (N. Haydar Nakvi). Tercüme: İlhan Kutluer	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2017
Serkan Dilek, Fatih Çakmak	Helal Turizm Eğilimleri: Kastamonu İlinde Bir Uygulama	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2017
Serkan Dilek, Orhan Küçük, Recep Özdirek	Homo Economicus Mu? İslami İnsan Mı?	Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi	2017
Servet Armağan	İslam Hukukunda İşçi - İşveren Arasındaki Münasebetler ve Bazı Düşünceler	Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi	1982
Servet Armağan	İslam Dininde Sosyal Güvenliğin Temel Müesseseleri	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi	2009
Servet Bayındır	Sermaye ve Tarihsel Süreçte Mali Aracı Kurumların Sermayeye Yaklaşım Tarzı	İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2001

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Servet Bayındır	Bir Finansman Yöntemi Olarak Kullanılan Sermaye Ortaklığının İslâm Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	Usûl İslam Araştırmaları Dergisi	2005
Servet Bayındır	Çağdaş Murabahaya Etkisi Bakımından Fıkıhta Va'din Bağlayıcılığı Meselesi	İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2005
Servet Bayındır	Şâfiî Fukahâsının Beyu'l-İ'ne Hakkındaki Yaklaşımı ve Bunun Günümüz İslami Finans Piyasalarına Yansıması	İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2013
Sevgi Işık Erol	İktisadi Kalkınmada Değerlerin Rolü (İbn Haldun'un Perspektifinden)	Çalışma İlişkileri Dergisi	2012
Sevil Gemrik	İslam Ülkelerinde Ekonomik Özgürlükler: Karşılaştırmalı Bir Analiz	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2015
Seyran Özcan, Cemal Elitaş	Finansman Aracı Olarak Sukuk ve Muhasebeleştirilmesi	Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi	2015
Sinan Şekeroğlu, Kadir Özer	Bankacılık Sektöründe Yükselen Değer: Katılım Bankacılığı	Bankacılık ve Finansal Araştırmalar Dergisi	2017
Soner Duman	Hz. Peygamber (S. A.V.) ve Hulefâ-i Râşidîn Dönemlerinde Zekât	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2018
Soner Yakar, Serkan Yılmaz Kandır, Yıldırım Beyazıt Önal	Yeni Bir Finansman Aracı Olarak Sukuk-Kira Sertifikası ve Vergisel Boyutunun İncelenmesi	Bankacılar Dergisi	2013
Süleyman Akdemir	Faizsiz Finans Kanun Taslağına Yönelik Eleştiri ve Öneriler: İslam İktisadi İlkelerine Göre Bir Değerlendirme	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
Süleyman Dikmen	Osmanlı Bütçeleri Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2015
Süleyman Kaya, Muhammed Emin Durmuş, İsmail Bektaş, Arif Akkaya	Muhasebe Kayıtları Işığında 18. Yüzyıl Para Vakıflarının Nakit İşletme Yöntemleri	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Şahban Yıldırım	İslam Hukuku ve İktisat Felsefesinde Değer Yargısı Olarak Adalet	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2017
Şakir Berki	Vakfın Lüzumu, Faydaları ve Vakıfları Teşvik	Vakıflar Dergisi	1962
Şakir Berki	Vakıfların Devlete ve Devletin Vakıflara Hizmeti	Vakıflar Dergisi	1968
Şakir Berki	Vakfın Mahiyeti	Vakıflar Dergisi	1969
Şakir Görmüş	İslam İktisadı İnsanlık için Bir İhtiyaç Mı?	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2015
Şehmus Demir	Kur'an'da Zekât Kavramının Etimolojik ve Semantik Analizi	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2007
Şennur Özdemir	İslami Sermaye ve Sınıf: Türkiye/Konya MÜSİAD Örneği	Çalışma İlişkileri Dergisi	2010
Şevket Pekdemir	İslâm Hukukuna Göre İş/Hizmet Borçlarında Cezai Şart	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2014
Şevket Topal	İslâm Hukukunda Alım Satım Piyasasına Yönelik Bazı Düzenlemeler	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2005
Şevki Özgener	Ekonomik Sistemler ve Ahlak	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2000
Şükrü Hanioglu	Max Weber ve İslami Kalvenistler	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Tahsin Özcan	Şer'îye Sicillerine Göre XVI. Yüzyıl İkinci Yarısında Bursa Esnafı ve Ekonomik Hayat	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Tahsin Özcan	Çeviri: İbn Haldun'un Gelişme Teorisi Günümüz İslam Dünyasının Düşük Performansın İzahta Yardımcı Olur Mu? (Umar Chapra)	İslam Araştırmaları Dergisi	2006
Talip Özdeş	Kur'an Işığında Global Ekonominin Parametrelerine Farklı Bir Bakış	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Talip Özdeş	Çeviri, Küreselleşen Bir Dünya Ortamında İslami Politik Ekonominin Tabiatı ve Metodolojisi-Kapitalist (Mohammad Nejatullah Siddiqi)	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Tamer Güven	Osmanlı İmparatorluğu'nda Ayanlar, Sermaye Birikimi ve Girişimcilik	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2016

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Temel Hazıroğlu	İnsan, Ahlak, İktisat ve Katılım Ekonomisi	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2015
Temel Hazıroğlu	Türkiye’de Katılım Bankacılığı Fikrinin Doğuşu ve Kavramsal Önemi	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2016
Temel Kacıır	Bir Finansman Yöntemi Olarak İsticrâr Akdi	İslam Hukuku Araştırmaları Der	2017
Tevfik Ertüzün	Prof. Ülgener'in İktisadi Kalkınma Yaklaşımı	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası	1987
Tevhit Ayengin	İslâm'da İktisadî Hayatın Ahlâkî Boyutu	İslami Araştırmalar Dergisi	2003
Tevhit Ayengin	Çalışmanın Dinî Temelleri: Kalvinizm ve İslâm Örneği	İslami Araştırmalar Dergisi	2005
Tolga Kabaş	Kapitalizm ve Ahlakın Türkiye Açısından Kısa Bir Değerlendirilmesi	Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2016
Tunahan Avcı, Metin Aktaş	Katılım Bankalarının Kar Payı Ödemeleri İle Mevduat Bankalarının Faiz Ödemelerinin Birbirlerine Yakın Olmasının Nedenlerinin Araştırılması	Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2015
Tunahan Avcı, Metin Aktaş	Ülkeler Bazında Katılım Bankacılığının Performanslarının Karşılaştırılması	International Journal of Social Science Research	2017
Turgay Geçer	Katılım Bankalarında Kâr Oranı Hedeflemesi	İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi	2013
Turhan Anaç, Ferudun Kaya	Bireysel Müşterilerin Katılım Bankacılığını Tercih Etmesini Etkileyen Faktörler	Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2017
Turhan Anaç, Ferudun Kaya	Katılım Bankacılığı Sektöründe Bireysel Müşterilerin Banka Tercih Nedenleri Üzerine Bir Araştırma: İstanbul Örneği	Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi	2017
Uğur Ursavaş	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: Faiz Lobisi-Paranızı Nasıl Çaldılar (Süleyman Yaşar)	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2014

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Uğur Uyğun, Abdullah, Talha Genç, Salih Ülev	Çeviri: İslam Ekonomisinin Arzuları ve Gerçekleri Arasındaki Uzaklaşma: Farklılığı Azaltmaya Yönelik Bir Politik Ekonomi Yaklaşımı (Nazım Zaman, Mehmet Asutay)	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2016
Ulvi Saran	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları	Vakıflar Dergisi	1999
Umar Chapra, Tevhit Ayengin	İslam Ekonomi Bilimine İhtiyaç Var mı?	Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi	2003
üler Aras, Nuray Tezcan, Özlem Kutlu Furtuna	Geleneksel Bankacılık ve Katılım Bankacılığında Kurumsal Sürdürülebilirlik Performansının Topsis Yöntemiyle Karşılaştırılması	Yönetim: İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi	2016
Ünal Kılıç	Dini İçerikli Ekonomik Bir Kavram: Hums (İslâm Öncesi Mekke'nin Ticari İlişkileri Yönüyle)	Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2004
Ünver Akın, Mustafa Emir	İslami Girişimcilik	Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi	2016
Vahdettin Başcı	Bir Medeniyet Kurumu Olarak Vakıflar ve Sosyal Hizmet Kurumları	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2007
Vehbi Bayhan	Tüketim Toplumunda Bireyin Ontolojik Mottosu : “Tüketiyorum Öyleyse Varım”	Sosyoloji Konferansları Dergisi	2011
Vehbi Kara	Bediüzzaman Said Nursi'ye Göre Beşeri Yaşam Devirleri ve Malikiyet ve Serbestiyet Devri	Katre Dergisi	2017
Veli Sırım	Türkiye'de Faizsiz Bankacılık Sektörünün Son 10 Yılı ve Beklentiler	Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi	2013
Veli Sırım	İslam Ekonomisinde İşçi-İşveren İlişkileri	Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi	2016
Veli Sırım	Bir Finansman Kaynağı Olarak Vakıflar: Osmanlı Örneği	İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Veli Sırım	Arz Yönlü Bir Ekonomi Olan İslâm Ekonomisinde Zekâtın Yeri	Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi	2018
Yahya Kemal Taştan	Sufi Şarabından Kapitalist Metaya Kahvenin Öyküsü	Gazi Akademik Bakış	2009
Yakup Güzel, Cihat Kartal	Helal Gıda Sertifikası ve Tüketici	Journal of Tourism and Gastronomy Studies	2017
Yakup Ülker, Cengiz Toraman	Osmanlı Devletinin Sosyal ve Ekonomik Hayatında Para Vakıflarının Rolü ve Muhasebe Uygulamaları	Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi	2012
Yasin Kurban	İslam Hukukunda Çevre-Mülkiyet İlişkisi	Ekev Akademi Dergisi	2012
Yaşar Alkan	Kapitalizm ve Said Nursî'nin Kapitalizme Bakışı	Katre Dergisi	2017
Yaşar Semiz	Osmanlı Devleti'nde Para Vakıfları	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi	2016
Yavuz Kahraman, Mehmet Kayhan Mutlu, Sıddık Arslan	Girişimciliğin Oluşumu ve Kültürle İlişkisi	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2011
Yaylagül Ceran	Kitap Değerlendirmesi: İbn Haldun'a Göre İnsan-Toplum-İktisat (İbrahim Erol Kozak)	DİVÂN İlmî Araştırmalar	2006
Yeşim Demir	1960-1980 Dönemi Türk-Arap Ekonomik İlişkileri	Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi	2009
Yunus Keleş	Helal Gıda Sertifikasyon/ Belgelendirme Sorunları ve Çözüm Önerileri	Diyanet İlmî Dergi	2015
Yusuf Dinç	Katılım Fonunun Hukuki Niteliği Üzerine; Fıkhi Sorunlar	Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi	2016
Yusuf Dinç	Katılım Bankalarının Danışma Kurullarının Kurumsal Yönetim Unsuru Olarak Değerlendirmesi	İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi	2016
Yusuf Dinç	Katılım Bankalarında Havuzlar ve Birim Hesap Değeri; Vade Uyumsuzluğu ve Fon Kullanımını Üzerine Öneriler	Bankacılık ve Sermaye Piyasası Araştırmaları Dergisi	2017

Yazar	Makalenin Başlığı	Yayınlanan Dergi	Yıl
Yusuf Esmer, Haşim Bağcı	Katılım Bankalarında Finansal Performans Analizi: Türkiye Örneği	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2016
Yusuf Şen	Riskli Alacakların Zekâtı ve Alacağın Zekâta Mahsup Edilmesi	Atatürk Üniversitesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi	2014
Yücel Ayriçay, Mahmut Yardımcıoğlu, Bircan Demir	Mevduat ve Katılım Bankalarının Finansal Performanslarının Karşılaştırılması	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2014
Yücel Ayriçay, Şebnem Ada, Ahmet Kaya	Katılım Bankacılığının Gelişiminin Önündeki Engeller: Bir Alan Araştırması	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	2013
Yüksel Çayıroğlu	İslam İktisadının Karakteristik Özellikleri	Source: Journal Of Islamic Law Studies	2014
Yüksel Macit	Sadeleştirme: Zamanın Değişmesiyle Ahkâmın Değişmesi İnkâr Olunamaz (Celal Nuri İleri)	Hikmet Yurdu	2012
Zeki Yaka	İslam Hukukunda Zilyedlik ve Mülkiyet Arasındaki Farklar	Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2014
Zeki Yaka	Kitap Tanıtımı ve Tenkitler: Yollar Ayrılırken: Ortadoğu'nun Geri Kalma Sürecinde İslam Hukukunun Rolü (Timur Kuran). Tercüme: Nurettin El-Hüseyni	Türkiye İslam İktisadi Dergisi	2014
Zeki Yaka	İslam Hukukunda Zilyedliğin Hukuki Fonksiyonu	Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2014
Zülfikar Durmuş	Kur'an Bağlamında İman-Rızık İlişkisi	İslami Araştırmalar Dergisi	2003

ÖZGEÇMİŞ

Rıdvan Ok 19.07.1989 tarihinde Giresun'da doğdu. Bulancak Yabancı Dil Ağırlıklı Lisesi'ni bitirdikten sonra Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat bölümünden 2012 yılında mezun oldu. 2013- 2014 öğretim yılı Bahar döneminde Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalında yüksek lisansa başladı.

